

SARASWATA MADHURI 2008

*America Saraswata Sangha
7th Annual Convention, Burnsville, NC, USA
Nilachala Saraswata Sangha Puri*

ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ
ସପ୍ତମ ବାର୍ଷିକ ସମ୍ମିଳନୀ
୨୦୦୮
ନାଳାତଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ, ପୁରୀ

Jayaguru

Saraswata Madhuri – 2008

7th Annual Convention
Burnsville
North Carolina
USA

Published on:
5th July 2008

Published by:
Editorial Board
America Saraswata Sangha
[Registration No: 548107-2, Date 26th June 2003]

Available at:
Satshikhya Mandir
A-4, Unit-9
Bhubaneswar-751022
Phone - 0674-2390055
0674-2395519

Electronic copy available at www.jayaguru.net

Printed at:
International Minute Press
525 N Polk St
Pineville
NC 28134
USA
Tel: 704-889-5544

ଜୟଗୁରୁ
ମୁଖବନ୍ଧ

ବନ୍ଦେହଂ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦଂ ଭେଦାତୀତଂ ଜଗଦ୍‌ଗୁରୁମ୍ ।

ନିତ୍ୟଂ ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିରାକାରଂ ନିର୍ଗୁଣଂ ସାତ୍ତ୍ଵସଂସ୍ଥିତମ୍ ॥

ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଭେଦର ଅତୀତ, ନିତ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ, ସର୍ବ ବିକାରବିହୀନ, ନିର୍ଗୁଣ, ନିରାକାର ସବୁପ, ସର୍ବଦା ଆତ୍ମସବୁପରେ ଅଧିଷ୍ଠିତ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ରୂପୀ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ଜଗଦ୍‌ଗୁରୁଙ୍କୁ ମୁଁ ବନ୍ଦନା କରୁଅଛି ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଅପାର କରୁଣା ବଳରୁ ‘ସାରସ୍ଵତ ମାଧୁରୀ’ ଷଷ୍ଠ ବର୍ଷ ଅତିକ୍ରମ କରି ସପ୍ତମ ବର୍ଷରେ ପଦାର୍ପଣ କଲା ।

ପାଠକମାନେ ମନେରଖିବେ ଯେ, ସମସ୍ତେ ସୁଖ ପାଇଁ କାଙ୍ଗାଳ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ବାହାର ବସ୍ତୁରୁ ସୁଖ ପାଇବା ପାଇଁ ଭୋଗ୍ୟବସ୍ତୁ ସଂଗ୍ରହ କରି ପ୍ରତୀତି ହୁଅନ୍ତି । ପୁନଶ୍ଚ ସୁଖ ଅନ୍ତରର ବସ୍ତୁ ଜାଣିଲେ ମଧ୍ୟ କିପରି ତାହା ଲାଭ କରାଯାଏ, ତାହାର ଉପାୟ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଅସମର୍ଥ ହୋଇ ଶେଷରେ ସେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରେ । ଭଗବାନ ସବୁକ୍ଷେତ୍ରରେ ତାକୁ ଗୁରୁଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇ ଦିଅନ୍ତି । ସଦ୍‌ଗୁରୁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଶିଷ୍ୟ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ପ୍ରଥମେ ଶିଷ୍ୟତ୍ଵର ସାଧନା ଦେଇ ଶିଷ୍ୟ ଉପଯୁକ୍ତ ହୋଇଗଲେ ତାକୁ ବିଭିନ୍ନ ସେବାର ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି । ଏହିପରି ସେବା କରୁ କରୁ ଯେତେବେଳେ ତାର ଚିତ୍ତ ଶୁଦ୍ଧ ଭାବ ଧାରଣ କରେ ସେତେବେଳେ ତାକୁ ଦୀକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି । ଦୀକ୍ଷା ଲାଭ ପରେ ସାଧନା ଭଜନ ଦ୍ଵାରା ସମସ୍ତ କୁସଂସ୍କାର ଚିତ୍ତକ୍ଷେତ୍ରରୁ ଦୂର ହୋଇଗଲେ ତାର ଭଗବତ୍ ସାକ୍ଷାତ୍‌କାର ହୋଇଥାଏ । ସାଧନା ସମୟରେ ସାଧକଙ୍କୁ ବହୁ ବାଧାବିଘ୍ନର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡେ । ସେହି ବାଧାଗୁଡ଼ିକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିବାକୁ ସେ ଗୁରୁଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନାକରିତ ହେଲେ ସହଜରେ ବାଧାଗୁଡ଼ିକ ଅପସରି ଯାଇଥାଏ । ସାଧନାର ଶେଷରେ ସିଦ୍ଧ ଦଶାରେ ସେ ଅନ୍ତର ମନ୍ଦିରରେ ଗୁରୁଦେବଙ୍କୁ ଇଷ୍ଟ ରୂପରେ ସାକ୍ଷାତ୍ ଦର୍ଶନ କରିଥାଏ ।

ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ପ୍ରାଣପ୍ରିୟ ପରମପୂଜ୍ୟ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜ ଜଗଦ୍‌ଗୁରୁ ତତ୍ତ୍ଵର ମୂର୍ତ୍ତି ପ୍ରତୀକ ଭାବରେ ଜଗତକୁ ଆଗମନ କରି ସଦ୍‌ଗୁରୁ ରୂପରେ ତାଙ୍କର ଶିଷ୍ୟଭିକ୍ଷୁମାନଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ଗୁରୁ ଓ ଇଷ୍ଟ ରୂପେ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ଗୃହାସନ, ସଂଘାସନ, ସର୍ବୋପରି ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀର ମହାମିଳନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୂଜାବେଦୀରେ ଚିର ପୂଜିତ, ବନ୍ଦିତ ଓ ସେବିତ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରତି ଭକ୍ତର ଆତ୍ମାର ଆତ୍ମାୟ ରୂପରେ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ହୃଦୟାସନରେ ନିତ୍ୟ ବିରାଜିତ ରହି ସେମାନଙ୍କୁ ନିଜ ଆତ୍ମକୁ ପ୍ରତି ନିୟତ ଆକର୍ଷଣ କରୁଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର କରୁଣା ନ ହେଲେ କେହି ତାଙ୍କର ସନ୍ଧାନ ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ । ଯେଉଁମାନେ ତାଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣ ସାନ୍ନିଧ୍ୟ ଲାଭ କରିଛନ୍ତି, ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ମରଜଗତରେ ବାସ କରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ଅମୃତଲୋକର ବାସିନ୍ଦା । ସେ ଶ୍ରୀମୁଖରେ କହିଛନ୍ତି, ‘ମୋ ଲୋକ ମୋ ପାଖକୁ ଆସିବେ’ । ତେଣୁ ଯେଉଁମାନେ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସିଛନ୍ତି, ଆସୁଛନ୍ତି ବା ଆସିବେ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କ ନିଜ ଜନ । ତାଙ୍କର ଆଦର୍ଶ ଏ ଜଗତରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଜୀବାବରଣ ପରିଧାନ କରି ତାଙ୍କରି ଜଗତ୍ ହିତ କର୍ମ ସାଧନା କରୁଛନ୍ତି । ସେ ଯାହାକୁ ଯେଉଁ କର୍ମ ସାଧନା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏ ଜଗତକୁ ପ୍ରେରଣ କରିଛନ୍ତି ସେ ସେହି କର୍ମ ସମ୍ପାଦନ କରିବା ପରେ ପୁଣି ତାଙ୍କରି ନିତ୍ୟଧ୍ୟାନକୁ ସେ ଫେରାଇ ନେବେ ବୋଲି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପ୍ରଦାନ କରି ନିଜ ମୁଖରେ କହିଛନ୍ତି – ‘କରମ ଶେଷରେ କରିବ ସକଳେ ନିତ୍ୟଲୋକକୁ ଗମନ ଯେ’ । ତାଙ୍କର ଏହି ମହାବାକ୍ୟ ଆତ୍ମମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ମହା ଆଶୀର୍ବାଦ ତଥା ଅହେତୁକ କୃପାର ନିଦର୍ଶନ । ସାଂସାରିକ ଜ୍ଞାନ ବିଜ୍ଞାନ, ଧନ, ସମ୍ପତ୍ତି, ବିଷୟବିଭବ ଓ ଯଶ ଗୌରବ ଆଦି ଆତ୍ମମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସୌଭାଗ୍ୟର ବିଷୟ ନୁହେଁ । କେବଳ ତାଙ୍କରି ପ୍ରେମ ହିଁ ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ଅମୂଲ୍ୟ ଚତୁର୍ଥ ସଦୃଶ । ଭଗବତ୍ ପ୍ରେମ ଲାଭ ହିଁ ଜୀବର ପରମ ପୁରୁଷାର୍ଥ । ଗୁରୁ ଯେତେବେଳେ ଜୀବକୁ ସେହି ପ୍ରେମରତ୍ନ ଦାନ କରନ୍ତି, ଜୀବ ସେହି ଧନ ତାଙ୍କୁ ଦେଇ ଚିର ଦିନ ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ନିଜ ଅନ୍ତରରେ ବାନ୍ଧି ରଖେ ।

ସେହି ଅମୂର୍ତ୍ତ ଜଗତରେ ନିତ୍ୟ ଗୁରୁମୂର୍ତ୍ତ ଆମମାନଙ୍କ ପରମ ସୌଭାଗ୍ୟ ବଳରୁ ଏହି ମରତ୍ତ୍ୱମୀରେ କିପରି ଆମମାନଙ୍କୁ ନେଇ ସଦ୍‌ଗୁରୁଙ୍କ ସଂସାର ଗଠନ କରି ନିତ୍ୟ ଲୀଳାଭିନୟ କରୁଛନ୍ତି ତାହାର ନିଦର୍ଶନ ସରୂପ ଭାରତ ତଥା ଭାରତ ବାହାରେ ଥିବା ଦେଶ ମହାଦେଶରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଉଥିବା ତାଙ୍କ ଶ୍ରୀହସ୍ତ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘାନ୍ତର୍ଗତ ବିଭିନ୍ନ ଶାଖାସଂଘଗୁଡ଼ିକର ବହୁଳ ପ୍ରସାର ଦେଖିଲେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଅନୁଭୂତ ହୋଇଥାଏ ।

ଭକ୍ତମାନେ ମନେରଖିବେ ଯେ, ଏ ସଂସାର ମରତ୍ତ୍ୱମୀରେ ସଂଘ ଓ ସମ୍ମିଳନୀ ହିଁ ଆମମାନଙ୍କ ପାଇଁ ‘ମରୁ ଉଦ୍ୟାନ’ ସଦୃଶ । ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଠାକୁର ଆମ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ‘ମରୁ ଉଦ୍ୟାନ’ ନିର୍ମାଣ କରି ସଂସାର ତାପକ୍ଳିଷ୍ଟ ଶୁଷ୍କପ୍ରାଣରେ ଶାନ୍ତିର ଅମୃତ ନିର୍ଦ୍ଦର ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ଆମେରିକା, ଦିଲ୍ଲୀ, ଚେନ୍ନାଇ, ହାଇଦ୍ରାବାଦ୍, ମୁମ୍ବାଇ ତଥା ଓଡ଼ିଶା, ଆସାମ, ବଙ୍ଗଳା ପ୍ରଭୃତିର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘର ଶାଖାମାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରା ପ୍ରଚାର ଓ ପ୍ରସାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଜନିଜକୁ ବିନିଯୁକ୍ତ କରି ତାଙ୍କର ବିଶୁଦ୍ଧିତ କର୍ମ ସାଧନ କରୁଛନ୍ତି ।

ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ ଓ ସମ୍ମିଳନୀ କିପରି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ କୃପା ଲାଭ କରି ତାଙ୍କ ଭାବଧାରା ପ୍ରସାର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ କରୁଅଛି ତାହାର ବିଶେଷ ବିବରଣୀ ସମ୍ମିଳନୀର ‘ସାଗତିକା’ ସଦୃଶ ‘ସାରସ୍ୱତ ମାଧୁରୀ’ ପତ୍ରିକାଟିରୁ ମିଳିଥାଏ । ଏହି ପୁଷ୍ପିକାଟିରେ ବିଭିନ୍ନ ଭକ୍ତ, ଭାଇ ଓ ମା’ ମାନଙ୍କର ଲେଖାଗୁଡ଼ିକରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ କରୁଣା ପ୍ରବାହ କିପରି ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନ-ନଦୀକୁ ତାଙ୍କରି ପ୍ରେମପ୍ଲାବନରେ ଉଚ୍ଛୁଳାଇ ରଖୁଛି ତାହାର ନିଦର୍ଶନ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଅଛି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରା ଓ ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ଅନୁଭୂତି ବିଷୟରେ ଏଥିରେ ଯେଉଁ ଲେଖାଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକାଶ ପାଉଅଛି ସେଗୁଡ଼ିକୁ ପାଠ କରି ପାଠକମାନେ ବିଶେଷ ଆନନ୍ଦଲାଭ କରୁଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି, ‘ମୁଁ ଚାହେଁ ଧର୍ମ ମଧ୍ୟ ଦେଇ ଏହି ଅଧଃପତିତ ଜାତିକୁ ଉନ୍ନତ କରିବାକୁ । ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ରକ୍ଷିଯୁଗର ମହାନ ଆଦର୍ଶଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରଚାର କରି ମାନବଜାତିକୁ ଆତ୍ମାର ସରୂପଜ୍ଞାନ ରୂପକ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜ୍ଞାନ ଦାନ କରିବାକୁ ମୋର ଇଚ୍ଛା’ । ଆମ ସଂଘର ମଧ୍ୟ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ‘ସାରସ୍ୱତ ମାଧୁରୀ’ ଆମେରିକାରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ଉଲ୍ଲିଖିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ସଫଳ କରିବା ଦିଗରେ ଅଗ୍ରସର ହେଉଅଛି ।

ପରିଶେଷରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣରେ ପ୍ରାର୍ଥନା, ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ ଓ ସଂଘର ପତ୍ରିକାଟି ତାଙ୍କରି କରୁଣାର ସୁଶୀତଳ ଛାୟାରେ ବର୍ଦ୍ଧିତ ତଥା ଶକ୍ତି-ଭକ୍ତିରେ ମଣ୍ଡିତ ହୋଇ ତାଙ୍କରି ସେବା ସମ୍ପାଦନ କରି ଧନ୍ୟ ହେଉ । ‘ସାରସ୍ୱତ ମାଧୁରୀ’ ନୂଆ ନୂଆ ମଧୁର ଭାବ ଓ ରସ ବହନ କରି ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ପୂରଣର ଯନ୍ତ୍ର ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପ୍ରେରଣା ପ୍ରଦାନ କରି ତାର ଜୀବନ ସାର୍ଥକ କରୁ । ‘ଜୟଗୁରୁ’ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତ
ଶ୍ୟାମ ସୁନ୍ଦର ଦାଶ
ସଭାପତି ଓ ପରିଚାଳକ
ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ, ପୁରୀ

‘ସାରସ୍ୱତ ମାଧୁରୀ’ ବିଷୟରେ ପଦେ

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣ ସରୋଜରେ ଶତକୋଟି ଭକ୍ତିବିନୟ ପ୍ରଣତି ଜ୍ଞାପନ କରି ‘ସାରସ୍ୱତ ମାଧୁରୀ - ୨୦୦୮’ ପତ୍ରିକାଟି ତାର ଷଷ୍ଠ ବର୍ଷ ଅତିକ୍ରମ କରି ସପ୍ତମ ବର୍ଷରେ ପଦାର୍ପଣ କଲା । ଏହା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରା ସମ୍ବଳିତ ଏକମାତ୍ର ପତ୍ରିକା ଯାହା କି ଭାରତ ବାହାରେ ‘ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ’ ତରଫରୁ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଛି । ଏଥିରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରା ସମ୍ବଳିତ ପ୍ରବନ୍ଧ, ନିଗମବାଣୀ, ସୃଷ୍ଟିମାଳା, ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘର ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ଓ ବାର୍ଷିକ ଆୟବ୍ୟୟର ବିବରଣୀ, ଗତବର୍ଷ ସମ୍ମିଳନୀର ଫଟୋଟି ସମୂହ ତଥା ଭକ୍ତ ଭାଇ ଓ ମା’ମାନଙ୍କ ଅଭିମତ ଓ ଅନୁଭୂତି ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି । ନିଗମ କଳିକା କୁନି କୁନି ପିଲାମାନଙ୍କର ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସଂପର୍କୀୟ ଏବଂ ସଂଘ ସଂପର୍କୀୟ ଲେଖା **Young Aspirants' Section**ରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି । ଆମେରିକାରେ ରହୁଥିବା ଭାଇ ଓ ମା’ମାନଙ୍କ ଠିକଣା ଓ ଟେଲିଫୋନ ନମ୍ବର ସମସ୍ତଙ୍କ ଅବଗତ ନିମିତ୍ତ ପୁସ୍ତକ ଶେଷରେ ସଂଯୋଜିତ ହୋଇଛି । ପୁସ୍ତକର ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟରେ ଆମ ପ୍ରିୟ ସତଶିକ୍ଷା ମନ୍ଦିରର ବର୍ତ୍ତମାନର ଛବି ଏବଂ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘର ଲୋଗୋ ଏହାକୁ ଅଧିକ ଆକର୍ଷଣୀୟ କରୁଛି । ପ୍ରତି ବର୍ଷ ପରି ଏ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ଚିର ନବୀନ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଚିତ୍ରାକର୍ଷକ ବିଗ୍ରହ ପତ୍ରିକାରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଏହି ପତ୍ରିକାଟି ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ‘ଭାବ ବିନିମୟ’ର ଏକ ସୁଲ ମାଧ୍ୟମ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଆଦେଶତ୍ରୟ ମଧ୍ୟରୁ ଭାବ ବିନିମୟ ଏକ ଆଦେଶ । ଭାବ ବିନିମୟ ଦ୍ୱାରା ଗୁରୁଭାଇ ଓ ମା’ମାନେ ପରସ୍ପରକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପଥରେ ଆଗେଇଯିବେ ଏହା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଆମମାନଙ୍କଠାରୁ ଚାହୁଁଥିଲେ । ଆମେ ସମସ୍ତେ ନିଜ ନିଜ ଜୀବନକୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଛନ୍ଦରେ ଛନ୍ଦିବାକୁ ଯାଇ ତାଙ୍କରି ନାମରେ ଆମର ଭଜନବାଣୀ ବଜାଇଚାଲିଛୁ । ନିଜ ମନର ମାପକାଠିରେ ତାଙ୍କୁ ଯେତିକି ପରିମାପ କରିଛୁ, ତାଙ୍କୁ ଯେତିକି ଜାଣିଛୁ, ଯେତିକି ଅନୁଭବ କରିଛୁ, ଆମର ସେଇ ପବିତ୍ର ଅନୁଭବଚିକ୍ତ ଭାଷାରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାର ଚେଷ୍ଟା କରୁଛୁ ମାତ୍ର । ଏଇ ଭାବାଭିବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଭାଷାରେ ରୂପ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଖୁବ କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କରି କୃପାରୁ ଏଇ ସେବା ସଂପାଦନରେ ପ୍ରୟାସୀ ହୋଇଛୁ । ଏଇ ସେବାରେ ଆମକୁ ଆମେରିକା ଓ ଆମେରିକା ବାହାରେ ରହୁଥିବା ଭାଇ ଓ ମା’ମାନେ ତାଙ୍କ ଲେଖା ଦେଇ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିବାରୁ ଆମେ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ଚିର କୃତଜ୍ଞ । ଏଥିରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରବନ୍ଧ ଓ କବିତାଗୁଡିକ ଲେଖକ ଓ ଲେଖିକାମାନଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ ମତାମତ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କିମ୍ବା ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ ଦାୟୀ ନୁହନ୍ତି । ପତ୍ରିକାଟିକୁ ଛାପିବାରେ **Charlotte** ର **International Minute Press** ର କର୍ମଚାରୀବୃନ୍ଦ ସ୍ୱତଃସ୍ପୃହ ହୋଇ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିବାରୁ ଆମେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ନିକଟରେ ତାଙ୍କର ସର୍ବାଙ୍ଗନ ଉନ୍ନତି ନିମିତ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଛୁ ।

ପତ୍ରିକାଟିକୁ ସର୍ବାଙ୍ଗସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଓ ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାର ଚେଷ୍ଟା କଲେ ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ଅନେକ ଭୁଲ ତ୍ରୁଟି ରହିଯାଇଥିବା ସ୍ୱାଭାବିକ । ସେଥିପାଇଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ନିକଟରେ ଓ ପାଠକ ପାଠିକାମାନଙ୍କ ନିକଟରେ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଛୁ । ପାଠକମାନେ ଦୋଷାଂଶ ପରିହାର କରି ଏଥିରୁ ଉପକୃତ ହେଲେ ଶ୍ରୀମ ସାର୍ଥକ ଜ୍ଞାନ କରିବୁ ।

ଆମେରିକା ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ଅବସରରେ ଭକ୍ତଭାବାଭିପ୍ଳୁତ ‘ସାରସ୍ୱତ ମାଧୁରୀ - ୨୦୦୮’ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣରେ ଓ ଭାଇ ମା’ମାନଙ୍କ କରକମଳରେ ଅର୍ପିତ ହେଲା । ଜୟଗୁରୁ ।

‘ସାରସ୍ୱତ ମାଧୁରୀ’ ସଂପାଦନା ମଣ୍ଡଳୀ

ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ

୦୫-ଜୁଲାଇ-୨୦୦୮

ସୂଚୀପତ୍ର

୧	ମୁଖବନ୍ଧ
୨	ସାରସ୍ୱତ ମାଧୁରୀ ବିଷୟରେ ପଦେ
୩	ବନ୍ଧନା
୪	ପ୍ରାର୍ଥନା
୫	ପ୍ରାର୍ଥନା ଗୀତିକା
୬	ସୃଷ୍ଟିମାଳା
୭	ନିଗମ ବାଣୀ
୮	ରାଜ୍ୟାୟ ପ୍ରାର୍ଥନା
୯	ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ଅବସରରେ ପଦେ
୧୦	ପ୍ରାର୍ଥନା
୧୧	ଭାରତର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଧାରା ଏବଂ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର
୧୨	ବନ୍ଧନ ଘେନା କର
୧୩	Swami Nigamananda and Bhakti Marga
୧୪	ଦୀନ ସେବକର ପଦେ
୧୫	ତୁମେ ଏକା ସାହା ମୋର
୧୬	ସମ୍ମିଳନୀ ଗୀତିକା
୧୭	ଗୁରୁ ବା ବ୍ରହ୍ମଙ୍କ ସଂପର୍କରେ ଧାରଣା
୧୮	ଆମ ପ୍ରିୟ ଠାକୁର
୧୯	ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ହୃଦୟେଶ୍ୱରୀ ମା' ସୁଧାଂଶୁବାଳା
୨୦	ଅନନ୍ୟତ୍ୱନ
୨୧	ମାଲିକ
୨୨	ମୋ ମନ ଗଗନେ ରାଜୁଥାଅ ତର
୨୩	The Oasis
୨୪	Our Karma
୨୫	ତବ ଇଚ୍ଛା ହେଉ ପୂର୍ଣ୍ଣ
୨୬	ନିର୍ବିକଳ୍ପ, ନିଷ୍ପେଶୁଣ୍ୟ ଓ ନିରୁପାଧ
୨୭	ସଦ୍ଗୁରୁ ପ୍ରସଙ୍ଗ
୨୮	ଅମୃତ ପରଶ
୨୯	ତା ଲାଗି ପରାଣ ଝୁରେ
୩୦	ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଉପଦେଶରେ ନାରୀର ସାଧନା
୩୧	ଧ୍ରୁବ
୩୨	ତୁମ ଆଶିଷ ଆଶା ରଖୁଛି
୩୩	ପରମପୁଣ୍ୟ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ନିଗମାନନ୍ଦ ପରମହଂସ ଦେବଙ୍କ ଉପଦେଶ ସାଧନାରେ ନାରୀମାନଙ୍କର ଭୂମିକା - ଏକ ବିଶ୍ଳେଷଣ
୩୪	ସତୀ ଅନସୂୟା
୩୫	ସାଧୁସଙ୍ଗର ମାହାତ୍ମ୍ୟ
୩୬	ସେ ତରଣ ତଳେ ମାଗେ ଶରଣ
୩୭	2008 Sammilani Venue – Burnsville
୩୮	ମୋ ଜୀବନର ଚଳାପଥରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର
୩୯	କିଏ ତ ମୋତେ ଭୁଲିବ
୪୦	Sri Sri Thakur in my daily life
୪୧	ନିମାପତା ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀର ମଧୁର ସ୍ମୃତି
୪୨	ବିଜୟ ବୀଣା
୪୩	ଅଭିମତ ଓ ଅନୁଭୂତି
	ଅଭିମତ (୧)

ଶ୍ରୀ ଶ୍ୟାମ ସୁନ୍ଦର ଦାଶ	i
ସଂପାଦନା ମଣ୍ଡଳୀ	iii
ଶ୍ରୀ ଯୋଗେଶ୍ୱର ସୁନ୍ଦରରାୟ	୧
	୧
	୨
	୨
	୩
ଶ୍ରୀ ଯୋଗେଶ୍ୱର ସୁନ୍ଦରରାୟ	୪
ଶ୍ରୀ ଶ୍ୟାମ ସୁନ୍ଦର ଦାଶ	୫
ଶ୍ରୀ ଚିନ୍ତାମଣି ବାରିକ	୬
ଶ୍ରୀ ବିଭୂତି ସାହୁ	୭
ମୀନାକ୍ଷି ମିଶ୍ର	୯
Usha Agarwal	୧୦
ଶ୍ରୀ ସଂଗ୍ରାମ କେଶରୀ ସିଂହ	୧୨
ଶ୍ରୀମତୀ ପମିଳା ଚୌଧୁରୀ	୧୩
ଶ୍ରୀମତୀ ସ୍ମିତା ସୁନ୍ଦରରାୟ	୧୪
ଶ୍ରୀ ଉମେଶଚନ୍ଦ୍ର ସାମନ୍ତରାୟ	୧୫
ଶ୍ରୀମତୀ ସୁଧାଂଶୁବାଳା ଜେନା	୧୮
ଶ୍ରୀମତୀ ସୁଚିତ୍ରା ସ୍ୱାଇଁ	୧୯
ଶ୍ରୀ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ମହାନ୍ତି	୨୦
ଶ୍ରୀ ବଳେନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା	୨୬
ଜାଞ୍ଜନବାଳା ଦାଶ	୨୮
Sri Santosh Mohanty	୨୯
Sri Prabhakar Bai	୩୨
ଶ୍ରୀମତୀ ସ୍ମିତା ସୁନ୍ଦରରାୟ	୩୪
ଶ୍ରୀ ନବକିଶୋର ନାୟକ	୩୫
	୩୮
ଶ୍ରୀ ଶରତଚନ୍ଦ୍ର ସିଂହଦେଓ	୩୯
ନିବେଦିତା ନାୟକ	୪୦
ନିବେଦିତା ନାୟକ	୪୧
ବନଲତା ମହାନ୍ତି	୪୩
ଶ୍ରୀମତୀ ରଶ୍ମୀ ନାୟକ	୪୫
ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରୀତି ବରାଳ	୪୬
ଶ୍ରୀମତୀ ଶିବାନୀ ମହାନ୍ତି	୪୭
ଶ୍ରୀ ବୈରାଗୀ ଚରଣ ସାହୁ	୪୯
ଶ୍ରୀମତୀ ସ୍ମିତାରାଣୀ ବାଲ	୫୨
Sri Ashwini Nayak	୫୩
ଶ୍ରୀ ସୁଦୀପ୍ତ ଖୁଣ୍ଟିଆ	୫୫
ଶ୍ରୀମତୀ ସୁଚିତ୍ରା ସ୍ୱାଇଁ	୫୬
Srimati Lipsita Patnaik	୫୭
ଶ୍ରୀମତୀ ପଦ୍ମଗନ୍ଧା ସାହୁ	୫୯
ଶ୍ରୀ ସଂଗ୍ରାମ କେଶରୀ ମଲ୍ଲିକ	୬୧
ଶ୍ରୀମତୀ ରଶ୍ମିରେଖା ପଣ୍ଡା	୬୨

	ଅନୁଭୂତି (୧) – ମୋ ଜୀବନରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର	ବନଲତା ମହାନ୍ତି	୬୨
	ଅନୁଭୂତି (୨) – ସମ୍ମିଳନୀ ଦର୍ଶନ ଅନୁଭୂତିରୁ ପଦେ	ଶ୍ରୀମତୀ ରଶ୍ମୀ ନାୟକ	୬୩
	ଅନୁଭୂତି (୩) – My Experience with Sri Sri Thakur	Sri Iswar Chandra Biswal	୬୪
	ଅନୁଭୂତି (୪) – In Quest of Virtue	Sri Biswaranjan Das	୬୫
୪୪	ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ – ଚତୁର୍ଥ ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀ	ଶ୍ରୀ ଜ୍ଞାନରଞ୍ଜନ ଦ୍ୱିବେଦୀ	୬୮
୪୫	ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ – ଷଷ୍ଠ ବାର୍ଷିକ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀର ବିବରଣୀ	ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱଜିତ୍ ସୁନ୍ଦରରାୟ	୭୦
୪୬	Non-Profit Organization status for AMSAS	Sri Gyan Ranjan Dwibedy	୭୪
୪୭	Young Aspirants' Section		୭୫
	A Prelude to YA Session	Saumyashree Ray	୭୫
	My Life with Sri Sri Thakur	Saumyashree Ray	୭୫
	Prayer	Abhishek Swain	୭୭
	Nilachala Kutira	Ragini Mohanty	୭୮
	My Summer Experiences	Alok Tripathy	୭୯
	Thakura is my friend	Shreya Prabhakar	୮୦
	A Brief Introduction to Max Müller	Brij Gopal Panda	୮୦
	Thakura	Shreya Prabhakar	୮୧
	Sammilani	Shreya Prabhakar	୮୧
୪୮	2007 Sammilani Photos		୮୨
୪୯	2007 Fiscal Report		୮୪
୫୦	Directory of Bhaktas in America Saraswata Sangha		୮୫

Paramahansa Shreemat Swami Nigamananda Saraswati Dev

ଜୟଗୁରୁ ବନ୍ଦନା

ବିଶ୍ୱେ ନିମଗ୍ନଃ ପଦବୀଃ କବିନାଂ

ତ୍ବଂ ଜାତି ବେଦୋ ଭୁବନସ୍ୟ ନାଥଃ

ଅଜାତମଗ୍ନେ ସହିରଣ୍ୟରେତା

ଯଜ୍ଞସ୍ତମେବୈକ ବିଭୁପୁରାଣଃ ।

– ଏକାକ୍ଷରୋପନିଷଦ ।

ଅର୍ଥ – ଆପଣ ହିଁ ବିଶ୍ୱର ପ୍ରତି ଜୋଶ ଅନୁଜୋଶରେ ଜୀବନୀଶକ୍ତି ରୂପରେ ବ୍ୟାପ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି । କବିମାନଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆଶ୍ରୟ କରି ବିରାଟ ରୂପ ଧାରଣ କରି ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଭୁବନର ରକ୍ଷକ ଅଟନ୍ତି । ଆପଣ ସୃଷ୍ଟିର ଆଦିଦେବ, ଜାତବେଦ (ଅଗ୍ନି), ଏହି ସଂସାରର ରକ୍ଷକ, ଆପଣ ଅଜାତମଗ୍ନ ଅର୍ଥାତ୍ ଜନ୍ମରହିତ, ଆପଣ ସୃଷ୍ଟିର ମୌଳିକ ସତ୍ତା ରୂପେ ହିରଣ୍ୟଗର୍ଭ ଏବଂ ସ୍ୱୟଂ ଯଜ୍ଞସ୍ୱରୂପ ଅଟନ୍ତି । ଅଧିକତ୍ତୁ ଆପଣ ହିଁ ଏକମାତ୍ର ସର୍ବବ୍ୟାପକ ଏବଂ ପୁରାଣ ପୁରୁଷ ।

ବିଶ୍ୱ ଅନ୍ତରାଳେ ଯେହୁ ନିମଗ୍ନ
ଜନମ ରହିତ ଯେହୁ ମହାନ
କବିଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆଶ୍ରୟ କରି
ଭୁବନକୁ ରକ୍ଷା ପାଆନ୍ତି କରି ଯେ
ହେ ଆଦି ଦେବେଶ
ତୁମେ ଯଜ୍ଞ ତୁମେ ବ୍ୟାପ୍ତ ପୁରୁଷ ।

ପ୍ରାର୍ଥନା

ତ୍ବଂ ନୋ ଅଗ୍ନେ ସନୟେ ଧନାନାଂ

ଯଶ ସଂଜାରୁଂ କୃଣୁହିତ୍ସବାନଃ

ରଧ୍ୟମ କର୍ମାପୟା ନବେନ

ଦେବୈର୍ଦ୍ୟାବା ପୃଥିବୀ ପ୍ରାବୃତଂ ନଃ । ୮ ।

(ରଗ୍‌ବେଦ, ପ୍ରଥମ ମଣ୍ଡଳ, ୭ମ ଅନୁବାକ୍, ୮ମ ସୂକ୍ତ)

ଅର୍ଥ – ହେ ଅଗ୍ନେ, ହେ ଜଗଦୀଶ୍ୱର ବା ହେ ପରମେଶ୍ୱର, ସ୍ତବାନଃ – ଆପଣ ସ୍ତୁତିକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ (କୃପାକରତ୍ତୁ), ନଃ – ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ଧନାନାମ୍- ବିଦ୍ୟା, ସୁବର୍ଣ୍ଣ, ରାଜ୍ୟ, ବା ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଧନର, ସନୟେ – ଯଥାଯୋଗ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟୟ କରିବା ନିମିତ୍ତ, ଯଶସମ୍- କୀର୍ତ୍ତିଯୁକ୍ତ, କାରୁମ୍ – ଉତ୍ସାହ ସହିତ ଉତ୍ତମ କର୍ମ କରିବା ଉଦ୍‌ଯୋଗୀ ମନୁଷ୍ୟକୁ ନିଯୁକ୍ତ, କୃଣୁହି – କରନ୍ତୁ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ଆମ୍ଭେମାନେ ନବୀନ, ଅପସା – ପୁରୁଷାର୍ଥ ସହିତ ନିତ୍ୟ ବୁଦ୍ଧିଯୁକ୍ତ ହେବୁ ଏବଂ ଉଭୟ ବିଦ୍ୟା ପ୍ରାପ୍ତି ନିମିତ୍ତ, ଦେବୈଃ – ବିଦ୍ୱାନଙ୍କର ସଙ୍ଗୀତ କରି, ନଃ – ଆତ୍ମମାନଙ୍କର, ଦ୍ୟାବା ପୃଥିବୀ – ଆକାଶସ୍ଥ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ପୃଥିବୀକୁ, ପ୍ରାବୃତମ୍- ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ।

ହେ ପରମେଶ୍ୱର, ଆପଣ ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ସ୍ତୁତିରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଆତ୍ମମାନଙ୍କ ଉପରେ କୃପା ବାରି ବର୍ଷଣ କରି ଆତ୍ମମାନଙ୍କ ଅର୍ଜିତ ଧନ, ବିଦ୍ୟା ଓ ଭୂସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଯଥାଯୋଗ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟୟ କରିବା ନିମିତ୍ତ କୀର୍ତ୍ତିଯୁକ୍ତ ଉତ୍ତମ କର୍ମ କରୁଥିବା ଏପରି ଉଦ୍‌ଯୋଗୀ ମନୁଷ୍ୟ ନିଯୁକ୍ତ

କରନ୍ତୁ, ଯେପରି ସେହି ବିଦ୍ଵାନମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଲାଭ କରି ଆମ୍ଭେମାନେ ନବୀନ ପୁରୁଷାର୍ଥ ସହିତ ନିକ୍ଷେପ କର୍ମ କରି ଉନ୍ନତ ହୋଇ ପାରିବୁ ଏବଂ ଆପଣ ଆକାଶସ୍ଥ ପ୍ରକାଶମାନ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ବାସସ୍ଥଳୀ ପୃଥିବୀ ଉଭୟକୁ ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ।

ଆଜିର ଏହି ଶୁଭ ଅବସରରେ ଆପଣଙ୍କ ଶ୍ରୀପାଦପଦ୍ମରେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଏହି ପ୍ରାର୍ଥନା ।

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ପ୍ରାର୍ଥନା ଗୀତିକା

ହେ ପରମେଶ୍ଵର ଆମ୍ଭ ହୃଦରେ ସନ୍ତୋଷ
ହୋଇ କୃପା ବାରି ସଦା ବର୍ଷକୁ ଅଶେଷ
ଆମ୍ଭ ଭୂମି ବିଦ୍ୟା ଧନ
ଯଥା କାର୍ଯ୍ୟେ ଲାଗି ହେଉ ସଫଳ ଜୀବନ । ୧।

ବିଦ୍ଵାନ ପୁରୁଷ ସଙ୍ଗେ ଲଭୁ ଅନୁକ୍ଷଣ
ନବ ପୁରୁଷାର୍ଥ ସହ ନିକ୍ଷେପ କରମ
କରି ହୋଇବୁ ଉନ୍ନତ
ଏତିକି ଆମ୍ଭ ମିନତି ଶୁଣନ୍ତୁ ସତତ । ୨।

ତୁମେ ଆକାଶ ମାର୍ଗର ଉଦିତ ଭାସ୍କର
କରୁଛ ମଙ୍ଗଳ ସଦା ଜୀବଗଣଙ୍କର
ଧନ୍ୟ ଏହି ଧରାତଳ
ରକ୍ଷା କରିଥାନ୍ତୁ କରି ଜଗତ ମଙ୍ଗଳ । ୩।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଗ୍ରୀତ
ଶ୍ରୀ ଯୋଗେଶ୍ଵର ସୁନ୍ଦରରାୟ
ବେଗୁନିଆ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ, ଜ-ଖୋର୍ଦ୍ଧା

✦ ✦ ✦ ✦ ✦

ସୂଚନାମାଳା

- ୧) ସବୁଜ୍ଞେ ଭାର୍ଯ୍ୟାୟା ଭର୍ତ୍ତା ଭର୍ତ୍ତା ଭାର୍ଯ୍ୟା ତଥୈବ ଚ ।
ଯସ୍ମିନ୍ନେବ କୁଳେ ନିତ୍ୟଂ କଲ୍ୟାଣଂ ତତ୍ତ୍ଵେଧୃବମ୍ ॥

—ମନୁସ୍ମୃତି, ୩ୟ ଅଧ୍ୟାୟ, ୬୦

ଅର୍ଥ – ଯେଉଁ କୁଳରେ ପତି ଓ ପତ୍ନୀ ଉଭୟେ ପରସ୍ପର ପ୍ରତି ସବୁଜ୍ଞ ସେ କୁଳରେ ନିତ୍ୟ କଲ୍ୟାଣ ନିଷ୍ଠା ଭାବରେ ଅବସ୍ଥାନ କରେ ।

- ୨) ଦୟାଳୁର ମଦସର୍ଗ ଉପକାରୀ ଜିତେନ୍ଦ୍ରିୟଃ ।
ଏତେଂକ ପୁଣ୍ୟସ୍ତନୈକ ଚତୁର୍ଭିର୍ଧାର୍ଯ୍ୟତେ ମହି ॥

—ଶିବ ପୁରାଣ, ୨୪।୨୬

ଅର୍ଥ - ଦୟାଳୁ ମନୁଷ୍ୟ, ଅଭିମାନଶୂନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି, ପରୋପକାରୀ ଏବଂ ଜିତେନ୍ଦ୍ରିୟ - ଏହି ଚାରିପ୍ରକାରର ମନୁଷ୍ୟ ଏହି ପୃଥିବୀକୁ ଧାରଣ କରିଅଛନ୍ତି ।

୩) ନାହିଁ ବିଦ୍ୟା ସମ୍ପଦ ଚକ୍ଷୁ ନାହିଁ ସତ୍ୟ ସମ୍ପଦ ତପଃ ।
ନାହିଁ କ୍ରୋଧ ସମ୍ପଦ ଦୁଃଖ ଯହିଁ ତ୍ୟାଗ ସମ୍ପଦ ସୁଖମ୍ ॥

-ବୃହନ୍ନାରଦୀୟ ପୁରାଣ, ୨୦।୪୬

ଅର୍ଥ - ବିଦ୍ୟା ସମ୍ପାଦନ ଚକ୍ଷୁ ନାହିଁ କି ସତ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କୌଣସି ତପସ୍ୟା ନାହିଁ । କ୍ରୋଧ ସମ୍ପାଦନ ଦୁଃଖ ନାହିଁ କି ତ୍ୟାଗ ସମ୍ପାଦନ ସୁଖ କୌଣସିଠାରେ ମିଳେ ନାହିଁ ।

୪) ଅଧୀତ୍ୟ ବେଦଶାସ୍ତ୍ରାଣି ସଂସାରେ ରାଗିଣଃ ଯେ ।
ତେଭ୍ୟଃ ପରୋ ନ ମୂର୍ଖୋଽସ୍ତି ସଧର୍ମାଃ ଶ୍ବାଶୁସୁକରୌଃ ॥

-ଦେବୀ ଭାଗବତ, ୧।୧୪।୪

ଅର୍ଥ - ବେଦଶାସ୍ତ୍ର ଅଧ୍ୟୟନ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଯାହାର ସାଂସାରିକ ସୁଖରେ ଆସକ୍ତି ରହିଛି, ତାହାଠାରୁ ବଳି ମୂର୍ଖ କେହି ନାହିଁ । ସେ ହିଁ ଶ୍ବାନ, ଅଶ୍ବ ଏବଂ ସୁକର ପରି ପଶୁ ସହିତ ସମାନ ।

୫) ଧୀକ୍ ତସ୍ୟ ଜୀବିତଂ ପୁଂସଃ ଶରଣାର୍ଥନମାଗତମ୍ ।
ଯୋ ନାର୍ତ୍ତ ମନୁ ଗୃହାତି ବୈରିପକ୍ଷମପି ଧ୍ରୁବମ୍ ॥

-ମାର୍କଣ୍ଡେୟ ପୁରାଣ, ୧୩।୧୨୫

ଅର୍ଥ - ଯେଉଁ ମନୁଷ୍ୟ ଶରଣପ୍ରାର୍ଥୀ ଦୁଃଖୀକୁ ନିଷ୍ଠିତ ଭାବରେ ଆଶ୍ରୟ ପ୍ରଦାନ କରେ ନାହିଁ (ସେ ପଛେ ଶତ୍ରୁପକ୍ଷର ହୋଇଥାଉ) ତାହାର ଜୀବନକୁ ଧିକ୍ ।

**** ✦ ****

ନିଗମ ବାଣୀ

୧) ମୋ ଚିନ୍ତା, ମୋ ଭାବନା ଓ ମୋ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅକପଟ ଭାବରେ ଆତ୍ମନିୟୋଗ କରିପାରିଲେ ସହଜରେ ତୁମମାନଙ୍କ ଚିତ୍ତ ଶୁଦ୍ଧ ହୋଇଯିବ ଓ ମୋର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଗୁରୁଶକ୍ତି ତୁମମାନଙ୍କ ଭିତରେ ସମ୍ପାରିତ ହେବ ।

୨) ଠାକୁରଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ହେଲେ, ଅନ୍ତରରେ କାନ୍ଦିବାକୁ ହେବ; ବ୍ୟାକୁଳ ଭାବରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାକୁ ପଡିବ । ମୁଁ ଯେତେ ଦିନ ସ୍କୁଲ ଦେହରେ ଅଛି, ଏହିପରି ଦେଖୁଥାଅ । ପରେ ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ଦେହତ୍ୟାଗ କରିବି, ସେତେବେଳେ ମୁଁ ତୁମମାନଙ୍କ ଅନ୍ତରରେ ରହିଯିବି । ସେତେବେଳେ ତୁମେମାନେ ମୋତେ ସବୁବେଳେ ଦେଖିପାରିବ ।

୩) ବସ୍ ! ତୁମମାନଙ୍କର ଅଧ୍ୟାତ୍ମଜୀବନର ଭାର ମୁଁ ସ୍ୱେଚ୍ଛାରେ ଗ୍ରହଣ କରିଛି । ଯଦି ବିମୁମାତ୍ର ମୋ ପ୍ରତି ବିଶ୍ୱାସ ଥାଏ, ତେବେ ତୁମମାନଙ୍କର ଚିନ୍ତା କଣ ? ସମୟରେ ସବୁ ପାଇବ ।

୪) ବସ୍ ! ନିଷ୍ଠିତରେ, ନିରୁଦ୍ବେଶରେ ପୂର୍ବପରି ନିର୍ଭର କରି ଆନନ୍ଦସାଗରରେ ଭାସିବାଲା । ମଝିରେ ମଝିରେ ଆବର୍ତ୍ତରେ ପଡିଲେ ମଧ୍ୟ ଏକଥା ନିଷ୍ଠୁର ଜାଣ ଯେ, ଏହା କେବେ ହେଲେ ସ୍ଥାୟୀ ହେବନାହିଁ । ଦିନେ ତୁମେମାନେ ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ଆନନ୍ଦଧାମରେ ଉପନୀତ ହୋଇ ପ୍ରେମରସ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ବୋଗରେ ଆନନ୍ଦମୟ ହୋଇଯିବ ।

୪) ମୁଁ ତୁମ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ଭିତରେ ଭଗବତ୍ ଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଛି । ତୁମମାନଙ୍କ ଦେହ ଭଗବାନଙ୍କର ମନ୍ଦିର । ଏ ମନ୍ଦିରକୁ ତୁମେମାନେ କଲୁଷିତ କର ନାହିଁ । ମୁଁ ମନେ କରୁଥିଲି ଯେଉଁଦିନ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସିଦ୍ଧିଲାଭ କରିବି, ଭଗବାନ ଆସି ମୋ ପଦସେବା କରିବେ । ସେ ଇଚ୍ଛା ମୋର ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛି । ତୁମେମାନେ ହିଁ ମୋର ଭଗବାନ ।

ରାଜ୍ଯାୟ ପ୍ରାର୍ଥନା

ହେ ଜଗତଗୁରୁ ହେ ମହିମାମେରୁ
ତୁମେ ବିଶ୍ୱେ ଗୁରୁବର ହେ
ତୁମରି ଅମୀୟ ଅଭୟବାଣୀକୁ
ମରମେ କରିଣ ସାର ହେ
ଘେନି ତୁମରି ଆଶୀଷ
ବିତୁ ଆମରି ନିଶିଦିବସ ହେ । ୧।

ତୁମ ଶ୍ରୀପୟରେ ଆଶ୍ରା ଦେଇ ପ୍ରଭୁ
କର ବରାଭୟ ଦାନ ହେ
କରି ତୁମ କାମ ରଖୁ ତୁମ ନାମ
ଧନ୍ୟ ହେଉ ଦେଶ ମାନ ହେ
ସନାତନ ଧର୍ମ ଧାରା
ହେଉ ପ୍ରଚାରିତ ବିଶ୍ୱସାରା ହେ । ୨।

ସତ୍‌ଶିକ୍ଷା ବିସ୍ତାର ଜୀବ ସେବା ସାର
ବ୍ରତ ହେଉ ଜୀବନର ହେ
ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ହୋଇ ସଂଘଶକ୍ତି
ଦୃଢ଼ କରୁ ବାର ବାର ହେ
ଭାବବିନିମୟ କରି
ବିଶ୍ୱେ ଭ୍ରାତୃଭାବ ଦେଉ ଭରି ହେ । ୩।

ଏ ଦେଶର ନାରୀ ସତୀ ସୁତତୁରୀ
ହୋଇ ପତି ସେବା ବ୍ରତୀ ହେ
ସନ୍ତାନପାଳନ କରି ଗୁରୁଜନ
ସେବୁଥାନ୍ତୁ ଦେଇ ମତି ହେ

ଏ ଦେଶର ଯୁବଗଣ
ହୋଇଥାନ୍ତୁ ତ୍ୟାଗୀ ସତ୍ୟବାନ ହେ । ୪।

ସ୍ୱଧର୍ମ ପାଳନେ ଏ ଦେଶର ଜନେ
ସଦା ଦେଇଥାନ୍ତୁ ମନ ହେ
କର୍ମ ମଧ୍ୟେ ଯୋଗ ତ୍ୟାଗ ମଧ୍ୟେ ଭୋଗ
କରୁଥାନ୍ତୁ ଅନୁଦିନ ହେ
ଦେଶବାସୀ ଦେଶ ଟେକ
ରଖିବାକୁ ହେଉଥାନ୍ତୁ ଏକ ହେ । ୫।

ଦେବଦେବୀ ଗଣ ଆଶୀଷ ବର୍ଷଣ
କରି ପାଳନ୍ତୁ ସରବେ ହେ
ଯଜ୍ଞଦାନ ବ୍ରତ ଆଚରିଣ ସର୍ବେ
ପୂଜୁଥାନ୍ତୁ ଗୁରୁଦେବ ହେ
ସଦା ଦେହମନପ୍ରାଣେ
ଶାନ୍ତି ଲଭୁଥାନ୍ତୁ ଅନୁକ୍ଷଣେ ହେ । ୬।

ଯଥାକାଳେ ବାରି ବରଷୁଣ ଥାଉ
ଧରା ହେଉ ଫଳ ଭରା ହେ
ଅନ୍ନ ଜଳ ବସ୍ତ୍ର ଶସ୍ତ୍ର ଅବା ଶାସ୍ତ୍ର
ଜ୍ଞାନେ ସର୍ବ ଦେଶବାସୀ ହେ
ପୂର୍ଣ୍ଣ କରନ୍ତୁ ଜୀବନ
ଲଭି ଶାନ୍ତି ସୁଧା ଚିର ଦିନ ହେ । ୭।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତ
ଶ୍ରୀ ଯୋଗେଶ୍ୱର ସୁନ୍ଦରରାୟ
ସଂପାଦକ, ବେଗୁନିଆ ଶାଖା ସଂଘ

ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ଅବସରରେ ପଦେ

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କ ଅପାର କରୁଣା ବଳରୁ ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘର ଏକ ଭକ୍ତ-ସମ୍ମିଳନୀ ସୁଦୂର ଆମେରିକାରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଆସୁଅଛି । ଚଳିତ ବର୍ଷ ଏହା ଷଷ୍ଠ ବର୍ଷ ଅତିକ୍ରମ କରି ସପ୍ତମ ବର୍ଷରେ ପଦାର୍ପଣ କରିଅଛି । ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ପ୍ରାଣପ୍ରିୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ବୋଲି ସେ ନିଜ ମୁଖରେ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ଭକ୍ତମାନେ ତାଙ୍କର ଏହି ପ୍ରାଣପ୍ରିୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସହ ନିଜ ପ୍ରାଣର ସମ୍ମିଶ୍ରଣ କରି ପାରିଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରାଣ ଦେଇ ଏହାକୁ ଭଲ ପାଇପାରିଲେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଏଥିରେ ଯେ କେତେ ଆନନ୍ଦ, କେତେ ଆକର୍ଷଣ ସଞ୍ଚିତ କରି ରଖିଛନ୍ତି, ତାହା ଅନୁଭବ କରିପାରିବେ । ସମ୍ମିଳନୀ ଯେ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ କି ଯାଦୁକରୀ ଝର୍କରେ ଟାଣେ ତାହା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭକ୍ତ ଅନୁଭବ କରିଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ନିଜ ମୁଖରେ କହିଛନ୍ତି- ‘ମୁଁ ଯେବେ ଜଗତରେ ଆଉ କିଛି କରି ଯାଇ ନ ଥାନ୍ତି ତେବେ ଏହି ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ହିଁ ମୋର ସ୍ମୃତି ରକ୍ଷା କରିଥାନ୍ତା ।’ ତାଙ୍କର ଏହି ଭକ୍ତିରୁ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀର ଗୁରୁତ୍ୱ ଓ ମହିମା ଭକ୍ତମାନେ ଅନୁଭବ କରିପାରିବେ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି- ‘ସମ୍ମିଳନୀକୁ ଆସିବା ପାଇଁ ମୁଁ କାହାକୁ ଡାକେ ନାହିଁ । ତୁମେମାନେ କେତେ ବାଧା ବିନ୍ଦୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ପ୍ରାଣର ଆକର୍ଷଣରେ ଏଠାକୁ ଚାଲିଆସ । ବର୍ଷକରେ ଥରେ ଅତି ଆପଣାର ଗୁରୁ ଭାଇ-ଭଗ୍ନୀମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗସ୍ଥ ଲାଭ କରି ପରସ୍ପର ଭାବ ବିନିମୟ ଦ୍ୱାରା ଯେଉଁ ଆନନ୍ଦର ବିକାଶ ହୁଏ ତାହାରି ଆକର୍ଷଣରେ ତୁମେମାନେ ଚାଲିଆସ ।’ ଯେଉଁମାନେ କାୟ ମନ ପ୍ରାଣରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଆପଣାର ବୋଲି ମନେ କରି ତାଙ୍କର ସେବକ ହୋଇ ପାରିଛନ୍ତି, ସେହିମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଏହି ସମ୍ମିଳନୀ ଅତି ପ୍ରିୟ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ଯେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟତ୍ୱ - ସନାତନ ଧର୍ମ ପ୍ରଚାର, ସତ୍‌ଶିକ୍ଷା ବିସ୍ତାର ଓ ଶିବଜ୍ଞାନରେ ଜୀବସେବା; ତାହାକୁ ଜଗତରେ ରୂପ ଦେବାକୁ ହେଲେ ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ଜୀବନ ଗଠନ, ସଂଘଶକ୍ତିର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଓ ଭାବ ବିନିମୟ ମାଧ୍ୟମରେ ହିଁ ତାହା ସମ୍ଭବ ହେବ । ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ହିଁ ଏହି ଆଦର୍ଶତ୍ୱର ସମ୍ମିଳିତ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ର ।

ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ଜୀବନ ଗଠନକୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ଦେଇଛନ୍ତି । ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ଜୀବନ ଗଠନ କରିବା ପରେ ସଂଘରେ ଯୋଗଦାନ କଲେ ସେହି ସଂଘ ଆଦର୍ଶ ସଂଘରେ ପରିଣତ ହେବ । ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ହେବାକୁ ହେଲେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଗୃହର କର୍ତ୍ତା ବୋଲି ମନେ କରି ସଂସାରର ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ତାଙ୍କରି କାର୍ଯ୍ୟ ଭାବି ତାଙ୍କରି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କରିବାକୁ ହେବ । ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ମାଧ୍ୟମରେ ସମଗ୍ର ଦେଶ ଓ ଜାତିର ପୁଣ୍ୟ ଜାଗରଣ ହେବ ବୋଲି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଏହି ସମ୍ମିଳନୀର ସୂତ୍ରପାତ କରିଛନ୍ତି । ଏସବୁ ବ୍ୟତୀତ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀର ମୂଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଜଗତକୁ ପ୍ରେମାନନ୍ଦ ରସର ଆସ୍ବାଦନ ପ୍ରଦାନ । ଏ ଯୁଗର ମାନବ ଜଡବାଦର ଉପାସନାରେ ଅଶାନ୍ତି ଅନଳରେ ଦଗ୍ଧ ହେଉଅଛି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ତାଙ୍କ କମଣ୍ଡଳରୁ ପ୍ରେମାନନ୍ଦ ବାରି ସିଞ୍ଚନ କରି ଜଗତକୁ ପରାଶାନ୍ତି ଓ ପରମାନନ୍ଦ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଗୁରୁ ଭାବରେ ନିର୍ବିକଳରୁ ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି ହୋଇ ସଦଗୁରୁ ରୂପରେ ବିଶ୍ୱହିତ ବ୍ରତ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଏହି ବିଶ୍ୱହିତ ମହାଯଜ୍ଞରେ ଯୋଗ ଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିଷ୍ୟଭକ୍ତଙ୍କୁ ସେ ‘ଜୟଗୁରୁ’ ମହାମନ୍ତ୍ରରେ ଦୀକ୍ଷିତ କରି ସେବକ ଭାବରେ ଗଠନ କରୁଛନ୍ତି । ସେ ଜଗତଗୁରୁଙ୍କ ପ୍ରେରଣାରେ ଯେଉଁ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ ଗଠନ କରିଥିଲେ କେବଳ ଆମେରିକାରେ ନୁହେଁ, ମୁମ୍ବାଇ, ବାଙ୍ଗଲୋର୍, ପୁନେ, ହାଇଦ୍ରାବାଦ ପ୍ରଭୃତି ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ତାର ଶାଖାପ୍ରଶାଖା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇ ତାଙ୍କରି ଶକ୍ତିରେ କ୍ରିୟାଶୀଳ ହେଉଅଛି । ଏହା ନିକଟ ଭବିଷ୍ୟତରେ ନବ ଯୁଗାବିର୍ଭାବର ସୂଚନା ଦେଉଅଛି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି, ସେ ଯେଉଁ ଭାବରେ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଯୁଗାବତାରଙ୍କର ଗୁରୁ ହେବେ । ଏଥିପାଇଁ ସେ ତାଙ୍କର ଶିଷ୍ୟଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ଜୀବନ ଗଠନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ଆଦର୍ଶ ପିତାମାତାଙ୍କ କୋଳରେ ହିଁ ଅବତାର ପୁରୁଷ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିବେ । କିଏ ସେହି ସୌଭାଗ୍ୟର ଅଧିକାରୀ ହେବେ ତାହା କେବଳ ନିଜର ଚରିତ୍ର ଗଠନ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ମୁନି, ରଷି, ଯୋଗୀ, ଜ୍ଞାନୀ, ଭକ୍ତ, ଅବତାର ପୁରୁଷ ସମସ୍ତଙ୍କର ଆବିର୍ଭାବ ପାଇଁ ଆଦର୍ଶ, ଶୁଦ୍ଧଚରିତ୍ର, ସତ୍ୟବ୍ରତ ପିତାମାତାଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ସେଥିପାଇଁ ମା’ମାନଙ୍କୁ ଆଦର୍ଶ ଗୃହିଣୀ ଭାବରେ ଗଠିତ ହେବା ପାଇଁ ଉପଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ମା’ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଶ୍ୱଜନନୀଙ୍କଠାରୁ କୌଶଳରେ ବିଶେଷ ବର ମଧ୍ୟ ମାଗି ଆଣିଛନ୍ତି । ମା’ମାନେ ଆଦର୍ଶ ଗୃହିଣୀ ରୂପେ ସତୀ ସାଧୁୀ ପତିବ୍ରତା ଭାବରେ ଆଦର୍ଶ ଜୀବନ ଗଠନ କରିପାରିଲେ ମହାଶକ୍ତିଙ୍କ ସ୍ୱରୂପ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ଉପଯୁକ୍ତ ସେବିକା ପଦବାଚ୍ୟ ହୋଇପାରିବେ । ମା’ମାନେ ନିଜ ଅନ୍ତରର ପ୍ରେମ-ପ୍ରୀତି ଭାବକୁ ପରିବାରରେ ସଞ୍ଚାରିତ କରି ଗୃହସ୍ଥାଶ୍ରମକୁ ଆନନ୍ଦମୟ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଆନନ୍ଦମୟ । ଯେଉଁ ଗୃହରେ ପ୍ରେମ-ପ୍ରୀତି, ଆନନ୍ଦ ନାହିଁ ସେ ଗୃହରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ଅଧିଷ୍ଠାନ ସମ୍ଭବ ହୁଏନାହିଁ । ଦେବତା ଯେଉଁ ଗୃହରେ ରହିବେ, ସେ ଗୃହର ପରିବେଶ ମଧ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧପୂତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ମା’ମାନେ ଗୃହସ୍ଥାଶ୍ରମକୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ନିବାସ ଉପଯୋଗୀ କରି ଗଠନ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବେ । ପିଲାମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସନ୍ତାନ ଓ ଭବିଷ୍ୟତରେ ତାଙ୍କ

ଭାବଧାରାର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ରୂପେ ଗଠନ କରିବାକୁ ଯନ୍ତ୍ରଣା କରୁଛନ୍ତି । ଶୂନ୍ୟ-ଶୂନ୍ୟମାନେ ସର୍ବଦା ମନେ ରଖିବେ ଯେ ସେମାନେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ନେଇ ଘର କରୁଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଥରକ ପାଇଁ ଗୋପୀମାନଙ୍କୁ ନେଇ ମହାରାସ ଅନୁଷ୍ଠିତ କରାଯିଲେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ପ୍ରତିବର୍ଷ ଭକ୍ତସମ୍ମିଳନରେ ରାସଲୀଳାଭିନୟ କରୁଛନ୍ତି । ଭକ୍ତମାନେ ଗୋପୀଭାବରେ ଏହି ଲୀଳା ଅଭିନୟରେ ଯୋଗ ଦେଇ ଲୀଳାମୟ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଲୀଳାନୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥାନ୍ତି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଆନନ୍ଦ ଦେବା ହିଁ ଆମର ଏକମାତ୍ର ଲକ୍ଷ୍ୟ । ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ଅମର କୀର୍ତ୍ତି । ଏହା ମର୍ତ୍ତ୍ୟରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ଅମର୍ତ୍ତ୍ୟ-ଲୀଳା ।

ପରିଶେଷରେ ଭକ୍ତମାନେ ଏତିକି ମନେ ରଖିବେ ଯେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଆମ ଭିତରେ ପ୍ରେମର ଯେଉଁ ଅପୂର୍ବ ଭାଷାର ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ତାହା ଯେପରି ତାଙ୍କରି ସେବାରେ ଲାଗି ପାରିବ ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବେ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଆମର ପରସ୍ପର ପ୍ରତି ଯେଉଁ ଭଗବତ୍ ପ୍ରେମପ୍ରୀତି ସଞ୍ଚିତ ଅଛି ତାହା ଯେପରି ନିତ୍ୟକାଳ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ରହିପାରିବ, ଆଜିର ଏହି ଶୁଭଦିନରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣରେ ଏତିକି ଆଶୀର୍ବାଦ ଭିକ୍ଷା କରିବା ।

। ଜୟଗୁରୁ ।
ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତ
ଶ୍ୟାମ ସୁନ୍ଦର ଦାଶ
ସଭାପତି ଓ ପରିଚାଳକ
ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ, ପୁରୀ

ପ୍ରାର୍ଥନା

ଭବ-ମୟର ଅଜ୍ଞାନ ଭରି ଶୁଭେ ତବ ଜୟଗାନ
ତିଭୁବନେ ରାଜେ ତୁମରି କୀରତି ତୁମରି ମହିମା ମାନ । ୦।

ତୁମେ ପ୍ରେମମୟ କରୁଣାନିଧାନ
ତୁମ ମୁଖବାଣୀ ବେଦର ବିଧାନ
ଭକ୍ତ-ହୃଦୟ-ଚନ୍ଦନ ତୁମେ ଭକ୍ତ ଜୀବନ ଧନ । ୧।

କୋଟି ରବିଜିଣା ତୁମ ପଦ୍ମମୁଖ
ହରି ନିଏ ମର ଜୀବନର ଦୁଃଖ
ସେଥିଲାଗି ତୁମେ ଦୟାମୟ ବୋଲି କହୁଛନ୍ତି ଜଗତଜନ । ୨।

ତୁମେ ଆତ୍ମାରାମ ଭାବର ସାଗର
ତୁମ ଭାବ ବିନା ଅସାର ସଂସାର
ତୁମରି ପ୍ରେମରେ ବିଭୋର କର ହେ ଆକୁଳ ଏ ମନପ୍ରାଣ । ୩।

ଦୀନ ଅଭାଜନ ମାଗେ କରପାତି
କଣାଏ କରୁଣା, କଣାଏ ଭକ୍ତି
ଶ୍ରୀଚରଣେ ତବ ନତ କରି ଶିର ଜୀବ ହେଉ ମହାୟାନ । ୪।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତ
ଶ୍ରୀ ଚିନ୍ତାମଣି ବାରିକ
ବାର୍ତ୍ତାପଦା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ

ଭାରତର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଧାରା ଏବଂ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର

ଓଁ ଆ ତେ ବତ୍ସୋ ମନୋ ଯମତ୍

ପରମାର୍ଚ୍ଚିତ ସ୍ଵଧସ୍ଥାତ୍ ।

ଅଗ୍ନେ ଦ୍ଵାଂ କାମୟେ ଗିରା ।

- ସାମବେଦ ସଂହିତା - ୮ମ ସାମ

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଆବିର୍ଭାବର ପ୍ରାୟ ୨୩୦୦ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ତଥାଗତ ବୁଦ୍ଧଙ୍କର ଆବିର୍ଭାବ ହୋଇଥିଲା । ଜୀବଜଗତ ମଧ୍ୟରେ ଅହିଂସା ତଥା କରୁଣାର ବାଣୀ ଗୌତମ ବୁଦ୍ଧ ପ୍ରଚାର କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ତିରୋଧାନର ପ୍ରାୟ ୩୩୩ ବର୍ଷ ପରେ ବୌଦ୍ଧଧର୍ମ ତାନ୍ତ୍ରିକମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇ ବୁଦ୍ଧଙ୍କର ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ମାର୍ଗରୁ ବିଚ୍ୟୁତ ହୋଇ ପଞ୍ଚମକାର ସାଧନରେ ନିଜକୁ ବୁଡାଇ ରଖିଲା । ଏହାର ପ୍ରାବଲ୍ୟରେ ଯେତେବେଳେ ସନାତନ ଧର୍ମ ଦେଶରୁ ଅନ୍ତର୍ହିତ ହେବାକୁ ବସିଲା ଦେବତାଗଣ ଓ ରକ୍ଷିଗଣଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ଭଗବାନ ଶିବ ଆଦିଶୁରୁ ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ରୂପରେ ଆବିର୍ଭୂତ ହୋଇ ଭାରତବର୍ଷରେ ପୁଣି ସନାତନ ଧର୍ମର ବିଜୟ ଦୁଇ ଥର ବଜାଇଥିଲେ । ତାହା ଥିଲା ଅକ୍ଷୟ ଶତାବ୍ଦୀର କଥା । ସେତେବେଳେ ଭାରତବର୍ଷର ଜନସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନମାର୍ଗରେ ଉନ୍ନତ ଥିଲେ । ଦେଶ ହିନ୍ଦୁରାଜ୍ୟ ଦ୍ଵାରା ଶାସିତ ହେଉଥିଲା । ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଶଙ୍କରଙ୍କୁ ଭାରତବର୍ଷରେ ସନାତନ ଧର୍ମର ପ୍ରଚାର ଓ ପୁନରୁତ୍ଥାନ ପାଇଁ ମୋଟ ପ୍ରାୟ ଶହେ ଜଣ ପଣ୍ଡିତଙ୍କୁ ଜ୍ଞାନାଲୋଚନାରେ ପରାସ୍ତ କରିବାକୁ ହୋଇଥିଲା । ସେ ସମୟରେ ଜନସାଧାରଣ ଜଣେ ଜଣେ ଧର୍ମଗୁରୁଙ୍କ ଅଧୀନରେ ରହୁଥିଲେ, ସୁତରାଂ ସେ ଯେଉଁ ମତ ସ୍ୱୀକାର କରୁଥିଲେ ସମସ୍ତେ ସେହିଭଳି ଭାବରେ ପରିଚାଳିତ ହେଉଥିଲେ । କ୍ରମେ କାଳର ପ୍ରଭାବରେ ଭାରତବର୍ଷରୁ ପ୍ରକୃତ ଜ୍ଞାନର ଆଲୋଚନା ଲୁପ୍ତ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ଦେଶକୁ ବିଜାତୀୟମାନେ ଶାସନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଦ୍ଵାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀ ପରେ ମୁସଲମାନ ରାଜତ୍ଵ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେଲା । ସନାତନ ଧର୍ମରେ ଉଚ୍ଚ ନୀତି ଭାବ ପ୍ରବେଶ କଲା ଓ ଅଦ୍ୱୈତ ଜ୍ଞାନ ବଦଳରେ ଅହଂତ୍ଵ ପ୍ରବେଶ କଲା । ଭାରତବାସୀଗଣ ତଥାପି ସ୍ଵଧର୍ମ ପାଳନ କରୁଥିଲେ । ହିନ୍ଦୁଧର୍ମର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବସ୍ଥା ହୋଇ ନ ଥିଲା । ଏପରି ସମୟରେ ମହାପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀଚୈତନ୍ୟ ଆବିର୍ଭୂତ ହୋଇ ଭାରତବର୍ଷରେ ପ୍ରେମର ବନ୍ୟା ବୁଝାଇ ଦେଲେ । ଆଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ବ୍ରାହ୍ମଣ ନାମକୀର୍ତ୍ତନରେ ମଜ୍ଜିଗଲେ । ସୃଷ୍ଟିର ନିର୍ମାଣଦ୍ଵାରା ଜଗତରେ ଉତ୍ଥାନ ସହିତ ପତନ ଅବଶ୍ୟମ୍ଭବ । ଭାରତବର୍ଷ ମୋଗଲ ଶାସନାଧୀନ ହୋଇଗଲା । ପ୍ରଥମେ ମୋଗଲ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଶାସନ ଏବଂ ପରେ ଇଂରେଜମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିଷ୍ଠେସିତ ଭାରତବାସୀଗଣ କ୍ରମେ କାଳର କରାଳ କବଳରେ ପଡି ନିଜର ହୃଦୟକୁ ଦୟା, ସ୍ନେହ, ସହାନୁଭୂତି ଓ ପରଦୃଃଖକାତରତା ପରିବର୍ତ୍ତେ କେବଳ ହିଂସା, ଦ୍ଵେଷ ଓ ପରଶ୍ରୀକାତରତାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ବସିଲେ । ଭାରତବାସୀଗଣ ନିଜର ଜ୍ଞାନ, ଗାରିମା ଭୁଲି ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ସଭ୍ୟତାର ଆଦର୍ଶରେ ପରିଚାଳିତ ହେବାକୁ ଲାଗିଲେ । ବିଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଭାବରେ ସଂଯମଶୂନ୍ୟ ଉଚ୍ଛ୍ଵେଗ ଜୀବନ, ବିଳାସବ୍ୟସନର ପ୍ରାରୂର୍ଯ୍ୟରେ ନିଜକୁ ବୁଡାଇ ରଖିବାର ଦୁର୍ବାର କାମନାରେ ନିଜକୁ ପ୍ରତ୍ୟହ ଦଗ୍ଧ କଲେ । ମନୁଷ୍ୟସମାଜକୁ ଏହି ଘୋର ଭବସାଗରରୁ ରକ୍ଷା କରି ଅମୃତର ବାରି ସିଞ୍ଚନ କରିବାକୁ ନିର୍ଗୁଣ, ନିରାକାର, ନିର୍ବିକଳ ଭୂମିରେ ଅବସ୍ଥିତ ପରଂବ୍ରହ୍ମ ସ୍ଵୟଂ ଧରାପୃଷ୍ଠକୁ ଗୁରୁ ରୂପରେ ଆଗମନ କଲେ ।

ନମଃ ପରମହଂସାୟ ନିଗମାନନ୍ଦରୂପିଣେ

ବ୍ରହ୍ମତତ୍ତ୍ଵ ପ୍ରବୋଧାୟ ଗୁରବେ ମୁକ୍ତିଦାୟିନେ ।

ଏପରି ସମୟରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କର ଧରାପୃଷ୍ଠରେ ଆବିର୍ଭାବ ହୋଇଥିଲା । ଅବିଦ୍ୟାମୋହିତ ଜୀବକୁ ତାର ସ୍ଵରୂପକୁ ପୁନରାୟ ନେଇଯିବା ପାଇଁ ଗାରୋହିଲ୍‌ରେ ମହାଶକ୍ତିଙ୍କ ସହିତ ଲୀଲାବିଳାସ ଜନିତ ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦରୁ ନିବୃତ୍ତ ହୋଇ ସେ ସଂସାରକୁ ଆଗମନ କଲେ । ଆଗାମୀ ଭବିଷ୍ୟତକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ହିନ୍ଦୁଧର୍ମର ସମସ୍ତ ସାଧନଲବ୍ଧ ତତ୍ତ୍ଵକୁ ମାତ୍ର ଚାରିଗୋଟି ବହିରେ ସମ୍ମିଶ୍ର କଲେ । ସାଧନଲବ୍ଧ କଞ୍ଚ ସହ୍ୟ କରିବାକୁ ଶରୀରଗଠନର ଉପଯୋଗିତାକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ‘ବ୍ରହ୍ମତତ୍ତ୍ଵ ସାଧନ’ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଣୟନ କଲେ, ଯାହାପଲ୍ଲରେ ଜୀବନର ପ୍ରାରମ୍ଭରୁ ହିଁ ମନୁଷ୍ୟ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ନିଜକୁ ଗଠନ କରିପାରିବ । ଶରୀର ନିରୋଗ ରହିଲେ ହିଁ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇପାରିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଶିକ୍ଷାପଣ୍ଡିତ ପ୍ରକୃତ ମନୁଷ୍ୟତାରୁ ଦୂରକୁ ଯାଇ ଧୀର ଭାବରେ ଆମର ସର୍ବନାଶ କରୁଛି । କାଳର ଏହି ଭୀଷଣ ପ୍ରଭାବରୁ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷ ନିଜର ସ୍ଵଶକ୍ତିରେ ନିଜକୁ ରକ୍ଷା କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ସେଥିପାଇଁ ସଂଘର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ଏକ ଯୁଗାନ୍ତକାରୀ ପଣ୍ଡିତ ସୃଷ୍ଟି କଲେ । ସଂଘଶକ୍ତି ବ୍ୟତୀତ କଳିର ଏହି ସ୍ରୋତରୁ ସାଧାରଣ ମନୁଷ୍ୟ ନିଜ ଶକ୍ତିରେ ପାର ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏଭଳି ଅମୃତମୟ ବାଣୀ - ‘ଯେ କେହି ତୃଷିତ, ସାଧନପିପାସୁ ଆସ, ମୁଁ ସମସ୍ତଙ୍କର ସବୁ ଅଭାବ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ଅମୃତମୟ କରିଦେବି କାରଣ

ମୁଁ ଯେ ଗୁରୁ, ମୋ ଦୁଆରୁ କେହି ନିରାଶ ହୋଇପେରିବେ ନାହିଁ ଭାରତବାସୀଗଣଙ୍କୁ ପୁଣି ସେହି ରକ୍ଷି ପ୍ରଦର୍ଶିତ ସନାତନ ଧାରାକୁ ନେଇଗଲା । ଆଜି ଜନସାଧାରଣ ବିକାସ ବ୍ୟସନକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ ପ୍ରକୃତ ଲକ୍ଷ୍ୟରୁ ବିଚ୍ୟୁତ ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି । ନିଜର ଆତ୍ମସୁଖ, ଆତ୍ମୋନ୍ନତି, ଅର୍ଥଲାଭ ମୁଖ୍ୟ ହୋଇଉଠିଛି । କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସିଥିବା ଶିଷ୍ୟଭକ୍ତମାନଙ୍କର ସାଂସାରିକ ବହୁପ୍ରାପ୍ତି ପ୍ରକୃତ କାମ୍ୟ ନୁହେଁ । ଏହା କଲେ ପ୍ରକୃତ ଫଳ ଲାଭରୁ ବଞ୍ଚିତ ହେବ । ଏହି ବିଷୟରେ ଏକ ସୁନ୍ଦର ଉଦାହରଣ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା ।

ଏକଦା ଗୁରୁଗୃହରେ ରହି ବିଦ୍ୟାଶିକ୍ଷା କରୁଥିବା ଜଣେ ଯୁବକଙ୍କୁ ଗୁରୁଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ କାଶୀ ଯିବାକୁ ହେଲା ଯେଉଁଠାରେ ସେ ବିଶ୍ୱନାଥଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରି ଫେରିବେ । ଯୁବକ ଜଣକ ଗୁରୁଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ ଜଣାଇ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କଲେ । ଯଥାଶୀଘ୍ର କାଶୀରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ସେ ଅରଣ୍ୟ ରାସ୍ତାରେ ଯିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଘୋର ଅରଣ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ କ୍ଷୁଧାତୁର ହୋଇ ସେ ଖାଦ୍ୟ ଅନ୍ୱେଷଣ କରୁଥିବା ବେଳେ ଜଣେ ପାର୍ବତ୍ୟ ଯୁବକ ତାଙ୍କୁ ଖାଦ୍ୟ ଦେଇ ତାଙ୍କ ପ୍ରାଣରକ୍ଷା କଲା । ପାର୍ବତ୍ୟ ଯୁବକଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଯୁବକ ଜଣକ କାଶୀ ଯାଇ ବିଶ୍ୱନାଥଙ୍କ ଦର୍ଶନ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ । ଏହାଶୁଣି ପାର୍ବତ୍ୟ ଯୁବକ ଜଣକ ବିଶ୍ୱନାଥଙ୍କ ପାଖରେ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା ଜଣାଇବାକୁ କହିଲେ । ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରି ଯୁବକ ଜଣକ ଯାତ୍ରାପଥରେ ଅଗ୍ରସର ହେଲେ । ଅରଣ୍ୟ ଧୀରେ ଧୀରେ ନିଘଞ୍ଚ ହୋଇ ଉଠୁଥାଏ । ଏହି ସମୟରେ ଏକ କୃଷ୍ଣ ବର୍ଣ୍ଣ ଭୀଷଣ ବ୍ୟକ୍ତି ହଠାତ୍ ଯୁବକଙ୍କ ପଥରୋଧ କଲେ । ସେ ଥିଲା ଏକ ତକାୟତ୍, ଯିଏ ସେହି ଅରଣ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଦେଇ ଯାଉଥିବା ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ହତ୍ୟା କରି ତାଙ୍କର ଧନସଂପଦ ଲୁଟ୍ କରୁଥିଲା । ଯୁବକ ଜଣକୁ ସେ ହତ୍ୟା କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହେବାରୁ ଯୁବକ ଜଣକ ତାଙ୍କୁ କାଶୀ ବିଶ୍ୱନାଥଙ୍କ ଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ଯାଉଥିବା କଥା କହିଲେ ଏବଂ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଲେ ଫେରିବା ପଥରେ ମଧ୍ୟ ସେହି ପଥ ଦେଇ ଆସିବେ । ତକାୟତ୍ ଏହି କଥା ଶୁଣି ବିଶ୍ୱନାଥଙ୍କ ପାଖରେ ତାହା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାକୁ କହିଲା । ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇ ଯୁବକ ଜଣକ ଯାତ୍ରା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । କିଛି ଦୂର ଯିବା ପରେ ଏକ ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସ ଆସି ତାଙ୍କ ପଥରୋଧ କରି ତାଙ୍କୁ ଖାଇବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହେଲା । ସେ ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସକୁ କାଶୀ ବିଶ୍ୱନାଥଙ୍କ ଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ଯାଉଥିବା କଥା କହି ଫେରିବା ପଥରେ ସେ ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସର ଆହାର ହେବା ପାଇଁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପ୍ରଦାନ କଲେ । କାଶୀରେ ପହଞ୍ଚି ସେ ବିଶ୍ୱନାଥଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରି ଜଙ୍ଗଲ ମଧ୍ୟରେ ଭେଟ ହୋଇଥିବା ପାର୍ବତୀୟ ଯୁବକ, ତକାୟତ୍ ଓ ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସର ମଙ୍ଗଳ ନିମନ୍ତେ ବିଶ୍ୱନାଥଙ୍କ ପାଖରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ । ଦର୍ଶନ କରିସାରିବା ପରେ ନିଜର ସର୍ତ୍ତ ସ୍ମରଣ କରି ପୁନରାୟ ସେହି ଜଙ୍ଗଲ ପଥରେ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କଲେ । ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସ ରହୁଥିବା ସ୍ଥାନରେ ସେ ତାକୁ ଅନୁସନ୍ଧାନ କଲାବେଳେ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି ଆସି ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କଲା । ତାର ପରିଚୟ ଜିଜ୍ଞାସା କରନ୍ତେ ସେ କହିଲା ଯିଏ ହିଁ ସେହି ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସ ଏବଂ ଯୁବକଙ୍କ ପରି ସାଧୁର ପ୍ରାଣ ନ ନେବା ଫଳରେ ଓ ବିଶ୍ୱନାଥଙ୍କ ପାଖରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଫଳରେ ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇ ମନୁଷ୍ୟ ଶରୀର ଲାଭ କରିଛି । ଯୁବକ ଜଣକ ଆଗକୁ ଚାଲିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ତକାୟତ୍ ରହୁଥିବା ସ୍ଥାନରେ ତାର ନାମ ଧରି ଡାକିବାରୁ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି ଆସି ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କଲା । ନିରୀକ୍ଷଣ କରି ଯୁବକ ଦେଖିଲେ ଯିଏ ହିଁ ସେହି ତକାୟତ୍ । ତକାୟତ୍ କହିଲା ତାକୁ ବଡ଼ ଗୁପ୍ତଧନର ସନ୍ଧାନ ମିଳିଲା, ଫଳରେ ଚୌର୍ଯ୍ୟବୃତ୍ତି ତ୍ୟାଗ କରି ସାଧାରଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପରି ଜୀବନ ଯାପନ କରୁଛି ଓ ପଥଚାରୀଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛି । ତକାୟତ୍ ଯୁବକଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱନାଥଙ୍କ ପାଖରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ପାଇଁ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଇଲା । ଆନନ୍ଦମାନରେ ଯୁବକ ଜଣକ ଆଗକୁ ଚାଲିବାକୁ ଲାଗିଲେ । କିଛି ବାଟ ଅତିକ୍ରମ କଲାପରେ ଏକ ସ୍ଥାନରେ କିଛି ପାର୍ବତୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି ତାଙ୍କୁ ସ୍ୱାଗତ କରି ତାଙ୍କର ରାଜାଙ୍କ ପାଖକୁ ନେଇଗଲେ । ସେହି ରାଜା ହିଁ ଥିଲେ ସେହି ପାହାଡ଼ୀ ଯୁବକ । ପାର୍ବତ୍ୟ ରାଜାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁପରେ ସେ ରାଜସିଂହାସନର ଅଧିକାରୀ ହୋଇଥିଲେ । ପାହାଡ଼ୀ ଯୁବକ ଜଣକ କାଶୀ ବିଶ୍ୱନାଥଙ୍କ ପାଖରେ ପ୍ରାର୍ଥନାର ଫଳ ସ୍ୱରୂପ ଏହା ସମ୍ଭବ ହେଲା ବୋଲି କୃତଜ୍ଞତା ଜ୍ଞାପନ କଲେ । ଏହାପରେ ଯୁବକ ଜଣକ ଆସି ଗୁରୁଙ୍କ ଆଶ୍ରମରେ ପହଞ୍ଚି ପଥ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ଅଭିଜ୍ଞତା ବର୍ତ୍ତନା କରି କହିଲେ ସମସ୍ତେ କାଶୀ ବିଶ୍ୱନାଥଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବା ଫଳରେ ଉପକୃତ ହେଲେ କିନ୍ତୁ ସେ ତ କିଛି ପାଇଲେ ନାହିଁ । ଅଳ୍ପକ୍ଷଣ ନୀରବ ରହି ଗୁରୁ କହିଲେ, ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସର ଆହାର ହେବା କଥା ଜାଣି ମଧ୍ୟ ଅରଣ୍ୟ ପଥରେ ପୁନରାୟ ଆସିବା ଏକ ସାଧାରଣ ବ୍ୟକ୍ତି ପକ୍ଷରେ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ସତ୍ୟ ପ୍ରତି ତୁମର ଯେଉଁ ତୀବ୍ରନିଷ୍ଠା ତାହା ହିଁ ହେଲା ତୁମପ୍ରତି କାଶୀ ବିଶ୍ୱନାଥଙ୍କର କୃପା ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଆମକୁ ସେଥିପାଇଁ ମନୁଷ୍ୟତ୍ୱ ଲାଭ କରିବା ପାଇଁ ଯେପରି ଦରକାର ସେହିଭଳି ଭାବରେ ପରିଚାଳନା କରୁଛନ୍ତି । ଯାହାଫଳରେ ଆଉ କର୍ମର ବନ୍ଧନରେ ନ ପଡ଼ି ଭବସାଗରରୁ ଉଦ୍ଧାର ଲାଭ କରିପାରିବା । ସତ୍ୟ, ନ୍ୟାୟ ଏବଂ ଦେବତ୍ୱରେ ମାନବ ନିଜକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିବ ତହିଁର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସେ କରୁଛନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ସମସ୍ତ ଭକ୍ତଗଣଙ୍କୁ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ସନ୍ତାନ ବୋଲି ଅଭିହିତ କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରବୃତ୍ତିରୁ ନିବୃତ୍ତି ପଥକୁ ନେଇ ଯାଉଛନ୍ତି । ‘କୋଟବା ଦରିଦ୍ରୋହି ବିଶାଳ ତୃଷ୍ଣା’ ଅର୍ଥାତ୍ ଯାହାଙ୍କର ବାସନା କାମନାର ଅନ୍ତ ନାହିଁ ତାଙ୍କୁ ହିଁ ଚିର ଦରିଦ୍ର ବୋଲି ଅଭିହିତ କରାଯାଏ । ସେଥିପାଇଁ ବାରମ୍ବାର ପ୍ରାର୍ଥନା କିପରି କରାଯାଏ ତାହା ଶିକ୍ଷା କରିବାକୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି । ସଂସାରରେ ରହି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଭଲପାଇ ତାଙ୍କରି କର୍ମ କରିଗଲେ ଜଗତରେ ରହି ଅମରତ୍ୱ ଲାଭ କରିହେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟ କଳି ଏବଂ ସତ୍ୟଯୁଗର ଆରମ୍ଭର ସନ୍ଧିସ୍ଥଳ । ଏପରି ସମୟରେ ଆତ୍ମିକ ଶକ୍ତିର ପ୍ରାବଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଉଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ସ୍ୱୟଂ ପରମଶିବଙ୍କ ଶରଣ ବ୍ୟତିରେକ ମାୟାର କୁହେଳିକାକୁ ଭେଦ କରିବା ଅସମ୍ଭବ । ଭାବୀ ଯୁଗର ଅବସ୍ଥାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ସେଥିପାଇଁ

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଜନୈକ ଶିଷ୍ୟକୁ କହିଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଏହି ଅବିଶ୍ୱାସର ଯୁଗରେ ତାଙ୍କୁ ପରିବାରର ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଜୟ କରିବାକୁ ପଡିବ । ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦକୁ ତୁଚ୍ଛ କରି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଆର୍ତ୍ତ ଜୀବଗଣଙ୍କ ପାଇଁ ଜନସମାଜକୁ ଆସିଥିଲେ । ବିରୁଦ୍ଧାଚରଣ କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ମାତ୍ର ତିନି ଜନ୍ମରେ ଏବଂ ଏକନିଷ୍ଠ ଭାବରେ ସାଧନ ଭଜନ କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ମାତ୍ର ଏକ ଜନ୍ମରେ ହିଁ ଏହି ଜନ୍ମମୃତ୍ୟୁ ପ୍ରବାହ ଜନିତ ଆବର୍ତ୍ତରୁ ମୁକ୍ତିଲାଭ କରିପାରିବେ । ସାଧାରଣ ଜୀବଗଣଙ୍କ ପାଇଁ ଏଭଳି କୃପା କେବେ କିଏ କରିବାର ଉଦାହରଣ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶୁଣା ଯାଇନାହିଁ । ଏଭଳି କୃପା କେବଳ ଜଗତର ସୃଷ୍ଟି, ସ୍ଥିତି ଓ ଲୟର ଅଧିକାରୀ ହିଁ କରିପାରିବେ । କରୁଣାର ଏହି ଘନବିଗ୍ରହଙ୍କୁ ସେଥିପାଇଁ ସମ୍ବୋଧନ କରାଯାଏ ‘ଅହେତୁକ କୃପାସିନ୍ଧୁ’ । ଜନ୍ମମୃତ୍ୟୁର ଏହି ପ୍ରବାହରୁ ମୁକ୍ତ ହେବା ଯେ କେତେ କଷ୍ଟ ତାହା ଏଥିରୁ ଅନୁମେୟ । ଅପୂର୍ବ କୃପାମୟ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ପାଇବା ଯେ କଣ ତାହା ଧ୍ୟାନର ଅଗମ୍ୟ । ଆମରି ପରି ଶତ ଶତ ଅଜ୍ଞାନାନ୍ଧ ଜୀବକୁ ବାସନା କାମନାର ଶୃଙ୍ଖଳରୁ ମୁକ୍ତ କରି ସେ ତାଙ୍କ କୋଳକୁ ଟାଣି ନେଉଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଏହି ପତିତପାବନ ରୂପକୁ ଉପଲବ୍ଧି କରି ସ୍ୱାମୀ ସ୍ୱରୂପାନନ୍ଦ ମହାରାଜ ଗାଇଥିଲେ-

ଜୀବେର ଦୁଃଖ ସହିତେ ନାରି ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦ ପରିହରି
 କେବା ଏମନ୍ ଜୀବେର ଲାଗି ଦ୍ୱାରେ ଦ୍ୱାରେ ଘୁରେ
 ସେ ଯେ ଭକ୍ତେର ଲାଗି ଜୀବନ ଧରେ ଭକ୍ତେର ଜୁଗଲ ସ୍ଥରେ
 ଏମନ ଗୁରୁ କୋଥାଏ ଖୁଜେଁ ପାବେ ନା କୋ ତୁମି
 ଆମାର ପ୍ରାଣେର ଠାକୁର ସେ ଯେ ଆମାର ହୃଦୟ-ସ୍ୱାମୀ ।

ପରିଶେଷରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଚରଣକମଳରେ ଏହି ପ୍ରାର୍ଥନା ‘ହେ ଠାକୁର, ତୁମେ ଆମକୁ ପଥ ଦେଖାଅ ଯେପରି ଆଉ ଏହି ପାର୍ଥବ ଜଗତର ମୋହରେ ନ ପଡି ତୁମରି ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ମାର୍ଗରେ ଚାଲି, ତୁମରି କୃପାକୁ ପାଥେୟ କରି ଏହି ମରଜଗତରେ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦର ଅଧିକାରୀ ହେବୁ, ମନୁଷ୍ୟତ୍ୱ ଅର୍ଜନ କରିବୁ, ସେହି ଆଶୀର୍ଷ ପ୍ରଦାନ କର ।’

ରୁଦ୍ଧ କର ହେ ବୃଦ୍ଧି ମୋହର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱେ ଚାଳିତ କର
 ତୁମରି ଅଭୟ କର ପ୍ରସାରିଣ ଆମୁକୁ କୋଳରେ ଧର ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଗ୍ନିତ
 ବିଭୂତି ସାହୁ
 GreenBay, Wisconsin
 ନୟାଗଡ ଶାଖା ସଂଘ

ବନ୍ଦନ ଘେନା କର

ଜୀବନ-ବୀଣାରେ ମୋର
 ବାଜିଉଠୁ ବାରେ ଛତିଶ ରାଗରେ
 ତୁମରି ସୁର ଝଙ୍କାର ।୦।

ହେ ମୋର ପରାଣ ଇଶ୍ୱର ପୟରେ
 ପ୍ରଣତି ଜଣାଏ ଦୀନା ଭକ୍ତିଭରେ
 ସକଳ ଜୀବରେ ତୁମ ମୂରତିରେ
 ଦରଶନେ ଦୟା କର ।୧।

ପତିତପାବନ ପତିତର ପାଇଁ
 ମୂରତି ଧରିଛ ଅଖିଳ ଗୋସାଇଁ
 ସେ ପୟର ତଳେ ସଞ୍ଜ ସକାଳେ
 ବନ୍ଦନ ଘେନା କର ।୨।

ପରମ ପୁରୁଷ ରାଜି ମୋ ଅନ୍ତରେ
 ପୂଜା ଘେନିବାକୁ ନିବେଦନ କରେ
 ସଜାଡି ଦେବ ହେ ପ୍ରିୟତମ ମୋର
 ଅସଜଡା ମନ-ଘର ।୩।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଗ୍ନିତା
 ମୀନାକ୍ଷି ମିଶ୍ର
 ବ୍ୟାସନଗର ଶାଖା ସଂଘ
 ଯାଜପୁର ରୋଡ

Swami Nigamananda and Bhakti Marga

The Bhakti Movement itself is a historical-spiritual phenomenon that crystallized in India during late antiquity. The notion of 'Bhakti' (loosely translated as devotional love to God) prevailed in the Indian subcontinent from antiquity. A nascent consciousness of what 'Bhakti' constitutes was already to be found in the earliest Vedas. Texts such as the Bhagavad Gita and the Bhagavata Purana clearly explored Bhakti Yoga or the Path of Devotion as a means to salvation.

It was spearheaded by devotional mystics (later revered as Hindu saints) who extolled devotion and love to God as the chief means of spiritual perfection. In devotional service there is no motive but to give pleasure to the beloved. As Chaitanya Mahaprabhu says "*asusya va pada-ratam pinastu mam adarsanan marma-hatam karotu va*": Oh Lord, You may never embrace me, or You may trample me down with your feet. Or You may never come to me, so that I become brokenhearted. Still I love You. The ultimate method to know God is through Bhakti-Marga. In Bhagavad Gita Krishna confirms this: '*Bhaktiya mam abhijanati yavan yas kasmi tattvatah*'. Only by devotional service can one understand the Supreme Lord. The purpose of religion is to train people to love God. In this age of Kali, an age of disturbance, anxiety and misery, people are not interested or do not have time for long discourses or any other spiritual ritual. In this age, one must follow the path mentioned in Vedic literature-that is chanting the name of God. Lord Chaitanya re-introduced this. Our Thakur has given us the Abhay mantra "Jayaguru". He has explained the power of the mantra on numerous occasions and also how easy it is to attain Him by simply chanting the mantra. Initially, conscious effort has to be made to recite the mantra but after a certain period the mantra automatically remains awakened in the heart and mind at all times, even in sleep. God is the source of supreme pleasure. Man has forgotten that: Atma is part of Paramattma. We can reach the stage of transcendental bliss by remembering His name. Our Thakur has mentioned that his goal was to inject happiness to others and he advised his followers and disciples to be happy in all situations. The founding of mathas and ashrams were only for infrastructural support for the inmates for he would be happy with his disciples, devotees anywhere, even under the shelter of a tree.

The Bhakti movement began to spread to the North during the late medieval ages when North India was under Muslim domination. In the period between the 14-17th centuries, the movement swept through Northern India initiated by a loosely associated group of teachers or 'Sants'. Sri Chaitanya, Vallabhacharya, Meera Bai, Kabir, Tulsi Das and other mystics spearheaded the Bhakti movement. The movement was spontaneous and the various mystics had their own versions of devotional expression. Their teachings were that people could cast aside the heavy burdens of ritual and caste and the subtle complexities of philosophy and simply express their overwhelming love for God. This period was also characterized by a spate of devotional literature in vernacular prose and poetry in the ethnic languages of the various Indian states or provinces. The Bhakti movement co-existed peacefully with the other movements in Hinduism. It was initially considered unorthodox as it rebelled against caste distinctions made and disregarded Brahmanic rituals. In the course of time, however, owing to its immense popularity among the masses (and even royal patronage) it became 'orthodox' and continues to be one of the most important modes of religious expression in modern India. Chaitanya Mahaprabhu (1486 - 1534), was the pioneer of the Bhakti movement. He was an ascetic Hindu monk and social reformer in 16th century. He was born in the district of Nadiya, Bengal, India (present-day West Bengal). Five hundred years later Swami Nigamananda was born in the same district and he followed the footsteps of Chaitanya Mahaprabhu in showing the Bhakti Marga as a path to achieve God and salvation. A great proponent of loving devotion for God, bhakti yoga, Sri Chaitanya worshipped the Lord in the form of Radha-Krishna. Gaudiya Vaishnava

followers revere him as Krishna Himself descended in the mood of Radharani. He was also known as Gauranga (Sanskrit for "the fair / golden one") due to his skin complexion, as well as Nimai due to being born under a Neem tree. Sri Chaitanya revived the divine love which Sri Krishna presented to the world through his divine consorts and as depicted in the *Srimad Bhagavatam*. Swami Nigamananda presented an easy methodology for a common man to enjoy this divine love. He reminded his followers again and again that he as Sadguru was eternal and after renouncing the physical world, he would reside in their hearts.

In Varanasi, Swami Nigamananda was jolted when Goddess Annapurna pointed towards his incomplete knowledge, even though he had mastered Gyana, Tantra and Yoga sadhana. The missing element was Bhakti and to gain knowledge in bhakti he had to pursue bhava sadhana. Swami Nigamananda realized that only Gouri Ma, whom he had met with his Gyani Guru Sachidananda, could fulfill this shortcoming in him. Gouri Ma had attained Sidhi through Prema. Swami Nigamananda set out for her ashram and there Gouri Ma became his Guru for Prema Sadhna. She explained to him that Purushottam is gender neutral. Purushottam is neither masculine nor feminine. He is the amalgam of Purusha and Prakriti or in other words Gyana and Bhakti. He is Sadchit-True Knowledge and Ananda-Pure Bliss. He can be revered as Guru and also embraced as beloved. She guided him towards the basis of Vedic Bhakti as propounded by Rishi Sandilya in the Vedas. She explained to him the fact that Bhrahma, due to His unlimited love, manifests Himself as mother, sister, wife, friends and family members to unconditionally love him and make numerous sacrifices for Him. To reciprocate this unlimited and unconditional love of Brahma, projected through numerous human forms, is the source of Bhakti. It was here that it dawned on Nigamananda that God is the guiding light of his life. In her discourse, she mentions Saiva Agama, Vaishnav Darshan and also Sri Chaitanya Mahaprabhu. She reasoned with him that the mind is content if God is realized through Gyana but the heart remains empty. For the heart's solace and for total contentment God has to be experienced as a friend, beloved and as other forms. Purush and Prakriti are two parts that make a whole. This discourse had a great impact on him and his Gyana paved way to Bhakti. He became one amongst the few to reach the highest level in Bhava Sadhana. He developed a great love for the universe and the creation. He advised his followers to love him and claim inheritance to their Guru's spiritual property. Spirituality would come to them automatically through their love for him. As a Guru, he took upon himself to spread this love among his followers and devotees and showed them the path of Bhakti to achieve God. In his famous book 'Premika Guru' Shree Shree Thakur has discussed the concept of Bhakti Marga in an elaborate manner.

Shree Shree Thakuracharanashritaa

Usha Agarwal

America Saraswata Sangha

ଦୀନ ସେବକର ପଦେ

ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘର ସମ୍ମିଳନୀ - ସଂଘର ସମସ୍ତ ଭାଇ ଓ ମା'ମାନେ ପରସ୍ପର ପ୍ରେମପ୍ରୀତିରେ ଅବଗାହନ କରି ଆନନ୍ଦମନରେ ଆନନ୍ଦସ୍ୱରୂପ ପରମାରାଧ୍ୟ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ପୂଜା ଅର୍ଚ୍ଚନା ପାଇଁ ସେବାନିରତ । ଏହି ଆନନ୍ଦହିଲୋକର ମଧୁ ସୁଗନ୍ଧି ବହୁ ଦୂରକୁ ପ୍ରସାରିତ ହୋଇ ଆମର ଏଠି ପ୍ରତିଧ୍ୱନିତ ହେଉଛି - ପ୍ରତି ବର୍ଷ ପରି ।

କୋକିଳାମୁଖ ମଠରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଜଣେ ପୂର୍ବବନ୍ଧର ଭକ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ କରିଥିଲେ, 'ଠାକୁର ! ଆମେ କିପରି ଆପଣଙ୍କୁ ପାଇବୁ ?' ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଥିଲେ, "(୧) ମୋତେ ମନ ଦିଅ (୨) ମୋତେ ଅର୍ଚ୍ଚନା କର (୩) ମୋତେ ପ୍ରଣାମ କର । ମୁଁ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରି କହୁଛି ତୁମେ ମୋତେ ପାଇବ ।" ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ମନୁଷ୍ୟ ଜନ୍ମର ଏକମାତ୍ର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଭଗବତ୍ପ୍ରାପ୍ତି । ଆଉ ଏହି ପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ କେତେ ସହଜରେ ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରତିଜ୍ଞା । ଆମର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର, ସେ ସାଧ୍ୟ- ଆଉ ସାଧନା ତାଙ୍କର ଉପରୋକ୍ତ ଆଦେଶ ପାଳନ । ପବିତ୍ର ଭାଗବତରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ କିପରି ପ୍ରସନ୍ନ କରାଯାଇପାରିବ ସେ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି-

‘ଦୟା ସର୍ବଭୂତେଷୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟା ଯେନ ଜେନ ବା
ସର୍ବେନ୍ଦ୍ରିୟୋପଶ୍ୟାନ୍ତା ଚ ତୁଷ୍ୟତ୍ୟାଶୁ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।’

ଅର୍ଥାତ୍ ପରମାତ୍ମାଙ୍କୁ ପ୍ରସନ୍ନ କରିବାକୁ ତିନୋଟି ସୁକ୍ଷ୍ମ ଉପାୟ ଅଛି ।

- ୧) ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜୀବଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୟା
- ୨) ଯାହା ମିଳୁଛି ସେଥିରେ ତୃପ୍ତି
- ୩) ସମସ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ରିୟର ସଂଯମ ରଖିବା

ଏହାକୁ ପାଳନ କରିପାରୁଥିବା ଓ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲଗାଇପାରୁଥିବା ମନୁଷ୍ୟକୁ ଭଗବାନ କୃପା କରିଥାନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଆମଠାରୁ ସଂପତ୍ତି ଚାହାନ୍ତି ନାହିଁ, ସମୟ ଚାହାନ୍ତି । ସାରା ବିଶ୍ୱବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡର ମାଲିକ ସେ, ତାଙ୍କୁ କି ଧନ ଦେଇ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିହେବ ? କିନ୍ତୁ କେତେ ସମୟ ଆମେ ତାଙ୍କ ସ୍ମରଣ, ବନ୍ଦନା, ସେବାପୂଜାରେ ଦେଉଛୁ ସେ ତାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖନ୍ତି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ପାଇବାକୁ ହେଲେ ଯେଉଁ କାମ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରିୟ ଲାଗେ ଆମକୁ ସେହି କର୍ମ କରିବାକୁ ହେବ । ଆମ ଜୀବନ ଯଦି ପବିତ୍ର ହୋଇଯିବ, ବିନା ନିମନ୍ତ୍ରଣରେ ସ୍ୱୟଂ ସେ ଆମ ପାଖକୁ ଆସିଯିବେ । ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଉଦାହରଣ ଏଠାରେ ଦେଉଛି ।

ଜଣେ ବାଦଶାହା ଓ ରାଜ୍ୟର ଜଣେ ଓଟ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ସଖ୍ୟ ଭାବ ଥିଲା । ବାଦଶାହା ସିଂହାସନ ଆସୀନ ହେଲେ । ସମସ୍ତ ବିଳାସିତା ଓ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ଭିତରେ ସେ ଇଶ୍ୱରଙ୍କୁ ଭୁଲିଗଲେ । ବଂଧୁ ବ୍ୟବସାୟୀ ତାଙ୍କୁ ଇଶ୍ୱରାଭିମୁଖୀ କରିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଶୟନକକ୍ଷ ଛାତରେ ରାତିରେ ଚାଲୁଥିଲେ ।

ରାଜା ପଚାରିଲେ-ଛାତରେ କିଏ ଚାଲୁଛି ?

ବ୍ୟବସାୟୀ - ଆଜ୍ଞା ମୁଁ ।

ରାଜା- ଏତେ ରାତିରେ କଣ କରୁଛ ?

ବ୍ୟବସାୟୀ - ଆଜ୍ଞା, ମୁଁ ମୋର ହଜିଲା ଓଟ ଖୋଜୁଛି ।

ରାଜା- ଆରେ ବୁଢ଼ୁ, ଓଟ କଣ ଛାତରେ ଥାଏ ?

ବ୍ୟବସାୟୀ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, "ସିଂହାସନର ସମସ୍ତ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ଓ ବିଳାସିତା ଭିତରେ ତୁମେ ଯଦି ଆଲ୍ଲାଙ୍କୁ ପାଇବ, ତେବେ ଛାତରେ ମୁଁ ମୋ ଓଟକୁ କାହିଁକି ପାଇବି ନାହିଁ ?"

ଏହା ଯେପରି ଅସମ୍ଭବ, ସମସ୍ତ ସଂସାରର ସୁଖସୁବିଧା ନେଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ପାଇବା ସେପରି ସହଜ ନୁହେଁ - ତାଙ୍କ ପାଇଁ ସମୟ ଦେବାକୁ ହେବ, ସଂସାରରୁ ଜମ୍ କରି । ସେଥିପାଇଁ ଜଣେ ସହ କହିଛନ୍ତି- 'ଯିତନା ହିଁ ସଂସାର କରୋ ଜିତନାସେ କାମ୍ ଚଲେ ।'

ସଂସାର ଭଗବତ୍ପ୍ରାପ୍ତିର ବାଧକ ନୁହେଁ । ସଂସାରାସକ୍ତି ହିଁ ବାଧକ । ସଂସାରରୁ ମନକୁ ଫେରାଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରାଭିମୁଖୀ କରିବା ପାଇଁ ସଂଘ, ସମ୍ମିଳନୀ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଅନବଦ୍ୟ ଦାନ । ଏହି ସମ୍ମିଳନୀରେ ଯେତେ ଆନନ୍ଦ ମିଳେ, ଏହା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଆନନ୍ଦର ପ୍ରତିଫଳନ ମାତ୍ର ।

ଶାସ୍ତ୍ର କହେ- ଗଙ୍ଗାଜଳ ପାପ ନାଶ କରେ
ଶୀତଳଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ତାପ ନାଶ କରେ
କଳ୍ପବୃକ୍ଷ ଶାପ ନାଶ କରେ ।

କିନ୍ତୁ ଏକମାତ୍ର ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କ ପଦଯୁଗଳ ଦର୍ଶନ ଓ ସେବାରେ ପାପ, ତାପ, ଶାପ ଏକତ୍ର ନାଶ ହୋଇ ଅନନ୍ତ ପ୍ରଶାନ୍ତି ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ ।

ଏହି ସମ୍ପର୍କନୀ ସେତୁରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଶ୍ରୀପଦ ଦର୍ଶନ, ପୂଜନ କରି ଆମେ ସମସ୍ତେ ତାହାରି ଅଧିକାରୀ ହୋଇଛୁ । ଆଜିର ପ୍ରାର୍ଥନା, ଆମର ଦୃଷ୍ଟି ତାଙ୍କ ସୃଷ୍ଟିରୁ ଫେରାଇ ଯେପରି ସୁଖାଳୟରେ (ତାଙ୍କଠାରେ) ରହିପାରିବ, ପରମାରାଧ୍ୟ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଦୟା କରି ତହିଁର ବୟୋବସ୍ତ କରିଦିଅନ୍ତୁ ଏବଂ ତାଙ୍କରି ସେବାରେ ଆମର ଯେପରି ତନ୍ମୟତା ଆସେ ତହିଁର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ଦିଅନ୍ତୁ ।

ସର୍ବଶେଷରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ପ୍ରଣତି ଜଣାଇ ସବୁ ଭାଇ ଓ ମା'ମାନଙ୍କୁ 'ଜୟଗୁରୁ' ସମ୍ବୋଧନ ଜଣାଉଛି ଏବଂ ବିନୀତ ପ୍ରାର୍ଥନା କରେ କି ଯେଉଁ ଭାଇ ଓ ମା'ମାନେ ଯେ ଯେଉଁଠି ସେବାନିରତ ଅଛନ୍ତି ଯେପରି ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନଙ୍କର ସେବା ନିଷ୍ଠା ରହେ । ସମସ୍ତ ଅପରାଧ ପାଇଁ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ରହିଲି । ଜୟଗୁରୁ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତ
ଶ୍ରୀ ସଂଗୀତ କେଶରୀ ସିଂହ
ଉପସଭାପତି
ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ, ପୁରୀ

ତୁମେ ଏକା ସାହା ମୋର

ଭଙ୍ଗା ଗଢା ସଂସାରର, ସାକ୍ଷୀ ତ ତୁମେ ଠାକୁର
ମୋ ଜୀବନ ଚଲାପଥେ ତୁମେ ଏକା ସାହା ମୋର ।୦।

କେମିତି କହିବି ପ୍ରଭୁ ତୁମେ ମୋତେ ନ ଗୁହଁଛୁ
କେତେ କଥା ବ୍ୟଥା ମୋର ସବୁ ତ ତୁମେ ସହିଛୁ
ପିତା ବୋଲି ସ୍ନେହ ଦେଇ କରିଛୁ ମୋତେ ନିଜର ।୧।

ଭବସାଗରରେ ଦେବ ଜୀବନ-ତରୀ ଚାଲିଛି
ତୁମ ନାମ ବତୀଘର ମୋତେ ପଥ ଦେଖାଉଛି
ମାୟା ମୋହ ଭଉଁରୀରୁ ରଖୁଛୁ ତୁମେ ଠାକୁର ।୨।

ସୀମାହୀନ ଏ ଦିଗନ୍ତ ସେପାରେ ତୁମର ଘର
ଶ୍ରୀଚରଣେ ଆଶା ମୋର, ତୁମେ ମୋର ମୁଁ ତୁମର
ଯେତେ ଝଡ଼ ଝଞ୍ଜ ଆସୁ ତୁମେ ତ ଅଛୁ ଠାକୁର,
ଆଉ ବା କାହାକୁ ଡର ? ।୩।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତ
ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମିଳା ଚୌଧୁରୀ
ବ୍ରହ୍ମପୁର ଶାଖା ସଂଘ

ଆମ ବନ୍ଦନା ଘେନା କର (ସମ୍ମିଳନୀ ଗୀତିକା)

ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବ ! ଆମ ବନ୍ଦନା ଘେନା କର ।
ରାଜରାଜେଶ୍ୱର ! ଭକ୍ତ ଜୀବନର କର୍ଣ୍ଣଧାର । ୦।

ଗଗନେ ପବନେ ଖେଳେ ହର୍ଷ ଜୁଆର
ଆମେରିକା ଭାଇ ମା' ଆଜି ତପୁର
ହୃଦୟ-ତନ୍ତ୍ରରେ ବାଜେ ବଂଶୀ ତୁମର । ୧।

ବର୍ଷସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ମନେ ହୋଇବ ଧନ୍ୟ
ଦେଖି ଭକ୍ତ ଭଗବାନ ପ୍ରେମ ମିଳନ
ଆନନ୍ଦ ଉଲ୍ଲାସେ ନାଚେ ମନ ଆମର । ୨।

ଏ ଶୁଭ ଲଗନେ ଆଜି ହୋଇଛୁ ମେଳି
କରେ ଘେନିଶ ଆସିଛୁ ବନ୍ଦାଣ ଆଳି
ସଜାଡି ରଖୁଛୁ ସବୁ ପୂଜା ସମ୍ପର । ୩।

ହୃଦୟର ଆସନରେ ସଜାଇ ଦେବୁ
ଗୋଟି ଗୋଟି ମନ କଥା ଖୋଲି କହିବୁ
ଭାବର ଠାକୁର ତୁମେ ଦୟା ସାଗର । ୪।

ଅହେତୁକ କୃପାମୟ କୃପା ବିତର
ଭକତଙ୍କ ପାଇଁ କେତେ ଚିନ୍ତା ତୁମର
ଇହ ପରକାଳର ତ ସାହା ଆମର । ୫।

ଗୃହାସନେ କରୁଥିଲୁ ବ୍ୟଷ୍ଟି ସାଧନା
ସମ୍ଭାବନା ଥରେ କଲୁ ସଂଘ ସାଧନା
ସମ୍ମିଳନୀ କ୍ଷେତ୍ରେ ହେବ ଅନ୍ତ ପ୍ରତୀକ୍ଷାର । ୬।

କହିଛୁ ଠାକୁର ତୁମେ “ସଂଘବନ୍ଧ” ହୁଅ
କଳିକାଳେ ସାଧନାର ଏହା ହିଁ ଉପାୟ
ତୁମ ଆଦେଶ ପାଳନ ଧର୍ମ ଆମର । ୭।

ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ତୁମ ପ୍ରିୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ
ଜଗତକୁ ଏହା ତୁମ ଅମୂଲ୍ୟ ଦାନ
କରୁଣା ନିଧାନ ତୁମ କୃପା ଅପାର । ୮।

ହେଉ ଆମ ଦେହ ମନ ପ୍ରାଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ତୁମ ସେବା କରିବାକୁ ଦିବସ ରାତ୍ର
ସେବା କରି ଧନ୍ୟ ହେଉ ଜନ୍ମ ଆମର । ୯।

ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ହେଉ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଫଳ
ସେବା କରିବାକୁ ଦିଅ ପ୍ରାଣରେ ବଳ
ତୁମେ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଆମେ ଯନ୍ତ୍ର ଅଟୁ ତୁମର । ୧୦।

ଅଜି ଏହି ଶୁଭ କ୍ଷଣେ କରୁ ମିନତି
ତୁମ ଶ୍ରୀଚରଣେ ସଦା ରହୁ ଏ ମତି
ହାତ ଧରି ନେବ ପାରି ଭବ ସାଗର । ୧୧।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତା
ଶ୍ରୀମତୀ ସ୍ତ୍ରୀତା ସୁନ୍ଦରରାୟ
ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ

ଦୁଃଖକଷ୍ଟରେ ଧ୍ୟାୟ ହରାଅ ନାହିଁ । ଶ୍ରୀଗୁରୁ-ଭଗବାନଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି କର୍ମପଥ ଭୋଗ ସହ୍ୟ କରିବାକୁ ଅଭ୍ୟାସ କର । ପୁଣି
ଅପେକ୍ଷା ଦୁଃଖରେ ହିଁ ଜୀବର ଅଧିକ ମଙ୍ଗଳ ହୁଏ । ଦୈନିକ ବଳବୀର୍ଯ୍ୟ ବା ବିଦ୍ୟାରୁଦ୍ଧିର ଅଭିମାନ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ନିର୍ଭରତାର ଭାବ
ଦୁଃଖରେ ହିଁ ଅଧିକ ସହଜସାଧ୍ୟ ହୁଏ । ସକଳ ଅବସ୍ଥାରେ ଆନନ୍ଦରେ ରହିବାକୁ ଅଭ୍ୟାସ କର ।

- ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଚିଠି (୩/୫୮)

ତୁମେ ସର୍ବତୋଭାବରେ ଭଗବାନଙ୍କଠାରେ ବା ଗୁରୁଙ୍କଠାରେ ଆତ୍ମନିବେଦନ କରିବାକୁ ଅଭ୍ୟାସ କର । ସର୍ବାବସ୍ଥାରେ ତାଙ୍କର ନାମ
ନେବାପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କର । କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଛଡା ଯେପରି ସଂସାରାସକ୍ତି ନ ଜନ୍ମେ । ସୁତରାଂ ସମୟ ସମୟରେ ନିତ୍ୟାନିତ୍ୟ ଚିନ୍ତା କରିବ ।
ସତ୍ୟଲାଭପାଇଁ ବ୍ୟାକୁଳତା ହିଁ ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ । ଆଶୀର୍ବାଦ କରୁଛି, ଦିନକୁ ଦିନ ତୁମର ଶୁଭବୁଦ୍ଧି ଉଦୟ ହେଉ ।

- ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଚିଠି (୩/୮୫)

ଗୁରୁ ବା ବ୍ରହ୍ମଙ୍କ ସଂପର୍କରେ ଧାରଣା

ଗୋଟିଏ ଅକ୍ଷ ହାତୀର କାନରେ ହାତ ମାରି ମନେ କଲା ହାତୀଟି କୁଲା ପରି, ଆଉ ଜଣେ ଗୋଡ଼କୁ ଧରି କହିଲା ଖମ୍ବ ପରି । ହାତୀଟିର ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପ କେହି ଜାଣିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଆମ୍ଭେମାନେ ମଧ୍ୟ ବିରାଟ ବସ୍ତୁଟିର ଅଂଶ ବିଶେଷକୁ ଖଣ୍ଡିତ ମନ ଦ୍ଵାରା ଧାରଣା କରିଥାଉ । ବିରାଟ, ଭୂମା ବା ବ୍ରହ୍ମଙ୍କର ରୂପ ଯେ କିପରି ଅସାଧାରଣ ତାହା କଳ୍ପନା କରିବା ଅସମ୍ଭବ । ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ଧାରଣା ଅନୁସାରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଗୋଟିଏ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଉପନୀତ ହେଉ । ଏହି ଭାବରେ ଗୁରୁ ବା ବ୍ରହ୍ମଙ୍କର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଆମ୍ଭେମାନେ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିଥାଉ । ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ଚକ୍ଷୁ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରତିଭାତ ରୂପ ଓ ସ୍ଵରୂପ ଗୋଟିଏ ବସ୍ତୁ ନୁହେଁ । ସ୍ଵରୂପ ସାକ୍ଷାତ୍‌କାର କରିବାକୁ ହେଲେ ଅହଂକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ବିଲୟ କରିବାକୁ ହେବ । ଜଳ ସୀମାବଦ୍ଧ ସ୍ଥାନ ବା ପାତ୍ରରେ ରଖିଲେ ସୀମିତ ରୂପ ଧାରଣ କରେ । କିନ୍ତୁ ଜଳର ଆକାର ପାତ୍ର ପରି ନୁହେଁ । ମନର କାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ଅଖଣ୍ଡକୁ ଖଣ୍ଡ ରୂପେ, ଅନନ୍ତକୁ ସାନ୍ତ ରୂପେ, ବ୍ୟାପକକୁ ସୀମାବଦ୍ଧ ରୂପେ ଦେଖିବା । ଏହି କାରଣରୁ ଅତିମାନସ ସତ୍ତାକୁ ଉଠି ନ ପାରିଲେ ସ୍ଵରୂପର ସାକ୍ଷାତ୍ ଦର୍ଶନ ହୋଇପାରେନାହିଁ । ଆମ୍ଭେମାନେ ନାମ ଓ ରୂପରେ ଆବଦ୍ଧ । କିନ୍ତୁ ଯାହାଙ୍କ ସ୍ଵରୂପ ନାମରୂପର ଅତୀତ, ତାଙ୍କ ସଂପର୍କରେ ଆମର କୌଣସି ଧାରଣା ନାହିଁ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଗୁରୁଙ୍କୁ ମନଗଢ଼ା ମୂର୍ତ୍ତିରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରୁ । ବ୍ରହ୍ମଙ୍କୁ ଦେହବିଶେଷରେ ଆବଦ୍ଧ କରି ତୃପ୍ତି ଅନୁଭବ କରୁ ।

ପ୍ରଥମେ ଗୁରୁଙ୍କ କଥା ଆଲୋଚନା କରିବା । ଗୁରୁ କିଏ ? ଏକମାତ୍ର ଭଗବାନ ହିଁ ଗୁରୁ । ଗୁରୁଙ୍କର ଦୁଇଟି ରୂପ । ପ୍ରଥମଟି ହେଲା ଚୈତ୍ୟ ଓ ଅନ୍ୟଟି ହେଉଛି ମହାନ୍ତ । ସଦ୍‌ଗୁରୁଙ୍କର ଧ୍ୟାନମନ୍ତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଯଦି ଆମେ ନିବିଷ୍ଟ ଚିତ୍ତରେ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ତେବେ, ଗୁରୁଙ୍କ ସ୍ଵରୂପର ଆଭାସ ମନସମ୍ମୁଖରେ ଭାସି ଉଠିବ । ଗୁରୁଙ୍କର ସ୍ଵରୂପ ହେଉଛି ସଜ୍ଜିତାମୟ । ସତ୍, ଚିତ୍ ଓ ଆନନ୍ଦ ଘନୀଭୂତ ହୋଇ ଆମର ନୟନଗୋଚର ହୁଅନ୍ତି । ଗୁରୁଙ୍କର ସ୍ଵରୂପ ଅବଧାରଣ କରିବା ସହଜ କଥା ନୁହେଁ । ଚର୍ମଚକ୍ଷୁରେ କେବଳ ମାତ୍ର ରୂପ ପ୍ରତିଭାତ ହୁଏ । କିନ୍ତୁ ସ୍ଵରୂପ ଦେଖିବାକୁ ହେଲେ ଦିବ୍ୟଚକ୍ଷୁର ପ୍ରୟୋଜନ ହୁଏ । ଜଗଦ୍‌ଗୁରୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପ୍ରପନ୍ନଶିଷ୍ୟ ଅର୍ଜୁନଙ୍କୁ ଦିବ୍ୟଚକ୍ଷୁ ପ୍ରଦାନ କରି ସ୍ଵରୂପ ସାକ୍ଷାତ୍‌କାର କରାଇଥିଲେ । ରୂପ ସମସ୍ତଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରକଟିତ । କିନ୍ତୁ ସ୍ଵରୂପ ହଜାର ମଧ୍ୟରେ ଜଣେ ମାତ୍ର ସାକ୍ଷାତ୍ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୁଅନ୍ତି । ଗୁରୁଙ୍କୁ ପଞ୍ଚଭୌତିକ ଦେହ ଭିତରେ ସମସ୍ତେ ଦର୍ଶନ କରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ବିଶ୍ଵରୂପ ଦର୍ଶନ କରିବାର ଶକ୍ତି କେତେଜଣ ବା ଲାଭ କରିଛନ୍ତି? ସଂସ୍କୃତ ମନବୁଦ୍ଧି ଦ୍ଵାରା ଗୁରୁଙ୍କର ସ୍ଵରୂପ ସାକ୍ଷାତ୍‌କାରର ଯୋଗ୍ୟତା ଲାଭ ହୁଏ । ସେତେବେଳେ ପ୍ରାକୃତ ମନବୁଦ୍ଧି ଦ୍ଵାରା ଗୁରୁଙ୍କ ଦର୍ଶନ ହୁଏ । ଗଗନ ସଦୃଶ ବ୍ୟାପକ ଚୈତନ୍ୟଙ୍କୁ ଦେହ ବିଶେଷରୂପେ ଧ୍ୟାନ କରି ଆମ୍ଭେମାନେ ଏହାକୁ ଚରମ ମନେକରୁ । ବ୍ୟକ୍ତିଚୈତନ୍ୟ ରୂପେ ବା ତାଙ୍କୁ କେତେଜଣ ଦର୍ଶନ କରିପାରନ୍ତି ? ଭକ୍ତାନୁକମ୍ପାରେ ସେ ଅନନ୍ତ ସାନ୍ତ ମୂର୍ତ୍ତି ଧାରଣ କରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସେଥିରେ ଯଦି ଆମେ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିବା ଯେ, ସାନ୍ତ ରୂପ ଛଡ଼ା ଗୁରୁଙ୍କର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ରୂପ ନାହିଁ, ଅର୍ଥାତ୍ ବିଶ୍ଵରୂପକୁ ଉପେକ୍ଷା କରୁ, ତାହେଲେ ବିଚାର ଏକବାର ଭୁଲ ହୋଇଯିବ । ଗୁରୁଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତ ରୂପ ଯେପରି ସତ୍ୟ, ସେହିପରି ମଧ୍ୟ ଅବ୍ୟକ୍ତ ରୂପ । ଏହା ହିଁ ଏକମାତ୍ର ସତ୍ୟ । ନେତି, ନେତିର ଯେ କୌଣସି ମୂଲ୍ୟ ନାହିଁ ଏ ଧାରଣା ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ନୁହେଁ । ଆମେ ଆମ ମନର ମାପକାଠିରେ ଗୁରୁଙ୍କର ରୂପ ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁ । କିନ୍ତୁ ଅସଲ ଗୁରୁମୂର୍ତ୍ତି ଆମର ମନର ପରିମାପାନୁଯାୟୀ କିପରି ଭାବରେ ହେବ ? ‘ପୂର୍ଣ୍ଣମୁଦତ୍ୟତେ’ ଏହି କଥାଟିର ନିଷ୍କର୍ଷ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ଅଛି । ଦର୍ଶନରେ ମଧ୍ୟ ସ୍ଵର ଉଦ୍ଭବ ଅଛି । ବ୍ୟକ୍ତ ରୂପ, ଅବ୍ୟକ୍ତ ରୂପ, ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ରୂପ – ଏହି ତିବିଧି ରୂପର କଥା ଜଗଦ୍‌ଗୁରୁ ଭଗବାନ ନିଜେ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଭଗବାନଙ୍କର ଉକ୍ତି ଆମ୍ଭେମାନେ କାଣ୍ଡ଼ାକ୍ଷ କରିବା ଶାସ୍ତ୍ରବିରୁଦ୍ଧ । ବୃତ୍ତିନିରୋଧ ଓ କଳ୍ପନା ନିରୋଧ ଯେ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଅଛି, ଏହାର ମଧ୍ୟ ଗଭୀର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ଅଛି । ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ଦେଖାରୂପ ଏବଂ ଭଗବାନଙ୍କର ଦେଖିବା ରୂପ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଅଛି । ଆମର ମାନସିକ ଧାରଣା ବା କଳ୍ପନାକୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ଗୁରୁଙ୍କର ସ୍ଵରୂପ ଜ୍ୟୋତି ଚିତ୍‌ଗଗନରେ ବ୍ୟାପକ ହୋଇଉଠେ । ଗୁରୁଙ୍କର ଅନନ୍ତ ରୂପଛଟାରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଦିଗହରା ହୋଇପଡ଼ୁ । ଅର୍ଜୁନଙ୍କ ପରି ଭୟ, ପ୍ରକାପ ସେହି ସମୟରେ ଆସି ଶରୀରରେ ପ୍ରବେଶ କରେ । ରୂପ ସଂବେଗର ପ୍ରାର୍ଥନା ପ୍ରାଣରୁ ଉଦ୍ଗତ ହୁଏ । ଆଉ ସହି ପାରିବି ନାହିଁ, ଏହି ଉକ୍ତି ଜୀବର କଣ୍ଠରୁ ସ୍ଵତଃ ଉତ୍ପତ୍ତ ହୁଏ ।

ବୃତ୍ତି ନିରୋଧ କରି ନିର୍ବିକଳ୍ପ ଭୂମିରେ ଆରୋହଣ କରି ନ ପାରିଲେ ଗୁରୁଙ୍କର ସ୍ଵରୂପ ସାକ୍ଷାତ୍‌କାର ହୁଏନାହିଁ । ରୂପ ଆମେ ସ୍ଥୁଳଚକ୍ଷୁରେ ଦେଖିପାରୁ । କିନ୍ତୁ ସ୍ଵରୂପ ଦେଖିବାକୁ ହେଲେ ଆବୃତ୍ତ ଚକ୍ଷୁର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି । ଗୁରୁଙ୍କର କୃପାରେ ବା ଅନୁଗ୍ରହରେ କେବଳ ସ୍ଵରୂପ ଦର୍ଶନ ହୁଏ । କିନ୍ତୁ ଅନୁଗ୍ରହ ସମସ୍ତଙ୍କ ପ୍ରତି ହୁଏନାହିଁ । ତେଣୁ ସ୍ଵରୂପ ଦର୍ଶନର ଅଧିକାରୀ ବହୁ ବିରଳ । ଦର୍ଶନ ମଧ୍ୟରେ ରୂପ ଓ ସ୍ଵରୂପ ଦର୍ଶନ ଦୁଇଟି ଦିଗ ଅଛି । ସମ୍ୟକ୍ ଦର୍ଶନ କହିଲେ ରୂପ ଓ ସ୍ଵରୂପ ଦର୍ଶନ ଉଭୟକୁ ବୁଝାଏ । ବ୍ୟକ୍ତି ରୂପ ଦର୍ଶନର ଶେଷ ନାହିଁ । ତାପରେ ଅଛି ବିଶ୍ଵରୂପ ବା ବିରାଟ ରୂପର ଦର୍ଶନ । ଏହି ରୂପ ଦର୍ଶନ ପାଇଁ ଗୁରୁଙ୍କର ଅନୁଗ୍ରହ ହିଁ ଏକମାତ୍ର ସମ୍ଭବ ।

ଦେହ ରୂପରେ ଗୁରୁ ଯେପରି ଅଛନ୍ତି, ଦେହାଭ୍ୟନ୍ତରରେ ଚୈତନ୍ୟ ରୂପରେ ମଧ୍ୟ ସେ ସେହିପରି ବିଦ୍ୟମାନ । ରୂପର ଅବଧି ବା ଶେଷ ନାହିଁ । ମନ ଓ ବୁଦ୍ଧି ଯେତେ ଶୁଦ୍ଧ ଓ ପରିମାର୍ଗିତ ହେବ, ଗୁରୁଙ୍କର ଅପରୂପ ସେହି ପରିମାଣରେ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ପରିସ୍ପଷ୍ଟ ହେଉଥିବ । ରୂପରେ ସେହି, ଅରୂପରେ ସେହି, ପୁଣି ସ୍ୱରୂପରେ ସେହି ଏବଂ ସେ ମଧ୍ୟ ଅପରୂପ, ଅନିର୍ବଚନୀୟ । ଅନୁଭୂତିର ଏହି ସ୍ତରକୁ ଉଠିଲେ ଆଉ ସ୍ଥାନ, ରୂପ ଇତ୍ୟାଦିର କୌଣସି ଦୃଶ୍ୟ ରହିବ ନାହିଁ । ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବିଷୟରେ ଯେପରି ତାଙ୍କୁ ଧାରଣ କରିପାରିବ ପୁଣି ଅବିଷୟ ଭାବରେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ବୁଝିପାରିବ । ମୋଟକଥା ଏହି ଯେ ମୁଁ ଗୁରୁଙ୍କୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ବୁଝିପାରିଛି ଓ ଦେଖିପାରିଛି କହିଲେ ତଳିବ ନାହିଁ । ମୁଁ ଯେ ଗୁରୁତତ୍ତ୍ୱ ବୁଝିବାର ଶେଷସୀମାରେ ପହଞ୍ଚିପାରିଛି ଏ କଥା କେହି କହି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଉପନିଷଦ୍ରେ ଉକ୍ତ ଅଛି ଯେ ‘ଯସ୍ୟାମତଃ ତସ୍ୟ ମତଃ ମତଃ ଯସ୍ୟ ନ ବେଦ ସଃ’ । ଯେ ତାଙ୍କୁ ଜାଣିପାରିଛି ବୋଲି କୁହେ ସେ କିଛି ତାଙ୍କ ବିଷୟରେ ଜାଣି ନ ଥାଏ ବରଂ ଯେ ତାଙ୍କ ବିଷୟରେ କିଛି ଜାଣିନାହିଁ ବୋଲି ପ୍ରକାଶ କରେ ସେ ପ୍ରକୃତରେ କିଛି ଜାଣିଥାଏ । ପ୍ରକୃତରେ ସ୍ୱରୂପ ହେଉଛି ଜ୍ଞାନାତୀତ । ଅଜ୍ଞାନୀମାନେ ମନେ କରନ୍ତି ଯେ ଗୁରୁଙ୍କର ସମସ୍ତ ବିଷୟ ସେମାନେ ବୁଝିଛନ୍ତି ଓ ଜାଣିଛନ୍ତି । ଅହଂକାର ବଶରୁ କେହି କେହି ଗୁରୁଙ୍କୁ ଜାଣିପାରିଛନ୍ତି ବା ଚିହ୍ନିଛନ୍ତି ବୋଲି ପ୍ରକାଶ କରିଥାନ୍ତି । ଜାଣିବାର ଅଭିମାନ ଓ ଜାଣିବା ଏକ କଥା ନୁହେଁ । ମୁଁ ଯେ ଏକମାତ୍ର ଗୁରୁଙ୍କର ଅଭିପ୍ରାୟ ବୁଝିପାରିଛି - ଏହା ହେଉଛି ଅଭିମାନର କଥା । ମୋ ବ୍ୟତୀତ ଗୁରୁକୃପାର ଅଧିକାରୀ ଆଉ କେହି ହୋଇପାରିବେ ନାହିଁ । ଏପରି ଧାରଣା ହେଲେ ଗୁରୁଙ୍କୁ ସଙ୍ଗର୍ଷ କରିଦିଆଯାଏ । ଉଦାର ଓ ଅସାଂପ୍ରଦାୟିକ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସଦ୍‌ଗୁରୁଙ୍କର ଆବିର୍ଭାବ ହୁଏ । ବୁଦ୍ଧିର ଦୋଷଯୋଗୁଁ ସଙ୍ଗର୍ଷ ସାଂପ୍ରଦାୟିକ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗ ଫଳରେ ଗୁରୁଙ୍କୁ ଆମେ ଆମର ଧାରଣା ଅନୁସାରେ ଛୋଟ ମାନବ ବୁଦ୍ଧିସଂପନ୍ନ ଠାକୁର ରୂପରେ ପରିଣତ କରିଥାଉ । ଯେତେ ପ୍ରକାର ଦୃଶ୍ୟ ତାହା ଏହି ମାନସିକ ସଙ୍ଗର୍ଷତାରୁ ହିଁ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ ।

ସମସ୍ତଙ୍କର ଏହି ଅଭିମାନ ଯେ ଗୁରୁଙ୍କୁ ମୁଁ ଯେପରି ବୁଝିପାରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇଛି ଜଗତରେ ଆଉ କେହି ସେପରି ବୁଝିପାରିନାହାନ୍ତି । ଅହଂକାର ନାଶ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଅହଂକାରୀ ହୋଇପଡ଼ୁ । ଅଥଚ ଅହଂକାରୀ ହେଲେ ଗୁରୁତତ୍ତ୍ୱ ତ ବୁଝିବା ଦୂରର କଥା, ସ୍ୱରୂପ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରାପ୍ତିର ଆଶା ମଧ୍ୟ ସୁଦୂରପରାହତ । ଯେ ଦୃଶ୍ୟାତୀତ ତାହାଙ୍କୁ ନେଇ ଦୃଶ୍ୟର ସୃଷ୍ଟି ବେଶୀ ହୁଏ । ସେହି କାରଣରୁ ଦୃଶ୍ୟାତୀତ ଓ ଗଗନ ସଦୃଶଙ୍କୁ ବୁଝିବାକୁ ହେଲେ ଦୃଶ୍ୟର ଉପରକୁ ଉଠିବାକୁ ହେବ । ଦୃଶ୍ୟର ଉପରକୁ ଉଠିବାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଅହଂକାରକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ବିସର୍ଜନ ଦେବା । ଗୁରୁଭକ୍ତଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ପରିଚୟ ଦେବାକୁ ହେଲେ ଦେଖିବାକୁ ହେବ ଯେ ପ୍ରକୃତରେ ଭକ୍ତି ଅହଂକାରଶୂନ୍ୟ କି ନା ? ମୁଁତୁ ବା ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଯେ ବିଲୟ କରିଛନ୍ତି ସେ ହେଉଛନ୍ତି ପ୍ରକୃତ ଗୁରୁଭକ୍ତ । ଜଗଦ୍‌ଗୁରୁ ଏହି ପ୍ରକାର ଆଧାର ବା ଯନ୍ତ୍ର ପାଇଲେ ଜଗତରେ ତାଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସିଦ୍ଧ କରିପାରନ୍ତି । ଯେ ମନବୁଦ୍ଧିର ଅତୀତ ସେମାନଙ୍କୁ ନେଇ ମନୋମତ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଯେତେ ହୋଇଛି ସେହିଠାରେ ଗଣ୍ଡଗୋଳର ସୃଷ୍ଟି । ଏଣୁ ସ୍ୱରୂପ ସାକ୍ଷାତ୍‌ର ଉପାୟ ସ୍ୱରୂପ ସଦ୍‌ଗୁରୁ ବାରମ୍ବାର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଲୟ କରିବାକୁ ଉପଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ଅହଂତ୍ୱର ନିରସନରେ ସ୍ୱରୂପର ଜାଗରଣ ହୁଏ । ଗୁରୁ ବା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଆମେ କେହି ଠିକ୍ ଭାବରେ ବୁଝିପାରିନାହୁଁ । ବୁଝିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା ମଧ୍ୟ କରିନାହୁଁ । ପୁରୁଷଙ୍କାର ବା ଚେଷ୍ଟା ଦ୍ୱାରା ତାହାଙ୍କୁ ବୁଝିବାକୁ ଗଲେ ଏହା ଉପଲବ୍ଧି ହେବ ଯେ ଗୁରୁ ଚେଷ୍ଟାଲଭ୍ୟ ନୁହନ୍ତି । ନିଜର ପୃଥକ୍ ସତ୍ତାକୁ ବିଶ୍ୱସ୍ତତାରେ ମିଳାଇ ଦେବାକୁ ହେବ । ତାହାପରେ ଗୁରୁସତ୍ତାର ଆବିର୍ଭାବ ବା ଆଗମନ ସମ୍ଭବ ହେବ । ଯଦି ‘ମୁଁ-କାର’ ଭାବ ମନ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥାନ ପାଇବ ତେବେ ଗୁରୁଙ୍କର ସ୍ଥାନ ସେଠାରେ ରହିପାରିବ ନାହିଁ । ଗୁରୁଙ୍କ ଦ୍ୱାହି ଦେଇ ଆମେ ପ୍ରତୀକ ଗୁରୁଙ୍କ ସିଂହାସନରେ ଆମର ଅହଂକାରକୁ ବସାଇଅଛୁ । ନିଃଶେଷ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱଲୋପର ସାଧନା ହେଉଛି ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ସାଧନା । ଏହି ସାଧନ-ପଥରେ ଗୁରୁଙ୍କ ସ୍ୱରୂପର ସାକ୍ଷାତ୍ ଘଟେ । ନିଜର ବନ୍ଧବ୍ୟ ବନ୍ଦ କରି ଗୁରୁ କଣ ଉପଦେଶ ଦେଉଛନ୍ତି ତାହାକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରି ଶୁଣିବାକୁ ହେବ । ମନେ ମନେ ଓ ଶାନ୍ତ ନୀରବ ପରିବେଶରେ ଏହି ସାଧନା କରିବାକୁ ହେବ । ଦୃଶ୍ୟ କୋଳାହଳ ରାଜ୍ୟରେ ଏହି ପ୍ରକାର ସାଧନା ତଳିବ ନାହିଁ । ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କର ମନେ ରଖିବାକୁ ହେବ, ‘ମହିମା ତବ ଗୋଚର ଶୁଦ୍ଧ ମନେ’ । ବାସ୍ତବିକ୍ ଶୁଦ୍ଧ ମନରେ ହିଁ ଗୁରୁଙ୍କ ମହିମା ଗୋଚରୀଭୂତ ହୋଇଥାଏ । ଅଶୁଦ୍ଧ ମନରେ କୌଣସିପ୍ରକାରେ ଗୁରୁଙ୍କ ମହିମା ବିଘୋଷିତ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ବିଶୁଦ୍ଧ ଭୂମିରେ ମୁଁତୁକୁ ନ ଫୁଟାଇ ଗୁରୁଙ୍କ ମହିମା ବା ଗୁରୁତତ୍ତ୍ୱକୁ ଫୁଟାଇବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ଗୁରୁଙ୍କୁ ନିଜ ହୃଦୟ ଆସନରେ ବସାଇ ମୁଁତୁର ବିଲୋପ କରିବାକୁ ହେବ ।

ଗୁରୁ ଯେପରି ବାକ୍ୟ ଓ ମନର ଅତୀତ ସେହିପରି ବ୍ରହ୍ମ ମଧ୍ୟ ‘ଅବାମାନସଗୋଚର’ । ଗୁରୁ ଏବଂ ବ୍ରହ୍ମ ଗୋଟିଏ କଥା । ବର୍ତ୍ତମାନ ବ୍ରହ୍ମସାକ୍ଷାତ୍‌କାର ସମ୍ଭବରେ ଗୋଟିଏ ଦୁଇଟି କଥା କୁହାଯାଇପାରେ । ଗୁରୁ-ବ୍ରହ୍ମ-ଜୀବ ଏସବୁର ସାମାନ୍ୟ ଜ୍ଞାନ ସମସ୍ତଙ୍କର କିଛି କିଛି ଅଛି । ବିଶେଷ ଜ୍ଞାନ ଲାଭ ପାଇଁ ସାଧନାର ଆବଶ୍ୟକତା । ସେହି ସାଧନାରେ ପୁଣି ଯଦି ଅହଂକାରର ପ୍ରାବଲ୍ୟ ଘଟିଯାଏ ତେବେ ବ୍ରହ୍ମସାକ୍ଷାତ୍‌କାର ସୁଦୂରପରାହତ । ବ୍ରହ୍ମ ନିଜକୁ ବ୍ରହ୍ମ ମନେ କରିପାରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ମଳିନ ଚିତ୍ତରେ ଜୀବ ନିଜକୁ ବ୍ରହ୍ମ ବୋଲି ଭାବିବାର ଅଧିକାର ନାହିଁ । ମୁଁ ନିଜେ ଯାହା ନୁହେଁ ସେ କଥା ଭାବିବା ମିଥ୍ୟାଚାର ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ । କେବଳ ଭାବନା ବା ବିଚାର ଦ୍ୱାରା (ଯେଉଁ ଭାବନାର ମୂଳରେ ରହିଛି ଅହଂକାର) ସ୍ୱରୂପ ସାକ୍ଷାତ୍‌କାର ଲାଭ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ । ଯଥାର୍ଥ ଅଧିକାରୀ ହିଁ ଏହି ସାକ୍ଷାତ୍‌କାର

ଲାଭକରିପାରନ୍ତି । ଖାଣ୍ଟି ‘ମୁଁ’ ଏବଂ ବ୍ରହ୍ମଚେତନ୍ୟ ଏକ କଥା । କିନ୍ତୁ ବ୍ରହ୍ମଚେତନ୍ୟ ବିଷୟରେ ବିଶେଷ ଜ୍ଞାନ ଲାଭ କରିବାର ଯୋଗ୍ୟ ଅଧିକାରୀ କିଏ ? ସାଧନ ଚତୁଷ୍ଟୟ ଅଧିକାରୀ ସାଧକ ଯଦି ଅଭିମାନ ପରିତ୍ୟାଗ ନ କରି ସାଧନପଥରେ ଅଗ୍ରସର ହୁଅନ୍ତି ତାଙ୍କର ଜୀବନରେ ସିଦ୍ଧି ଲାଭ ଘଟିବ ନାହିଁ । ବ୍ରହ୍ମଚେତନ୍ୟର ଅପରୋକ୍ଷ ଅନୁଭୂତି କୌଣସି ମାନସିକ ବୃତ୍ତି ଦ୍ଵାରା ଲାଭ କରଯାଇପାରେନାହିଁ । ବୃତ୍ତିଜ୍ଞାନ ଯଥାର୍ଥ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନ ନୁହେଁ । ବାକ୍ୟ, ମନ, ବୁଦ୍ଧି ଏହାର ପ୍ରତିବନ୍ଧକ । ଏହି ପ୍ରତିବନ୍ଧକର ନିରସନ ହେବା ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ମନର ବୃତ୍ତିରହିତ ଅବସ୍ଥାରେ ସ୍ଵତଃସିଦ୍ଧ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନର ଝୁର୍ଣ୍ଣ ଘଟେ । ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଦୂରୀକରଣ ବ୍ୟାପାରରେ ଅହଂକାର ରହିଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ । ମୋଟକଥା, ସାଧନା କରିବା ବେଳେ ସାଧନାର ଅଭିମାନ ଜାଗିଲେ ମହାବିପଦ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଏ । ବିଚାର କରି କୃପା ପ୍ରସାଦ ବା କୃପା ଅନୁଗ୍ରହ ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ହେବ । ବିଚାରରେ ମଧ୍ୟ ଭୁଲ୍ ରହିପାରେ । ଭୁଲ୍ ବିଚାରରେ ଭୁଲ୍ ଫଳ ମଧ୍ୟ ଭୋଗ କରିବାକୁ ହୁଏ । ଅହଂକାର ନିରସନ ପାଇଁ ଗୁରୁବାଦର ସ୍ଵୀକୃତି । ମୋଟକଥା, ବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ରହ୍ମଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରଣତ ହେବାକୁ ହେବ । ସାଧନା ଦ୍ଵାରା ନିଜକୁ ବଡ଼ ବୋଲି ନ ଭାବି ଗୁରୁ ହିଁ ଏକମାତ୍ର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଉପାସ୍ୟ ସତ୍ତ୍ଵ ବୋଲି ଭାବିବାକୁ ହେବ । ସଂସ୍କାରମୁକ୍ତ ମନର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଗ୍ରାହ୍ୟ ନୁହେଁ । ଏହିଠାରେ ନିରପେକ୍ଷ ବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ରହ୍ମଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି । ଚାପରାଗ୍ ସମସ୍ତଙ୍କ ଭାଗ୍ୟରେ ମିଳି ନ ଥାଏ । ତେଣୁ ସମସ୍ତେ ଇଚ୍ଛା କଲେ ମଧ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନୀ ହୋଇପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ସ୍ଵୟଂ ଯେ ବ୍ରହ୍ମ, ସେ କେବଳ କହିପାରନ୍ତି ଯେ ସମସ୍ତ ଜୀବଜଗତ୍ ହିଁ ବ୍ରହ୍ମ । ଏକଥା ନୁହେଁ ଯେ, ଯେ କେହି ଯାହାକୁ ତାହାକୁ ବ୍ରହ୍ମ କହିପାରେ । ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନ ଲାଭ କରିବାକୁ ହେଲେ ସଂସ୍କାରମୁକ୍ତ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଅତିମାନସ୍ତରକୁ ଉଠିପାରିଲେ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନ ଲାଭ କରାଯାଇପାରେ । ଆମେ ବିଚାର କରି ଦେଖିଲେ ଆମର ମନ ସ୍ଵାର୍ଥୀକ୍ଷ ପରଚ୍ଛିଦ୍ରାନ୍ତେଷଣକାରୀ ଭାବରେ ସର୍ବଦା ବୁଡି ରହିଛି । ଏଣୁ ଏହି ମନର ଗତି କେତେଦୂର ବା ଯାଇପାରିବ ? ନିଜ ମନର କଳ୍ପନା ବା ଧାରଣା ନେଇ ବ୍ରହ୍ମବିଚାର କଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ । ଆତ୍ମବାକ୍ୟ ବା ଗୁରୁବାକ୍ୟର ଅନୁସରଣ କରିବାକୁ ହେବ । ବ୍ରହ୍ମବିଚାରର ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଶିକ୍ଷାବାରମ୍ଭର ପକ୍ଷରୁ ଅଛି । ସେଇ ପକ୍ଷରୁ ଅସ୍ଵୀକାର କରି ସାମାନ୍ୟ ବିଧି ଓ ବିଶେଷବିଧିର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ବୁଝାଯାଇପାରେନାହିଁ । ଆତ୍ମବାକ୍ୟ ଅଭ୍ରାନ୍ତ ସତ୍ୟ, କିନ୍ତୁ ଆତ୍ମପୁରୁଷ ସତରାଚର ମିଳନ୍ତି ନାହିଁ । ଗୁରୁବାକ୍ୟ, ରକ୍ଷିବାକ୍ୟ ଓ ଆତ୍ମବାକ୍ୟ ଏକ ଅଟେ । ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କର ଏ ବିଷୟରେ ସାମାନ୍ୟ ଜ୍ଞାନ ଅଛି । ଯଥାର୍ଥ ଜ୍ଞାନୀ ବା ତତ୍ତ୍ଵଦର୍ଶୀ ଖୁବ୍ ବିରଳ । ଅପୂର୍ବ ବିଧି, ନିୟମ ବିଧି ଓ ପରିସଂଖ୍ୟା ବିଧି - ଏସବୁ ବିଧିଗୁଡ଼ିକ ଶାସ୍ତ୍ରସମ୍ମତ । ଅଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ବିଧି କେବେହେଲେ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ । ଅପରିଶୁଦ୍ଧ ମନ ନେଇ ଯାହା ଚିନ୍ତା କରାଯାଏ ବା କଳ୍ପନା କରାଯାଏ ତାହାକୁ ବିଚାର କୁହାଯାଏ ନାହିଁ । ନିତ୍ୟାନିତ୍ୟ ବସ୍ତୁବିବେକ ହିଁ ଯଥାର୍ଥ ବିଚାର । ଏହି ବିଚାରପକ୍ଷରୁ ବ୍ରହ୍ମଙ୍କ ଗୁରୁତ୍ଵରୁ ଶୁଣିବାକୁ ହେବ । ନିର୍ବିକଳ୍ପ ଭୂମିରେ ଆରୁଦ୍ଧ ଅପରୋକ୍ଷାନୁଭୂତି ସଂପନ୍ନ ସାଧକଙ୍କୁ ଅତିମାନବ କୁହାଯାଏ । ଅତିମାନସ୍ତରରେ ଆରୁଦ୍ଧ ହେବା ସବୁ ସାଧକଙ୍କ ପକ୍ଷେ ସମ୍ଭବପର ନୁହେଁ । ପୁତ୍ରେଷଣା, ବିଭୈଷଣା ଏବଂ ଲୋକୈଷଣା ତ୍ୟାଗ ଯାହାଙ୍କର ହୋଇନାହିଁ, ସେମାନେ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନ ଲାଭର ଅଧିକାରୀ ହୋଇ ପାରିବେନାହିଁ । ଗୁରୁସତ୍ତ୍ଵ ବା ବ୍ରହ୍ମସତ୍ତ୍ଵର ଧାରଣା କରିବାକୁ ହେଲେ ଶାସ୍ତ୍ର ଏବଂ ଶାସ୍ତ୍ରମୂର୍ତ୍ତି ଗୁରୁଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯିବାକୁ ହେବ । ଅହଂକାରୀଙ୍କୁ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନୀ କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଯଥାର୍ଥ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନ ଅର୍ଜନ କରିବାକୁ ହେଲେ ଶାସ୍ତ୍ରପାଠ ବା ଶାସ୍ତ୍ରଶ୍ରବଣ କରିବାକୁ ହୁଏ । ଏହି ଶ୍ରବଣ ଗୁରୁଙ୍କ ଶ୍ରୀମୁଖରୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ନଚେତ୍ ଅଭୀଷ୍ଟ ଫଳ ଲାଭରୁ ବଞ୍ଚିତ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନୀକୁଳ ସଂସ୍କାର ଲାଭ କରି ପରିଶେଷରେ ସେହି ସଂସ୍କାରକୁ ବିଲୀନ କରିବା ପରେ ଯାହା ଅବଶିଷ୍ଟ ରହିବ ତାହାର ନାମ ହିଁ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନ । ଏହି ଧାରଣା - ବାକ୍ୟାତୀତ, ମନାତୀତ, ବୁଦ୍ଧିର ଅତୀତ ଏକ ଅନିର୍ବଚନୀୟ ଧାରଣା । ଏହି ଧାରଣାର ଅଧିକାରୀ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଭାଗ୍ୟବାନ୍ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତ
ଶ୍ରୀ ଉମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ସାମନ୍ତରାୟ
ସଂପାଦକ
ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ, ପୁରୀ

ମାନବ ଜୀବନ ସଂଶୟରେ ପୁଣି । ଅପରୋକ୍ଷ ଅନୁଭୂତି ବ୍ୟତୀତ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ସଂଶୟ କାହାରି ହେଲେ ନଷ୍ଟ ହୁଏନାହିଁ । ତେବେ ସତ୍ତ୍ଵଗୁଣର ତାରତମ୍ୟ ଅନୁସାରେ କେତେବେଳେ ବେଶୀ କେତେବେଳେ କମ୍ ହୁଏ । ଜୀବନ ରହସ୍ୟ ଅବଗତ ହୋଇ ନିଷ୍ଠା ଓ ବିଶ୍ଵାସ ଏକମୁଖୀ ରଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କର । ଅଳ୍ପ ଚେଷ୍ଟାରେ ହାତ ଛାଡ଼ିଦିଅ ନାହିଁ । ତୁମର ହାତ ଧରି ରଖିବାର ସୁଯୋଗ ଦିଅ, ତାହାହେଲେ ଆଉ ପଡ଼ିଯିବାର ଭୟ ରହିବ ନାହିଁ ।

- ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଚିଠି (୩/୬୧)

ଆମ ପ୍ରିୟ ଠାକୁର

ତିନି ଭୁବନର କରତା ଅଟନ୍ତି ସେ
ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଗୁରୁ ବୋଲନ୍ତି ଯେ
ସେ ତ ଆମ ପ୍ରିୟ ଠାକୁର । ୦।

ଜୀବନରେ କେତେ କଷ୍ଟ ସହିଛନ୍ତି ସେ
ରଖିଯାଇଛନ୍ତି ମୁକ୍ତିର ପଥ ଯେ
ସେ ତ ଆମ ପ୍ରିୟ ଠାକୁର । ୧।

ଭକତର ହୃଦେ ସଦା ଆସନ୍ତି ସେ
ତା'ର ଲାଗି ସଦା ଚିନ୍ତିତ ଯେ
ସେ ତ ଆମ ପ୍ରିୟ ଠାକୁର । ୨।

କରିଯାଇଛନ୍ତି ସଂଘ ସମ୍ମିଳନୀର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସେ
ସେହି ସ୍ଥାନେ ଚିର ଜୀବନ୍ତ ତାଙ୍କର ଲୀଳା ଯେ
ସେ ତ ଆମ ପ୍ରିୟ ଠାକୁର । ୩।

ଭଲ ପାଇବାରେ ତିଳେ ହେଲା କରନ୍ତି ନାହିଁ ସେ
ଭୁଲ୍ ପିଲେ ଶାନ୍ତି କ୍ଷମା ଭୁଲନ୍ତି ନାହିଁ ଯେ
ସେ ତ ଆମ ପ୍ରିୟ ଠାକୁର । ୪।

ରଖିଯାଇଛନ୍ତି ଭକତ ଲାଗି ଅମୂଲ୍ୟ ଉପଦେଶ ସେ
ବୁଝାଇଛନ୍ତି ସଂସାର କ୍ଷେତ୍ର ତାର ମହତ୍ତ୍ୱ ଯେ
ସେ ତ ଆମ ପ୍ରିୟ ଠାକୁର । ୫।

ଅଭିନୟ ଲାଗି ଧରାକୁ ଆଣିଛନ୍ତି ସେ
ସରିଗଲା ପରେ ପାଶେ ନେବେ ଯେ
ସେ ତ ଆମ ପ୍ରିୟ ଠାକୁର । ୬।

କହିଛନ୍ତି ଆମ ହାତ ଧରି ମୁକ୍ତିଧାମ ନେବେ ସେ
ତାଙ୍କ ନିକଟେ ଭକ୍ତିର ଏକପାଦ ଯାଇଥାଏ ଯେ
ସେ ତ ଆମ ପ୍ରିୟ ଠାକୁର । ୭।

ସ୍ନେହ ମମତାର ଅପାର ଭଣ୍ଡାର ଅଟନ୍ତି ସେ
ପିତାମାତାଠାରୁ ବଳି ଅଜାତି ଦିଅନ୍ତି ତାହା ଯେ
ସେ ତ ଆମ ପ୍ରିୟ ଠାକୁର । ୮।

ପୂର୍ବ ଜନମ କର୍ମଫଳ ସହଜରେ ଭୋଗାଇଦେବେ ସେ
ଜନମ ଜନ୍ମାନ୍ତର ଭାର ବହିଛନ୍ତି ଯେ
ସେ ତ ଆମ ପ୍ରିୟ ଠାକୁର । ୯।

ପରୀକ୍ଷା କରିବାକୁ କଷ୍ଟ ଦେଇଥାନ୍ତି ସେ
ସେତେବେଳେ କିନ୍ତୁ ହାତ ଧରିଥାନ୍ତି ଯେ
ସେ ତ ଆମ ପ୍ରିୟ ଠାକୁର । ୧୦।

‘ଜୟଗୁରୁ’ ମହାନାମ ଦେଇଛନ୍ତି ସେ
ଶାନ୍ତି ଲଭେ ସଦା ସେହି ନାମ ଜପେ ଯେ
ସେ ତ ଆମ ପ୍ରିୟ ଠାକୁର । ୧୧।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତା
ଶ୍ରୀମତୀ ସୁଧାଂଶୁବାଳା ଜେନା
New Jersey
ଅସୁରେଶ୍ୱର ମହିଳା ସଂଘ

ଜ୍ଞାନ ଅର୍ଥ ହେଉଛି, ଇଶ୍ୱରସତ୍ତାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ୱାସ । କେତେଗୁଡ଼ିଏ ପୁସ୍ତକ ପାଠ କରିବାକୁ ବା କେତେଗୁଡ଼ିଏ କଥା ଜାଣିବାକୁ ଜ୍ଞାନ କୁହାଯାଏ ନାହିଁ । ସଂଶୟଭୂମି ହୋଇ ଭଗବାନଙ୍କ ଅସ୍ତିତ୍ୱରେ ବିଶ୍ୱାସ କରିବାକୁ ବା ସରଳ କଥାରେ ଇଶ୍ୱରସତ୍ତା ଉପଲବ୍ଧ କରିବାକୁ ହିଁ ଜ୍ଞାନ କୁହାଯାଏ ।
-ପ୍ରେମିକଗୁରୁ

ଗୁଛ ଅଧ୍ୟୟନରେ ଜ୍ଞାନ ହୁଏନାହିଁ - ଜ୍ଞାନ ହୁଏ ସାଧନାରେ । ସାଧନ-ବଳହୀନ, ଜାମ-କଲୁଷିତ ଜୀବନରେ ବିଦ୍ୟା କେବଳ ପକ୍ଷୀର ହରିନାମ ଶିକ୍ଷା ସଦୃଶ ହୋଇଥାଏ । ଅନୁଜାର ବ୍ୟକ୍ତି ଶାସ୍ତ୍ରପାଠ କରିବାକୁ ଗଲେ ତାଙ୍କ ଚକ୍ଷୁରେ ସମସ୍ତ ବିକୃତ, ବିଶୃଙ୍ଖଳ ଓ ବିସମ୍ଭାବ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋଧ ହେବ । ତେଣୁ ପ୍ରଥମେ ସାଧନ ବଳ ସଂଗୃହ କରନ୍ତୁ ।
-ନିଗମ ଉପଦେଶ

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ହୃଦୟେଶ୍ୱରୀ ମା' ସୁଧାଂଶୁବାଳା

ଆମମାନଙ୍କର ମା' ଠାକୁରାଣୀ, ନଳିନୀକାନ୍ତ ଚଟୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କର ହୃଦୟେଶ୍ୱରୀ ସୁଧାଂଶୁବାଳା, ଯାହାଙ୍କୁ ସେ ଅତି ଆଦରରେ 'ରାଣୀ' ବୋଲି ଡାକୁଥିଲେ, ସେ ହିଁ ତାଙ୍କ ଜୀବନର ପଟ୍ଟ ପରିବର୍ତ୍ତନର ନାୟିକା ଭାବରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ନିଗମାନନ୍ଦଙ୍କ ସାଧନ ଜୀବନର ଅନ୍ୟମାରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ଶିବଲିଙ୍ଗ ଯେପରି ଗୌରିପଟ୍ଟ ଉପରେ ଆଧାରିତ, ମା' ଠାକୁରାଣୀଙ୍କର ଦିବ୍ୟଜୀବନ ମଧ୍ୟ ସେହିଭଳି ସଦ୍‌ଗୁରୁ ନିଗମାନନ୍ଦ ଦେବଙ୍କ ଆବିର୍ଭାବ ପୀଠ । ଦେବୀ ସୁଧାଂଶୁବାଳାଙ୍କ ଜୀବନଚରିତ ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ଗଲାବେଳେ ବିସ୍ମୃତିର କୃଷ୍ଣ ଯବନିକା ଭେଦ କରି ପ୍ରଥମେ ମନେପଡ଼େ 'ପ୍ରେମିକଗୁରୁ' ଗ୍ରନ୍ଥର ଉତ୍ସର୍ଗପତ୍ରରେ ଲିଖିତ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ମର୍ମବାଣୀ –“ପ୍ରେମମୟୀ ! ତୁମରି ପ୍ରେମପ୍ଳାବନର ପଟ୍ଟପତି ଏହି ଉଷର ହୃଦୟ ସରସ ହୋଇଥିଲା । ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ଅକ୍ଷକାର ମଧ୍ୟରେ ପଥହରା ହୋଇ ଏଣେତେଣେ ଘୁରି ବୁଲୁଥିଲି, ସେତେବେଳେ ତୁମେ ହିଁ ନା ପ୍ରଥମେ ପ୍ରେମର ଆଲୋକ ପ୍ରଜ୍ୱଳିତ କରି ମୋ ହୃଦୟର ଅକ୍ଷକାର ବିଦୂରିତ କରିଥିଲ । ତୁମେ ହିଁ ଗୁରୁ ରୂପରେ ମୋର ଏହି ସୁଦ୍ରପାଶରେ ପ୍ରେମର ବୀଜ ବସନ କରିଥିଲ ।”

ଯାହାଙ୍କ ଗୁଣରେ ଓ ପ୍ରେମରେ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ଆମ ଠାକୁର ନଳିନୀକାନ୍ତରୁ ଶ୍ରୀମତ୍ ସ୍ୱାମୀ ନିଗମାନନ୍ଦ ସରସ୍ୱତୀ ଦେବ ହୋଇଥିଲେ, ସେହି ପରମସାଧୁୀ ସତୀଶିରୋମଣି ମା' ସୁଧାଂଶୁବାଳା ବଙ୍ଗର ୧୨୯୨ ସାଲରେ ଚବିଶପ୍ରଗଣା ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ହାଲିସହର ଗ୍ରାମରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ନାମ ଥିଲା ବୈଦ୍ୟନାଥ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟ ଓ ମା'ଙ୍କ ନାମ ମନମୋହିନୀ ଦେବୀ । ସୁଧାଂଶୁବାଳାଙ୍କୁ ଯେତେବେଳେ ୯ ବର୍ଷ ବୟସ, ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କର ପିତୃବିୟୋଗ ଘଟିଲା । ହାଲିସହର ଖାସ୍‌ବାଟିରେ ଜେଜେମାଙ୍କ ପାଖରେ ରହି ସେ ବଡ଼ ହୋଇଥିଲେ । ନଳିନୀକାନ୍ତଙ୍କ ମା' ଯୋଗେନ୍ଦ୍ରମୋହିନୀ ମୃତ୍ୟୁପୂର୍ବରୁ ସୁଧାଂଶୁବାଳାଙ୍କୁ ଦେଖି ବୋହୂ କରିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ ପିତା ଭୁବନମୋହନ ଅନ୍ୟକୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ସମ୍ବନ୍ଧ ସ୍ଥାପନ କରିବା କଥା ଆଉ ଭାବି ନ ଥିଲେ । ବଙ୍ଗର ୧୩୦୩ ସାଲ ଫାଲ୍‌ଗୁନ ମାସରେ ସୁଧାଂଶୁବାଳାଙ୍କ ସହିତ ନଳିନୀକାନ୍ତଙ୍କର ବିବାହ ହୋଇଥିଲା । ସୁଧାଂଶୁବାଳାଙ୍କୁ ନେଇ ନଳିନୀକାନ୍ତ ସଂସାରୀ ହେଲେ ।

ମା' ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ଆଗମନରେ ଭୁବନମୋହନଙ୍କ ପରିବାରରେ ଆନନ୍ଦର ଲହରୀ ଖେଳିଗଲା । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସାନଭାଇ ରାମପଦ ମା'ଙ୍କ ସଂପର୍କରେ ଲେଖିଛନ୍ତି –“ଭାଉଜଙ୍କ ହାବଭାବ, ଗୁଲିଚଳନ, କଥାବାଣୀ ଓ ଚକ୍ଷୁ ମୁଖର ଗଠନ ଦେଖି କେହିହେଲେ କିଛି ଦୋଷ ଦେଖିବାକୁ ନ ପାଇ ଶେଷରେ ସମସ୍ତେ ଏକମୁଖରେ ଭାଉଜଙ୍କ ପ୍ରଶଂସା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଅବିଶ୍ୱାସର ଯୁଗରେ ଯେ ଏହା ହୁଏତ କାହାରି ବିଶ୍ୱାସକୁ ଆସିନପାରେ । କିନ୍ତୁ ଭାଉଜଙ୍କ ସେହି ଅନୁପମ ରୂପମାଧୁରୀ ଓ ଗୁଣର ପରିମାପ କରିବା ଅସମ୍ଭବ । ମନୁଷ୍ୟର ଯେ ଏପରି ନିଖୁଣ ଗଠନ ସମ୍ଭବ, ତାହା ନିଜ ଆଖିରେ ନ ଦେଖିଲେ ବିଶ୍ୱାସ କରିହେବ ନାହିଁ । ସତେ ଯେପରି କି କେଉଁ କୁଶଳୀ ଶିଳ୍ପୀଙ୍କର ଅପୂର୍ବ ଶିଳ୍ପଗୁଡ଼ିକରେ ଗଠିତ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟମଣ୍ଡିତ ଗୋଟିଏ ଜୀବନ୍ତ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ! ସତେ ଯେପରି ମୟୂଷ ଶିଳାକୁ କୁହି ଏହି ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତିର ଚକ୍ଷୁ, ମୁଖ, ନାସା, କର୍ଣ୍ଣ ଓ ଓଷ୍ଠଦ୍ୱୟ ଗଠିତ । ନିତମ୍ବବିହାରୀ ଭ୍ରମରକୃଷ୍ଣ କେଶପାଶ ପୃଷ୍ଠଦେଶର ଶୋଭାବର୍ଦ୍ଧନ କରୁଥିଲା । ପ୍ରଶସ୍ତ ଲଲାଟ, ତନ୍ମଧ୍ୟରେ ସିନ୍ଦୂରବିନ୍ଦୁ, ଆକର୍ଷକାୟ ସମ୍ବନ୍ଧବର୍ଣ୍ଣୀ କୁଞ୍ଚିତ କେଶରାଶି ମଧ୍ୟରେ ସୀମନ୍ତର କ୍ଷୟପଥରେ ସିନ୍ଦୂରରେଖା । ଆହା କି ଅପୂର୍ବଶୋଭା ! ଉଷାର ଆଲୋକରେ ଏହା ଯେପରି ଅରୁଣୋଦୟର ଉଦ୍‌ଭାସିତ ଇଙ୍ଗିତ । ପୋଟଳଚିରା ଲମ୍ବାଲମ୍ବା ଚକ୍ଷୁ, ରକ୍ତିମ ଓଷଧର, ମୁକ୍ତାତୁଲ୍ୟ ସୁଶୋଭିତ ଦଶନପଂକ୍ତି, ଦେହାବୟବର ଅପୂର୍ବ ଗଠନଭଙ୍ଗ, କ୍ଷୀଣକଟୀରେ ଶୋଭିତ ରଜତ ଶୁଭ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରହାର, ହସ୍ତପଦତଳ ରକ୍ତାଭ, ବସନ ଭୃଷଣ, ଅଳଙ୍କାର ଓ ପ୍ରସାଧନ ବ୍ୟତିରେକ ନିଜର ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟରେ ନିତ୍ୟ ବିମଣ୍ଡିତ । ଦୀର୍ଘ ଅବଗୁଣ୍ଡନ ମଧ୍ୟରେ ଦେବୀ ସର୍ବଦା ଆତ୍ମସ୍ୱରୂପ ଗୋପନ ରଖି ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ମୂର୍ତ୍ତିରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ । ଲଜ୍ଜାରୂପେଣ ସଂସ୍ଥିତ ।”

ମା'ଠାକୁରାଣୀ ଆତ୍ମସୁଖ ବିସର୍ଜନ ଦେଇ ସଂସାରକର୍ମରେ ସର୍ବଦା ବ୍ୟସ୍ତ ରହୁଥିଲେ । ଅତି ପ୍ରତ୍ୟୁଷରୁ କାଉକୋଇଲି ରାବ ନ ଦେଉଣୁ ସେ ଶଯ୍ୟାତ୍ୟାଗ କରି ଘରଝାଡୁ ଦେଇ ଗୋବରପାଣି ପକାନ୍ତି । ତତ୍ପରେ ଶୌଗନ୍ଦି ଶେଷକରି ଗୃହର କଲ୍ୟାଣ ନିମିତ୍ତ ଶଙ୍ଖଧ୍ୱନି କରନ୍ତି । ତତ୍ପରେ ଶୁଶୁର ଭୁବନମୋହନଙ୍କର ମୁହଁହାତ ଧୋଇବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ସଂସାରର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୋଟିକ ପରେ ଗୋଟିଏ କରିଯାଆନ୍ତି । ସେ ନିଜର ଅନନ୍ୟ ଐକାନ୍ତିକ ସେବାଦ୍ୱାରା, ଆତ୍ମୀୟ କୁଟୁମ୍ବ, ସ୍ୱାମୀ, ଶୁଶୁର, ଦେବର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗୁରୁଜନମାନଙ୍କର ମନ ଜୟ କରିପାରିଥିଲେ । ଶୁଷ୍କା, ଭକ୍ତି, ବିଶ୍ୱାସ, ବିନୟ, ଲଜ୍ଜା, ଧୈର୍ଯ୍ୟ, ସନ୍ତୋଷ, ପ୍ରିୟବାଦିତା, ଦୟା, ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଓ ସର୍ବୋପରି ପାତିବ୍ରତ୍ୟ ଗୁଣରେ ସେ ସଦା ବଭୂଷିତା ଥିଲେ ।

ସୁଧାଂଶୁବାଳାଙ୍କ ନିବିଡ଼ ସାନ୍ନିଧ୍ୟ ଲାଭ କରି ଅତଳକ୍ଷଣୀ ସୁଖର ସାଗରରେ ଯେପରି ବୁଡ଼ିରହିଥିଲେ ନଳିନୀକାନ୍ତ । ନାନାଦି ଛୋଟଘଟଣାରୁ ନଳିନୀକାନ୍ତଙ୍କର ମନେହେଉଥିଲା ରାଣୀର ଭଲପାଇବାର ତୁଳନା ନାହିଁ । ଅନେକ ରାତିରେ ଉଠି ଦେଖନ୍ତି ରାଣୀ ଶୋଇନାହାନ୍ତି - ମୁହଁକୁ ଗୁହଁରହି ପଖା କରୁଥାନ୍ତି ନଚେତ୍ ଦେହରେ ହାତ ବୁଲାଇଥାନ୍ତି କିମ୍ବା ନରମ ହାତରେ ପାଦ ଚିପି ଦେଉଥାନ୍ତି । “ଏ କଣ ! ତୁମେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶୋଇନାହିଁ ?” ତାଙ୍କର ସାଦର ସମ୍ବାରଣରେ ମା’ ଲଜ୍ଜାପାଇ କହନ୍ତି, “ଏଇ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶୋଇବି - ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଦ ମାଡ଼ିନାହିଁ ।” ଏହା କହି ଶୀଘ୍ର ଶୋଇପଡ଼ନ୍ତି । ପୁଣି ହୁଏତ ନିଦରୁ ଉଠି ଦେଖନ୍ତି, ସେ ବସି ରହି ପଖା କରୁଥାନ୍ତି କିମ୍ବା ପାଦ ଚିପୁଥାନ୍ତି । ନଳିନୀକାନ୍ତ ଦିନେ ଜାଣିବାକୁ ଗୁହଁଥିଲେ, “ରାଣୀ ତୁମେ ମୋତେ ସତରେ ଭଲପାଅ ?” ଆତ୍ମହରା ଭଳି ଦେବୀ କହିଲେ, “ଭଲପାଇବା କଣ ମୁଁ ଜାଣେନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ତୁମକୁ ନ ଦେଖି ମୁହଁରେ ରହିପାରେ ନାହିଁ, ନ ଦେଖିଲେ ଛାତିଫାଟି କାନ୍ଦ ଆସେ ।” ପୁଣି ନଳିନୀକାନ୍ତ ପଚାରିଲେ, “ମୋତେ କଣ ରାଣୀ ତୁମେ ଭୁଲିଯାଇପାର ?” ଆଖିରେ ପାଣି ଗୁଲି ଆସିଲା ସତୀଙ୍କର । କହିଲେ, “ଭୁଲିବା ତ ଦୂରର କଥା ତୁମକୁ ଯେ ଭୁଲିବାକୁ ହେବ ଭାବିଲେ ଜଗତ ଶୂନ୍ୟ ବୋଧହୁଏ, ମୋର ମୁଣ୍ଡ ବୁଲାଇଦିଏ ।” ସ୍ବାମୀପ୍ରେମ ! ପ୍ରେମର ଆନ୍ତରିକତାରେ ପ୍ରେମଗରବିଣୀଙ୍କର ମନରେ ସ୍ବାମୀଙ୍କର ଭାବଦେହ ଗଢ଼ିତୋଳିଥିଲା । ରାଣୀଙ୍କର ଭଲପାଇବା ହେତୁ ନିଜକୁ ଖୁବ୍ ଭାଗ୍ୟବାନ୍ ମନେ କରୁଥିଲେ ନଳିନୀକାନ୍ତ ।

ଯେଉଁ କେତେ ମାସ ନଳିନୀକାନ୍ତ ଘରେ ରହୁ ନ ଥିଲେ, ରାଣୀ ପାଗଳିନୀ ପରି ରହୁଥିଲେ । ନଳିନୀକାନ୍ତ ପଚାରିଲେ, “ଶୁଣୁଛି ମୁଁ ନ ଥିଲାବେଳେ ତୁମେ ତେଲ ଲଗାଉନାହିଁ, ମୁଣ୍ଡ କୁଣ୍ଡାଉନାହିଁ, ମଇଳା ବସ୍ତ୍ର ପିନ୍ଧୁଛ, ଗହଣା ମଧ୍ୟ ପିନ୍ଧୁନାହିଁ, କାହିଁକି ଏସବୁ ?” ରାଣୀ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, ‘କାହାପାଇଁ କରିବି କୁହ ?’ ନଳିନୀକାନ୍ତ ଯେବେ କୁହନ୍ତି - “ରାଣୀ, ତୁମେ ତ ମୋ ନିକଟରୁ କିଛି ଗୁହଁ ନାହିଁ ।” ରାଣୀ ଉତ୍ତରରେ କୁହନ୍ତି- “ମୋର କଣ ଅଭାବ ଯେ ମୁଁ ମାଗିବି ? ଯାହାର ତୁମେ ଅଛ ତାହାର ପୁଣି ଅଭାବ କଣ ? ଆଶୀର୍ବାଦ କର ମୁଁ ଯେପରି ତୁମରି ଆଗରେ ଶଙ୍ଖା ସିନ୍ଦୂର ପିନ୍ଧି ଗୁଲିଯାଏ । ତୁମେ ଏକାନ୍ତ ମୋର ହୋଇ ରହିଥାଅ - ଦାସୀର କେବଳ ଏତିକି ପ୍ରାର୍ଥନା । ମୁଁ ତୁମକୁ ପାଇ ଗରବିଣୀ, ତୁମକୁ ଭୁଲି ମୁଁ ସ୍ବର୍ଗସୁଖ ମଧ୍ୟ ଗୁହେଁ ନାହିଁ ।” ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି, “ମୁଁ ତାର ରୂପରେ ମୁଗ୍ଧ ନ ଥିଲି, ମୁଗ୍ଧ ଥିଲି ତାର ଗୁଣରେ ।” ଦେବୀ ସୁଧାଂଶୁବାଳାଙ୍କର ନୈସର୍ଗିକ ରୂପର ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବାକୁ ଯାଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଲେଖିଛନ୍ତି, “ରସାଣିତ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସଦୃଶ ତାଙ୍କର କାନ୍ତି, ଆକର୍ଷ ବିସ୍ମୃତ ନୟନଯୁଗଳ, କୃନ୍ଦୋଦନ୍ତୋପନ୍ତି, ବିମ୍ବାଧର, ଅଳଙ୍କାରାଗରଞ୍ଜିତ ପଦଯୁଗଳ, ଘନକୁସ୍ତୁତ କେଶଦାମ - ସେ ଦେବୀମୂର୍ତ୍ତିରେ କୌଣସି ଖୁଣ ନ ଥିଲା । ଯେ ଏହି ପ୍ରତିମାଟିକୁ ଥରେ ଦେଖୁଛି ସେ ଆଉ ଭୁଲିପାରେ ନାହିଁ । ଦେଖିଲେ ମନେ ହେଉଥିଲା, ଯେପରି କୈଳାସବାସିନୀ ଦେବୀ ପାର୍ବତୀ ମାନବୀ ରୂପ ଧରି ଧରାଧାମକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଛନ୍ତି ।” ଦେବୀଙ୍କ ଦେହରୁ ସର୍ବଦା ପଦ୍ମଗନ୍ଧ ବାହାରୁଥିଲା ।

କିନ୍ତୁ ବିଧିର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଥିଲା ଅନ୍ୟପ୍ରକାରର । ଏ ସୁଖ ତାଙ୍କର ବେଶି ଦିନ ରହିଲା ନାହିଁ । ବିବାହର ଗୁରୁବର୍ଷ ପରେ ଦେବୀ ସୁଧାଂଶୁବାଳା ସୁତିକା ରୋଗରେ ପୀଡ଼ିତା ହୋଇ ୧୯୦୧ ମସିହା ରାତି ୯ଟା ସମୟରେ ପରିବାରର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଶୋକର ସାଗରରେ ଭସାଇଦେଇ ଇହଲୀଳା ସମ୍ବରଣ କରିଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ନଳିନୀକାନ୍ତ ଗୃକିରି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଥିଲେ । ପତ୍ନୀ ବିୟୋଗର ଖବର ପାଇ ନ ଥିଲେ । ସେଦିନ ରାତିରେ ସୁଧାଦେବୀଙ୍କର ଛାୟାମୂର୍ତ୍ତି ଦର୍ଶନ କରି ନଳିନୀକାନ୍ତଙ୍କ ମନରେ ଆଶଙ୍କା ଉଦୟ ହୋଇଥିଲା, “ସୁଧା କଣ ଆଉ ଇହଜଗତରେ ନାହିଁ ?” ତାଙ୍କର ପ୍ରାଣପ୍ରିୟା ପତ୍ନୀ ଯେ ଆଉ ଇହ ଜଗତରେ ନାହାନ୍ତି, ଏପରି ଚିନ୍ତା ମନକୁ ଆଣିବାକୁ ମଧ୍ୟ ନଳିନୀକାନ୍ତଙ୍କୁ ଭୀଷଣ କଷ୍ଟ ହେଉଥିଲା । ପୁରୀଛୁଟିରେ ଘରକୁ ଆସି ଜାଣିଲେ ଯେ, ଯେଉଁଦିନ ସେ ସୁଧାଂଶୁବାଳାଙ୍କର ଛାୟାମୂର୍ତ୍ତି ଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ, ସେହିଦିନ ପ୍ରାୟ ଏକଘଣ୍ଟା ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିଲା । ନଳିନୀକାନ୍ତ ସଂପର୍କୀୟ ଖୁଡ଼ୀଙ୍କୁ ପଚାରି ଜାଣିଲେ ଯେ, ମୃତ୍ୟୁପୂର୍ବରୁ ଦେବୀ ସୁଧାଂଶୁବାଳା ସ୍ବାମୀଙ୍କ ପାଇଁ କହିଯାଇଛନ୍ତି, “ତାଙ୍କୁ କହିବ ଆଉ ବିବାହ କରିବେ ନାହିଁ । ପରକାଳ ସତ୍ୟ । ସଦ୍ଗୁରୁଙ୍କ ଆଶ୍ରୟ ନେଇ ସେ ନିଃସ୍ତେଶ୍ୟ ସାଧନ କରିବେ ।”

ଏହି ବିସ୍ମୟକର ହୃଦୟବିଦାରକ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଶୁଣି ନଳିନୀକାନ୍ତ ସ୍ତମ୍ଭିତ ଓ ନିର୍ବାକ୍ ହୋଇ ରହିଲେ । ଅବରୁଦ୍ଧ ଶୋକ ହେତୁ ମନରେ ଦୁଃସହ ଯନ୍ତ୍ରଣା ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ତାହା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାଙ୍କ ମନରେ ତୀବ୍ର ଜିଜ୍ଞାସା - ନିଃସ୍ତେଶ୍ୟ ସାଧନ କର । ଏହାର ଅର୍ଥ କଣ ? ଆଉ ରାଣୀ ଏ କଥା କାହାଠାରୁ କେବେ ଶୁଣିଲା ଓ ଅର୍ଥ ଜାଣିଲା । ମୃତ୍ୟୁ ସମୟରେ ଏହି କଥା କେତୋଟି ସେ କାହିଁକି କହିଗଲା ? ଶ୍ରୀକ୍ଷାଦି ଅନୁଷ୍ଠାନ ପୂର୍ବରୁ ନଳିନୀକାନ୍ତ କଲିକତା ଫେରିଗଲେ । ଦେହରକ୍ଷାର ନବମ ଦିନରେ ନଳିନୀକାନ୍ତଙ୍କ କର୍ମସ୍ଥଳରେ ଦେବୀ ତାଙ୍କୁ ସୁସ୍ଥରେ ଦର୍ଶନ ଦାନ କରି କହିଲେ, “ତୁମେ ମୋର ଶ୍ରାଦ୍ଧ କରିବ ନାହିଁ ?” ନଳିନୀକାନ୍ତ କହିଲେ, “ବାପା ତୁମର ସଂସ୍କାର କରିଛନ୍ତି, ସେ ଶ୍ରାଦ୍ଧ କରିବେ ।” ଦେବୀ କହିଲେ, “ତୁମେ ଶ୍ରାଦ୍ଧ କଲେ ମୁଁ ଯେପରି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବି ବାପା ଦେଲେ କଅଣ ସେପରି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବି ?”

ଏଥିପାଇଁ ସ୍ୱୀକୃତି ଦେଇ ପରଦିନ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଦେବୀ ଯେଉଁ ପଦାର୍ଥଗୁଡ଼ିକ ଭଲପାଆନ୍ତି ବଜାରରୁ କିଣିଆଣି, ବସାଘରେ ଶ୍ରୀକ୍ଷର ସ୍ଥାନଟି ମାର୍ଜନା କରି ସମସ୍ତ ଭୋଗସଜାତି ଅପେକ୍ଷା କରି ବସିଲେ । ଅନେକ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେବୀ ନ ଆସିବାରୁ, ଏସବୁ ମନର ଭ୍ରମ ଭାବି କ୍ଷୁବ୍ଧ ମନରେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ନିଜେ ଖାଇବା ପାଇଁ ହାତ ବଢାଇବାରୁ ଦେବୀ ହଠାତ୍ କହି ଉଠିଲେ, “ଛି, ଛି, ଏ କ’ଣ କରୁଛ ? ତାହା ମୋର ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ । ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ସୁସ୍ଥ ଦେହରେ ଥିବାରୁ ସେଗୁଡ଼ିକର ସୁସ୍ଥ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଛି । ତୁମେ ଏବେ ଏଗୁଡ଼ିକ ନେଇ ଗଙ୍ଗାରେ ଭସାଇ ଦିଅ ।”

ଏପରି କେତେ ଥର ଦେବୀଙ୍କ ଛାୟାମୂର୍ତ୍ତି ଦର୍ଶନ କରି ନଳିନୀକାନ୍ତଙ୍କ ପରକାଳ ପ୍ରତି ବିଶ୍ୱାସ ଦୃଢ଼ ହେଲା । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି, “ରାଣୀର ଏ ଆନ୍ତରିକ ଭଲପାଇବାରେ, ତା ବିଚ୍ଛେଦରେ ମୁଁ ପାଗଳ ପ୍ରାୟ ହୋଇଯାଇଥିଲି । ତା’ର ଦେହତ୍ୟାଗ ପରେ ମୁଁ ତା’ର ପ୍ରକୃତ ଭଲପାଇବା ଅନୁଭବ କରିପାରିଥିଲି । ମୁଁ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରିଥିଲି, ଜୀବନରେ ଆଉ କାହାକୁ ଭଲପାଇବି ନାହିଁ । ଯଦି ଭଗବାନ ସ୍ତ୍ରୀରୂପରେ ଆସନ୍ତି, ତେବେ ସେହିଦିନ ତାଙ୍କୁ ଭଲପାଇବି ।” ନଳିନୀକାନ୍ତଙ୍କୁ ନିଗମାନନ୍ଦ ରୂପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିବାପାଇଁ ଜଗଜ୍ଜନନୀ ଦେବୀ ସୁଧାଂଶୁବାଳା ରୂପରେ ଆବିର୍ଭୂତା ହୋଇଥିଲେ । ଏହିସବୁ ଘଟଣା ପରେ ନଳିନୀକାନ୍ତ ପରକାଳ ତତ୍ତ୍ୱର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରିବାକୁ ଯାଇ, ଚତୁର୍ବିଧ ସାଧନ କରି, ନିର୍ବିକଳ ସମାଧିରୁ “ଗୁରୁ” ରୂପରେ ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତ ହୋଇ ସଂସାରରେ ସଦ୍‌ଗୁରୁ ରୂପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲେ । ସିଦ୍ଧିଲାଭ ପରେ ମଧ୍ୟ ମା’ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ସ୍ମୃତି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ମନରେ ସର୍ବଦା ଜାଗରୁକ ଥିଲା । ପୂର୍ବାଶ୍ରମରେ ନଳିନୀକାନ୍ତଙ୍କ ଲିଖିତ ‘ସୁଧାଂଶୁବାଳା’ ଉପନ୍ୟାସର ପାଣ୍ଠଲିପି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଅତି ଯତ୍ନରେ ସାଇତି ରଖିଥିଲେ । ଗୁରୁ ଅନ୍ୱେଷଣରେ ସେ କେତେସ୍ଥାନ ଯାଯାବର ଭଳି କେତେ ଝଟଝଟା ଓ ପ୍ରତିକୂଳ ପରିସ୍ଥିତିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇ ଘୁରି ବୁଲିଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଅସଂଖ୍ୟ ସ୍ମୃତିର ଆଲେଖ୍ୟ ଅତୀତର କେତେ ପ୍ରେମଭରା ମୁହୂର୍ତ୍ତର ମୂଳସାକ୍ଷୀ ସେଇ ଖାତାଟିକୁ କେବେହେଲେ ହସ୍ତାନ୍ତରିତ କରିନାହାନ୍ତି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହୁଥିଲେ, “ମୁଁ ସାରା ଭାରତ ବୁଲିଛି, କିନ୍ତୁ ରାଣୀର ରୂପଲାବଣ୍ୟ ସଦୃଶ ରୂପ କାହାଠାରେ ମୋର ନୟନଗୋଚର ହୋଇନାହିଁ । ଆଉଦିନେ ନୀଳାଚଳ କୁଟୀରରେ ପୁଟିଥିବା ଲିଲିପୁଲକୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଅପଲକ ନେତରେ ଗୁହଁ ସତେ ଯେପରି ଏକ ଭାବନାରାଜ୍ୟରେ ବୁଡି ଯାଇଥିଲେ । ସୁରବାଳା ମା’ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ “କଣ ଦେଖୁଛନ୍ତି ଠାକୁର ?” ଉତ୍ତରରେ ଠାକୁର କହିଲେ, “ରାଣୀର ହାତ ପାପୁଲି ଆଉ ପାଦତଳର ରଙ୍ଗ ଏହି ଲିଲିପୁଲର ରଙ୍ଗ ଭଳି ଗୋଲାପୀ ଥିଲା । ଥରେ ଅତି କୋମଳ କଦଳୀ ମଞ୍ଜା କୁଟୀରକୁ ଭୋଗପାଇଁ ଆସିଥିଲା । ଅତି ମସୃଣ ଫିକା ଗୋଲାପୀ ରଙ୍ଗର ମଞ୍ଜାକୁ ଦେଖି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଉଠିଲେ, “ରାଣୀର ହାତ ଏହିପରି ରଙ୍ଗ ମସୃଣ ଓ ଗୋଲାକାର ଥିଲା ।” କୌଣସି ପ୍ରାକୃତିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟରେ ତାଙ୍କର ରାଣୀଙ୍କ ରୂପର ଆଭାସ ପାଇଲେ ସେ ଭାବ - ବିମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ଗୁହଁ ରହୁଥିଲେ ।

ଏଇ ସେହି ପ୍ରେମମୟୀ ସୁଧାଂଶୁବାଳା, ଯାହାଙ୍କ ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ରୂପଗୁଣରେ ଆତ୍ମହରା ହୋଇ, ଯାହାଙ୍କ ପ୍ରେମସଞ୍ଚାର ଫଳରେ ନଳିନୀକାନ୍ତ ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ପ୍ରେମର ଠାକୁର ଶ୍ରୀଶ୍ରୀନିଗମାନନ୍ଦ ହୋଇଥିଲେ । ସେ କାତ ଖୋଜୁ ଖୋଜୁ ପାଇଥିଲେ କାଞ୍ଚନ । ଉତ୍ତର କାଳରେ ବଙ୍ଗର ୧୩୨୦ ସାଲରେ ଦେବୀଙ୍କ ଚିତାଶୟନୀ ସ୍ଥାନ ନିକଟରେ ବସି ଅଶ୍ରୁଜଳରେ ଭାବାବିଷ୍ଣୁ ହୋଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଥିଲେ - “ପ୍ରେମମୟୀ ! ତୁମରି ଲାଗି ଆଜି ମୁଁ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ । ତୁମକୁ ଖୋଜିବାକୁ ଯାଇ ମୁଁ ଭଗବାନଙ୍କୁ ପାଇଛି ।” ଶ୍ରୀଧାମ କୁଟବପୁର କେବଳ ଆମର ଠାକୁର ନିଗମାନନ୍ଦଙ୍କୁ ନୁହେଁ, ପରମାତ୍ମାଙ୍କୁ ପ୍ରେମମୟୀ, ତାଙ୍କର ହୃଦୟେଶ୍ୱରୀ ମା’ ସୁଧାଂଶୁବାଳାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ବନ୍ଧରେ ଧରି ଧନ୍ୟ ହୋଇଛି ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତା
ଶ୍ରୀମତୀ ସୁଚିତ୍ରା ସ୍ୱାଇଁ (ଲିନା ମା’)
Bangalore
ଅସୁରେଶ୍ୱର ମହିଳା ସଂଘ

ସତ୍ୟପଥରେ ରହି ନ୍ୟାୟପୂର୍ବକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଗଲେ ମଧ୍ୟ ଯଦି ଲୋକମାନେ ଶତ୍ରୁତାଚରଣ କରନ୍ତି, ତେବେ ତାଙ୍କ ଅତ୍ୟାଚାର- ଅବିଶ୍ୱର ମଥାପାତି ଗ୍ରହଣ କରିନେବା ହିଁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଭ୍ରଷ୍ଟେପ ନ କରିବା ହିଁ ତ ପୁରୁଷାର୍ଥ । ପ୍ରାଣରେ ବଳ ଥାଇ ମଧ୍ୟ ପାପୀର ହୁଙ୍ଗରରେ ଭୟ ପାଇଲେ ଚଳିବ କିପରି ? ହୃଦୟସ୍ଥ ଆତ୍ମାକୁ ସାକ୍ଷୀ ରଖି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଳନ କରିଯାଅ, ତଥାପି ଯଦି ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ସହ୍ୟ କରିବାକୁ ହୁଏ, ତେବେ କର୍ମଫଳ ଭାବି ତାଙ୍କ ହାତର ଦାନ ମନେକରି ହସ ହସ ମୁଖରେ ସହ୍ୟ କରିବାକୁ ଅଭ୍ୟାସ କର ।

- ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଚିଠି

ଅନ୍ୟତ୍ୱ

ଅନ୍ୟତ୍ୱକ୍ଷେତ୍ର ମାଂ ଯେ ଜନା ପର୍ଯ୍ୟୁପାସତେ ।

ତେଷାଂ ନିତ୍ୟାଭିଯୁକ୍ତାନ୍ତାଂ ଯୋଗକ୍ଷେମଂ ବହାମ୍ୟହମ୍ ॥

—ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବତ୍ ଗୀତା

ଉପରୋକ୍ତ ଶ୍ଳୋକରେ ଶ୍ରୀଭଗବାନଙ୍କର ଉକ୍ତି - ଅନ୍ୟ ଚିତ୍ତରେ ଅର୍ଥାତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଚିନ୍ତା ନ କରି (ଅନ୍ୟ = ନ ଅନ୍ୟ) ଯେଉଁମାନେ ମୋଠାରେ ଚିତ୍ତ ନିବିଷ୍ଟ କରି ଉପାସନା ନିରତ ହୁଅନ୍ତି, ମୁଁ ସେମାନଙ୍କର ଯୋଗକ୍ଷେମ ବହନ କରିଥାଏ, ଅର୍ଥାତ୍ ସେମାନଙ୍କର ସାଂସାରିକ ସମସ୍ତ ଭାର ବହନ କରିଥାଏ । (ଯୋଗ ଅର୍ଥ ଅପ୍ରାପ୍ୟ ବସ୍ତୁର ପ୍ରାପ୍ତି ଓ କ୍ଷେମ ଅର୍ଥ ପ୍ରାପ୍ତ ବସ୍ତୁର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ।) ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଚିନ୍ତା ନ କରି କେବଳ ଶ୍ରୀଭଗବାନଙ୍କୁ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ହେବ । ଶ୍ରୀଭଗବାନଙ୍କୁ ଚିନ୍ତା କଲେ ସେ ମଧ୍ୟ ଆମର ଚିନ୍ତା କରିବେ - ଏହା ହିଁ ଗୀତାର ପରସ୍ପର ଭାବଯୁକ୍ତ ଭାବ ।

ପୁନଶ୍ଚ ଅନ୍ୟତ୍ୱ ସେ କହିଛନ୍ତି-

ଅନ୍ୟତେତାଃ ସତତଂ ଯୋ ମାଂ ସ୍ମରତି ନିତ୍ୟଶଃ ।

ତସ୍ୟାହଂ ସୁଲଭ ପାର୍ଥ ନିତ୍ୟ ଯୁକ୍ତସ୍ୟ ଯୋଗିନଃ ॥

—ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବତ୍ ଗୀତା

ଅର୍ଥାତ୍ ଏଠାରେ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀଭଗବାନ କହୁଛନ୍ତି ଯେଉଁମାନେ ଅନ୍ୟତ୍ୱ ହୋଇ ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ଭାବରେ ଆମୁଙ୍କୁ (ଶ୍ରୀଭଗବାନଙ୍କୁ) ସ୍ମରଣ କରିଥାନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ଆମେ ସହଜଲଭ୍ୟ ହୋଇଥାଉ । ଏଠାରେ ମନେ ରଖିବାକୁ ହେବ ଶ୍ରୀଭଗବାନଙ୍କୁ ଲାଭ କରିବାର ଅର୍ଥ ବିଶ୍ୱଜଗତର ସମସ୍ତ ଲାଭ କରିବା, କାରଣ ସେ ଯେ ବିଶ୍ୱଜଗତରେ ପରିଣତ ହୋଇଛନ୍ତି । ବିଶ୍ୱଜଗତ ତାଙ୍କର ସାକାର ରୂପ ।

ତତ୍ସୃଷ୍ଟା ତଦେବାନୁପ୍ରବିଷ୍ଟତ୍ - ବିଶ୍ୱର ସମସ୍ତ ପଦାର୍ଥ ସେ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାନ୍ତି ଓ ତହିଁରେ ଅନୁପ୍ରବିଷ୍ଟ ହୋଇଛନ୍ତି, ଏହା ହିଁ ଉପନିଷଦ୍ୱର ସତ୍ୟଦୃଷ୍ଟ ରଖିଙ୍କର ଉକ୍ତି ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମଧ୍ୟ କହିଛନ୍ତି - ଭାଳି ଭାଳି ମୋତେ ହୁଅ ଠାକୁର, ଦେଖିବି ଦେବତା ତୁମ ଭିତର ।

ଅର୍ଥାତ୍ - ଅହରହ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଚିନ୍ତା କଲେ ଆମେମାନେ ଦେବତ୍ୱରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇପାରିବା । ପୁନରାୟ - ବିଶ୍ୱାସରେ ହୁଅ ତଦ୍ଗତ ଚିତ୍ତ, ତାଙ୍କ ଗୁଣରାଜି ହେବ ଆୟତ୍ତ । ଅର୍ଥାତ୍ ତଦ୍ଗତମାନସ ହେଲେ ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଗୁଣରାଜି ଆୟତ୍ତକୃତ ହୋଇପାରିବ, ଏହାକୁ ଏକ ସଞ୍ଚରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା କୁହାଯାଇପାରେ । ଲୌକିକ ଦୃଷ୍ଟିରେ ମଧ୍ୟ ଏହା ଘଟିଥାଏ । ସନ୍ତାନସନ୍ତତିମାନେ ଯଦି ସେମାନଙ୍କର ପିତାମାତାଙ୍କର ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି, ସେବାସତ୍ତ୍ୱ କରନ୍ତି, ଆଜ୍ଞାବହୁ ହୁଅନ୍ତି ତାହେଲେ ସେମାନେ ପିତାମାତାଙ୍କର ଆଶୀର୍ବାଦଭାଜନ ହେବା ସଂଗେ ସଂଗେ ସେମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ସଂପତ୍ତିର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ହୋଇଥାନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଚିନ୍ତା କହିଲେ ଆମେ କ'ଣ ବୁଝିବା ? ଏହା କେବଳ ତାଙ୍କର ସ୍ଥୂଳ ବିଗ୍ରହର ଚିନ୍ତା ନୁହେଁ କି ତାଙ୍କର ଦୈହିକ ସୁଖ ସୁବିଧାର ଚିନ୍ତା ନୁହେଁ । ତାଙ୍କର ମଠ ଆଶ୍ରମର ଚିନ୍ତା, ତାଙ୍କର ସଂଘ ସମ୍ମିଳନୀର ଚିନ୍ତା, ତାଙ୍କର ଭାବଧାରା ସୁରକ୍ଷାର ଚିନ୍ତା । ଅର୍ଥାତ୍ ତାଙ୍କର ଜଗତହିତକର କାର୍ଯ୍ୟରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ସଦାସର୍ବଦା ଚେଷ୍ଟିତ ରହିବା । ଏହା ପୁଣି ଭାଷଣ ମାଧ୍ୟମରେ ନୁହେଁ କେବଳ ଆଚରଣ ମାଧ୍ୟମରେ । ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି ‘ଯେଉଁମାନେ ମୋର ଇଚ୍ଛାକୁ ରୂପଦେବାକୁ ଆପ୍ରାଣ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛନ୍ତି ସେଇମାନେ ମୋର ପ୍ରିୟ ଭକ୍ତ ।’

ଗୋପଗୋପାଳୁଣୀମାନେ ସଦାବେଳେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲେ । ସେମାନେ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଚିନ୍ତାରେ ଏପରି ତଦ୍ଗତଚିତ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ଯେ ‘ଦହି ନିଅ’ କହିବା ବଦଳରେ କହି ପକାଉଥିଲେ ‘କୃଷ୍ଣ ନିଅ’, ‘କୃଷ୍ଣ ନିଅ’ । କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଲହୁଣୀ ଚୋରି କରି ଖାଉଥିଲେ ବୋଲି ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି, ମାତ୍ର ପ୍ରକୃତ ସତ୍ୟ ହେଲା ଗୋପାଳୁଣୀମାନେ କୃଷ୍ଣଚିନ୍ତାରେ ଏପରି ତନ୍ମୟ ଥିଲେ ଯେ ସେମାନଙ୍କର ନିଜର

ପିଲାମାନେ ଲହୁଣୀ ଖାଉଥିବା ବେଳେ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖାଯାଉଥିଲା ଯେପରି କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଲହୁଣୀ ଖାଇଯାଉଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଯଶୋଦାଙ୍କ ନିକଟରେ ଆପଣ କରୁଥିଲେ କୃଷ୍ଣ ଲହୁଣୀ ଚୋରିକରି ଖାଇବା ବିଷୟରେ । ମାତ୍ର ମା' ଯଶୋଦା ସେମାନଙ୍କୁ ଚତକ୍ଷଣାତ୍ କହୁଥିଲେ, 'ଏ କଣ କହୁଛୁ ତୁମେମାନେ ! ମୋ କୃଷ୍ଣ ଯେ ମୋ ପାଖରେ ସବୁବେଳେ ଏଇଠି ଖେଳୁଛି, ତୁମ ଘରକୁ କେତେବେଳେ ଯାଇ ଲହୁଣୀ ଖାଇଲା ?' କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରତା ହିଁ ଏହାର ଏକମାତ୍ର କାରଣ । ଗୋପାଳନାମାନେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଚିନ୍ତା ନ କରି ଅହରହ କେବଳ କୃଷ୍ଣଚିନ୍ତାପରାୟଣା ଥିଲେ ।

ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ୧୯୭୪ ମସିହା ବୀରତୁଙ୍ଗପାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀର ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ଜୀବନ ଗଠନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆଲୋଚନାରେ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେଇ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘର ପୂର୍ବତନ ପରିଚାଳକ ଦୁର୍ଗାଚରଣ ଭାଇ କହିଥିଲେ ଯେ ସଂସାର କର୍ମ ଭିତରେ ଥାଇ ଗୋପୀମାନେ କୃଷ୍ଣଚିନ୍ତା, କୃଷ୍ଣଧ୍ୟାନ ଓ କୃଷ୍ଣ ଭଜନ ଅହରହ କରୁଥିଲେ । ମନୁଷ୍ୟ ସେହିଭଳି ଭଗବାନଙ୍କୁ ହୃଦୟ ମଧ୍ୟରେ ଉପଲବ୍ଧି କରି ତାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କର୍ମସାଧନ ପୂର୍ବକ ଦିନ ଶେଷରେ ସମସ୍ତ କର୍ମ ତାଙ୍କ ପଦରେ ସମର୍ପଣ କରିବା ହିଁ ଚିତ୍ତଶୁଦ୍ଧିର ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ । ଜଣେ ଗୃହରେ ଥାଇ ଭଗବତ୍ ଚିନ୍ତାମଗ୍ନ, ଅନ୍ୟଜଣେ ଭଗବତ୍ ଉପାସନା ତତ୍ପର ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଗୃହଚିନ୍ତାରେ ବ୍ୟାକୁଳ । ଉଭୟ ଧ୍ୟାନମଗ୍ନ, ଜଣଙ୍କର ଭଗବତ୍ ଧ୍ୟାନ, ଜଣେ ମୁକ୍ତି ଓ ଆନନ୍ଦର ଅଧିକାରୀ, ଅନ୍ୟ ଜଣକ ବନ୍ଧନ ଦଶାର ଅଧିକାରୀ, ତେଣୁ ପ୍ରଥମଟି ଚିତ୍ତଶୁଦ୍ଧି ଓ ଦ୍ୱିତୀୟଟି ବିପରୀତ ଦଶା । ଶୁଦ୍ଧଚିତ୍ତ ଭକ୍ତଙ୍କର ଲକ୍ଷଣ ହେଲା ସଂସାର କର୍ମ ଭିତରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଚିନ୍ତନ - ମାମନୁସ୍ମର ଯୁକ୍ତି ।

ଅଶୋକବନରେ ରାବଣ କର୍ତ୍ତୃକ ବନ୍ଦିନୀ ଦେବୀ ସୀତା କେବଳ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ନାମ ସ୍ମରଣ ଓ ସ୍ୱରୂପ ଚିନ୍ତନ ଫଳରେ ମହାବଳୀ ରାବଣ ତାଙ୍କର କୌଣସି କ୍ଷତି ସାଧନ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ।

ଭକ୍ତ ପ୍ରହ୍ଲାଦଙ୍କର ଅନନ୍ୟଚିନ୍ତନ ପ୍ରଭାବରେ ଦାନବରାଜ ହିରଣ୍ୟକଶ୍ୟପୁ ବିଭିନ୍ନ ଚେଷ୍ଟା କରି ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର କୌଣସି କ୍ଷତି ସାଧନ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇ ନ ଥିଲା । ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ଭକ୍ତ ପ୍ରହ୍ଲାଦଙ୍କର ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସର ସତ୍ୟତା ପ୍ରତିପାଦନ କରି ଖମ୍ବୁର ବାହାରି ମହାପ୍ରଭୁ ନରସିଂହ ରୂପ ଧାରଣ କରି ହିରଣ୍ୟକଶ୍ୟପୁକୁ ବିଦାରଣ କରିଥିଲେ ।

ରାମାୟଣ, ମହାଭାରତ ପ୍ରଭୃତି ଅଷ୍ଟଦଶ ପୁରାଣମାନଙ୍କରେ ଏହିପରି ବହୁ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ ଯାହାକି ମାନବ ସମାଜକୁ ଭଗବତ୍‌ବିଶ୍ୱାସୀ କରିବା ସଂଗେ ସଂଗେ ଭଗବତ୍ ନିର୍ଭରତା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ ।

ଆମର ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘରେ ମଧ୍ୟ ଏହିପରି ଭୂରି ଭୂରି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ମିଳେ- ସାମାନ୍ୟ କେତେଜଣ ସ୍କୁଲଛାତ୍ର, ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ବୁଝିବାର କି ସାମର୍ଥ୍ୟ ଥିଲା ସେମାନଙ୍କର ? କେବଳ ତାଙ୍କୁ ଭଲ ପାଇ, ତାଙ୍କ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରି, ତାଙ୍କ ବାକ୍ୟକୁ ବେଦବାକ୍ୟ ପରି ମର୍ଯ୍ୟାଦା ପ୍ରଦାନ କରି ଆଜି ସେମାନେ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ ପରି ଏକ ମହାନ ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ରୂପ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ନା ଥିଲା ବିଦ୍ୟାବୁଦ୍ଧି ନା ଥିଲା ଧନ ସଂପଦ । କିଛି ବି ନ ଥାଇ ଆଜି ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ ତାର କାୟା ସାରା ପୃଥିବୀ ବ୍ୟାପ୍ତ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବାରେ ଲାଗିଛି । ଏହା ସେମାନଙ୍କର ଅନନ୍ୟଚିନ୍ତନ ଓ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦ ଛଡା ଆଉ କ'ଣ ହୋଇପାରେ ?

ଏ ତ ଗଲା ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘର କାହାଣୀ, ଆଉ ଗୋଟିଏ ଦୁଇଟି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଦେଲେ ଭାବଟି ଅଧିକ ଗ୍ରହଣୀୟ ହେବ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜ ମୟନାମତୀଠାରେ (ବର୍ତ୍ତମାନ ବଙ୍ଗଳାଦେଶରେ) ୧୫୦୦ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟରେ ୧୫ ବିଘା ଜମି କିଣି ପ୍ରଥମେ ଚିଦାନନ୍ଦ ମହାରାଜଙ୍କୁ ସେଠାରେ ଏକ ଆଶ୍ରମ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟୋପଲକ୍ଷ୍ୟରେ ପ୍ରେରଣ କଲେ । ସେ କାର୍ଯ୍ୟଟି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୂରୁହ ଜାଣି ଚିଦାନନ୍ଦ ମହାରାଜ ମଠକୁ ଫେରିଆସିଲେ । ଏହା ୧୩୨୭ ସାଲ କଥା । ପୁନରାୟ ୧୩୩୭ ସାଲ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ମାସରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କୁମାରାନନ୍ଦଙ୍କୁ (ସନ୍ନ୍ୟାସ ନାମ ଆତ୍ମାନନ୍ଦ ସରସ୍ୱତୀ) ଡାକି କହିଲେ- 'ଦେଖ, ମୟନାମତୀରେ ମୋର ଗୋଟିଏ ଆଶ୍ରମ ହେଉ, ଏହା ମୋର ଇଚ୍ଛା । ମୟନାମତୀ ମୋର ପୂର୍ବଜନ୍ମର ସ୍ମୃତି ବିଜଡିତ ସ୍ଥାନ ।' ଏକାନ୍ତ ଗୁରୁଗତପାଣ ଆତ୍ମାନନ୍ଦ ମହାରାଜ ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କର ଏହି ଇଚ୍ଛାକୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ କରିଥିଲେ କେବଳ ତାଙ୍କର ଅଦମ୍ୟ ଉତ୍ସାହ ଓ ଅନନ୍ୟଚିନ୍ତନ ଫଳରେ । ମୟନାମତୀକୁ ଯାତ୍ରା କରିବା ସମୟରେ ଆତ୍ମାନନ୍ଦଜୀ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରିଥିଲେ, 'ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ଇଚ୍ଛା କ'ଣ ? ଆଶ୍ରମ ନିର୍ମାଣ ନା ଜମି ବିକ୍ରୟ ?' ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଲେ, 'ଆରେ ସ୍ଥାନଟି ମୋର ପୂର୍ବଜନ୍ମର ସାଧନସ୍ଥଳୀ, ଇଚ୍ଛା ଥିଲା ସେଠାରେ କିଛି ଗୋଟିଏ ହେଉ, ମାତ୍ର ତାହା ହେଉଛି କାହିଁ ?' ବାସ୍,

ଏତିକିରେ ଆତ୍ମାନୟନର ମନରେ ମୟନାମତୀଠାରେ ଏକ ସୁନ୍ଦର ଆଶ୍ରମ ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ଦୃଢ଼ ସଂକଳ୍ପର ଉଦୟ ହେଲା ଓ ତା'ପରେ କେବଳ ଶ୍ରୀଗୁରୁଙ୍କର ଆଶୀର୍ବାଦକୁ ମୂଳଧନ କରି (ଗଲାବେଳେ ତାଙ୍କୁ ମାତ୍ର ୮ ଅଣା ପଇସା ଦେଇଥିଲେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର) ସେ ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ପ୍ରୟୋଗ କରି ଗଢ଼ି ତୋଳିଲେ ଏକ ମନୋରମ ଆଶ୍ରମ, ସେ ନିଜ ହାତରେ ପାହାଡ଼ ତାତି ଏହି ଆଶ୍ରମ ନିର୍ମାଣ କରି ତୃପ୍ତି ଲାଭ କରିଥିଲେ ।

ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ନାରାୟଣୀ ଦେବୀ ଲେଖିଛନ୍ତି- ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ଅତି ପ୍ରିୟ ଥିଲା ମୟନାମତୀ ଆଶ୍ରମ । ଆମର ପରମାରାଧ୍ୟ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ମଠ ଏବଂ ଯେତେଗୁଡ଼ିଏ ଆଶ୍ରମ ଥିଲା, ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ସମସ୍ତ ନାହିଁ ବା କେତୋଟି ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇଛି, କିନ୍ତୁ ଏହା ପୂର୍ବରୁ ଅବିଭକ୍ତ ବଙ୍ଗଳାରେ ତାଙ୍କର ଯେତେଗୁଡ଼ିଏ ଆଶ୍ରମ ଥିଲା, ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ପୂର୍ବ ବଙ୍ଗଳା ସାରସ୍ଵତ ଆଶ୍ରମ ବା ମୟନାମତୀ ଆଶ୍ରମ ପରି ଏପରି ସୁନ୍ଦର ଆଶ୍ରମ ଆଉ ନ ଥିଲା କହିଲେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବନାହିଁ ।

ଲେଖକ ତାଙ୍କର ନିଜର ଏକ ଅନୁଭୂତି ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଅନନ୍ୟକ୍ଷିତ୍ତନ ଫଳରେ କିପରି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ଆଶୀର୍ବାଦ ଲାଭ କରି ଅସମ୍ଭବ ପରି ଜଣାପଡ଼ୁଥିବା ଏକ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସମ୍ଭବ କରି ପାରିଥିଲେ ତାର ବର୍ଣ୍ଣନା ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

୧୯୯୭ ମସିହାରେ ବାରିପଦାଠାରେ ଉତ୍କଳ ପ୍ରାଦେଶିକ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀର ୪୬ତମ ଅଧିବେଶନ ମହାସମାରୋହରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ସମ୍ମିଳନୀର ୩ୟ ଦିନ ସାଧାରଣ ସଭା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରାୟ ୩ଘଟିକା ସମୟରେ ଏକ ଭୟାନକ ଅଗ୍ନିକାଣ୍ଡରେ ବହୁ ଧନ ଜୀବନ ନଷ୍ଟ ହେଲା । ବହୁ ଭକ୍ତ ମା' ଓ ଭାଇମାନଙ୍କର ଜୀବନ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲିଭିଯିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବହୁ ଭକ୍ତ ମା' ଓ ଭାଇ ଅଗ୍ନିକାଣ୍ଡରେ ଆହତ ହୋଇ ବିଭିନ୍ନ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ଚିକିତ୍ସିତ ହେଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ ଓ ସେମାନଙ୍କର ପରିବାରବର୍ଗଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସାହାଯ୍ୟ ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ଓ ସରକାରଙ୍କ ସହିତ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ସମନ୍ବୟ ଓ ଯୋଗାଯୋଗ କରିବା ସେବା ଅଧୀନ ଉପରେ ସଂଘ ତରଫରୁ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଗଲା । ସରକାରଙ୍କର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଓ ବିଭିନ୍ନ ସମ୍ବାଦଗୁଡ଼ିକର ସମନ୍ବୟ କରି ସଂଘକୁ ଏକ ସମ୍ମାନଜନକ ସ୍ଥିତିରେ ପହଞ୍ଚାଇବା ସେତେବେଳେ ଏକ କଞ୍ଚକର ସେବା ବୋଲି ପ୍ରତୀକ୍ଷାମାନ ହେଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ଅପାର କରୁଣାରୁ ସମସ୍ତ ସେବା ସୁରୁଖୁରୁରେ ସଂପାଦନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ତତ୍ପର ବର୍ଷ ଉତ୍କଳ ପ୍ରାଦେଶିକ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ବହୁ ପ୍ରତିକୂଳ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଭୁବନେଶ୍ଵରସ୍ଥ ସତ୍‌ଶିକ୍ଷାମନ୍ଦିର ପରିସରରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେବା ପାଇଁ ସ୍ଥିର କରାଗଲା । ସମ୍ମିଳନୀ ଅଫିସ ସେବା ଦାୟିତ୍ଵ ମଧ୍ୟ ଅଧୀନ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଗଲା । ସରକାରଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଂସ୍ଥା ସହ ଯୋଗାଯୋଗ କରି ସେମାନଙ୍କର ସ୍ୱୀକୃତି ସହ ସମ୍ମିଳନୀର ସପକ୍ଷ ରୂପାୟନ ଏକ କଞ୍ଚକର ବ୍ୟାପାର ମନେ ହେଉଥିଲା । ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ଅସ୍ଥାୟୀ କ୍ୟାମ୍ପ ନିର୍ମାଣ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଆୟୋଜନ କରିବାପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଲଗାଯାଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶମାନ ଲାଗୁ କରାଗଲା । ମୋଟ ଉପରେ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ଲିଖିତ ଅନୁମତି ନ ମିଳିଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ନ କରିବାକୁ ମତାମତ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା ଓ ସରକାରଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସମ୍ମିଳନୀ ତ ଏକ ଟାଳମ୍‌ଟାଳି ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ତେବେ ସମସ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମାକୁ ଯଥାଯଥ ପାଳନ କରି ସଂଘ ସମ୍ମିଳନୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲା । ଠିକ୍ ସମ୍ମିଳନୀର ଅଧିବାସ ଦିନ ସଂଧ୍ୟା ସମୟରେ-ସମସ୍ତ ଭକ୍ତଙ୍କର ଅବସାନ ହେଲା ।

ଏହି ସମ୍ମିଳନୀର ଦୁଇଗୋଟି ଘଟଣା ଉଲ୍ଲେଖ କଲେ ଅନନ୍ୟକ୍ଷିତ୍ତନର ପରିଣତି ବେଶ୍‌ ବୁଝାପଡ଼ିବ ।

ପ୍ରଥମ ଘଟଣା- ସମ୍ମିଳନୀ ଅଧିବାସର ପୂର୍ବଦିନ ସଂଧ୍ୟାରେ ପ୍ରବଳ ଝଡ଼ତୋଫନ ସହ ପ୍ରବଳ ବର୍ଷା ହେଲା । ସତ୍‌ଶିକ୍ଷା ମନ୍ଦିର ପରିସର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଜଳାଶୟ - ନିଷ୍କାସନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ, ତତ୍ ସଂଗେ ସଂଗେ ପାଣିପାଗ ଖବର ପ୍ରଚାରିତ ହେଲା (ଟିଭି ନିଉଜ) ଆଗାମୀ ୪୮ ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଝଡ଼ବର୍ଷାର ପ୍ରକୋପ ଲାଗିରହିବାର ସମ୍ଭାବନା । ତତ୍କାଳୀନ କେନ୍ଦ୍ର ସଂପାଦକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗୋପୀନାଥ ସିଂହସାମନ୍ତ ଭାଇ ଅଶ୍ରୁଭରା ନୟନରେ ପାଣିପାଗର ପ୍ରତିକୂଳ ଅବସ୍ଥା ବିଷୟରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଜଣାଇ ପିଲାଙ୍କ ପରି ଭୋ ଭୋ କାନ୍ଦି ପକାଇଲେ ଓ ଭକ୍ତମାନେ କିପରି ସ୍ତବ୍ଧରେ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଯୋଗଦାନ କରି ସ୍ଵ ସ୍ଵ ସ୍ଥାନକୁ ଫେରିଯିବେ ସେଥିଲାଗି ପ୍ରାଣର ଆକୃତି ନିବେଦନ କଲେ । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କଥା - ସେଇ ସମୟରୁ ଝଡ଼ବର୍ଷା ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା, ତତ୍ପର ଦିନ ଖରାପାଗ ହେଲା ଓ ସତ୍‌ଶିକ୍ଷା ମନ୍ଦିର ପରିସର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଶୁଖିଗଲା । ସମ୍ମିଳନୀଟି ଅତି ଶୁଖିଳିତ ଭାବରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇପାରିଲା ।

ଦ୍ଵିତୀୟ ଘଟଣା-ପ୍ରତି ସମ୍ମିଳନୀରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜ ସମ୍ମିଳନୀ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଗୋଟିଏ ସୁସଜ୍ଜିତ ରଥରେ ଆରୋହଣ କରି ଭକ୍ତଗଣଙ୍କ ଗହଣରେ ଏକ ବର୍ଷାଦିନ ଶୋଭାଯାତ୍ରାରେ ବିଜେ କରନ୍ତି । ଏ ସମ୍ମିଳନୀରେ ମଧ୍ୟ ଶୋଭାଯାତ୍ରା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେବାକୁ ପୋଲିସ ସୁପରିନ୍ଟେଣ୍ଡେଣ୍ଟଙ୍କୁ ଆବେଦନ କରାଗଲା ଓ ଯେହେତୁ ରାସ୍ତାର ବାମପଟରେ ଗଛ ଅଛି (ଆଭେନ୍ୟୁ ଟ୍ରି) ଶୋଭାଯାତ୍ରାଟି ରାସ୍ତାର ଦକ୍ଷିଣ ପଟରେ ନେବାପାଇଁ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଅନୁରୋଧ କରାଗଲା । ପୋଲିସ ସୁପରିନ୍ଟେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ଅନିଚ୍ଛାସତ୍ତ୍ୱେ ରାଜଧାନୀର ଜନଗହଳି ରାସ୍ତାରେ ଦକ୍ଷିଣପଟରେ ଶୋଭାଯାତ୍ରା ନେବାପାଇଁ ଫାଇଲ୍ରେ ଅର୍ଡର କରିଦେଲେ । ପୋଗାମ ଅନୁଯାୟୀ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜ ପୁରୀ ସ୍ଥୁତି ମନ୍ଦିରରୁ ବାହାରି ଏକାମ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘରେ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଗ ଗ୍ରହଣ କରି ବିଶ୍ରାମ ନେବେ ଓ ଅପରାହ୍ନରେ ଶୋଭାଯାତ୍ରାରେ ବାହାରିବେ, ଶେଷ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶୋଭାଯାତ୍ରା ପାଇଁ ଲିଖିତ ଆଦେଶ ମିଳି ନଥିଲା । ତେଣୁ ଅଧୀନ ଲୋଚକଭରା ନୟନରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଚରଣରେ ପ୍ରଣତି ଜଣାଇ ସ୍ଥୁତି ମନ୍ଦିରରୁ ସିଧା ଭୁବନେଶ୍ୱର ଟାଉନଧାନୀରେ ପହଞ୍ଚି ପରମିଶନ୍ ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରିବାରେ ସେମାନେ ଶୋଭାଯାତ୍ରା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେଲେ ସତ, ମାତ୍ର ତାହା ରାସ୍ତାର ବାମ ପଟରେ । ବାମ ପଟରେ ଶହ ଶହ ଗଛ, ଏତେ ଗଛ କାଟିବା ଅସମ୍ଭବ-ଫରେଷ୍ଟ ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟ ଅନୁମତି ଦେବେନାହିଁ । ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ପୋଲିସ ଏସ୍-ପି ଫାଇଲ୍ ଅର୍ଡର ବିଷୟ କହିବାରୁ ସେମାନେ କୌଣସି ମତେ ବିଶ୍ୱାସ କଲେନାହିଁ । ଟାଉନଧାନୀର ଇନିସ୍ପେକ୍ଟର ଆଇ.ଆଇ.ସି ମହୋଦୟ ବିରକ୍ତି ପ୍ରକାଶ କରି କହିଲେ ଆପଣ ଏ ଅସମ୍ଭବ କଥା କିପରି କହୁଛନ୍ତି ? ଆପଣ ଜାଣନ୍ତି ଏହା ରାଜଧାନୀର ଏକ ବିଜି ରୋଡ । ତେଣୁ ରାସ୍ତାର ରାଇଟ ସାଇଡରେ ଶୋଭାଯାତ୍ରା ଯିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇପାରିବି ନାହିଁ । ଅଧୀନର ମାନସିକ ଅବସ୍ଥା ସହଜରେ ଅନୁମେୟ- କେବଳ ପାଟିକରି କାନ୍ଦିବାଟା ବାକି ଅଛି- ମନେ ମନେ କେବଳ ବ୍ୟାକୁଳ ଭାବରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କରୁଛି ଓ ନାମଜପ ଚାଲିଛି । ଏଇ ସମୟରେ ଆଉ ଜଣେ ଇନିସ୍ପେକ୍ଟର ବାବୁ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ ଓ ସେ ହଠାତ୍ ମୋର ଅବସ୍ଥା ଲକ୍ଷ୍ୟକରି କହିଲେ, ‘ହଇହେ ଏ କେଉଁ କେଉଁ? ସତ୍ୟପ୍ରିୟ ମହାନ୍ତିଙ୍କ ଚିଠି କି ?’ ଧାନୀର ଇନିସ୍ପେକ୍ଟର ଆଇ.ଆଇ.ସି ହୁଁ କରିବାରୁ ସେ କହିଲେ ହୁଁ ହୁଁ ଏସ୍-ପି ସାହେବ ରାଜି ହୋଇଛନ୍ତି ଓ ଫାଇଲ୍ରେ ଅର୍ଡର କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ରାସ୍ତାର ଡାହାଣ ପଟରେ ଯିବାକୁ ପରମିଶନ୍ ଦେଇଦିଅନ୍ତୁ । ପୋଲିସ ପାଇଲଟିଙ୍କ କରିବ; କିଛି ଅସୁବିଧା ହେବନାହିଁ । ଏତିକି କହି ସେ ବାବୁ ଜଣକ ଯେପରି ହଠାତ୍ ଆସିଥିଲେ ଠିକ୍ ସେହିପରି ହଠାତ୍ ଚାଲିଗଲେ । ଅଧୀନର ଅନୁଭବ ହେଲା ଏ ଭଦ୍ରଲୋକ ଆଉ କେହି ନୁହନ୍ତି, ଏ ହେଉଛନ୍ତି ସ୍ୱୟଂ ଠାକୁର, ଇନିସ୍ପେକ୍ଟର ବେଶରେ ଆସି କହିଦେଇ ଚାଲିଗଲେ, କାରଣ ସେ ଇନିସ୍ପେକ୍ଟରଙ୍କ ଅସିଧା ଧାନୀଠାରୁ ୫କି.ମି. ଦୂର, ୫କି.ମି. ଦୂରରୁ ଠିକ୍ ସେଇ ସମୟରେ ଆସି ପଦେ କଥା କହିଦେଇ ଚାଲିଯିବାଟା ତାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସେତେବେଳେ ଅସମ୍ଭବ ଥିଲା । ଏହା ସମ୍ଭବ ହେଲା କେବଳ ବ୍ୟାକୁଳତାପୂର୍ଣ୍ଣ ହୃଦୟରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଚିନ୍ତା କରିବା ଦ୍ୱାରା ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାଇ ମା’ମାନଙ୍କର ଜୀବନରେ ଏହିପରି ବହୁ ଅନୁଭୂତି ଜୀବନ୍ତ ହୋଇ ରହିଛି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ସେଥିପାଇଁ କହିଛନ୍ତି- ସେବକର ଜୀବନ ଅନୁଭୂତିର ଜୀବନ ।

ସୁଦୂର ଆମେରିକାରେ ମା’ ଭାଇମାନେ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ପରସ୍ପରଠାରୁ ଶହ ଶହ କିଲୋମିଟର ଦୂରରେ ରହିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେଠାରେ ଟେଲିକମ୍ୟୁନିକେଶନ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରଥମେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ପୂଜା, ତତ୍ପରେ ପାଠଚକ୍ରାନୁଷ୍ଠାନ ଓ ପରେ ପରେ ସଂଘ ମଞ୍ଚରୁ ନେଇ ନିୟମିତ ବ୍ୟବଧାନରେ ସଂଘପୂଜାନୁଷ୍ଠାନ ଓ ପ୍ରତିବର୍ଷ ସଂଘର ଏକ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପୂର୍ବକ ଜଣେ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିନେବା ଓ ଉତ୍ସବଟିକୁ ସାଫଲ୍ୟମଣ୍ଡିତ କରିବାରେ ମା’ ଭାଇମାନଙ୍କର ଅବଦାନ- ଏ ସମସ୍ତ କେବଳ ସମ୍ଭବ ହୋଇଛି ସେମାନଙ୍କର ଅନନ୍ୟାନ୍ୟତା ଓ ଫଳସ୍ୱରୂପ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଶ୍ରୀପାଦପଦ୍ମରେ ପ୍ରାର୍ଥନା, ଆମ ସଂଘ ଏହିପରି ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ଅଗ୍ରଗତି କରି ବିଶ୍ୱଭ୍ରାତୃତ୍ୱ ଭାବରେ ବିଶ୍ୱବାସୀଙ୍କୁ ଉଦ୍ବୁଦ୍ଧ କରି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ବାଣୀକୁ ରୂପ ପ୍ରଦାନ କରୁ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତ
ଶ୍ରୀ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ମହାନ୍ତି
କେନ୍ଦ୍ର ପରିଚାଳନା ମଣ୍ଡଳୀ ସଦସ୍ୟ

ମାଲିକ

ବିଗତ ୨୦୦୭ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ମାସରେ ଭାରତ ଭ୍ରମଣରେ ଯାଇଥିବା ସମୟରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଆସୀମ ବଙ୍ଗମ୍ ସାରସ୍ବତ ମଠ ଆନୁକୁଲ୍ୟରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ନିକଟସ୍ଥ ବାଳକାଟିଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ୯୩ତମ ସାର୍ବଭୌମ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଯୋଗଦେବାର ଅପୂର୍ବ ସୌଭାଗ୍ୟ ଲାଭ କରିଥିଲି । ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଜନୈକ ଗୁରୁଭ୍ରାତା ତାଙ୍କ ବକ୍ତବ୍ୟ ମାଧ୍ୟମରେ ଏକ ମର୍ମହର୍ଷୀ ଗଳ୍ପ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ଗାଲ୍ପଟି ଯେତିକି କ୍ଷୁଦ୍ର, ସେତିକି ଶିକ୍ଷଣୀୟ ଓ ଆଲୋଚନାର ବିଷୟ । ତାହାର ଅନୁଚିନ୍ତା ଏବେ ମଧ୍ୟ ମୋ ହୃଦୟରେ ଗଭୀର ଆଲୋଚନ ସୃଷ୍ଟି କରେ, ପ୍ରାଣରେ ଏକ ଅବ୍ୟକ୍ତ ପୁଲକ ଜଗାଏ । ନିଜକୁ ଯତ୍ନପରୋନାସ୍ତି ଭାବ୍ୟବାନ ବୋଲି ଉପଲବ୍ଧି ହୁଏ । ଏହି ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପ୍ରବନ୍ଧ ମାଧ୍ୟମରେ ସେହି ଆମୋଦଦାୟକ ଏବଂ ସାରଗର୍ଭକ ଗାଲ୍ପଟି ପ୍ରକାଶ କରି ତାହାର ସୁଗଭୀର ଭାବ ଉପରେ ସାମାନ୍ୟ ଆଲୋଚନା କରିବାର ପ୍ରୟାସ କରୁଛି । ସେ ଭାବର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିପ୍ରକାଶ ନିମନ୍ତେ ଯଦିଓ ମୁଁ ଅକ୍ଷମ ତଥାପି ଆଶା କରୁଛି ଏହା ପାଠ କରି ମୋର ସୁଯୋଗ୍ୟ ଗୁରୁଭ୍ରାତା ଓ ମା'ମାନେ ନିଜ ନିଜର ଭାବପୁଷ୍ଟିରେ ସମର୍ଥ ହେବେ । ଗାଲ୍ପଟି ଏହିପରି -

କୌଣସି ଏକ ଜଙ୍ଗଲରେ ଏକ ବାଘ ବାସ କରୁଥିଲା । କାଳକ୍ରମେ ବାଘଟି ବୃଦ୍ଧ ହୋଇଯିବାରୁ ଶିକାର କରିବା ତାହା ପକ୍ଷରେ ଏକପ୍ରକାର ଅସମ୍ଭବ ହୋଇ ପଡିଲା । ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ଦିନେ ଗୋଟିଏ ପୁଷ୍କରିଣୀ ନିକଟରେ ଶୋଇ ରହିଥାଏ । ମନରେ ଆଶା - କଦାଚିତ୍ କୌଣସି ଶିକାରଯୋଗ୍ୟ ପଶୁ ଜଳପାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପୁଷ୍କରିଣୀକୁ ଆସିବ । କିଛିକ୍ଷଣ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ହେବା ପରେ ଗୋଟିଏ ଗାଈ ଆଶାୟୀ ବାଘର ଦୃଷ୍ଟିପଥାରୁହ ହେଲା । ଗାଈଟି ବାସ୍ତବିକ ଜଳପାନ ନିମନ୍ତେ ପୁଷ୍କରିଣୀ ମଧ୍ୟକୁ ପ୍ରବେଶ କଲା । ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟବଶତଃ ପୁଷ୍କରିଣୀର ନିମ୍ନଦେଶ କର୍ଦ୍ଦମରେ ପରିପୁର୍ଣ୍ଣ । ତେଣୁ ଯେତେ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ମଧ୍ୟ ଗାଈଟି ଆଉ ବାହାରି ପାରିଲା ନାହିଁ । ବାଘଟି ଏତେ ସହଜରେ ଏତେ ବଡ଼ ଶୀକାରଟିଏ ପାଇଯିବ ବୋଲି ଆଶା କରି ନ ଥିଲା । ସେ ମୃଦୁ ହସି ଗାଈକୁ ସମବେଦନା ପ୍ରକାଶ କରି ନିଜର ଅଭିପ୍ରାୟ ଜ୍ଞାପନ କଲା । ଗାଈଟି କିନ୍ତୁ ନିର୍ବିକାର ଚିତ୍ତରେ ଉତ୍ତର ଦେଲା ଯେ ବାଘର ସେ ଆଶା ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ । କାରଣ ବାଘ ଯଦି ଗାଈକୁ ଖାଇବା ନିମନ୍ତେ ପୁଷ୍କରିଣୀ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରେ ତେବେ ସେ ମଧ୍ୟ ପଙ୍କରୁ ବାହାରି ପାରିବ ନାହିଁ । ସେହିଠାରେ ହିଁ ସେ ପ୍ରାଣ ହରାଇବ । ବାଘ ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତର କଲା, “ଠିକ୍ ଅଛି । ମୁଁ ତେବେ ଏଇଠି ବସି ରହିଲି । ତୁ ଯେତେବେଳେ ବାହାରିବୁ ମୁଁ ସେତେବେଳେ ତୋତେ ଭକ୍ଷଣ କରିବି ।” ସେଥିରେ ମଧ୍ୟ ଗାଈ ଅସମ୍ଭବ ପ୍ରକାଶ କରି କହିଲା ଯେ ତାହା ମଧ୍ୟ ଅସମ୍ଭବ । ଏପରି ଦୁନିର୍ବାର ସଂକଟରେ ପଡି ମଧ୍ୟ ଗାଈର ବେପରୁଆ ଭାବ ଓ ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସ ପୁର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍ତରରେ ବାଘ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ତାହାର କାରଣ ଜିଜ୍ଞାସା କରନ୍ତେ, ଗାଈ କହିଲା, “ରେ ବାଘ ! ତୋର କେହି ମାଲିକ ନାହାନ୍ତି । ତେଣୁ ତୋର ଶୁଭାଶୁଭ, ଭଲମନ୍ଦ ବୁଝିବା ପାଇଁ କେହି ନାହିଁ । ହେଲେ ମୋର ଜଣେ ମାଲିକ ଅଛି । ସେ ସଦାସର୍ବଦା ମୋର ଭଲମନ୍ଦ ବୁଝୁଥାଏ । ଗୋଚାରଣ ସମୟ ଅତୀତ ହେଲେ, ଗୋଧୂଳି ଲଗ୍ନମଧ୍ୟରେ ମୁଁ ଯଦି ଗୃହକୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ ନ କରେ ତେବେ ମୋ ମାଲିକ ମୋ ପାଇଁ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ମୋତେ ଖୋଜି ଖୋଜି ଏଇଠି ଆସି ପହଞ୍ଚିବ । ସେ ଓ ତା’ର ସାଥୀମାନେ ତୋତେ ପିଟି ପିଟି ଏଠାରୁ ତଡି ଦେବେ ଓ ମୋତେ ଏ ପଙ୍କରୁ ଉଦ୍ଧାର କରି ଘରକୁ ନେଇ ଯିବେ ।”

ବାସ୍ତବିକ, ବାଘ ମହାବଳଶାଳୀ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଯେହେତୁ ସେ ମାଲିକହୀନ, ତା’ର ସୁବିଧା ଅସୁବିଧାରେ ଆହା ପଦେ କହିବାକୁ କେହି ନାହିଁ । ତାକୁ ସବୁବେଳେ ନିଜ ଶକ୍ତି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଚଳିବାକୁ ହୁଏ । ପ୍ରକୃତିର ତାତନାରେ କଦାଚିତ୍ ସେ ଶକ୍ତିହୀନ ହୋଇ ପଡିଲେ ଅଥବା ପ୍ରତିକୂଳ ପରିସ୍ଥିତିର ମୁକାବିଲା କରିବାକୁ ଯାଇ ନିଜର ଅସାମର୍ଥ୍ୟ, ନିଜର ଅକ୍ଷମତାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଲେ, ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ନୈରାଶ୍ୟ ଓ ପାଣସଂକଟର ଅତଳହର୍ଷୀ ଯନ୍ତ୍ରଣାଦାୟକ ଉତ୍ତେଜନାରେ ମହାକାଳର ଅପେକ୍ଷା କରିବା ଛଡା ତାହାର ଅନ୍ୟ ଗତି ନାହିଁ । ହେଲେ ଗାଈଟି ଦୁର୍ବଳ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତା’ର ଜଣେ ମାଲିକ ଅଛି । ସେଇଥିପାଇଁ ସେ ବେପରୁଆ, ସେଇଥିପାଇଁ ସେ ନିର୍ବିକାର, ସେଇଥିପାଇଁ ବିପଦରେ ପଡିତ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ଭାବୀ ସୁସମୟର ସୁନେଲି ସ୍ୱପ୍ନରେ ସେ ବିହ୍ୱଳ, ସେଇଥିପାଇଁ ରାତ୍ରିର ଘନତମିସ୍ତାରେ ଦିଗନ୍ତଜା ହୋଇ ମଧ୍ୟ ଆଗତ ଉଷାର ନବୀନ ଆଲୋକର ଆକାଂକ୍ଷାରେ ସେ ଉତ୍ତପ୍ତୁଲ୍ଲିତ । କେତେ ଭାଗ୍ୟବତୀ ସତେ ସେହି ଗାଈଟି !

ଆଉ ଆମ୍ଭେମାନେ ? ସେହି ଆପାତ ଦୁର୍ବଳବୋଧ୍ୟ ଗାଈଟିର ସୌଭାଗ୍ୟ ଭଳି ଆମ୍ଭେମାନେ ମଧ୍ୟ ଅତିଶୟ ସୌଭାଗ୍ୟର ଅଧିକାରୀ । କାରଣ ଆମର ମଧ୍ୟ ଜଣେ ମାଲିକ ଅଛନ୍ତି । ଆଉ ସେ ମାଲିକ ଏମିତି ସେମିତି ମାଲିକ ନୁହଁନ୍ତି । ସେ ଏ ଚରାଚର ନିଖିଳ ବିଶ୍ୱର ମାଲିକ । ସେ ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ, ବିଶ୍ୱନିୟନ୍ତ୍ରା । ବିଶ୍ୱାତୀତ ସମସ୍ତଶକ୍ତି ଯାହାର ଭୁବନପାବନ ହସ୍ତର କନିଷ୍ଠାଙ୍ଗୁଳିର ବଶୀଭୂତ, ଯାହାର କରୁଣାସ୍ମିନ୍ତ୍ର ନୟନର ପଲକରେ ସତ୍ତ୍ୱ, ରଜ, ଓ ତମୋଗୁଣର ପୂର୍ଣ୍ଣବିକାଶ ସ୍ୱରୂପ ଜଗତର ଉଦ୍ଭବ, ସ୍ଥିତି, ଓ ଲୟ ସାଧିତ ହୁଏ, ସେହି ପରମପୁରୁଷ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବ ଆମର ମାଲିକ ।

ଏ ଜଗତରେ ଅନେକ ଗୁରୁଙ୍କର ଆବିର୍ଭାବ ହୋଇଛି । ଅନେକ ସଦ୍‌ଗୁରୁ ମଧ୍ୟ ସାଧୁପ୍ରସବିନୀ ଭାରତରେ ଜନ୍ମନେଇ ଅଗଣିତ ମୋହାନ୍ତ ଜୀବଗଣଙ୍କୁ ସତ୍ୟପଥରେ ଧର୍ମପଥରେ ପରିଚାଳିତ କରିବାରେ ପ୍ରଭୁତ ସାହାଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ଯେପରି ଅବତାରମାନଙ୍କ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉତ୍ଥାପନ କରିବା ସମୟରେ ଯଶୋଦାଦୁଲାଳ ଯାଦବକୁଳ ଶିରୋମଣି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ “କୃଷ୍ଣ ଉଗବାନ ସ୍ୱୟମ୍” ବୋଲି ପ୍ରତିପାଦନ କଲେ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟ ଅବତାରମାନଙ୍କର ଅବମାନନା ହୁଏନାହିଁ, ସେହି ଯୁକ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ଅନନ୍ତ ମହିମା ବିମଣ୍ଡିତ, ସର୍ବ ଗୁଣାଧାର ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କର ଉପର୍ଯ୍ୟୁକ୍ତ ଗୁଣାବଳୀ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ମୁଁ ଅନ୍ୟ ଗୁରୁମାନଙ୍କର ଅବମାନନା କରୁନାହିଁ; ସେଭଳି ଧୃଷ୍ଣତା ମୁଁ କରିବି ନାହିଁ । ମୋର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ଆମର ଯିଏ ମାଲିକ, ଆମେ ଯାହାର ଶରଣାପନ୍ନ, ଯାହାର ଦେବଦୂର୍ଲଭ ଶ୍ରୀଚରଣସରୋଜରେ ଆମେ ନିତ୍ୟ ମଥା ନତ କରୁ, ଯାହାର ବରାଭୟ ଶ୍ରୀକର ଛାୟାତଳେ ଆମେ ଆଶ୍ରିତ, ନିଜ ଜାଣତରେ ଅଥବା ଅଜ୍ଞାଣତରେ ଯାହା ପାଖରେ ନିଜକୁ ଆମେ ବିକ୍ରୟ କରି ଦେଇଛୁ, ସେହି ମାଲିକ ଯେ କିପରି, ଆତ୍ମମାନଙ୍କ ମନରେ ସେ ବିଷୟରେ କଥାକ୍ଷିତ୍ ପ୍ରତ୍ୟୟ ଜାଗରଣ କରିବା । ଅତଳସ୍ତରୀ ଅନନ୍ତ ବିସ୍ତାରୀ ଅକ୍ଳଳ ମହାସାଗରର ଗଭୀରତା ନିରୂପଣ କରିବା ଯେପରି ଧୃଷ୍ଣତା, ଶ୍ରୀଜଗଦ୍‌ଗୁରୁଙ୍କ ମାନ୍ୟତାକୁ, ଅନୁପମ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟସଂପନ୍ନ, ଅତୁଳନୀୟ ଶକ୍ତିସଂପନ୍ନ, ବେଦାନ୍ତବିଦ୍, ତତ୍ତ୍ୱଜ୍ଞାନୀ, ଯୋଗୀଶେଷ, ପ୍ରେମିକ ଶିରୋମଣି, ପରମକାରୁଣିକ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କ ମହାନତା ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିବା ସେହିପରି ଅସାଧ୍ୟ । ଅଶ୍ରୁତପୂର୍ବ ଅଭୂତପୂର୍ବ ସାଧନାରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ସ୍ୱୟଂ ଜଗନ୍ନାଥୀ, ବିଶ୍ୱପ୍ରସବିନୀ, ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡଭାଷ୍ଟ୍ରଦରୀ, ମହାଶକ୍ତି ଯାହା ନିକଟରେ ପତ୍ନୀ ରୂପରେ ପ୍ରକଟିତା ହୋଇଥିଲେ, ସେହି ବୃତ୍ତପୁରୁଷ ଶ୍ରୀନିଗମାନନ୍ଦ ପରମହଂସ ଦେବଙ୍କର ଶକ୍ତିର ଚିହ୍ନାକରିବା, କୁପ ମଧ୍ୟରେ ଗଗନର ପ୍ରତିଛବି ଦର୍ଶନ କରି ସର୍ବବ୍ୟାପ୍ତ ଅନନ୍ତ ନୀଳାକାଶର କଳନା କରିବା ସଦୃଶ ମନେହୁଏ । ସେ ନିଜକୁ ପ୍ରକାଶ ନ କଲେ ତାଙ୍କୁ ବୁଝିବାର ସାଧ୍ୟ କାହାର ନାହିଁ, ସେ କ୍ଷମତା କାହାରି ନାହିଁ । ସେଇଥିପାଇଁ ବୋଧହୁଏ, ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜ ଜନୈକ ଓକିଲଙ୍କ ଆକ୍ଷେପରେ ଆତ୍ମପ୍ରକାଶ କରି କହିଥିଲେ, “... କେତେ ବ୍ୟାସ, ବଶିଷ୍ଠ, ପରାଶର ଏହି ଦେହରେ ଲୀନ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି, ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ହଜମ କରିଦେଇଛି, ଅର୍ଥାତ୍ ସେମାନଙ୍କର ଜ୍ଞାନରାଶି ତ ଆୟତ୍ତ କରିଛି, ତା ଛଡା ମଧ୍ୟ ଅନେକ କିଛି ଜାଣିଛି ।” ମୋର ମନେହୁଏ, ଉକ୍ତ ଓକିଲ ଜଣକ ନିମିତ୍ତ ମାତ୍ର । ତାଙ୍କୁ ମାଧ୍ୟମ କରି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ନିଜର ଅକଳନୀୟ ଅସୀମ ମହାନତାର ଆଭାସ ମାତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ସେହିଭଳି ଅନ୍ୟ ଏକ ଘଟଣାରେ ନିଜ ଶକ୍ତି ସଂପର୍କରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ନୀଳାଚଳ କୁଟୀରର ଅନ୍ୟତମ ସେବକ ହରେନ୍ ଦା’ଙ୍କୁ (ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସନ୍ନ୍ୟାସନାମ ସ୍ୱାମୀ ସେବାନନ୍ଦ ସରସ୍ୱତୀ) କହିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ସ୍କୁଲ ଶରୀର ତାଙ୍କ ଆୟତ୍ତଭୂତ ଶକ୍ତି ଧାରଣ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଉନାହିଁ । ଲେଖକ ନିଜେ ଏହା ସେବାନନ୍ଦ ସରସ୍ୱତୀ ମହାରାଜଙ୍କ ମୁଖରୁ ଶ୍ରବଣ କରିଛନ୍ତି । ସେବାନନ୍ଦ ସରସ୍ୱତୀ ମହାରାଜଙ୍କ କହିବା ଅନୁସାରେ, ସେ ସେତେବେଳେ ଖଡ୍ଗସ୍ତ୍ରମାରେ ରହୁଥାନ୍ତି । ହଠାତ୍ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସ୍ୱହସ୍ତ ଲିଖିତ ଏକ ପତ୍ର ପାଇ ସେ ସତ୍ତ୍ୱର ନୀଳାଚଳ କୁଟୀରକୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କଲେ । ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କରିବାକୁ ଯାଇ ଦେଖିଲେ ଯେ ଠାକୁରଙ୍କ ଶରୀର ପୂର୍ବାପେକ୍ଷା ଆହୁରି ଜ୍ୟୋତିର୍ମୟ । ସେ ଠାକୁରଙ୍କ ଏତାଦୃଶ ରୂପ ପୂର୍ବରୁ କେବେ ଦେଖି ନ ଥିଲେ । ହରେନ୍ ଦା’ଙ୍କ ବିସ୍ମୟ ମୋତନ କରିବାକୁ ଯାଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ, “ମୋର ଶକ୍ତି ଏତେ ବେଶୀ ହୋଇଯାଇଛି ଯେ ଏ ଶରୀର ଆଉ ସେ ଶକ୍ତିକୁ ଧାରଣ କରିପାରୁ ନାହିଁ । ମୋତେ ଦେହରକ୍ଷା କରିବାକୁ ହେବ । ...”

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଯେ କ’ଣ, ତାହା ଯେଉଁ ମୁଞ୍ଚିମେୟ କେତେଜଣ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିପାରିଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ପରମ ଆଦର୍ଶସ୍ଥାନୀୟ ଗୁରୁଭ୍ରାତା ସ୍ୱାମୀ ସ୍ୱରୂପାନନ୍ଦ ମହାରାଜ ଅନ୍ୟତମ । ସେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ପାଇବା ପାଇଁ, ତାଙ୍କୁ ଠିକ୍ ଭାବରେ ବୁଝିବା ପାଇଁ, ତାଙ୍କ ଜଗନ୍ନିତକର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଜୀବନକୁ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିବା ପାଇଁ ନିଜର ସର୍ବସ୍ୱ ତ୍ୟାଗ କରି ଦେଇଥିଲେ । ଆଉ ସେହି ତ୍ୟାଗର, ସେହି ତପସ୍ୟାର ଫଳ ସ୍ୱରୂପ ସେ ଯାହା ପାଇଥିଲେ, ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଯେପରି ଭାବରେ ସେ ଉପଲବ୍ଧି କରିଥିଲେ, ତାହାର ସାରାଂଶ ସେ ସମସ୍ତ ଗୁରୁଭ୍ରାତା ଗୁରୁଭଗ୍ନୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ, ସାରା ଜଗତ ପାଇଁ, ଉଦାତ୍ତ କଣ୍ଠରେ ପ୍ରକାଶ କରି ଗାଇଛନ୍ତି – “ଏମନ୍ ଗୁରୁ କୋଥାୟ ଖୁଜେ ପାବେନା କୋ ତୁମି” । ଜଗଦ୍‌ଗୁରୁ ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟ କୋଟି କୋଟି ଗଛର ସାରମର୍ମ ଅର୍ଦ୍ଧଶ୍ଳୋକରେ ପ୍ରକାଶ କରିବା ଭଳି, ସ୍ୱରୂପାନନ୍ଦ ମହାରାଜ ଠାକୁରଙ୍କ ଅକଳନୀୟ ଅତିକ୍ରମ୍ୟ ମହିମା ଉପରୋକ୍ତ କେତୋଟି ଶବ୍ଦ ମାଧ୍ୟମରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଦେଇ ଯାଇଛନ୍ତି । ସେହି ଶବ୍ଦ କେତୋଟି ହିଁ ଠାକୁର କେତେ ମହାନ ତା’ର ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନ କରେ । କେବଳ ସେହି କଟିପୟ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ପ୍ରାଣେ ପ୍ରାଣେ ଅନୁଭବ କରିପାରିଲେ ହିଁ ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ, ଜୀବନ ଧନ୍ୟ ହୋଇଯିବ ।

ବାସ୍ତବିକ, ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭଳି ଜଣେ ମାଲିକ ପାଇବା ଆତ୍ମମାନଙ୍କର କୋଟି ଜନ୍ମର ତପସ୍ୟାର ଫଳ । ସେ କେବଳ ଅଲୌକିକ ଶକ୍ତିସଂପନ୍ନ ନୁହନ୍ତି, ଅସୀମ କରୁଣାମୟ ମଧ୍ୟ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆଶ୍ରିତ ଶିଷ୍ୟଭକ୍ତଙ୍କ ଉପରେ ସର୍ବଦା ତାଙ୍କର ଅପରିଚ୍ଛିନ୍ନ କୃପାସିଦ୍ଧ ଦୃଷ୍ଟି ନିବନ୍ଧ । ମାୟାଛନ୍ଦ୍ର ଜଗତର ଘନଘଟା ମଧ୍ୟରେ ଯଦିବା କେତେବେଳେ ଉପରଲିଖିତ ଗନ୍ଧ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଗାଈ ଭଳି ଆତ୍ମେମାନେ ସଂସାର ପୁଷ୍କରିଣୀର ପଙ୍କ ସଦୃଶ କର୍ମସମୂହ ମଧ୍ୟରେ ନିପତିତ ହୋଇ ମାଲିକଙ୍କ ନିକଟକୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରିବାରେ ଅକ୍ଷମ ହେଉ, ତଥାପି ଆଶଙ୍କାର କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ । ବରଂ ମନରେ ଦୃଢ଼ ପ୍ରତ୍ୟୟ ରହିବା ଉଚିତ୍, ଯଦି ମହାକାଳ ରୂପ ବାଘ ମଧ୍ୟ ଆସି ଆମ ପଥ ଓଗାଳି

ଦକ୍ଷାୟମାନ ହୁଏ, ଆମେ ପୃଥିବୀର ଯେ କୌଣସି କୋଣ ଅନୁକୋଣରେ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ଜୀବନର ସାୟାଦ୍ୱରେ ସେହି ମହାକାଳର କାଳ, ସର୍ବଭୟହାରୀ, ଆମ ମାଲିକ, ଆମକୁ ଉଦ୍ଧାର କରି ସ୍ୱର୍ଗକୁ ନେଇଯିବେ । କେବଳ ସେତିକି ବିଶ୍ୱାସ ଥିଲେ ସମସ୍ତ ବିପଦ ମଧ୍ୟରେ, ସମସ୍ତ ବିଭୀଷିକା ମଧ୍ୟରେ, ସମସ୍ତ ଦୁର୍ବିପାକ ମଧ୍ୟରେ, ସେହି ସର୍ବଦୁଃଖବିନାଶକ, ଜଗତପାବନ, ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ ମାଲିକ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କ ବରାଭୟ ପ୍ରଦାନକାରୀ ଶ୍ରୀପଦକୋକନଦ ସ୍ଥରଣ କରି ଆମେ ନିର୍ବିକାର, ଅତ୍ୟନ୍ତ ଚିତ୍ତରେ ତାଙ୍କରି ଆଗମନକୁ ପ୍ରତୀକ୍ଷା କରି ରହିପାରିବା । କିମଧିକ ବିଷ୍ଣୁରେଣ । ଜୟଗୁରୁ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତ
ବଜେନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା
ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ

ମୋ ମନ ଗଗନେ ରାଜୁଥାଅ ଚିର

ଦୂର ଆକାଶର ଚନ୍ଦ୍ରମା ତୁମେ
ମୁଁ ଯେ ଧରଣୀର ନୀଳ କଇଁ
ତୁମ ଯାଦୁକରୀ କିରଣ ପରଶେ
ଉଡ଼ିଲା ହୁଏ ମୁଁ ତୁମ ପାଇଁ । ୦।

ମୋ ପାଖରୁ ତୁମେ ଅଛ ବହୁଦୂରେ
ତୁମେ ଆସନାହିଁ ମୁଁ ଯାଇ ନ ପାରେ
ତଥାପି କାହିଁକି ମୋ ମନ-ଯମୁନା
ଉଜାଣି ବହୁଛି ସୀମା ଡେଇଁ । ୧।

ତୁମେ ଜାଣ ମୁଁ ଯେ ପ୍ରତି ରଜନୀରେ
ତୁମ ପଥ ଜରି ବସେ ଉଜାଗରେ
ଛଳ କରି ତୁମେ କି ଭାବି ମନରେ
କେବେ ଆସ କେବେ ଆସନାହିଁ । ୨।

ତୁମେ ଜାଣିଥିବ ମୁଁ ଜାଣି ନ ପାରେ
ତୁମ ସାଥେ ମୁଁ ଯେ ବନ୍ଧା କେଉଁ ଡୋରେ
ଜନ୍ମ ଜନ୍ମ ଧରି ସେ ବନ୍ଧନ ଡୋରି
ଅଛିଣ୍ଡା ହୋଇ ଯେ ଅଛି ରହି । ୩।

ତୁମ ଦରଶନେ ପ୍ରାଣମନ ମୋର
କେତେ ଛନ୍ଦେ ନାଚେ ହୋଇ ଯେ ବିଭୋର
ତୁମ ବିନା ସବୁ ମଣଇ ଅସାର
ବୁଝି ଗୋ ଅବୁଝା ହୁଅ ନାହିଁ
ମୋ ମନ-ଗଗନେ ରାଜୁଥାଅ ଚିର
ଅପଲକେ ମୁଁ ଯେ ଥିବି ତାହିଁ । ୪।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତା
କାଞ୍ଚନବାଳା ଦାଶ
ଏକାମ୍ର ସାରସ୍ୱତ ମହିଳା ସଂଘ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

The Oasis

Sadguru is the embodiment of knowledge and He is the ocean of love. This combination is unique and very special.

In order to understand Guru Tattwa clearly one has no option but to be aware of differences that exist between Guru (preceptor) and Avatar (incarnation of God). The formless and all pervading God incarnates himself with a wonderful human form to present the unknown theory of spirituality to the human race. When God comes, all other opinions either gets merged into the new theory (Tattwa) presented by him or become subdued to provide scope for the new theory to get established in the human society and in the religious world. As the incarnation comes directly, His performances on earth are simply great and Divya (divinely beautiful). But He comes to earth through the same process as a human life originates. However, during His tenure on earth, He establishes a new spiritual tradition by overcoming the shortcomings of the already existing spiritual trend. Although He shows supernatural powers for the accomplishment of his mission on the earth, except a few awakened people around Him the true divinity remains unknown to the ordinary people. The advent of incarnation is for the mass and he rarely bothers for any individual's spiritual upliftment. He, through His own life style, through adoption of certain principles in His own life, establishes the new spiritual theory on earth and that when done, departs from the earth without any delay. This fact has been clearly mentioned by SriKrisna in Srimad Bhagavat Gita,

*Yada Yada Hi Dharmasya Glanirbhavati Bharata,
Abhyuthanam Adharmasya Tadatmanam SrijamiAham
Paritranyaya Sadhunam Vinashaya Cha Dushkritaam
Dharmasanthapanarthaya Sambhavami Yuge-Yuge.*

which means 'whenever there occurs a decline of religion on earth, in order to correct the trend, to protect the pious minded people, to annihilate the wicked, I incarnate myself through different ages'. Surely He keeps His promise.

On the other hand, a Sadguru rising from the dust reaches the highest plain of spirituality through personal endeavor to benefit the individuals and the mass as a whole. Unlike Avatar, a Sadguru is very much concerned with individual's spiritual upliftment. His sole purpose while here on earth and hereafter is to guide the disciples to attain salvation or to help the individuals to reach their spiritual objectives. Being established on 'Supreme knowledge', a Sadguru leads a life with a child's simplicity and rarely activates His supernatural power, thus making it difficult for people to recognize him as the Savior, as the Divinity manifested. Sadguru being the Self Realized person is equal to Brahma, the 'Supreme Existence'. This fact has been clearly mentioned in Mandukya Upanisad as "Brahmavit Brahmeiva Bhavati", which means 'one who realizes Brahma becomes Brahma'. This fact of Mandukya Upanisad is amply supported by the science world which says 'A piece of iron being attached to a powerful magnet discards its previous properties and behaves as a magnet and there remains no difference between the two'.

Sri Gurudev is the oasis in the vast stretch of sand in a desert. The oasis saves the lives of the lost travellers in the desert providing shade, food and water, so also Sri Gurudev saves His sheltered subjects from the never-ending cycle of birth and death, disease, happiness and sorrow. We are all travellers of the never-ending road in this world leading to really nowhere. Sri Gurudev decides the objective of our lives and smoothly guides us towards our destination by earmarking the road and demarcating the course of action in our lives.

In this modern age, the age of freedom, one may ask, "What is the necessity of a Guru - a human being who is like any other human being, to guide one spiritually? Have not the saints spoken enough? Have they not described vividly in their literary creations about the objective of human life

and the methods to reach that objective? Then why worship a human being as Guru and obey all His commands? Is not it ridiculous?”

Swami Vivekananda, the worthy disciple of the great master, Sri Ramakrushna Paramahansa has once said, “By reading books we are being deluded to think that we have become knowledgeable. But when the time of action arrives we find ourselves so woefully deficient. This is because the books cannot create that vibe in us. Only another person who has realized the Self can create the vibe within us. He who creates the vibe is Guru and he who receives it is Shisya (disciple)”. (Selection from Complete Works of Swami Vivekananda).

The present age might have become very advanced, obviously the minds of the people have become more intelligent, but the necessity of Guru has neither become less nor the importance of the role played by Guru in one’s life has dwindled. A child has to learn alphabet from its Guru, the teacher, the scientist has to work with guidance of another scientist who is his or her Guru. Even those who want to steal have to accept someone as their expert or teacher. And if someone wants to learn music, dance or any other form of art, he or she has no option but to learn it from an expert in the field, accepting him or her as the Guru. So in case of spiritual performance, which is extremely difficult and complex by nature, it is imperative that one has to accept someone as Guru. But in the world of spirituality one is declared as Sadguru when one is established in the highest form of knowledge or ‘Supreme Knowledge’, which is attainable only through Nirvikalpa Samadhi.

Not only by the Sanatan Dharma or Hindu Religion, the Guru Tattwa is accorded highest importance, but also other religions have accepted this fact with equal importance. In Al Quran it is mentioned that prophet Muhammad, the messenger of Truth, taught his wife Khadijah, his servant Alli and Abubaker, the message He received from Allah. In Holy Bible, Saint Thomas and Saint Mathews have addressed Jesus Christ as ‘Oh Teacher’. Sariputa, the prominent disciple of Lord Buddha, had approached him as teacher, whenever he wanted to clear his doubts on certain points. In Sindh and Hindustani culture, the word Pir and Mir are very important. These only mean preceptor and disciple. In Sufism, Guru Tattwa is also very important, the words are Murshid and Talib.

Hence it is proved that Guru Tattwa, the role of Guru, is accepted by all the religions and all the sects of the world as very important and indispensable.

Now let us find out the place of Guru Tattwa in the theory of creation as presented by ancient scriptures.

It has been clearly stated by the scriptures that prior to creation of the universe, there was nothing but Nirgun Brahma who alone existed. In order to enjoy the inherent divine pleasure stored abundantly within Him, a desire to be manifested as ‘Many’, surfaced within Him. “Aham bahusyam prajayate: I will be manifested as many. The moment He desired so, He became Sagun Brahma, i.e., Brahma with attributes or, in other words, He transformed himself as Sachidananda: the combination of Sat (Truth), Chit (Consciousness) and Ananda (Bliss). But knowing well that once the transformation occurs it would be virtually impossible for the created parts (Anshas) to become ‘whole’ again, He, in order to guide these Anshas to become whole again, became JagatGuru and then the process of creation of the universe commenced. JagatGuru is like the vast sea of saline water, which cannot be utilized for the purpose of drinking or for irrigation. But Sadguru or Human Guru on whose pure, clean mind the great desire of JagatGuru gets reflected can help the human beings or Anshas to attain emancipation and become whole or ‘Purna’ again. As a matter of fact, there remains no difference between Sadguru and Jagatguru. That is the reason for which it is said ‘Mannath Sri Jagannath, Madguru Sri Jagatguru, Madatma Sarva Bhutatma’.

All the opinions of the spiritual world are divided into three categories, such as Advaita (Monism), Dvaita (Dualism) and Dvaitadvaita (combination of Monism and Dualism). Later one can find many subdivisions of these three schools of thought. All these schools of thought attach prime importance to Guru Tattwa.

Sri Sankaracharya, the propagator of Extreme Monism, Mayavad, has stated ‘Advaitam sarvabhuteshu Nadvaitam Gurunangsaha’. This means, it is true that the entire universe has mono-

existence, but never, ever, apply this principle in case of Guru. In His famous literary creation ‘Vivek Chudamani’, the first sloka is dedicated to His Gurudev, Sri Govindapada. It says “Sarvavedantasidhantgocharya Tamgocharam, Govinda Paramanandam Sadguru Pranatosmihum.” I bow to Govinda whose nature is Bliss Supreme, who is Sadguru, who can only be known from import of all Vedanta and who is beyond the faculty of speech and mind.

Santh Tulsi Das, the prominent Dvaitavadee, pays His respect to His Gurudev, Sri Naraharidasa, in His famous book ‘Sri Ramacharit Manas’ as “Vandaami Guru Pada Kanja Ravi Kara Nikar”, I bow to the lotus feet of my Guru who is an ocean of mercy and is no other than Sri Hari himself in human form and whose teachings (words) are beams of the sun for expelling the condensed darkness in the form of gross ignorance.

In holy books of Sikhism, such as Guru Granth Sahev and Japajee, Sri Guru is described as ‘Akala Purukh’, it means Guru is beyond the flow of time and beyond space. It is needless to point out that Guru Granth Sahev is accepted all over the world as Vani Brahma.

One may ask why not worship God or His incarnation, and why worship Gurudev and what benefit one is going to derive from that? Well, Santh Kaveer has replied to this question through His Doha, “Tirth gaye phal ek, Santh Mile Phal Char, Sadguru mile phal anek Kahe Kaveer Vichar”, visiting holy places and taking dip in holy water avails the performer with one good result, companionship with saints bestows four good results, but surrendering unto Sadguru bestows innumerable good results on the disciple.

Again Lord has settled this issue in Srimat Bhagavat. He has stated that this body is the boat to help one cross the ocean of worldly life (Bhavasagar) cycle of birth, death, old age, disease. “A nave Guru Karnadhar, Muhin Anukula Sameer” (Oriya Bhagavat). Guru is to handle the rudder of this boat (to move it in proper direction), and He (Lord-God) is the gentle breeze (to push it forward). He who does not take advantage of this, his (and her) performances on earth are equal to suicide of the self.

The world has seen many Sadgurus, who are still respected as God or Brahma. Among all the Sadgurus of the world, someone has carved out a very special place as Sarvabhoutma Guru. He is none other than our beloved Thakur, Srimat Swami Nigamananda Saraswati Dev.

The world of spirituality had never come nearer to Sarvabhoutma Guru prior to the advent of Swami Nigamananda on earth.

Few from among the spiritual performers could ever reach such height and Nirvikalpa Samadhi (the plain of ‘Absolute Reality’). Those who reach there never return and those very few who return from that plain of Niralambapuri, do so by the desire of God to fulfil God’s sacred and special desire on earth. Thakur Maharaj is one of those ‘very few’ who had returned from that plain of Absolute Reality. When sage Vamadev returned from Nirvikalpa Samadhi, he said “Aham Manu, Aham Surya”. Sri Sankaracharya, after His return, declared “Na Aham Ramani, Na Aham Ramana, Chidananda Rupam, Sivoham Sivoham.” Swami Nigamananda returned from the plain of Absolute Reality being enthroned as Guru. Prior to He becoming Guru the world has known AdiGuru (Vasisthadev), Lokaguru (Sri Sankaracharya), but not Sarvabhoutma Guru. Thakur Maharaj became Sarvabhoutma Guru. That is the reason he has said, “No one would ever return empty handed from my doorstep because I am the Guru”. Sarvabhoutma Guru is the Guru of the universe, now what to speak of cast, creed, color, sex, nationality and religious affiliation. He categorically has said pertaining to spiritual attainment, “You don’t have to become a converted, do not have to change your religion, just do adopt the method I have presented and you will definitely reach your destination.” We do not find any Guru who has said so; obviously He was firmly established on the important factor of ‘Harmony of all religions’.

Swami Nigamananda is a revolutionary saint of the spiritual world, who has never saddled with an orthodox or dogmatic mind. Being a ‘Saraswati’, He broke the age-old tradition and initiated women into sacred Monkhood. When he initiated the devoted Hemalata (later Maa Jogamaya), He visualized Mother of the universe standing near her, encircling her neck with Her arms. Is there any doubt that this action of His was approved by the Divine Self?

When He accepted or rather whenever he accepts some one as His disciple, He never considers the eligibility of the person. He has said, “If I will put you into test (of eligibility), none among you will ever become successful.” It is true that none of us are eligible to become disciple, and devotee of such a highly elevated Soul. He is the ocean of compassion. Out of compassion only, He has sheltered us under the protective arena of His lotus feet. We fail to find words to express our gratitude.

The relationship between Guru and Shisya can never be evaluated with any of the worldly criteria of relationship. Guru loves His disciples more than His own life and tries unceasingly for their spiritual upliftment. Our beloved Thakur Maharaj has said, “You are my God. I have forgotten God for sake of you people.” Do we have to elaborate more than this on Guru-Shisya relationship?

One can only imagine but can never decide the quantum of love He harbors for His disciples. Once he has said, “Though I am Jeevanmukta Purus, still I will not accept emancipation as long as a single person among you is left behind without salvation”. We certainly fail to find another Guru who has so daringly declared like our Thakur did. No doubt He is the greatest of the greats.

Explaining the mode of Sadhana for emancipation He had said to Sri Jangyeswar Biswas and Smt. Saraju Devi (the couple that was His first initiated disciples), “You don’t have to do anything, just love me a little.”

Oh Thakur! You have said this; but can we really love you? Can the finite selves, with all the limitations, love the purest of the pure infinite consciousness? Can we ever be able to love you like Mother Sudhansubala? No Thakur, we lack the power of firm resolve, we lack the requisite mental and physical strength.

Your grace is our only property, prop and support without which we cannot take a single step on the hazardous path of spirituality. There is no alternative or substitute to ‘your grace’. We offer our body, mind, speech, and soul to you. Please accept our humble offering. We extend our hands towards you; please, Thakur, hold our hands and lead us wherever you want to. We pray to you to shower your grace on the entire human race irrespective of cast, creed, color and nationality. Sri Sri Thakur Charanaravinde Samarpanamastu.

Sri Sri Thakur Sricharanasrita
Santosh Mohanty
Ekamra Saraswata Sangha
Bhubaneswar

Our Karma

Shree Shree Thakur came to this human society to teach us how to achieve the absolute truth and attain salvation. Thakur knew that it is very difficult for the human being to do any kind of sadhana in the current era of Kaliyuga where people do not have physical and mental strength and desire to perform the difficult task of sadhana. He has come up with this simple way of sadhana, i.e., just being a true human being.

How does one become a true human being? The basic qualities which will help us in being a true human being are truthfulness, honesty, dutiful and compassionate attitude. Though it sounds easy, it is a very difficult task. Thakur has said we all need to act under the direct guidance of Him by serving others thinking that they are our own.

From the moment we are born, we depend on so many things and so many people to be able to live in this society. This makes us to be indebted to the society. When we say society, it is not just the living creatures that are around us but all the living and nonliving creatures. So, it is very important that we give back while we are taking away from the society. This giving back, i.e., yajna is the integral part of an ideal human life.

By nature, the soul is always active. It is our duty to direct every action in the proper direction. During various stages of our lives we perform different tasks and duties to live and grow up. And that becomes our responsibility at that point of time. As we grow up, our responsibilities change. How we fulfill that responsibility is considered to be our Karma. And Karma leads us either towards the way of achieving absolute truth or away from it. When we are under the guidance of a Sadguru, it is certain that any time we deviate from His determined path He brings us back by various means.

We should perform the prescribed duties as set forth for a householder. Such activities gradually cleanse the heart of a mundane man and free him from material contamination. One will be able to achieve *chitashuddhi* (purification of inner-mind) by performing the prescribed duty without any materialistic desire. As we perform the duties prescribed by Shree Shree Thakur we should not deviate from the truth by anticipating any specific result or reward. We should religiously perform our duties for His satisfaction, and that way we can remain free from bondage. When the duties are performed without any materialistic desire it becomes devotional service. By performing that devotional service one expands his own self and that leads him or her on the path of spiritual realization.

We should act very diligently under the direct guidance of Shree Shree Thakur to fulfill His desire. This practice will not only save us from the reaction of work, but also gradually elevate us in the transcendental loving service of Thakur. One who does not have any attachment for the result but acts on behalf of the absolute can engage himself in all kinds of activities, but is completely nonattached.

Thakur has asked us not to teach or advise anyone what is good or bad unless we have implemented it in our own lives. He has asked us to share our feelings through *bhaba-binimaya* (exchange of our spiritual feelings) among us so that we all can benefit from each others experience and knowledge. Each of us has a great responsibility to others; therefore we should be very conversant with Thakur's teachings and spiritual codes. We should not only try to acquire the knowledge that is required to fulfill His wish, we should also realize the eternal feeling and emotion when we carry out His instructions. Shree Shree Thakur has asked us to teach ourselves the ideals (*mata*) of Acharya Shankara by acquiring proper knowledge and the ideals (*patha*) of Mahaprabhu Gouranga Dev by performing every action with utmost love and devotion.

After getting shelter at the lotus feet of Shree Shree Thakur, I have been greatly influenced by Thakur's teachings. Even though I have not been able to implement his instructions into my household life upto His satisfaction, I feel extremely fortunate to have his guidance and inspiration in my life. He is there with all of us within the Nigama family and outside whether we can feel his presence or not. Life means a lot more when we look beyond the materialistic boundary and our own self and our immediate families. It gives me a huge sense of security knowing that Thakur is there always with us and will always be there with us in this life and life beyond.

In Bhagavat Gita, Lord Shree Krishna has said,

*tasmadasaktah satatam karyam karma samachar
asakto hyacharan karma paramapnoti purusah*

- Srimad Bhagavat Gita 3/19

(Therefore, without being attached to the fruits of activities, one should act as a matter of duty, for by working without attachment one attains the Supreme.)

Shree Shree Thakura Charanashrita
Prabhakar Bai
America Saraswata Sangha

ତବ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ହେଉ ପୁଣି

ଆସିଛି ଏ ଭବେ ତୁମରି ଲକ୍ଷ୍ମୀରେ
କରିବାକୁ ତୁମ କାମ
ମାୟା କାଲେ ପତି ଯାଏ ପଥ ହୁତି
ଭୁଲଇ ସ୍ବରୂପ ଜ୍ଞାନ ।୧।

ଅହଂତ୍ବକୁ ତୁମ ପଦେ ସମର୍ପିବି
ତେଜି ବୃଥା ଅଭିମାନ
ଜୀବନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମୋର କର୍ମ କ୍ଷେତ୍ର
କରିଦେବ ନିରୂପଣ ।୨।

ଅନିତ୍ୟ ସଂସାର ସୁଖ ବଇଭବ
ଦେଖି ବାଇ ହୁଏ ମନ
ଦି ଦିନ ସଂପର୍କ ନିଜ ପର ଭାବ
କରଇ ସୃଷ୍ଟି ବନ୍ଧନ ।୩।

ନିବୃତ୍ତି ପଥରେ ଚଳିବି ସର୍ବଦା
କରି ପ୍ରବୃତ୍ତି ବାରଣ
ଯୋଗଯୁକ୍ତ ହୋଇ ନିଷ୍କାମ କରମ
ଆଚରିବି ପ୍ରତି କ୍ଷଣ ।୪।

ବିଷୟ ବିଷୟକୁ ସୁଖ ମଣେ ନିତି
ସେଥିରେ କାଟଇ ଦିନ
ପ୍ରତିକୂଳ କୃପା ଦାନ କରି ତୁମେ
ଭାଙ୍ଗ ମିଥ୍ୟାର ସପନ ।୫।

ସାଧୁସଙ୍ଗ ପାଇଁ ମନେ ବଲୁ ଶୁଦ୍ଧା
ସଂଘେ କରେ ଯୋଗଦାନ
ହେଉ ଚିତ୍ତଶୁଦ୍ଧି ଦିଅ ଶୁଭବୁଦ୍ଧି
କରେ ଆଦେଶ ପାଳନ ।୬।

ସୁଖବେଳେ ପ୍ରଭୁ ଭୁଲିଯାଏ ନାମ
ବିଷୟେ ହୁଏ ମଗନ
ଦୁଃଖ ବିପଦରେ କାତର ପରାଣେ
କରେ ତୁମକୁ ସ୍ମରଣ ।୭।

ପ୍ରେମଭକ୍ତି ଭାବ ଅନ୍ତରେ ବିକଶୁ
କ୍ଷୁଦ୍ର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ହେଉ ତୁଣ୍ଡ
ତୁମ ସେବା ଲାଗି ହୁଏ ମୁଁ ତପ୍ତର
ସଂପ୍ତି ଦେହ ମନ ପ୍ରାଣ ।୮।

କାମନା ବାସନା କରେ ଅବିରତ
ହୁଏ ସୃଷ୍ଟି ନୂଆ କର୍ମ
କରମ ଜଞ୍ଜାଳୁ ମୁକୁଳିବି କେବେ
ସତେ ଆସିବ ସେ ଦିନ ? ।୯।

ତୁମେ ସଦଗୁରୁ ବାଞ୍ଛା କଳ୍ପତରୁ
ତୁମ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସୁମହାନ
ଶୁଦ୍ଧ ଅନ୍ତରରେ ତୁମ ଭାବ ପୁରୁ
ତବ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ହେଉ ପୁଣି ।୧୦।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତା
ଶ୍ରୀମତୀ ସ୍ମିତା ସୁନ୍ଦରରାୟ
ଆମେରିକା ସାରସ୍ବତ ସଂଘ

ଭଲ ପାଇବାର ପାତ ଅଯୋଗ୍ୟ ବା ହୀନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଅପର ପକ୍ଷର ଭଲପାଇବାର ଜୋରରେ ତାର ମଧ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇଯାଏ । ଭଲ ପାଇଲେ ଯେପରି ଚିତ୍ତର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୁଏ, ଭଲପାଇବା ପାଇଲେ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଚିତ୍ତର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇଯାଏ । ଖାଣ୍ଡିପ୍ରେମ ବା ଭଲପାଇବା ପାଇବା ମଧ୍ୟ ବହୁ ସୌଭାଗ୍ୟର କଥା । ମୁଁ ଏହି ଭଲପାଇବାର କଥା ହିଁ ପ୍ରଚାର କରିବାକୁ ଚାହେଁ । ମୋ ଶିଷ୍ୟ-ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସାଧନ ଭଜନ କରି କେହି କିଛି ପାଇନାହାନ୍ତି, ଯାହା କିଛି ପାଇଛନ୍ତି ବା ପାଉଛନ୍ତି, ମୋତେ ଭଲପାଇ । ସୁତରାଂ ଭଲପାଇବା ହିଁ ଅସଲ । ତୁମେମାନେ ମୋତେ ଭଲପାଇବାକୁ ଅଭ୍ୟାସ କର, ସେଥିରେ ହିଁ ତୁମମାନଙ୍କର ସବୁ ହେବ ।

-- ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର

ନିର୍ବିକଳ୍ପ, ନିଞ୍ଚେଗୁଣ୍ୟ ଓ ନିରୁପାଧ

ମା’- ମା’ଲୋ..... ଚିତ୍କାର କରି ଚଷ୍ଟାମଣ୍ଡପରୁ ଦୌଡ଼ି ଆସି ମା’ ମାଣିକସ୍ତରୀକୁ କୁଣ୍ଡଳ ପକାଇଲେ ନଳିନୀକାନ୍ତ । କ’ଣ ହେଲା ରେ ନଳିନୀ ? ଏପରି ଥରୁଛୁ କାହିଁକି ? ମା’ - ସଞ୍ଜଦୀପ ଚଷ୍ଟାମଣ୍ଡପରେ ଦପ୍ କରି ଜଳି ଉଠିଲା ଓ ପ୍ରକୃଳିତ ପ୍ରଦୀପ ଆଲୋକରେ ଦେଖିଲି ଦଶଭୁଜା ଦୁର୍ଗାଙ୍କୁ ବାଳିକା ବେଶରେ । “ମା’ଙ୍କୁ ଦେଖୁଛୁ ତ ! ଏପରି ଡରୁଛୁ କାହିଁକି ? ମୁଁ ଯେପରି ତୋର ମା’- ମା’ ଦୁର୍ଗା ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ମୋର, ତୋର ଓ ଏହି ସମଗ୍ର ଜଗତର ମା’ । ବିଶ୍ୱପ୍ରସବିନୀ ସେ ।” ସେଦିନ ସାୟଂ ଗଗନର ଅନ୍ଧକାର ନିମିଷମାତ୍ରକେ ଅପସ୍ୱୃତ ହୋଇ ଏକ ଦିବ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ଛଟାରେ ଝଲମଲ ହୋଇ ଉଦ୍ଭାସିତ ହୋଇ ଉଠିଥିଲା ଭଜାଗୃହ୍ୟ ବଂଶର ଚଷ୍ଟାମଣ୍ଡପ । ବିଦ୍ୟୁତ୍ଛଟାର ଦ୍ୟୁତିରେ ଦେବୀ ଦଶଭୁଜାଙ୍କ ଆବିର୍ଭାବ ସଚକିତ ନଳିନୀକାନ୍ତଙ୍କ ଚକ୍ଷୁ ସମକ୍ଷରେ । ଏହା ହିଁ ଦେବୀଙ୍କର ପୂର୍ବଭାସ - ଗୌରୀ ବେଶରେ । ଦେବୀ ସେତେବେଳେ କୌମାରୀ ଓ ନଳିନୀକାନ୍ତ କୁମାର ନବମ ବର୍ଷ ବୟସରେ ପଦାର୍ପଣ କରିଛନ୍ତି ମାତ୍ର ।

“ମା’...ମା’ଲୋ...ମା’.... ମୋତେ ଛାଡ଼ି କୁଆଡ଼େ ଗୁଲିଗଲୁ ଲୋ ମା’...” ଝୁଲୁରୁ ସିଧାସଳଖ କୁତବପୁରକୁ ଆସି ମା’ଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ସମ୍ବାଦ ଶ୍ରବଣ କରି କାନ୍ଦିକାନ୍ଦି ଭୂମିରେ ଲୋଟିପଡ଼ିଲେ ନଳିନୀ । ମା’ଙ୍କ ଚିତାଭସ୍ମର ଧୂମପଟଳ ସେତେବେଳେଯାଏ ଭୈରବନଦୀ ତଟରେ ଆକାଶବନ୍ଧରେ ବିଦ୍ୟମାନ । ମୃତ୍ୟୁକୋଳରେ ଭଳିପଡ଼ିବାର ଅବ୍ୟବହିତ ପୂର୍ବରୁ ମା’ଙ୍କ କ୍ଷୀଣକଣ୍ଠରୁ ତାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିଃସୃତ ହୋଇଥିଲା - “ନଳିନୀକୁ କହିବ - ମୁଁ ତାକୁ ଜଗନ୍ନାଥାଙ୍କ କୋଳରେ ସମର୍ପଣ କରିଦେଇଗଲି ।” ମାତୃସ୍ନେହଧନ୍ୟ ମା’ଙ୍କର ଅତି ଆଦରଯନ୍ତ୍ରରେ ଲାଳିତପାଳିତ ନଳିନୀକାନ୍ତଙ୍କ ମନରେ ଜଗତର ମା’ ଜଗନ୍ନାଥାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉତ୍ପ୍ରୀତ ହୋଇଥିବା ଦର୍ଶନଲାଳସା, ଆକାଂକ୍ଷା ଓ ଅଭୀପ୍ତସା - ଏକାନ୍ତରେ ଯେତେ କ୍ରନ୍ଦନ କରି ମା’ ମା’ ତାକିଲେ ମଧ୍ୟ ମା’ ତାଙ୍କୁ ଦର୍ଶନଦାନରୁ ବଞ୍ଚିତ କଲେ । ଏତେ ଆକୃଳ ହୋଇ ମା’ଙ୍କୁ ତାକିଲେ ମଧ୍ୟ ପାଷାଣୀ ମା’ର ହୃଦୟ ତରଳୁ ନାହିଁ । ଥରେହେଲେ ଦେଖା ଦେଉନାହିଁ । କିଏ ଏଇ ମା’ ଜଗଜନନୀ ?

ନଳିନୀକାନ୍ତଙ୍କ ଜୀବନର ପଟ୍ଟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲା କୁମାରୀ ସୁଧାଂଶୁବାଳାଙ୍କ ପାଣିଗ୍ରହଣ କରି । ଏହି ପଟ୍ଟ ପରିବର୍ତ୍ତନର ପୁନଃ ରୂପାନ୍ତର ନଳିନୀକାନ୍ତଙ୍କୁ ସାଧନାର ମହାରାଜ୍ୟକୁ ପ୍ରବେଶ କରାଇଲା ସୁଧାରାଣୀଙ୍କ ଅକାଳ ବିୟୋଗରେ । ଅଘଟଣ-ଘଟଣ-ପଟ୍ଟୀୟସୀ ମହାମାୟାଙ୍କ ଦିବ୍ୟଲୀଳାର ବିଚ୍ଛୁରଣ ତାଙ୍କ ବିରହବିଧୁର ପ୍ରାଣରେ ଝଞ୍ଜୁଟ କଲା କରୁଣ ରାଗିଣୀର ମୂର୍ଚ୍ଛନା । ତାଙ୍କ ଫୁଲ ପ୍ରାଣର ଶତ ଆଶା ଆକାଂକ୍ଷାକୁ ଭରା ଭୈରବନଦୀ ତଟର କଦମ୍ବ ବୃକ୍ଷ ମୂଳରେ ପ୍ରକୃଳିତ ଚିତାରେ ଭସ୍ମ କରି ସେ ବହିର୍ଗତ ହେଲେ ନିଜ ଜୀବନରହସ୍ୟ ଉଦଘାଟନ କରିବାକୁ । ସହସର୍ମିଣୀ ସୁଧାଂଶୁବାଳାଙ୍କ ଅନ୍ତିମ ବାଣୀ - “ତାଙ୍କୁ କହିବ, ଆଉ ବିବାହ କରିବେ ନାହିଁ, ନିଞ୍ଚେଗୁଣ୍ୟ ସାଧନ କରିବେ ।” ଗୀତାର ବାଣୀ - “ତ୍ରେଗୁଣ୍ୟ ବିଷୟା ବେଦା ନିଞ୍ଚେଗୁଣ୍ୟୋ ଭବାର୍ଜୁନ” - ମା’ଙ୍କର ଏହି ଅନ୍ତିମ ବାଣୀ ତାଙ୍କ କର୍ଣ୍ଣକୁହରରେ ପ୍ରବେଶ କରି ତାଙ୍କ ସାଧନହୃଦୟର ବହିକୁ ସହସ୍ରଗୁଣ ପ୍ରକୃଳିତ କରି ତୋଳିଲା । ମୃତା ପତ୍ନୀଙ୍କ ଛାୟାମୂର୍ତ୍ତି ଦର୍ଶନ ପରେ ପରକାଳ ଅବିଶ୍ୱାସୀ ନଳିନୀକାନ୍ତଙ୍କ ମନ ଲୋକାନ୍ତରିତାଙ୍କୁ ପରଲୋକରୁ ଫେରାଇ ଆଣିବାପାଇଁ ଯେତେ କଠିନ ସାଧନାର ପ୍ରୟୋଜନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଗଲା । ମନର ବ୍ୟାକୁଳତାର ଚରମରେ ତାଙ୍କର ଏକାକ୍ଷରୀ ମନ୍ତ୍ରର ଅଭାବନୀୟ ପ୍ରାପ୍ତି ତାଙ୍କୁ ସାଧନରାଜ୍ୟରେ ପ୍ରବିଷ୍ଟ କରାଇଲା । ନିତ୍ୟ ଅନିତ୍ୟର ଲୁଚକାଳି ଖେଳ ମଧ୍ୟରେ ଛନ୍ଦ, ତାଳ, ଲୟପୁଞ୍ଜ ଜୀବନ ବେଦ ରୂପାନ୍ତରିତ ହୋଇଯାଇଥାଏ ପ୍ରାକୃତ ଓ ଅପ୍ରାକୃତର ସୃଷ୍ଟିବୈଚିତ୍ର୍ୟରେ ଓ ଏଇ ସୃଷ୍ଟି ବୈଚିତ୍ର୍ୟମଧ୍ୟରେ ଲୁଚାୟିତ ସୃଷ୍ଟିରହସ୍ୟକୁ ନିଜ ଜୀବନରେ ଅବରୋଧ କରି ଯେ ଅଗ୍ରସର ହୁଅନ୍ତି ସେ ହିଁ ହୁଅନ୍ତି - ‘ଆଧିକାରିକ ପୁରୁଷ’ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀନିଗମାନନ୍ଦ ପରମହଂସ ଦେବଙ୍କ ଜୀବନ ଦର୍ଶନ ଏହି ଭାବରେ ଅନୁସ୍ୱୀକୃତ । ଉପନିଷଦର ବାଣୀ - ‘ଯ ମେବୈଷ ବୃଣୁତେ ତେନ ଲଭ୍ୟ ତସ୍ମୈ ଦେଷା ବିବୃଣୁତେ ତନ୍ନୁସ୍ତାମ’ - ଅର୍ଥାତ୍ ଏହି ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାରଣୀ ଯାହାଙ୍କୁ ବରଣ କରନ୍ତି କେବଳ ସେ ହିଁ ତାଙ୍କୁ ଲାଭ କରନ୍ତି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ନାସ୍ତିକ୍ୟ ବୁଦ୍ଧି ମୂଳରେ କୁଠାରାଘାତ କରି ଠାକୁରାଣୀ ସୁଧାଂଶୁବାଳା ହିଁ ପ୍ରଥମେ ତାଙ୍କ ଚକ୍ଷୁ ଉନ୍ମିଳୀତ କରାଇଦେଲେ । ସଦ୍ଗୁରୁଙ୍କ ମହାଜୀବନର ସାଧନା କ୍ରମଶଃ ପ୍ରସ୍ତୁତିତ ହୋଇଉଠିଲା । ନଳିନୀକାନ୍ତଙ୍କ ଜୀବନ ଜିଜ୍ଞାସା ଜାଗୃତ ହୋଇଉଠିଲା ବଧୂବୀଜ ‘ସ୍ତ୍ରୀ’ର ସାଧନାରେ । ଜଗଜନନୀଙ୍କୁ ଜାୟରୂପରେ ପ୍ରାପ୍ତିର ସାଧନାର ଅୟମାରମ୍ଭ ତାଙ୍କର ପୂର୍ବଜନ୍ମ ମହାକୌଳ ତନ୍ତ୍ରସାଧକ ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦ ଗିରିଙ୍କ ଜୀବନରୁ ହୋଇସାରିଥିଲା । ଦେବୀଙ୍କୁ ମାତୃଭାବରେ ସାଧନା କଲେ ସେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି କିନ୍ତୁ ପତ୍ନୀ ଭାବରେ ଲାଭ କରିବାକୁ ହେଲେ ସାଧକଙ୍କୁ କଠିନ ପରୀକ୍ଷାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡ଼େ । ଶିବତ୍ୱରେ ପଡ଼ିଛି ନ ହେଲେ କେହି ତାଙ୍କୁ ଜାୟରୂପରେ ଲାଭ କରିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏହା ହିଁ ଥିଲା ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦ ଗିରିଙ୍କୁ ମା’ ଜଗଜନନୀଙ୍କ ଆବେଦନ । ଶିବତ୍ୱ ଲାଭ କରିବାପାଇଁ ମହାଶକ୍ତିଙ୍କ କଠୋର କଠିନ ପରୀକ୍ଷା ସହ୍ୟ କରି ମଧ୍ୟ ସ୍ୱୀୟ ସାଧନପକ୍ଷରେ ଅଟଳ ଶ୍ରୀନିଗମାନନ୍ଦ ହିଁ ତାଙ୍କୁ ସ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ ଲାଭ କରିଥିଲେ । ପରାବୈରାଗ୍ୟ ଓ ମହାଜ୍ଞାନ ଲାଭ ହିଁ ଶିବତ୍ୱ ଲାଭ । ଭଗବାନଙ୍କ ବିଶେଷ ସତ୍ତା ହେଉଛନ୍ତି ଗୁରୁ । ନଳିନୀକାନ୍ତଙ୍କ ପୌରୁଷ ଓ ଅଟଳ ସାଧନାର ଦିବ୍ୟଶକ୍ତି ବଳରେ ତାରାପୀଠର ମହାଶୁଣାନରେ ସମସ୍ତ ଜଗତ ଉଦ୍ଭାସିତ କରି ଦେବୀ ତାଙ୍କୁ ଦେଖାଦେଲେ ତାଙ୍କ ମନୋମୟୀ ମୂର୍ତ୍ତି ସୁଧାଂଶୁବାଳା

ରୂପରେ । ତାଙ୍କ ମହାଜୀବନର ବିଶ୍ୱରୂପ ଦର୍ଶନ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଏଇ ବିଶ୍ୱଚରାଚର ବ୍ୟାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ଦେବୀଙ୍କ ଘନୀଭୂତ ଦିବ୍ୟରୂପ ପ୍ରତିଭାତ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଦେବୀ ମନୋମୟୀ ରୂପରେ କହିଉଠିଲେ - ‘ତୁମେ ଇଚ୍ଛା ମାତ୍ରକେ ମୋର ଦର୍ଶନ ପାଇବ ।’ ପରେ ଦେବୀଙ୍କ ଦର୍ଶନ ସମୟରେ ତାଙ୍କର ପ୍ରଥମ ଅନୁଭବ -ମୋରି ଦେହରୁ ନିର୍ଗତ ତରଳ ଜ୍ୟୋତି ଘନୀଭୂତ ହୋଇ ରୂପ ପରିଗ୍ରହ କରୁଛି ଓ ମୋରି ଦେହରେ ବିଲୀନ ହୋଇ ଯାଉଛି । ତାହେଲେ ମୁଁ କିଏ ? ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଭାଷ୍ଟୋଦରୀ ତାଙ୍କ ଅଲକ୍ଷ୍ୟରେ ସେତେବେଳେ ‘ନିଗମାର୍ଥ ଗୋଚରକରୀ’ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ନିଗମାନନ୍ଦ ପରମହଂସ ନଳିନୀକାନ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ମହାଶକ୍ତିଙ୍କୁ ଜାୟା ରୂପରେ ଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ । ତାହା ତାଙ୍କର କେବଳ ବାହ୍ୟଦଶା । ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧଶାରେ - ‘ମୁଁ କିଛି ଗୃହେଁନା - ଗୃହେଁ କେବଳ ତୁମକୁ’ । ପୁରୁଷ ପ୍ରାକୃତ ଜଗତରେ ମୂଳସତ୍ତା ଭାବରେ ସ୍ୱରୂପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେଲେ ଶକ୍ତି ଜାୟା ରୂପରେ ପୁରୁଷସତ୍ତାଙ୍କୁ ଆଶ୍ରୟ କରନ୍ତି । ଏହାକୁ ହିଁ ସମାଧି ଅବସ୍ଥାରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ‘ଜ୍ଞାନୀଗୁରୁ’ରେ ଲେଖିଛନ୍ତି - “ପ୍ରକୃତିକୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ରଖି କେବଳ ପୁରୁଷ କେବେହେଲେ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନ ସିଦ୍ଧ ହୋଇପାରିବେ ନାହିଁ । ପ୍ରକୃତି ଓ ପୁରୁଷର ଏକାତ୍ୱଭାବର ନାମ ବ୍ରହ୍ମ । ଏହା କେବଳ ସମାଧି ଅବସ୍ଥାରେ ହିଁ ଅନୁଭୂତ ହୋଇଥାଏ । ସେତେବେଳେ ଜଣାପଡେ ଏକ ବ୍ରହ୍ମ ହିଁ ଚଣକବତ୍ ଦ୍ୱିଧା ବିଭକ୍ତ ହୋଇ ପ୍ରକୃତି ଓ ପୁରୁଷ ରୂପରେ ଦୃଶ୍ୟମାନ ହେଉଛନ୍ତି ।” ତନ୍ତ୍ରସିଦ୍ଧି ପରେ ଦେବୀଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଜ୍ଞାନସାଧନାରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇ ନଳିନୀକାନ୍ତ ତାଙ୍କ ସ୍ଥୂଳ ଦର୍ଶନର ପ୍ରାକୃତ ଅବସ୍ଥାକୁ ପ୍ରଜ୍ଞାଦୃଷ୍ଟିରେ ଅନୁଭବ କରି ଜ୍ଞାନସିଦ୍ଧି ନିଗମାନନ୍ଦ ହେଲେ । ପ୍ରବ୍ରଜ୍ୟାର ଶେଷରେ ‘କୋଃହଂ’ - ଜୀବନଜିଜ୍ଞାସା ରୂପାନ୍ତରିତ ହେଲା ‘ଅହଂ ବହ୍ମାସ୍ମି’ରେ । ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞର ଏଇ ନିର୍ବିଶେଷ ତତ୍ତ୍ୱକୁ ସେ ଯୋଗପଥରେ ଆତ୍ମାନୁଭୂତି ବଳରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରିବାକୁ ଯାଇ ଗୁରୁଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ନିର୍ବିକଳ୍ପ ସମାଧି ଲାଭ କଲେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀନିଗମାନନ୍ଦ ଦେବ ନିର୍ବିକଳ୍ପ ଭୂମିରେ ଉପନୀତ ହୋଇ ସମସ୍ତ ତତ୍ତ୍ୱର ଉତ୍ତରେ ଗୁରୁବିମୁରେ ନିଜକୁ ଉପଲବ୍ଧି କଲେ ‘ମୁଁ ଗୁରୁ’ ଭାବରେ । ଏଇ ଉପଲବ୍ଧି ନେଇ ଅବତରଣ କଲେ ପୁନଶ୍ଚ ଏଇ ଧରାପୃଷ୍ଠକୁ ।

ବ୍ରହ୍ମତତ୍ତ୍ୱ ପୁରୁଷ- ପ୍ରକୃତି ବା ଇଶ୍ୱର ଶକ୍ତିରେ ଦ୍ୱିଧଳ ଚଣକବତ୍ । ଉପନିଷଦର ଭାଷାରେ ‘ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ ବ୍ରହ୍ମେବ ଭବତି’ ବା ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞ ପୁରୁଷ ଯଦି ସ୍ୱୟଂ ବ୍ରହ୍ମରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୁଅନ୍ତି ସେଠାରେ ଶକ୍ତି ସମନ୍ୱିତ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ନିଗମାନନ୍ଦ ପରମହଂସ ଦେବଙ୍କ ଜୀବନରେ ଏହାର ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଘଟିଛି । ମହାରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ମହିଳା ରୂପରେ ବାରାଣସୀ ଚଳ ପରିହିତା ରତ୍ନାଳଙ୍କର ଭୂଷିତା ମହିମାମୟୀ ପରିବାଜକଙ୍କ ପଶ୍ଚାତ୍ତେ ଦର୍ପିତ ମଧୁର ହସରେ କହିଲେ - “ମୁଁ କାଶୀ ପୁରାଧୀଶ୍ୱରୀ ଅନ୍ନପୂର୍ଣ୍ଣା ।” ପରିବାଜକ କ୍ଷେତ୍ର ଦେଖିଲେ ନିର୍ଗୁଣ, ସଗୁଣ ସାକାରରେ ପୁଷ୍ଟିଉଠିଛନ୍ତି । ନିର୍ବିକଳ୍ପରେ ସେ ସତ୍ ଓ ଚିତ୍ ସ୍ୱରୂପଙ୍କୁ ଲାଭ କରିଛନ୍ତି । ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞର ଆନନ୍ଦ ରୂପ ସେତେବେଳେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ଅଜ୍ଞାତ । ଜତ ଜଗତର ଅଶୁ ପରମାଶୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଚିତ୍ ଆବେଶରେ ଚିନ୍ତା ସତ୍ତାରେ ପରିଣତ ହେଉଛନ୍ତି । ଏହି ବୋଧ ଆତ୍ମସ୍ଥ କରାଇ ଲୀଳାନାଟକର ସୁତଧାରଣକାରୀ ସ୍ୱୟଂ କାଶୀପୁରାଧୀଶ୍ୱରୀ ଅନ୍ନପୂର୍ଣ୍ଣା ହିଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀନିଗମାନନ୍ଦ ଦେବଙ୍କର ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ଚେତନା ଜାଗତ କରାଇଦେଲେ । ନିର୍ବିକଳ୍ପ ସମାଧି ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତ ଗୁରୁଙ୍କ ଚିଦାକାଶରେ ଭାସିଉଠିଲେ ସିଦ୍ଧା ଯୋଗିନୀ ପ୍ରେମମୟୀ ଗୌରୀମା’ । ଜ୍ଞାନୀଗୁରୁ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ଦେବଙ୍କ ସହିତ ପରିବାଜକ ଅବସ୍ଥାରେ ତାଙ୍କ ଆଶ୍ରମରେ ହିମାଳୟର ନିଭୂତ କନ୍ଦରରେ ଅବସ୍ଥାନ କାଳରେ ସେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରିଥିଲେ ତାଙ୍କୁ । ଇଚ୍ଛିତରେ ସମସ୍ତ କଥା ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ପରମହଂସଙ୍କ ସହିତ ତାଙ୍କର ଆଲୋଚନା ହେବା ପରେ ଫେରିଆସିବା କାଳରେ ସେ ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ କହିଥିଲେ ତୁମର ଏଇ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ଶିଷ୍ୟଟି କେବେ ଯଦି ନିର୍ବିକଳ୍ପ ସମାଧି ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ତାହେଲେ ମୋ ପାଖକୁ ପ୍ରେରଣ କରିବ । ସେଦିନ ପ୍ରେମସିଦ୍ଧା ଗୌରୀମା’ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ସେଠାରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରି ତାଙ୍କ ଅଧୀର ପ୍ରତୀକ୍ଷାର ଅବସାନ ଘଟାଇଲେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଶକ୍ତିଙ୍କୁ ବାହାରେ ମନୋମୟୀ ରୂପରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରି ତାଙ୍କୁ ହିଁ ଅର୍ଦ୍ଧଜଗତରେ ସୁସ୍ଥ ଆତ୍ମଚୈତନ୍ୟ ବା ଜ୍ୟୋତିରୂପରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରିଥିଲେ ଓ ତାହା ନିର୍ବିକଳ୍ପ ଭୂମିରେ ବ୍ରହ୍ମଚୈତନ୍ୟରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ହୋଇଥିଲା । କେବଳ ବାକି ଥିଲା ଭାବଜଗତ ବା ଲୀଳାଜଗତ । ପ୍ରେମାସ୍ତବ ପରମାତ୍ମା ପ୍ରକଟ ହେଲେ ପ୍ରେମମୟୀ ହ୍ଲାଦିନୀ ଶକ୍ତି ରୂପରେ । ଭାବଜଗତରେ ପ୍ରେମପଥରେ ପ୍ରେମଭକ୍ତି ଲାଭ - ଚିତ୍ତନିରୋଧ ନୁହେଁ ଚିତ୍ତବିକାଶ ସାଧନ । ଏହି ଅଭିନବ ପଦ୍ଧା ପ୍ରେମସାଧନାରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ନିଗମାନନ୍ଦ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କଲେ । ଗୌରୀ ମା’ଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେହି ପ୍ରେମମୟୀଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରି କହିଉଠିଲେ - ‘ମୁଁ ତୁମର ପ୍ରେମର ଭିଖାରୀ ।’ କାରଣ ଭାବର କୌଣସି ସାଧନା ନାହିଁ । କେବଳ ସଞ୍ଚରଣ ଦ୍ୱାରା ହିଁ ଏହା ସମ୍ଭବ ହୁଏ । ହିମାଳୟର ନିଭୂତ କନ୍ଦରରେ ପ୍ରେମସିଦ୍ଧା ଗୌରୀ ମା’ଙ୍କ ସଞ୍ଚିତ ଅମୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦର ଝରିପଡିଲା ସ୍ୱାମୀ ନିଗମାନନ୍ଦଙ୍କ ପଦପାନ୍ତରେ । ଭଜିପଡିଲେ ପାଦତଳେ ଶୋତଶୀ ସୁଧାଂଶୁବାଳା ରୂପରେ ପ୍ରେମସିଦ୍ଧା ଗୌରୀ । ଏହାପରେ ହିଁ ପୂର୍ଣ୍ଣବ୍ରହ୍ମରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେଲେ ବ୍ରହ୍ମକୋଟୀ ପୁରୁଷ ପ୍ରେମିକଗୁରୁ ଶ୍ରୀନିଗମାନନ୍ଦ । ପ୍ରଜ୍ଞା ପ୍ରେମରେ ବିଗଳିତ ହୋଇଗଲା । ମହାଜ୍ଞାନ ମହାଭାବରେ ପରିଣତ ହୋଇଗଲା । ଲୀଳାଜଗତର ଏହି ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରି ସେ ଜଗତ ସମ୍ମୁଖରେ ନିଜକୁ ‘ପ୍ରେମିକଗୁରୁ’ ଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କଲେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ନିର୍ବିଶେଷ ନିର୍ଗୁଣ ଅବସ୍ଥାକୁ ବ୍ୟୁତ୍ପାଦନ ଦଶାରେ ସଗୁଣ ସାକାରରେ ପୁଷ୍ଟି ଉଠିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରି ନିରୁପାଧିକ ସାକ୍ଷୀସତ୍ତାରେ ଆରୁହ ହେଲେ । ଗାରୋହିଲ୍‌ରେ ସେହି ପରମାସିଦ୍ଧିର ସନ୍ଧିକ୍ଷଣ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲା । ପ୍ରେମମୟୀଙ୍କ

ପ୍ରେମ ପ୍ଲାବନରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ହୃଦୟ ପ୍ଲାବିତ ହୋଇ ରସସିନ୍ଧୁ ହୋଇଥିଲା ଓ ତାଙ୍କ ଉଷର ହୃଦୟ ସରସ ହୋଇଥିଲା । ଜ୍ଞାନ, ଯୋଗ ସାଧନାରେ ରୁଷ ହୃଦୟ ପ୍ରେମସମାଧି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ପ୍ରେମରସ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ଆସ୍ବାଦନ କରିଥିଲା ।

ହିମାଳୟର ପ୍ରେମସିଦ୍ଧାଙ୍କ ପ୍ରେମ ମନ୍ଦାକିନୀର ଧାରା ପ୍ରବାହିତ ହୋଇ ବହି ଆସିଲା ଗାରୋ ପାହାଡ଼କୁ । ସିନ୍ଧ ସଦ୍‌ଗୁରୁଙ୍କର ଆକ୍ଷର୍ୟ ଭାବର ବହିଃପ୍ରକାଶ । ଇଚ୍ଛା ହେଲା ତାଙ୍କର ଦେବୀଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରିବାକୁ ସେଇ ପ୍ରେମିକର ବାସରଘରେ । ଇଚ୍ଛା ମାତ୍ରକେ ଦେବୀ ଅଷ୍ଟମବର୍ଷୀୟ ବାଳିକା ରୂପରେ କୋଳମଣ୍ଡନ କଲେ ବୃତ୍‌ପୁରୁଷଙ୍କର, ଯେ ସଗୁଣ ସାକାରରେ ଭଜାଗୃହ୍ୟ ବଂଶର ଚଣ୍ଡୀମଣ୍ଡପରେ ପ୍ରକୃଳିତ ପ୍ରଦୀପ ଅଗ୍ନିଶିଖାରେ ଦିନେ ଦର୍ଶନ ଦାନ କରିଥିଲେ । ହସିଉଠିଲେ ଦେବୀ । ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହେଲେ ସେଇ ଅଷ୍ଟମବର୍ଷୀୟ ବାଳିକା ଷୋଡ଼ଶୀ ସୁଧାଂଶୁବାଳା ରୂପରେ । ପୁନଶ୍ଚ ଆକ୍ଷର୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସେଇ ଷୋଡ଼ଶୀ ବଧୂ ସୁଧାରାଣୀଙ୍କର ଓ ପ୍ରକାଶିତା ହେଲେ ଜନନୀ ଯୋଗେନ୍ଦ୍ରମୋହିନୀ । ଏଠାରେ ପ୍ରକଟ ପ୍ରକାଶରେ ବ୍ରହ୍ମମୟୀ ବ୍ରହ୍ମବିଦଙ୍କ ନିକଟରେ ଯୁଗପତ୍ ଦୁହିତା, ଜାୟା ଓ ଜନନୀ ରୂପରେ ଉପନୀତ ହେଲେ । ପରମା ପ୍ରକୃତିଙ୍କର ଏହା ହିଁ ଲୀଳାବିଳାସର ଏକ ଜ୍ୟୋତିର୍ଦିଗ । ଯେଉଁ ପରମା ପ୍ରକୃତି ଦୁହିତା ହୋଇ ତାଙ୍କ ଆତ୍ମଜା ସେ ହିଁ ଭାବର ପରିଣତିରେ ତାଙ୍କ ଆତ୍ମ ସମାଦୟିତା । ପୁନଶ୍ଚ ସେ ହିଁ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ରୂପରେ ପରମପୁରୁଷଙ୍କ ଜନନୀ - ଏହା ହିଁ ନିରୁପାଧି ଭାବ ଅର୍ଥାତ୍ ସର୍ବ ଉପାଧିର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ବଜଗତରେ ଉପାଧିଶୂନ୍ୟ ଅବସ୍ଥା । ଜଗଜ୍ଜନନୀ ଏଇ ଉପାଧିଶୂନ୍ୟ ଅବସ୍ଥାରେ ତ୍ରିମୂର୍ତ୍ତିରେ ସମସ୍ତ ଜଗତ ବ୍ୟାପ୍ତ । ଏହା ହିଁ ନିହେନ୍ତୁଣ୍ୟ ସାଧନାର କଠିନ ଚରମପଥ । ସଂସ୍କାରମୁକ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ଏଇ ଉପଲବ୍ଧି ତ୍ରିଗୁଣାତୀତ ପଥରେ ଭାବସିନ୍ଧୁ ଅବସ୍ଥା । ଏଇ ଗୁରୁ ରହସ୍ୟର ଅନ୍ତରାଳରେ ନିଗମଦର୍ଶନର ନିଗୁରୁ ରହସ୍ୟ ବିଦ୍ୟମାନ । ଏଇ ନିରୁପାଧି ଭାବର ଉପଲବ୍ଧିରେ ମହାମାହେଶ୍ୱରୀଙ୍କର ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ ସଦ୍‌ଗୁରୁଙ୍କୁ ଅନୁକ୍ତି - ଏଥର ତୁମକୁ ଜୀବ ଭକ୍ତାର ନିମିତ୍ତ ଲୋକାଳୟକୁ ଯିବାକୁ ପଡିବ - “ଯାଅ ଯାଅ ଯୋଗୀବର, ଛାଡି ଏ ବାସର ଘର” । ସିନ୍ଧ ପ୍ରେମିକ ଗୁରୁଙ୍କ ସହଜ ସରଳ ପ୍ରଶ୍ନ - “କେଉଁଠି ପାଲଟି ତୁମକୁ ?” ମାହେଶ୍ୱରୀଙ୍କ ସହଜ ଉତ୍ତର - ‘ତୁମ ଶିଷ୍ୟ ଭକ୍ତ ଓ ସତୀ ସାଧୁ ପତିବ୍ରତା ଶିଷ୍ୟାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମୋତେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରିବ ।’ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ଏହାକୁ ହିଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ତାଙ୍କର ଏକ ପତ୍ରରେ ଲେଖିଲେ - “ତୋଦେର ମଧ୍ୟେ ଯେ ଆମି ଆମାର ଆନନ୍ଦମୟୀର ଲୀଳାବିଳାସ ଉପଭୋଗ କରି । ତୋରା ତା’ର ବିକାଶ ବଲିୟାଇନା ତୋଦେର ପ୍ରତି ଆମାର ଏତ ପ୍ରୀତି । ତାଇ ସଦାଈଚ୍ଛା ହୟ ତୋଦେର ହୃଦୟ ପୁର୍ଣ୍ଣ କରିୟା ତିନି ପ୍ରକାଶିତ ହଉନ୍ - (ତିଠି୧/୬୩)” । ଏହା ହିଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ନିଗମାନନ୍ଦ ଦେବଙ୍କ ମର୍ମସ୍ଥଳରୁ ଉତ୍ପତ୍ତ ହୃଦୟାବେଗର ପ୍ରକ୍ଷନ୍ନ ସ୍ୱରୂପାବସ୍ଥାର ଉନ୍ମୋଚିତ ଦିଗ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ନିଗମାନନ୍ଦ ପରମହଂସ ଦେବଙ୍କ ପୂର୍ଣ୍ଣତ୍ୱର ଅୟମାରମ୍ଭ ନିର୍ବିକଳ ଭୂମିରୁ ଗୁରୁଭାବରେ ଏଇ ଲୀଳାଜଗତକୁ ପୁନଃ ଅବତରଣ । ନିହେନ୍ତୁଣ୍ୟ ସାଧନାର ଚରମରେ ମଧ୍ୟ ଗାରୋହିଲ୍‌ରେ ନିରୁପାଧି ଭାବର ବ୍ୟାପ୍ତିତ୍ୱକୁ ସେ ଲୋକାଳୟରେ ଅବତରଣ କରି ଜଗତପରିବ୍ୟାପ୍ତ କଲେ ଓ ତ୍ରିଗୁଣାତୀତ ଅବସ୍ଥାରେ ସମ୍ବନ୍ଧ ତତ୍ତ୍ୱରେ ଗୁରୁଶିଷ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧକୁ ଏକୀଭୂତ ଅବସ୍ଥାରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରି କହିଲେ - ‘ତୋରାଇ ଆମାର ଭଗବାନ’ । ଗୁରୁ ଭାବରେ ତାଙ୍କର ଏ ଜଗତକୁ ଅବତରଣ ଜଗଦ୍‌ଗୁରୁଙ୍କ ବିଶେଷ ଇଚ୍ଛାରେ ସଂଘଟିତ ହେଲାପରେ ସେ ନିଜର ଆତ୍ମ ପରିଚୟ ଦେଲେ ‘ସଦ୍‌ଗୁରୁ’ ଭାବରେ ଓ ସମସ୍ତ ଜଗତରେ ତାଙ୍କର ଏହି ଗୁରୁଭାବ ବିକଶିତ ଓ ପରିବ୍ୟାପ୍ତ ହେବାରୁ ସେ ହେଲେ ‘ସାର୍ବଭୌମ’ ଗୁରୁ ଓ ଭଗବତ୍ ତତ୍ତ୍ୱରେ ନିଜକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରି ସେ ହେଲେ ‘ଭଗବାନ ଗୁରୁ’ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତ
ଶ୍ରୀ ନବକିଶୋର ନାୟକ
ଝାରସୁଗୁଡ଼ା ଶାଖା ସଂଘ

ନିଜକୁ ମନଠାରୁ ପୃଥକ୍ ଭାବରେ ଉପଲବ୍ଧି କରିବାକୁ ଅଭ୍ୟାସ କର । ମନର ଅବସ୍ଥା ସହିତ ନିଜକୁ ମିଶ୍ରିତ କରିଦେଲେ କିପରି ସ୍ୱରୂପ ଆନନ୍ଦ ଉପଲବ୍ଧି କରିବ ? ସେଥିପାଇଁ ସବୁ ଅବସ୍ଥାରେ ସାକ୍ଷୀରୂପରେ ରହି ସୁଖ-ଦୁଃଖ, ରୋଗ-ଶୋକରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଠିକ୍ ରଖ - ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଭଗବାନଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ତାଙ୍କର ଜୟ ଉଚ୍ଚାରଣ କର - ସବୁବେଳେ ନାମ ନିଅ । ପ୍ରାରବ୍ଧ ହାତରୁ କାହାରି ହେଲେ ନିସ୍ତାର ନାହିଁ ।

- ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଚିଠି (୩/୭୦)

ସଦ୍‌ଗୁରୁ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କ ମହିମା ବେଦ, ଉପନିଷଦ, ପୁରାଣ, ଗୀତା, ସଂହିତା, ଅଧ୍ୟାତ୍ମ୍ୟ ରାମାୟଣ, ମହାଭାରତ, ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭାଗବତ ଆଦି ଗ୍ରନ୍ଥମାନଙ୍କରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଛି । ସଦ୍‌ଗୁରୁଦେବଙ୍କ ପୂଜା ଅର୍ଚ୍ଚନାଦି ମଧ୍ୟ ସତ୍ୟଯୁଗରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ତ୍ରେତୟା, ଦ୍ଵାପର ଓ କଳିଯୁଗରେ ଅଧୁନା ଜନସମାଜରେ ଦେଶ ଓ ସଂପ୍ରଦାୟ ଭେଦରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ, ପରୋକ୍ଷ ଅଥବା ଅନ୍ୟ ନାମରେ ପ୍ରକାରାନ୍ତରେ ପ୍ରଚଳିତ ହୋଇ ଆସୁଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ‘ଗୁରୁ’ ନାମର ତାତ୍ତ୍ଵିକ ଅର୍ଥ ଭାବପୁଷ୍ଟି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଆଲୋଚନା କରାଯାଉଛି । ‘ଗୁରୁ’ ଶବ୍ଦ ମହାମନ୍ତ୍ର, ସିଦ୍ଧିନାମ ତଥା ତାରକବ୍ରହ୍ମ । ଏହାର ତାତ୍ତ୍ଵିକ ଅର୍ଥ ହେଉଛି –

ପ୍ରଥମତଃ – ଗୁ ଶବ୍ଦେ ଗୁଣୋତି, ଉପଦିଶତି ଧର୍ମଜ୍ଞାନଂ ଭକ୍ତଂ ଚ ଇତି । ଗୁଣୋତି ଉପଦିଶତି ତତ୍ତ୍ଵଂ ବେଦାଦିଶାସ୍ତ୍ରାଣି ଆତ୍ମଜ୍ଞାନଂ ସାଧନାନି ବା ଇତି । ଅର୍ଥାତ୍ ଧର୍ମଜ୍ଞାନ ଓ ଭକ୍ତି ଉପଦେଶ ପ୍ରଦାନ କାରଣରୁ ତାଙ୍କୁ ‘ଗୁରୁ’ କୁହାଯାଇଛି । ତତ୍ତ୍ଵର ବେଦାଦି ଶାସ୍ତ୍ରର ଏବଂ ଆତ୍ମଜ୍ଞାନ ସାଧନର ଉପଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିବା ହେତୁ ତାଙ୍କୁ ‘ଗୁରୁ’ କୁହାଯାଏ ।

ଦ୍ଵିତୀୟତଃ – ଗୁ ଗୀର୍ଯ୍ୟତେ ମହତ୍ତ୍ଵାଦ ଇତି ବା ଅର୍ଥାତ୍ ଦେବତାମାନେ, ଗନ୍ଧର୍ବମାନେ ଏବଂ ମନୁଷ୍ୟମାନେ ତାଙ୍କୁ (ଅର୍ଥାତ୍ ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କୁ) ସ୍ତୁତି କରିବା ହେତୁ ତାଙ୍କୁ ‘ଗୁରୁ’ କୁହାଯାଏ । ମହିମା ଏବଂ ମାହାତ୍ମ୍ୟ ଅବଲମ୍ବନ କରି ତାଙ୍କର ସ୍ତୁତି କରାଯାଉଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ‘ଗୁରୁ’ କୁହାଯାଏ ।

ତୃତୀୟତଃ – ଗୁ ସେବନେ । ଗରତି, ସିଞ୍ଚତି ଜ୍ଞାନବାରିଣା ଶିଷ୍ୟ ହୃଦୟ କ୍ଷେତ୍ରଂ । ଅର୍ଥାତ୍ ସେ ଶିଷ୍ୟ ହୃଦୟରେ ଜ୍ଞାନ ବାରି ସିଞ୍ଚି ବା ସେବନ କରନ୍ତି ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ ‘ଗୁରୁ’ କୁହାଯାଏ ।

ଚତୁର୍ଥତଃ – ଗୁ ବିଜ୍ଞାନେ । ଗାରୟତେ, ବୋଧୟତି ବେଦଶାସ୍ତ୍ରାଦିନି ଆତ୍ମତତ୍ତ୍ଵାଦିଙ୍କ ଇତି । ଅର୍ଥାତ୍ ସେ ବେଦାଦିଶାସ୍ତ୍ରର ତଥା ଆତ୍ମତତ୍ତ୍ଵାଦିର ଜ୍ଞାନ ଶିଷ୍ୟ ହୃଦୟରେ ଜାତ କରାନ୍ତି । ତେଣୁ ‘ଗୁରୁ’ ଶବ୍ଦରୁ ଏହା ହିଁ ନିର୍ଣ୍ଣିତ ହୁଏ ।

ପଞ୍ଚମତଃ – ଗୁ ନିଗରଣେ । ଗିରତି, ଗିଳତି ଅଜ୍ଞାନଂ ଇତି । ଅର୍ଥାତ୍ ସେ ଶିଷ୍ୟଠାରୁ ଅଜ୍ଞାନକୁ ‘ଗିରତି’ ନିଗାତିନେଇ ‘ଗିଳତି’, ନିଜେ ଗିଳି ପକାନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍ ଶିଷ୍ୟଠାରୁ ଅଜ୍ଞାନ ଅକ୍ଷକାର ଦୂରକରି ନିଜେ ସେହି ଅଜ୍ଞାନ ଅକ୍ଷକାରକୁ ଆତ୍ମସାତ୍ କରନ୍ତି, ଯେପରି ତାକୁ ପୁନର୍ବାର ଅଜ୍ଞାନ ଘୋଡ଼ି ନ ଯାଏ । ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ ‘ଗୁରୁ’ ଶବ୍ଦରେ ଅଭିହିତ କରାଯାଇଛି ।

ଷଷ୍ଠତଃ – ଗୁରୀ ଉଦ୍ୟମନେ । ଗୁରତେ ସତ୍ ପଥେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତୟତି ଶିଷ୍ୟଂ ଇତି । ଶିଷ୍ୟକୁ ସତ୍‌ପଥରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ କରି ଓ ପରିଗୂଳିତ କରିବା ହେତୁ ତାଙ୍କୁ ‘ଗୁରୁ’ କୁହାଯାଏ ।

– ‘କଲ୍ୟାଣ’ ଶିକ୍ଷାଙ୍କରୁ ସଂଗୃହୀତ

ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ପରମାରାଧ୍ୟ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ନିଗମାନନ୍ଦ ସରସ୍ଵତୀ ଦେବ ଉପରୋକ୍ତ ଲକ୍ଷଣବନ୍ତ ସଦ୍‌ଗୁରୁ । ତାଙ୍କ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ସଂଘୀୟ ଭାବଧାରା ଓ ଯୁଗୋପଯୋଗୀ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସନାତନୀ ମାର୍ଗ ଆଗାମୀ ସତ୍ୟଯୁଗର ପ୍ରସ୍ତୁତି ପର୍ବ ନିମିତ୍ତ ଏକାନ୍ତ ସର୍ବମତସମ୍ମତ ପଛା ବୋଲି ମନେହୁଏ ।

ଅମୃତ ପରଶ

ରସଗୋଲା, ରସଗୋଲା କହିଲେ ରସଗୋଲାର ସ୍ବାଦ ଜଣାପଡେନାହିଁ କି ଭଲ ବାସ୍ନା, ବଢିଆ ବାସ୍ନା ବା ସେ ଭଲ ବାସ୍ନା ଆଉ କାହାରିନାହିଁ ଇତ୍ୟାଦି ଉପମା ଦେଲେ ମଲ୍ଲୀଫୁଲର ବାସ୍ନାର ତୁଳନା କରାଯାଇପାରେନାହିଁ । ଯେ ରସଗୋଲା ଖାଏ ବା ଯେ ମଲ୍ଲୀଫୁଲର ବାସ୍ନା ଗ୍ରହଣ କରେ ସେ କେବଳ ଅନୁଭବରେ ତାହା ଜାଣେ ଓ ସେଥିପ୍ରତି ଆକୃଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ ।

ପୁରାଣରୁ ଆମେ ଜାଣୁ ଦେବତା ଓ ଅସୁରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗି ସମୁଦ୍ରମନ୍ଥନ ହୋଇଥିଲା ଓ ସେଥିରୁ ଅମୃତର ଉଦ୍ଭବ ହୋଇଥିଲା । ଦେବତାମାନେ ଅମୃତ ପିଇ ଅମର ହୋଇଥିଲେ ଓ ଅସୁରମାନେ ସେଥିରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ । ସେହିପରି ବ୍ୟଞ୍ଜନଗତରେ ପ୍ରତି ଜୀବ ହୃଦୟରେ ସର୍ବଦା ସମୁଦ୍ରମନ୍ଥନ ହେଉଅଛି ବା ଦୈବାସୁର ସଂଗ୍ରାମ ଚାଲୁରହିଅଛି । ଦେବତାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷକୁ ନିବୃତ୍ତି ଓ ଅସୁର ପକ୍ଷକୁ ପ୍ରବୃତ୍ତି କୁହାଯାଇଥାଏ । ପ୍ରବୃତ୍ତିରୁ ନିବୃତ୍ତିକୁ ଆସିବା ହିଁ ଦେବତ୍ବ ଓ ତାହାରି ସାଧନା ହିଁ ମନୁଷ୍ୟତ୍ବର ସାଧନା । ମନୁଷ୍ୟତ୍ବର ସାଧନା କରି ଯେଉଁମାନେ ଦେବତ୍ବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଛନ୍ତି ସେମାନେ ହିଁ ଅମୃତର ଅଧିକାରୀ । ଦେବତାମାନେ ସଂଘବଦ୍ଧ ଭାବର ପ୍ରତୀକ ଓ ଅସୁରମାନେ ଏକା ଏକା ବା ସ୍ୱାର୍ଥପର ଭାବର ପ୍ରତୀକ । ଗୋଟିଏ ମନ୍ଦବୃତ୍ତି ସାଂଗେ ସାଂଗେ ମନକୁ ଆସିପାରେ ଓ ତାହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ମନୁଷ୍ୟ ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ ଅଗ୍ରସର ହୋଇପାରେ । କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ ଭଲ ବୃତ୍ତି ମନୁଷ୍ୟ ମନରେ ସହଜରେ ଜାଗେନାହିଁ ବା ଜାଗିଲେ ମଧ୍ୟ ତାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାର ଦୃଢ଼ ସଂକଳ୍ପ ମନରେ ଏତେ ଶୀଘ୍ର ଉଦୟ ହୁଏନାହିଁ । ସଦ୍ଗୁଣ ପାଠ କଲେ ଓ ସାଧୁ ସଂଗରେ ମିଶିଲେ ଏହିପରି ବୃତ୍ତିର ଜାଗରଣ ହୋଇଥାଏ ଓ ସମ୍ମିଳିତ ଭାବରେ ତାହାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା କଲେ ସେହି ଭଲ ବୃତ୍ତି ରୂପ ପରିଗ୍ରହ କରିଥାଏ । ସେହିପରି କୌଣସି ଅଶ୍ଳୀଳ ପୁଷ୍ପକ ପାଠ, ଅଶ୍ଳୀଳ ଦୃଶ୍ୟ ଦର୍ଶନ ଓ ଅଶ୍ଳୀଳ କଥନ ଇତ୍ୟାଦି ଶ୍ରବଣ କଲେ ଅଶ୍ଳୀଳ ଭାବ ମନରେ ଉଦିତ ହୋଇଥାଏ ଓ ଅସାଧୁ ସଂଗ ବା ଯେଉଁମାନେ ସାଧୁ ପ୍ରକୃତି ବିଶିଷ୍ଟ ନୁହଁନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ସଂଗ କଲେ ସେମାନଙ୍କ ଚରିତ୍ରର କୁପ୍ରଭାବ ନିଜ ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ନିଜକୁ ଭଲ ହେବାକୁ ହେଲେ ଭଲର ଉପାସନା ବା ଭଲର ସଂଗଲାଭ ମାନବ ଜୀବନରେ ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ତେଣୁ ସାଧୁସଂଗ କଲେ ଓ ସଦ୍ଗୁଣ ଇତ୍ୟାଦି ପାଠକଲେ ସାଧାରଣ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କ ଜୀବନର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟି ଅମୃତର ଆସ୍ବାଦନ ମିଳିଥାଏ ।

ଅମୃତ ଅର୍ଥାତ୍ ଯେ ମୃତ ନୁହେଁ, ତାହା ହିଁ ଆସ୍ବାଦ । ଏ ଜଗତରେ ତ ସମସ୍ତେ ମରଣଶୀଳ ତେଣୁ ଅମୃତର ଆସ୍ବାଦନ କିପରି ସମ୍ଭବ ? ତେଣୁ ଯେ ମରଣ ରାଜ୍ୟ ଅତିକ୍ରମ କରି ଅମରତ୍ବ ଲାଭ କରିଛନ୍ତି ବା ଚିନ୍ତାୟ ଦେହ ଲାଭ କରି ପୁନରାୟ ମରଜଗତକୁ ଜୀବ ଉଦ୍ଧାର ନିମନ୍ତେ ସଦ୍ଗୁରୁ ଭାବରେ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରିଛନ୍ତି ସେ ହିଁ ଏକମାତ୍ର ଅମୃତର ଅଧିକାରୀ । ତାଙ୍କରି ଶରଣ ଗ୍ରହଣ କରି କେବଳ ତାଙ୍କ କୃପାରୁ ଜାଗତିକ ମାନବ ଏହି ଅମୃତର ଆସ୍ବାଦନ ପାଇଥାଏ ବା ନିଜକୁ ମଧ୍ୟ ମୃତ ନୁହେଁ ବା ମୁଁ ଚିନ୍ତାୟ ଏହି ଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରାଇ ପାରିଥାଏ । ସେଥିପାଇଁ ଆମ ଗୁରୁ ପରମାରାଧ୍ୟ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜ କହିଛନ୍ତି, “ସାଧନ-ସମୁଦ୍ର ମନ୍ଥନ କରି ମୁଁ ଅମୃତର ଭାଣ୍ଡ ନେଇ ଆସିଛି । ଜଗତବାସୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ତାହା ତୁମମାନଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ବିତରଣ ହେବ ବା ସମଗ୍ର ଜଗତବାସୀ ସେହି ଅମୃତର ଅଧିକାରୀ ହେବେ ।” ସଦ୍ଗୁରୁଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଏ ଜଗତରେ ଯାହାଠାରୁ ଯେତେ ପ୍ରକାର ଜ୍ଞାନ ଲାଭ କଲେ ମଧ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟ କଦାପି ମୃତ୍ୟୁ ରାଜ୍ୟର ସାମା ଅତିକ୍ରମ କରିପାରେନାହିଁ । ନାହିଁ ମୃତ୍ୟୁ ଯାହାର ସେ ଅମୃତ । ଏହି ଭାବ କେବଳ ସଦ୍ଗୁରୁଦେବଙ୍କ କୃପାରୁ ଲାଭ ହୋଇଥାଏ । ସେଥିପାଇଁ ଭକ୍ତିଶାସ୍ତ୍ର ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭାଗବତରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି “ସଦ୍ଗୁରୁ ଯେବେ ମାରେ ଗୋଇଠା, ଅନ୍ଧାର ଘରେ ଜଳେ ବଇଠା” । କଳିଯୁଗରେ ଦୁର୍ବଳ ମାନବମାନବଙ୍କ ପାଇଁ ଗୁରୁଧାନ, ଗୁରୁନାମ ଜପ, ଗୁରୁସେବା ବା ତାଙ୍କ ଆଦେଶପାଳନ ଓ ସର୍ବଦା ଗୁରୁଙ୍କ ବାଣୀର ସ୍ମରଣ ମନନ ହିଁ ଏକମାତ୍ର ଆଶ୍ରୟ ସ୍ଥଳ । ଆମ ଗୁରୁ ଠାକୁର ଶ୍ରୀଶ୍ରୀନିଗମାନନ୍ଦ ସରସ୍ୱତୀ ଦେବଙ୍କ ବାଣୀ “ସଂଘ ମୋର ସ୍ୱରୂପ” । ସଂଘର ଆଶ୍ରୟ ଗ୍ରହଣ କରି ସଂଘର ଆଦେଶ ପାଳନ କରୁକରୁ ସଦ୍ଗୁରୁ ଦେବଙ୍କ ପଦ୍ୟକ୍ଷ ଦର୍ଶନର ସୁଯୋଗ ଲାଭ ହୋଇଥାଏ । ସେ ଭକ୍ତଙ୍କ ଅନ୍ତରରେ ଦର୍ଶନ ଦାନ କରିଥାନ୍ତି ଓ ସ୍ଥଳ ବିଶେଷରେ ସ୍ଥୁଳ ଦର୍ଶନ ମଧ୍ୟ ଦେଇଥାନ୍ତି । ସଂଘର ଆଦେଶ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାଳନ ନ କରି ପ୍ରଥମରୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଦର୍ଶନ ପାଇବା ସମ୍ଭବ ହୁଏନାହିଁ । ତେଣୁ ଆମ ସଂଘର ମୁଖପତ୍ରର ନାମ “ସଂଘ-ସେବକ” ।

ସଂଘର ସେବା ବା ଆଦେଶ ପାଳନ କରିବା ହିଁ ଗୁରୁସେବାର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଓ ସଂଘର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ହିଁ ଶ୍ରୀଗୁରୁଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବୋଲି ସେ ନିଜେ ଶ୍ରୀମୁଖରେ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ତେଣୁ ନିଜ ଇଚ୍ଛାରେ ନ ତଳି ଦେହ ମନ ଓ ପ୍ରାଣ ସମର୍ପଣ କରି ସଂଘର ଆଦେଶ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାଳନ କରିବା ହିଁ କଳିଯୁଗରେ ସଂଘସେବାର ପ୍ରଧାନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।

“A Sangha Sevak is not to question why, he is there to do or die.”

ଏହି ସଂଘ ରୂପକ ଶିକ୍ଷାଗୁରୁଙ୍କ ଆଦେଶ ନିର୍ବିଚାରରେ ପାଳନ କରୁ କରୁ ଦୀକ୍ଷାଗୁରୁ ବା ସ୍ୱୟଂ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଏକନିଷ୍ଠ ଶିଷ୍ୟ ଅନ୍ତରରେ ଅମୃତ ଦୀକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରିଥାନ୍ତି ବା ଶିଷ୍ୟ ଅମୃତ ଚିହ୍ନିତ ସ୍ୱରୂପ ଲାଭ କରିଥାନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ଭକ୍ତ ସର୍ବଦା ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥାନ୍ତି, “ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ପାଇଁ ଦିଅ ଅମୃତ ପରଶ”, କାରଣ ସେ ଭଲ ଭାବରେ ଜାଣେ ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ପାଇଁ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଥରେ ସେ ଅମୃତ ପରଶ ଲାଭ ହେଲେ ତାର ଆଉ ବିଲମ୍ବ ହୁଏନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଶ୍ରୀଚରଣାଶ୍ରିତ

ଶ୍ରୀ ଶରତଚନ୍ଦ୍ର ସିଂହଦେଓ

କେନ୍ଦ୍ର ପରିଚାଳନା ମଣ୍ଡଳୀ ସଦସ୍ୟ

ତା’ ଲାଗି ପରାଣ ଝୁରେ

ସଖୀ ! ତା ଲାଗି ପରାଣ ଝୁରେ
ପରାଣର କଥା ମରମର ବ୍ୟଥା
କା’ ଆଗେ କହିବି ବାରେ ? ।୧।

ତା ଆସିବା ବାଟ ଗୁଡ଼ି ମୁଁ ବସିଛି
ଯୁଦ୍ଧ ଯାଇ ଫୁଲେ ଶେଯ ସଜାଡିଛି
ତା’ ପଦ କମଳେ ମଥା ନୁଆଇଁ ମୋ
ପାଛୋଟି ନେବି କୁଟୀରେ ।୨।

ହାତ ଧରି ଦୋଳି ପରେ ବସାଇବି
ମୋ ଆଖି ନୀରରେ ପାଦ ଧୋଇଦେବି
ଅଞ୍ଜଳେ ପୋଛି ତା’ ଚରଣ ବନ୍ଦିବି
ଆସିବି ମନ ମନ୍ଦିରେ ।୩।

ଚନ୍ଦନ ଅଗୁରୁ ଗୋଳି ସଜାଡିଛି
ତା’ ଅଙ୍ଗେ ଲେପିବି ବୋଲି ମୁଁ ଭାଳିଛି
ଟୋପି ଟୋପି କରି ଗୋରଚନା ବିନ୍ଦୁ
ସାଜିଦେବି ମଥା ପରେ ।୪।

ତା’ଲାଗି ରାନ୍ଧିଛି ଭୋଗ ନଇବେଦ୍ୟ
ସଜାଡି ରଖିଛି ସୁଆଦି ଦରବ
ମାଆର ଆଦର ସରାଗ ମିଶାଇ
ଖୁଆଇ ଦେବି ସଧୀରେ ।୫।

ବିରହର ଯେତେ ଅନୁଭୂତି କଥା
ତା’ ଆଗେ କହିବି ରଖିଛି ସାଇତା
ତା’ ରଙ୍ଗ ଚରଣେ ମିନତି କରିବି
ଶରଣ ଦିଅ ଦାସୀରେ ।୬।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତା

ନିବେଦିତା ନାୟକ

New Jersey

୩୩୮ କୁମାରୀ ସଂଘ

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଉପଦେଶରେ ନାରୀର ସାଧନା

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଉପଦିଷ୍ଟ ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ଜୀବନ ଗଠନରେ ଭାଇ ଓ ମା' ଉଭୟେ ସମାନ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି । ତେବେ ଭାଇମାନଙ୍କ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସାଧନାରେ ସହାୟକା ଭାବରେ ସହଧର୍ମିଣୀ ମା'ମାନଙ୍କର କୌଣସି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସାଧନାର ପ୍ରୟୋଜନ ରହିଛି କି ନାହିଁ ଏବଂ ଯଦି ରହିଛି ତେବେ ସେ ସାଧନା କିପରି ଏବଂ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମା'ମାନଙ୍କୁ କ'ଣ ଉପଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି ତାହା ତାଙ୍କ ଉପଦେଶଗୁଡ଼ିକରୁ ଉଦ୍ଧାର କରି ଏଠାରେ କେତୋଟି ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା ।

ସଧବା ମା'ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଦେଶ ଦେଇ ସେ କହିଛନ୍ତି, “ସ୍ବାମୀଙ୍କୁ ଗୁରୁବ୍ରହ୍ମ ଜ୍ଞାନରେ ସୁଖପାଇ ଭଗବତ୍ ନିର୍ଭରତା ରକ୍ଷା କରିପାରିଲେ ହିଁ ନାରୀଜନ୍ମ ସାର୍ଥକ ହୋଇଯିବ ।” ଏଠାରେ ଦୁଇଟି ବିଷୟ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବାର କଥା । ପ୍ରଥମଟି ହେଉଛି, ସ୍ବାମୀଙ୍କୁ ଗୁରୁବ୍ରହ୍ମ ଜ୍ଞାନରେ ସୁଖ ପାଇବା, ଦ୍ବିତୀୟଟି ହେଉଛି, ଭଗବତ୍ ନିର୍ଭରତା ରକ୍ଷା କରିବା । ସ୍ବାମୀଙ୍କ ସହିତ ନାରୀର ସଂପର୍କ ଏଇ ‘ସୁଖ ପାଇବା’କୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଭଗବତ୍ମୁଖୀ କରି କହିଛନ୍ତି ‘ସ୍ବାମୀଙ୍କୁ ଗୁରୁବ୍ରହ୍ମ ଜ୍ଞାନରେ ସୁଖ ପାଅ ।’ ସୁଖ ପାଇବା ନାରୀର ସ୍ବାଭାବିକ ବୃତ୍ତି । ତା’ର ଦେହ, ମନ, ବୃତ୍ତିସମୂହ ଏଇ ସୁଖ ପାଇବା ଉପାଦାନରେ ଗଠିତ ଏବଂ ସୁଖ ପାଇବାର ଅନୁରୂପ । ଛୋଟ ଝିଅଟିଏ ତା’ର ଭାଇ ଭଉଣୀ, ପିତାମାତାଙ୍କୁ ସୁଖ ପାଏ, ବିବାହ ପରେ ସ୍ବାମୀ, ଶ୍ବଶୁରାଳୟର ପରିବାର ପରିଜନ ଓ ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବଙ୍କୁ ସୁଖ ପାଏ । ତେଣୁ ସୁଖ ପାଇବା ତା’ର ଅସ୍ଥିମଜ୍ଜାଗତ । ଏଇ ସୁଖ ପାଇବାର ସ୍ବାଭାବିକ ବୃତ୍ତିକୁ ହିଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମା’ମାନଙ୍କୁ ସାଧନା ରୂପରେ ଦେଲେ – ସୁଖ ପାଇବାର ସାଧନା । ସେ କହିଲେ, “ମା’ ! ତୁମେ ଜୀବଜଗତକୁ ସୁଖ ପାଇବାକୁ ଅଭ୍ୟାସ କର । ସକଳ ଅଭାବ ମେଣ୍ଟିଯିବ ।”

ସୁଖ ପାଇବାର ପରବର୍ତ୍ତୀ ସୋପାନ ହେଉଛି ସେବା । ଯାହାକୁ ସୁଖ ପାଇବ, ସ୍ବତଃସ୍ପୃହ ଭାବରେ ତା’ର ସେବା କରିବା ପାଇଁ ତୁମର ଇଚ୍ଛା ହେବ । ତେବେ ଏଇ ସେବା କରିବାର ଇଚ୍ଛା ଅନ୍ତରର ଅନ୍ତଃସ୍ଥଳରୁ ଉତ୍ପତ୍ତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ନ ହେଲେ ସେବା ନ ହୋଇ ତାହା ‘କାର୍ଯ୍ୟ’ ବା ‘ଦାୟିତ୍ବ’ରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ହୋଇଯାଏ । ଦୁଇଟିଯାକ ବିଷୟ ସ୍ଥୂଳତଃ ଏକାଭଳି ଲାଗିଲେ ମଧ୍ୟ ଉଭୟଙ୍କର ମୂଳ ଉପାଦାନ ସମାନ ନୁହେଁ । ସେବା ମୂଳରେ ସୁଖ ପାଇବା ଓ ତ୍ୟାଗ ମନୋଭାବ ରହିଥିବାରୁ ଏହା ସେବକ ବା ସେବିକାଙ୍କୁ ଆନନ୍ଦ ଦେଇଥାଏ । ସ୍ବାମୀ ବା ପରିବାର ପରିଜନଙ୍କୁ ଭଗବତ୍ ଜ୍ଞାନରେ ଅର୍ଥାତ୍ ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଦେଖି ସେବା କରିଗଲେ ତାହା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସେବାରେ ହିଁ ରୂପାନ୍ତରିତ ହୋଇଥାଏ । ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି, “ସ୍ବାମୀ ହିଁ ନାରୀମାନଙ୍କର ଗୁରୁ । କାର୍ଯ୍ୟମନୋବାକ୍ୟରେ ତାଙ୍କରି ଆଦେଶ ପାଳନ ଓ ସେବା ହିଁ ନାରୀମାନଙ୍କର ପରମ ଧର୍ମ ।” ଏଇ ସେବାକୁ ହିଁ ଭିତ୍ତି କରି ଅହଂତ୍ବର ସଂପ୍ରସାରଣରେ ସାଧାରଣ ରମଣୀତ୍ବ ରୂପାନ୍ତରିତ ହୋଇଥାଏ ଜନନୀତ୍ବ ଓ ଜଗଜ୍ଜନନୀତ୍ବରେ । ନିଜର କ୍ଷୁଦ୍ର ପରିବାର ଓ ପରିଜନଙ୍କୁ ସୁଖ ପାଇ ତାଙ୍କ ସେବା କରିବାର ଗଣ୍ଡୀ ସଂପ୍ରସାରିତ ହୋଇଯାଏ ଜୀବଜଗତକୁ ସୁଖ ପାଇ ସେବା କରିବାରେ ବା ଭଗବତୀତ୍ବରେ । (ଭଗବାନ ହିଁ ଜଗତର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସେବକ ।) ଏହାକୁ ହିଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି, “ମା’ ! ଏହି ସଂସାର ଭୋଗବିଳାସର ସ୍ଥାନ ନୁହେଁ, ଏହା ଯେ କର୍ମର କ୍ଷେତ୍ର ! କର୍ମ ପ୍ରଭାବରେ ପରକାଳର ଯବନିକା ଉତ୍ତୋଳନ କରିବାକୁ ହେବ । ଭୋଗରେ ତାହା ଆହୁରି ଜମାଟ ବାନ୍ଧିହୋଇ ପଥ ରୋଧ କରିବ । ତେଣୁ କହୁଛି, ନିଜର ଦେହ-ପାଶ ଭୁଲିଯାଇ ପରସେବାରେ ନିଜର ଅସ୍ତିତ୍ବ ଭୁଲାଇ ଦିଅ । *** ମୁଁ ଯେ ତୁମକୁ ମୋର ଆନନ୍ଦମୟୀ ମା’ ରୂପରେ ଗୃହେଁ – ଜଗଜ୍ଜନନୀ ରୂପରେ ଜଗତରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତା ଦେଖିବାକୁ ଗୃହେଁ । ତୋର ସାକାର ମୂର୍ତ୍ତିରେ ମୋର ବିଶ୍ବରୂପା ନିରାକାରା ମା’କୁ ଦେଖି ମୋର ଗୁରୁଗିରିର ସାର୍ଥକତା କରିବି । ରମଣୀ ହୃଦୟ କାମଗନ୍ଧର୍ବ୍ବନ୍ୟ ମା’ ପରି ପବିତ୍ର ଓ ପ୍ରେମପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ ହିଁ ସେହି ହୃଦୟରେ ଜଗଜ୍ଜନନୀଙ୍କର ଆବେଶ ହୋଇଥାଏ । ମା’, ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଝିଅ ମହାମାୟାଙ୍କର ହିଁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଭାବର ବିକାଶ ଏବଂ ଜଗଜ୍ଜନୀତ୍ବରେ ରମଣୀ-ଜୀବନର ପୂର୍ଣ୍ଣତ୍ବ ଏ କଥା ଭୁଲିଯାଅ ନାହିଁ ।” (ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଚିଠି, ୩ୟ ଖଣ୍ଡ , ଚିଠି ନମ୍ବର ୨୪)

ଜନନୀ ଭାବରେ ଜୀବଜଗତକୁ ସୁଖପାଇ ସେବାକରିବାର ମୂଳମନ୍ତ୍ର ଓ ତାହାର ଫଳ ସ୍ବରୂପ ଚିତ୍ତର ସଂପ୍ରସାରଣରେ ଦେବୀଭାବର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେଉଛି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ନାରୀସମାଜକୁ ଏକ ସୁଗାନ୍ଧକାରୀ ସାଧନପନ୍ଥାର ପ୍ରଦର୍ଶନ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଯୋଗଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରି ଲୋକାଳୟକୁ ପ୍ରେରଣ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଭାରତୀୟ ନାରୀର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତାର ପୁନରୁତ୍ଥାନ ସଂବନ୍ଧରେ ସୁଗୁଲ ଦେଇ ମହାତ୍ମା ସୁମେରୁଦାସ କହିଥିଲେ, “ଆର୍ଯ୍ୟଲଳନା ଆଜି ନିଜର ବାସେ, ଦାସୀ ଭାବେ ଖଟଇ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଶେ, ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହେଁ ଏ ତା’ର ଶରୀର, ସେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜାତ ପୂର୍ଣ୍ଣ ତା’ର ଶରୀର ।’ ନାରୀ ମଧ୍ୟ ସେହି ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରଂବ୍ରହ୍ମଙ୍କ ଅଂଶ ଏବଂ ପୁଣି ସେଇ ପୂର୍ଣ୍ଣତ୍ବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେବାପାଇଁ ତା’ର ମଧ୍ୟ ସାଧନାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି, ତେବେ ସେ ସାଧନା ହେଉଛି ସୁଖପାଇବାର ସାଧନା ଓ ଜୀବଜଗତର ସେବା । ଦାସୀଭାବ ନେଇ ସମସ୍ତଙ୍କ ପ୍ରତି ନିଜର ଦାୟିତ୍ବ ନିର୍ବାହ କରିବା ଓ ମାତୃଭାବ ନେଇ ସମସ୍ତଙ୍କର ସେବା କରିବା, ଏଇ ଦୁଇଟି ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସାର୍ଥକ୍ୟ

ଅଛି, ତାହା ହେଉଛି ନିଜ ଭାବନାର ପରିବର୍ତ୍ତନ । ନାରୀ ଦାସୀ ନୁହେଁ, ସେ ସେବିକା । ନାରୀର ମାନସିକ ଚିନ୍ତାଧାରା, ବୃତ୍ତି, କାର୍ଯ୍ୟଧାରା, ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ ଆଦି ଯେପରି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର, ତା’ ପାଇଁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସାଧନାରେ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ଏବଂ ସେଇ ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟକୁ ହିଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଯେଉଁ ସମୟରେ ନାରୀଶିକ୍ଷାର ମଧ୍ୟ ପ୍ରଚଳନ ନ ଥିଲା, ସେତେବେଳେ ମା’ମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଅଧିବେଶନ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେଇ ସେ ନାରୀଜାତିର ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟକୁ ଏକ ନୂତନ ଦିଗ୍‌ଦର୍ଶନ ଦେଇଥିଲେ । ଖୁବ୍ ସରଳ ଭାବରେ ମା’ମାନଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବିଷୟରେ ସେ କହିଛନ୍ତି, “ବସେ ! ପୁତ୍ରକନ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ଭଗବତ୍ ଜ୍ଞାନରେ ସୁଖ ପାଇ ସେମାନଙ୍କ ଯତ୍ନ ନିଅ । ଗୁରୁଜନମାନଙ୍କର ଅବାଧ୍ୟ ଦୁଅ ନାହିଁ । ଯଥାସାଧ୍ୟ ଦୀନଦୁଃଖୀମାନଙ୍କର ଉପକାର କର । କେବେହେଲେ ଆଶୁର ଲଂଘନ କର ନାହିଁ । ମା’ ତୁମେ ବାହ୍ୟ ବିଷୟରୁ ସୁଖ ଆଶା ତ୍ୟାଗ କରି ଅନ୍ତରର ଅନ୍ତରତମ ପ୍ରଦେଶରେ ବୁଡିଯାଇ ମୋତେ ଖୋଜିଲେ ଦେଖିବ ମୁଁ ଜଗଜ୍ଜନନୀଙ୍କୁ କୋଳରେ ଧରି ତୁମ ହୃଦୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ବସିରହିଛି ।”

ଏଇ ସେବା କରିବା ଭିତରେ ଯେପରି ଆସକ୍ତି ନ ଆସେ ଏବଂ ସେବା ଯେପରି ଭଗବତ୍‌ମୁଖୀ ହୁଏ ସେଥିପାଇଁ ସେ ସତର୍କ କରିଦେଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଜନିତା ଶିଷ୍ୟାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଲେଖିଛନ୍ତି - “ମା ! ତୁମର ପତ୍ର ପାଇ ପରମ ପ୍ରୀତିଲାଭ କଲି । କାହାରି ଭଲମନ୍ଦ କଥାରେ କାନ ଦିଅ ନାହିଁ । ସାଂସାରିକ ଆବିଳତାରେ ବେଶୀ ମିଶିଯାଅ ନାହିଁ । ଆପଣା ଭାବରେ ଆପଣା ମନରେ ରହିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କର । କେହି କାହାରି ନୁହେଁ, ଏକା ଆସିଛ, ଏକା ଗୁଲିଯିବାକୁ ହେବ, ଏ କଥା ସର୍ବଦା ସ୍ମରଣ ରଖିବ । ପାର୍ଥିବ ବସ୍ତୁର ଆସକ୍ତିରେ ମୋହଗ୍ରସ୍ତ ହୁଅ ନାହିଁ । ସଂପଦ ବିପଦରେ, ରୋଗରେ ଶୋକରେ, ସୁଖ-ଦୁଃଖରେ ସର୍ବାବସ୍ଥାରେ ସମଭାବରେ ରହି ଭଗବାନଙ୍କର ନାମ ନେବ । ଶରଣାଗତ ଭାବରେ ଭଗବାନଙ୍କଠାରେ ଆତ୍ମସମର୍ପଣ କରିବାକୁ ଅଭ୍ୟାସ କରିବ । ସବୁ ସମୟରେ ତାଙ୍କର ଜୟଗାନ କରିବ, ତାଙ୍କର ଗୁଣଗାନ କରିବ । ତାଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଆପଣାର ଆଉ କେହି ନାହାନ୍ତି । ତାଙ୍କ ପରି ସ୍ନେହ, ଦୟା ଆଉ କାହାରି ନାହିଁ, ତାଙ୍କ ପରି ତୁମକୁ କେହି ଭଲ ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ । ପିତା-ମାତାଙ୍କ ସ୍ନେହ, ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ପ୍ରେମ ଏକମାତ୍ର ତାଙ୍କରି ସ୍ନେହ ପ୍ରେମର କଣା । ସୁତରାଂ ତାଙ୍କୁ ଭୁଲି ପାର୍ଥିବ ଭାବରେ ମୁଗ୍ଧ ହୁଅ ନାହିଁ । ସ୍ୱାମୀପୁତ୍ରଙ୍କ ସେବା ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କରି ସେବା ଜ୍ଞାନରେ କରିବ । କାହାରିକୁ ହେଲେ ହିଂସା, ନିନ୍ଦା, ଘୃଣା କରିବ ନାହିଁ । ସବୁ ଯେ ତାଙ୍କରି ବିକାଶ । ସେ ସବୁର ସକଳ - ସକଳର ସବୁ, ଏ କଥା ବିଶ୍ୱାସ କର । ତେବେ ଯାଇ ଦିନେ ତାଙ୍କ ପ୍ରେମର ଅଧିକାରିଣୀ ହୋଇ ନାରୀଜନ୍ମ ସାଧକ କରିପାରିବ ।” (ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଚିଠି, ୩ୟ ଖଣ୍ଡ , ଚିଠି ନମ୍ବର ୨୨)

ମା’ମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସାଧନ ଭଜନ ନ ଦେଇ କେବଳ ଗୁରୁନାମ ଜପ କରିବାକୁ ସେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ସେ କହିଛନ୍ତି, “ମା’ ତୁମମାନଙ୍କର ସାଧନ ଭଜନର ସମୟ ଅଳ୍ପ । ସୁତରାଂ ସର୍ବଦା ଗୁରୁନାମ ଜପ କରିବାକୁ ଅଭ୍ୟାସ କରିବ ।” ପୁନଶ୍ଚ - “ତୁମେ ମନପ୍ରାଣ ପବିତ୍ର କରି ଶ୍ରୀସଜ୍ଜିଦାନନ୍ଦ ଭଗବାନଙ୍କ ନାମ ରୂପ ଚିନ୍ତା କର ଓ ମୁଖରେ ତାଙ୍କର ଜୟ ଉଚ୍ଚାରଣ କର । ଯେତେ ପରିମାଣରେ ଚିତ୍ତ ଶୁଦ୍ଧଭାବ ଧାରଣ କରିବ, ସେତେ ପରିମାଣରେ ତୁମେ ନିର୍ମଳ ସୁଖ ଅନୁଭବ କରିବ । ସେତେବେଳେ ବାହ୍ୟିକ ସୁଖଦୁଃଖରେ କିମ୍ବା ଲୋକଙ୍କ କଥାରେ ଅଶାନ୍ତି ଭୋଗ କରିବାକୁ ପଡିବ ନାହିଁ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଶାନ୍ତିଲାଭର ଅନ୍ୟ ପନ୍ଥା ନାହିଁ ।” ମା’ମାନେ ସ୍ୱଧର୍ମାଚରଣ ପାଳନ ପୂର୍ବକ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ଏହିସବୁ ଉପଦେଶକୁ ଜୀବନରେ ରୂପାୟିତ କରିପାରିଲେ ସେମାନଙ୍କର ଜୀବନ ସାଧକ ହେବ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ନିଗମାନନ୍ଦ ଦେବଙ୍କର ଭାରତୀୟ ନାରୀସମାଜକୁ ଏଇ ଅପୂର୍ବ ସାଧନ ପନ୍ଥାର ପ୍ରଦର୍ଶନ ଏକ ଯୁଗାନ୍ତକାରୀ ବାର୍ତ୍ତା ବହନ କରେ । ତାଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣରେ ଏତିକି ପ୍ରାର୍ଥନା, ସେ ଯେପରି ଆମକୁ ତାଙ୍କ ମନୋମତ ସେବିକା କରି ଗଢିନିଅନ୍ତୁ । (ଉପଦେଶାବଳୀଗୁଡିକ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଚିଠି, ୩ୟ ଖଣ୍ଡ ଓ ମା’ମାନଙ୍କ ପରିଚୟ ପତ୍ରରୁ ନିଆଯାଇଛି)

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତା
ନିବେଦିତା ନାୟକ
New Jersey
ଏକାମ୍ର କୁମାରୀ ସଂଘ

ତୁମେମାନେ ମୋର ପ୍ରାଣତୁଲ୍ୟ ସ୍ନେହର ପାତ୍ର । ଶିଷ୍ୟ କରିବା ସମ୍ବରୁଦ୍ଧ ବ୍ୟବସାୟ ନୁହେଁ - ପ୍ରାଣର ପ୍ରେରଣା । ଶିଷ୍ୟ ହୃଦୟରେ ଶ୍ରୀଭଗବାନଙ୍କ ବିକାଶ ଦେଖିବା ଆଶାରେ ହିଁ ଗୁରୁଦେବ ଶିଷ୍ୟର ଭାର ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ।

- ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଚିଠି (୩/୮୪)

ଧ୍ରୁବ

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ପ୍ରତି ଭକ୍ତି ଓ ନିଷ୍ଠା ଆମକୁ ତାଙ୍କ ନିକଟତର କରିଥାଏ । ନିଷ୍ଠା ଓ ତାଙ୍କୁ ପାଇବା ପାଇଁ ଆମ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅଟଳ ରହିବା ଉଚିତ୍ । ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ବତ ସଂଘର ପୂର୍ବତନ ପରିଚାଳକ ଦୁର୍ଗାଚରଣ ଭାଇ ଦିନେ କଟକ ସଂଘରେ ବୁଝାଇଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଆଲୋଚନାରୁ କିଛି ପୂର୍ବତନ ସଭାପତି ଚୈତନ୍ୟ ଚରଣ ଦାସ ଭାଇଙ୍କ ଝିଅ ମନୋରମା ମା'ଙ୍କ ଟିପାଖାତାରୁ ସଂଗୃହୀତ ହୋଇ ଏଥିରେ ଦିଆଗଲା ।

ରାଜା ଉତ୍ତାନପାଦଙ୍କର ଦୁଇଟି ରାଣୀ, ସୁନୀତି ଓ ସୁରୁତି । ସୁନୀତି ନୀତିପରାୟଣା ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସୁରୁତି ତାଙ୍କ ରୁଚି ଅନୁସାରେ ଚଳନ୍ତି । ଦିନେ ସୁରୁତି ନିରାଭରଣା, ଆଲୁକାୟିତ କୁନ୍ତଳା ଓ ବିଷାଦମଳିନୀ ହୋଇ କୋପଭବନରେ କନ୍ଦନନିରତା ରହିଲେ । ତାଙ୍କର ଏପରି ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଦାସୀମାନେ କେହି ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଯିବାକୁ ସାହସ କଲେ ନାହିଁ । ରାଜା ଉତ୍ତାନପାଦ ଏ ସମ୍ବାଦ ପାଇ, ରାଜକାର୍ଯ୍ୟାଦି ଶେଷରେ ସୁରୁତିଙ୍କ ଗୃହରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ । ତାଙ୍କ ପିତୃଗୃହରୁ କିଛି ଦୂରସମ୍ବାଦ ସେ ପାଇଛନ୍ତି କିମ୍ବା କେହି ତାଙ୍କୁ କିଛି ଅପମାନିତ କରିଛି କି ? ଯେତେ ଆଦର କରି ରାଜା ତାଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ, ସେ କିଛି ଉତ୍ତର ନ ଦେଇ, ଉତ୍ତରୋତ୍ତର କନ୍ଦନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ରାଜା ଶେଷରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆଦର କରି କହିଲେ, ‘ସୁରୁତି ମୁଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ କ୍ଷୁଧାର୍ତ୍ତ ଓ କାନ୍ତ । ପ୍ରଥମେ ମୋର କାନ୍ତି ଦୂର କର ।’ ଏହା ଶୁଣି ସୁରୁତି ପ୍ରଥମେ ଖାଦ୍ୟ ଓ ପାନୀୟ ଦେଇ ପରିତୃପ୍ତି ସହ ରାଜାଙ୍କୁ ଭୋଜନ କରାଇଲେ । ତଦନନ୍ତର ରାଜା ଜିଜ୍ଞାସା କରିବାରୁ, ସେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ଯେ ସେ କାହିଁକି ସୁନୀତିଙ୍କଠାରୁ ନିକୃଷ୍ଟ ହୋଇ ଏଠି କେବଳ ଖାଇ ପିନ୍ଧି ପଡି ରହିଛନ୍ତି । ସୁନୀତିଙ୍କର ସବୁଠାରୁ ସୁନ୍ଦର ପ୍ରାସାଦ, ତାଙ୍କ ଗଳାରେ ବହୁମୂଲ୍ୟ ହୀରାର ହାର । ଆଉ ସେ ନ୍ୟୁନ ହୋଇ ଏଠି ପଡି ରହିଛନ୍ତି । ଉତ୍ତରରେ ରାଜା କହିଲେ, ‘ସେ ହୀରାର ହାର ତାଙ୍କ ଶ୍ଵଶୁର ତାଙ୍କୁ ଦେଇଥିଲେ । ତା’ପରେ ପ୍ରଥମରୁ ସେ ଯେଉଁ ଭବନରେ ଥିଲେ ସେଠାରେ ଅଛନ୍ତି । ଯାଗଯଜ୍ଞ ଉପବାସ ସେ କରିପାରୁଛନ୍ତି । ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ ସେ ଅଧିକାର ଦିଆହୋଇଛି । କାରଣ ସେ ଜ୍ୟେଷ୍ଠା ।’ ଶତ ଚେଷ୍ଟା ସତ୍ତ୍ୱେ ସୁରୁତି ନ ବୁଝିବାରୁ, ରାଜା ସୁନୀତିଙ୍କୁ ଡକାଇ ପଠାଇଲେ । ସୁନୀତି ଦେବାର୍ଚ୍ଚନା ସାରି ଫେରୁଥିଲେ । ରାଜାଙ୍କ ପ୍ରେରିତ ସମ୍ବାଦ ପାଇ, ସେଇ ବେଶବାସରେ ରାଜାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଆସି, ରାଜା ଓ ସୁରୁତିଙ୍କୁ ଏପରି ବିଷାଦଗ୍ରସ୍ତ ଦେଖି କହିଲେ, ‘ସୁରୁତି ! ତୁମ ପିତୃଗୃହରୁ କିଛି ଦୂରସମ୍ବାଦ ପାଇଛ କି ?’ କିନ୍ତୁ ସୁରୁତି ତାଙ୍କୁ ବହୁ କଟୁ କଥା କହିଲେ, ଏପରି କି ବଡ଼ ଭଗ୍ନୀର ସମ୍ପ୍ରେୟନ ମଧ୍ୟ କଲେ ନାହିଁ । ସୁରୁତିଙ୍କର ଏପରି ବ୍ୟବହାରରେ ସୁନୀତି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱିତା ହୋଇଗଲେ । ରାଜା କହିଲେ, “ସୁନୀତି ! ତୁମେ ହୀରା ହାର ପିନ୍ଧିଛ ବୋଲି ସେ ଦୁଃଖିତା ।” ସୁନୀତି ଏହା ଶୁଣି ସଂଗେ ସଂଗେ ହୀରା ହାର କାଢି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆଦରରେ ତାଙ୍କୁ ଦେଲେ । କିନ୍ତୁ ସୁରୁତି କୋପରେ ସେ ହାର ଫିଙ୍ଗି ଦେଲେ । ସୁନୀତି କାହିଁକି ସବୁଥିରେ ବଡ଼ ଏବଂ ସବୁଥିରେ ଅଗଭାଗ ପାଇବେ ବୋଲି କଟୁକ୍ତି କଲେ । ସୁନୀତି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖିତା ହୋଇ ଫେରିଆସି ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଅଳଙ୍କାର ଗୋଟିଏ ଦାସୀ ହାତରେ ସୁରୁତିଙ୍କ ପାଖକୁ ପଠାଇ ଦେଇ, ପ୍ରଭାତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ରାଜପ୍ରାସାଦ ଛାଡି ଚାଲିଗଲେ । ପ୍ରଭାତରେ ଦ୍ଵାରରକ୍ଷୀ ସମ୍ବାଦ ଦେଲା ଯେ ଗୁପ୍ତ ସୁତଙ୍କ ଦ୍ଵାର ରାତିରେ ଖୋଲାଯିଲା । ରାଣୀ ସେଇବାଟେ ଯାଇ ଗଙ୍ଗାରେ ପ୍ରାଣ ବିସର୍ଜନ କରିଛନ୍ତି । ରାଜା ସୁରୁତିଙ୍କ ସହ ସୁନୀତିଙ୍କ ଭବନରେ ରହିଲେ । ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ ପ୍ରଜା ସୁନୀତିଙ୍କୁ ମା’ ପରି ଭଲ ପାଉଥିଲେ । ତେଣୁ ସମସ୍ତେ ହାହାକାର କଲେ । ରାଜା ଉତ୍ତାନପାଦ ସୁନୀତିଙ୍କ ଅଭାବ ସଦା ସର୍ବଦା ଅନୁଭବ କରି ଆନମନା ରହୁଥିଲେ । ସୁରୁତି ସବୁ କାମ ସୁଚାରୁରୂପେ କରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ରାଜାଙ୍କ ଅନୁରାଗବିହୀନ ଭାବ ତାଙ୍କୁ ଦୁଃଖ ଦେଉଥିଲା ।

ସୁନୀତି ସମସ୍ତଙ୍କ ଅଗୋଚରରେ ରାଜପ୍ରାସାଦରୁ ବହିର୍ଗତ ହୋଇ ଅତିମୁନିଙ୍କ ଆଶ୍ରମରେ ଉପନୀତ ହେଲେ । ଅତିମୁନି ତାଙ୍କୁ ଆଶ୍ରମଲକ୍ଷ୍ମୀ ହିସାବରେ ସମାଦର କରି ଗ୍ରହଣ କଲେ । ସୁନୀତି ନିଜର ଅମାୟିକ ବ୍ୟବହାରରେ ଆଶ୍ରମବାସୀଙ୍କର ପ୍ରିୟପାତ୍ରୀ ହୋଇ ପାରିଲେ । ଆଶ୍ରମରେ ରହି ମଧ୍ୟ ସେ ସଦାସର୍ବଦା ଦୁଃଖିତା ହୋଇ କାଳାତିପାତ କରୁଥିଲେ । ଅତିମୁନି ଦିନେ ତାଙ୍କୁ ବୁଝାଇ କହିଲେ, “ମା’, ସଦା ସର୍ବଦା କାନ୍ଦି ଏପରି ଆତ୍ମ ଅବଜ୍ଞା କରୁଛ କାହିଁକି ?” ସୁନୀତି କହିଲେ, “ପିତଃ ! ମୁଁ କାନ୍ଦିବି ନାହିଁ ତ କାନ୍ଦିବି କିଏ ?” ସେ ନିଜକୁ ପାପିନୀ ଓ ଦୁଃଖିନୀ ବୋଲି ମନେ କରୁଥିଲେ । ମୁନି ଉତ୍ତର ଦେଲେ, ଖାଲି କ’ଣ ପାପର ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ ପାଇଁ ଦୁଃଖ ଶୋକ ଆସେ ? ଏହାର ମଧ୍ୟ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଅଛି । ସୂର୍ଯ୍ୟ ପୃଥିବୀକୁ ଉତ୍ତପ୍ତ କରନ୍ତି, ସୁଫଳା କରିବା ପାଇଁ । ତୁମେ ରାଜପ୍ରାସାଦରେ ଥିଲେ କଣ ଏପରି ଜଗତସ୍ଥାମୀଙ୍କ ସେବା କରିପାରିଥାନ୍ତ ? ଏ ସଂସାରରେ ଯାହା ଧ୍ରୁବ , ତୁମେ ତାହା ଲାଭ କରିବ । ତୁମ ଗର୍ଭରୁ ଭକ୍ତ ପୁତ୍ର ଜାତ ହେବ । ସେ ଧ୍ରୁବ ସତ୍ୟ ସ୍ଵରୂପ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଲାଭ କରିବ । ସୁନୀତି କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି କହିଲେ , “ପିତା ! ମୁଁ କେଉଁଠି, ସ୍ଥାମୀ କେଉଁଠି ? ଏହା କିପରି ସମ୍ଭବ ହେବ ?” ଅତିମୁନି ଉତ୍ତରରେ କହିଲେ, “ଭଗବାନ୍ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ । ଯାହା ହେବାର ଅଛି ତାହା ନିଶ୍ଚୟ ହେବ ।” ସେହିଦିନ ସଂଧ୍ୟାରେ ଅକ୍ଷକାର ହୋଇ ଭୀଷଣ ଝଡ଼ ସୃଷ୍ଟି ହେଲା । ଆଶ୍ରମବାସୀମାନେ ସ୍ଵ ସ୍ଵ କୁଟୀରରେ ଆଶ୍ରୟ ଗ୍ରହଣ କଲେ । ସୁନୀତି ଦ୍ଵାର

ଦେଶରେ କାହାର କାତର ପ୍ରାର୍ଥନା ଶୁଣି ପାରିଲେ, “କିଏ ଅଛ ରକ୍ଷା କର, ଆଶ୍ରୟ ଦିଅ ।” ସୁନୀତି ଦୁଇଥର ଶୁଣିବା ପରେ ମନୁଷ୍ୟ କଣ୍ଠର ଆହ୍ୱାନ ଜାଣି ଦ୍ୱାର ଖୋଲିଦେଲେ । ଆଗନ୍ତୁକ ଜଣକ ଥିଲେ ରାଜା ଉତ୍ତାନପାଦ । ରାଜା ସୁନୀତିଙ୍କୁ ଚିହ୍ନି ପାରିଲେ । ସୁନୀତି ମୁର୍ଚ୍ଛିତ ହୋଇ ରାଜାଙ୍କ ପଦତଳେ ପଡିଗଲେ । ରାଜା ମଧ୍ୟ ମୁର୍ଚ୍ଛିତ ହୋଇ ପଡି ରହିଲେ । ଝଟ ଶାନ୍ତ ହେବା ପରେ, ଆଶ୍ରମବାସୀଗଣ ରାଜାଙ୍କ ଆଗମନ ସମ୍ବାଦ ପାଇ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରୀତ ହୋଇ ନିଜର ସାମର୍ଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ସାମଗ୍ରୀ ସବୁ ସୁନୀତିଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରି ଅତିଥିଙ୍କର ସକ୍ଳାର କଲେ । ଅତିଥିଙ୍କ ପତ୍ନୀ ସତୀ ଅନସୂୟା ସମାଗତା ହୋଇ ସୁନୀତିଙ୍କ କେଶ ରଚନା କରିଦେଲେ । କପାଳରେ ସିନ୍ଦୂର ବିନ୍ଦୁ ଦେଇ ଆଶୀର୍ବାଦ କରି କହିଲେ, “ଯା ମା’, ଜଗତ୍ସ୍ୱାମୀ ରୂପ ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ସେବା କର ।” ରାଜା ସୁନୀତିଙ୍କୁ ଫେରିଯାଇ ତାଙ୍କ ସ୍ୱହସ୍ତରୁ ଭୋଜନ ଗ୍ରହଣ କରି ପରିତୃପ୍ତ ହେଲେ । ପ୍ରଭାତ ହୁଅନ୍ତେ ରାଜା ମହର୍ଷିଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କରି ଅନୁମତି ନେଇ ରାଜଧାନୀକୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କଲେ । ତତ୍ପରେ ସୁନୀତି ଯଥାସମୟରେ ଏକ ପୁତ୍ରସନ୍ତାନ ପ୍ରସବ କଲେ । ଅତି ସୁନୀତିଙ୍କ ନବଜାତ ଶିଶୁଟିର ଜାତକର୍ମାଦି ଅତି ଆନନ୍ଦରେ କରି ନାଁ ରଖିଲେ ଧ୍ରୁବ । ମାତାଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ପାଇ କୋମଳମତି ଧ୍ରୁବ ଭଗବାନଙ୍କ ନାମ ଗାନ କରୁଥିଲେ । ଇତ୍ୟବସରରେ ସୁରୁଚି ମଧ୍ୟ ପୁତ୍ରବତୀ ହୋଇଥିଲେ ଓ ମନେ ମନେ ପୁତ୍ରବତୀ ବୋଲି ଗର୍ବ କରୁଥିଲେ ।

ବାଳକ ଧ୍ରୁବ ରକ୍ଷିକୂମାରମାନଙ୍କ ସହ କ୍ରୀଡା କରିବା ମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ପିତାଙ୍କୁ ଦେଖି, ମାତାଙ୍କୁ ନିଜ ପିତାଙ୍କ ସଂପର୍କରେ ଜିଜ୍ଞାସା କଲେ । ମା’ କହିଲେ “ତୋର ପିତା ଉତ୍ତାନପାଦ, ଉତ୍ତରାପଥରେ ଗଲେ ତାଙ୍କ ରାଜ୍ୟ ।” ଧ୍ରୁବଙ୍କ ସାଥୀ ବାଳକଗଣ ଧ୍ରୁବଙ୍କଠାରୁ ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ସମ୍ବାଦ ପାଇ ଧ୍ରୁବଙ୍କ ସହ ତାଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ବାହାରିଲେ । ସମସ୍ତେ ଉତ୍ତରାପଥରେ ଯାଇ ଉତ୍ତାନପାଦଙ୍କ ରାଜ୍ୟରେ ଉପନୀତ ହେଲେ । ରକ୍ଷିକୂମାରମାନେ ରାଜଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ଆସିଛନ୍ତି ଶୁଣି ରାଜା ସସମ୍ମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ ରାଜପୁରକୁ ଅଣାଇଲେ । ରକ୍ଷିକୂମାରମାନେ ରାଜାଙ୍କୁ ଆଶୀର୍ବାଦ କଲେ, ମାତ୍ର ଧ୍ରୁବ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କଲେ ଏବଂ କହିଲେ ତାଙ୍କ ପିତା ରାଜା ଉତ୍ତାନପାଦ ଓ ମାତା ସୁନୀତି । ରାଜା ଆନନ୍ଦରେ ଧ୍ରୁବଙ୍କ କୋଳରେ ବସାଇ କୁଶଳପ୍ରଶ୍ନ କଲେ । ସୁରୁଚି ସମ୍ବାଦ ପାଇ ଧାଇଁ ଆସି କୋଧାସ ହୋଇ, ଧ୍ରୁବଙ୍କ ବହୁ ତିରସ୍କାର କଲେ ଓ ସେ ସିଂହାସନର ଅଧିକାରୀ ନୁହନ୍ତି ବୋଲି ଧିକ୍କାର କରି କହିଲେ । ଧ୍ରୁବ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖରେ ପିତୃକୋଳରୁ ଅବତରଣ କରି ପ୍ରଣାମ କରି କହିଲେ “ପିତା ! ମୁଁ ଯେ ଏହାଠାରୁ ଶେଷପଦ ଲାଭ କରିବି, କଦାପି ଏ ସିଂହାସନ ଆଶା କରିବି ନାହିଁ, ମୋତେ ଏଇ ଆଶୀର୍ବାଦ କରନ୍ତୁ ।” ତତ୍ପରେ ଧ୍ରୁବ ମାତାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଫେରିଯାଇ ଆନୁସଙ୍ଗିକ ସମସ୍ତ ଘଟଣା ବର୍ଣ୍ଣନା କଲେ ଓ ପିତାଙ୍କ ନିକଟରେ ଦେଖିଥିବା ଉକ୍ତ ନାରୀଟି ଯେ ତାଙ୍କ ବିମାତା ଏହା ମାତାଙ୍କଠାରୁ ଜାଣିଲେ । ସୁନୀତି କହିଲେ, “ସେହି ମାତାଟିକୁ ତୁ ମୋ ପରି ଭଲ ପାଇବୁ, ତେବେ ସେ ତୋତେ ଭଲ ପାଇବେ । ତୁ ସେ ମାତାଙ୍କୁ କିଛି କହିନାହୁଁ ତ ?” ତାପରେ କ୍ଷୁବ୍ଧ ଦୁଃଖିତ ଧ୍ରୁବ ମାତାଙ୍କ ନିକଟରେ କାନ୍ଦିବାରୁ ସୁନୀତି ତାକୁ ବୁଝାଇଲେ, “ତୁ ଭଗବାନଙ୍କୁ ତାକ । ପଦ୍ମପଲ୍ଲାଶ ନୟନ ହରି, ସେ ତୋର ଦୁଃଖ ଦୂର କରିବେ, ତୋତେ କୋଳକୁ ନେବେ । ସେ ସର୍ବତ୍ର ବିରାଜିତ । ସେଇ କୋଳ ପାଇଲେ ତୁ ଶେଷ ସଂପଦର ଅଧିକାରୀ ହୋଇ ପାରିବୁ ।” ଧ୍ରୁବ ବହୁ କଷ୍ଟରେ ମା’ଙ୍କ ଅନୁମତି ନେଇ ନିର୍ଜନ ବନରେ ଏକାକୀ ରହି ହରିଙ୍କୁ ଡାକିଲେ । ଗ୍ରୀଷ୍ମ, ବର୍ଷା, ଶୀତ କଷ୍ଟ ସହି ମଧ୍ୟ ସେ ହରିଙ୍କୁ ଡାକୁଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କରି ଭାବରେ ହିଂସ୍ର ଜନ୍ତୁ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱହିଂସ୍ରତା ଭୁଲି ତାଙ୍କର କିଛି ଅନିଷ୍ଟ କରୁ ନ ଥାନ୍ତି । ନାରଦ ଆସି ଧ୍ରୁବଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ ଦେଇ ଉପଦେଶ ଦେଲେ ଯେ, “ହେ ହରି ମୋତେ ରକ୍ଷା କର, ମୋ ମାତା ପିତା ବିମାତା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ରକ୍ଷାକର” ବୋଲି ପ୍ରାର୍ଥନା କର । ଧ୍ରୁବ ବିମାତାଙ୍କ କଥା ଭୁଲି ନ ଥିଲେ । ତେଣୁ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, “ବିମାତା ମୋତେ ବହୁ କଟୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି । ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ରକ୍ଷାକରିବା ନିମନ୍ତେ କଦାପି ପ୍ରାର୍ଥନା କରିପାରିବି ନାହିଁ ।” ନାରଦ କହିଲେ, “ହରି ତୁମକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି, ତୁମେ କାନ୍ଦିଲେ ସେ କାନ୍ଦନ୍ତି, ସେହି ହରି ତୁମ ବିମାତାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଭଲ ପାଆନ୍ତି । ତେଣୁ ବିମାତାଙ୍କୁ ରକ୍ଷାକରିବା ନିମନ୍ତେ ନ କହିଲେ ହରି ଦେଖା ଦେବେ କିପରି?” ହରି ବିମାତାଙ୍କୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି ଶୁଣି ଧ୍ରୁବ ଆନନ୍ଦରେ ବିମାତାଙ୍କୁ ରକ୍ଷାକର ବୋଲି ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ । ଏହାପରେ ନାରଦ ଅନ୍ତର୍ହିତ ହୋଇଗଲେ । ପଦ୍ମପଲ୍ଲାଶ ଲୋଚନ ହରି ଧ୍ରୁବଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ ଦାନ କରି କୃତାର୍ଥ କଲେ । ଅତି, ଅନସୂୟା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆଶ୍ରମବାସୀଗଣ ସମସ୍ତେ ନିଜକୁ ଧନ୍ୟ ମନେ କଲେ । ସୁନୀତି ମଧ୍ୟ ହରିଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରି ଧନ୍ୟା ହେଲେ ।

ଯେଉଁଦିନଠାରୁ ଧ୍ରୁବ “ବିମାତାଙ୍କୁ ରକ୍ଷାକର, ଦୟାକର” ବୋଲି ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ, ସେହିଦିନଠାରୁ ସୁରୁଚିଙ୍କର ମଧ୍ୟ ହୃଦୟର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ତାଙ୍କର ହୃଦୟ ଦୟା, ଧର୍ମ ଓ ପ୍ରେମକରୁଣାରେ ଆନତ ହୋଇଗଲା । ସେ ନିଜ ଦୋଷ ବୁଝିପାରି ସୁନୀତି ଓ ଧ୍ରୁବଙ୍କ ପାଖରୁ କ୍ଷମାଭିକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ତତ୍ପରା ହୋଇଉଠିଲେ । ତେଣୁ ସୁରୁଚି ଦିନେ ଉତ୍ତାନପାଦଙ୍କୁ ସଙ୍ଗରେ ଧରି ଆଶ୍ରମରେ ଉପନୀତା ହେଲେ । ସୁନୀତି ଓ ଧ୍ରୁବଙ୍କୁ ବହୁ ଅନୁନୟ ବିନୟ କରି କ୍ଷମାଭିକ୍ଷା କରି ରାଜପୁରକୁ ଘେନିଗଲେ । ଶତଚେଷ୍ଟା ସତ୍ତ୍ୱେ ମଧ୍ୟ ସୁରୁଚି ଧ୍ରୁବଙ୍କୁ ରାଜସିଂହାସନରେ ଅଭିଷିକ୍ତ କରିପାରି ନ ଥିଲେ । ଧ୍ରୁବ ପରମପଦର ଅଧିକାରୀ ହୋଇ ରାଜପଦ ଗ୍ରହଣ କରି ନ ଥିଲେ । ଯେ ପରମପଦ ପାଇଛି, ତୁଚ୍ଛ ରାଜପଦ ତା ନିକଟରେ କିଛି ନୁହେଁ ।

ସେହି ପରମପଦ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଚରଣାରବିନ୍ଦ । ଜୀବନରେ ସେତିକି ମାତ୍ର ଆମର ଧ୍ୟେୟ ଓ ଶ୍ରେୟ ହେବା ଉଚିତ୍ । ଧ୍ରୁବଙ୍କ ପରି ଅଚଳ ଅଟଳ ଭକ୍ତି ହିଁ ଆମର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଲେ, ସେ ପରମପଦ ଆମର ଲାଭ ହେବ । ସୁନୀତିଙ୍କ ପରି ନୀତିପରାୟଣା ଆଦର୍ଶ ଜନନୀ ନ ହେଲେ ନିଜ ସନ୍ତାନ ସନ୍ତତିଙ୍କର ଉନ୍ନତି ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି ଆଦର୍ଶ ଗୃହିଣୀ ସତୀ ସାଧ୍ୱୀ ମା'ଙ୍କ ଗର୍ଭରେ ବ୍ୟାସ ବଶିଷ୍ଠଙ୍କର ପୁନଃ ଆବିର୍ଭାବ ସମ୍ଭବ ।

“ଚରଣ ତୁମର ସରଗୁ ବଳି କେଉଁ ସରଗ ମୁଁ ମାଗିବି ଆଉ
ଅନ୍ୟ କିଛି ପୁଣ୍ୟ ଦିଅ କି ନ ଦିଅ ଶିର ଶିରିପଦ ପରଶ ପାଉ ।”

ଶେଷରେ ସେହି ଅମଳ ଚରଣ କମଳରେ ପ୍ରାର୍ଥନା, ସେହି ଶ୍ରୀପଦ ଝରଣ ଦେଇ ଏ ଦୀନାକୁ କୃତାର୍ଥ କରନ୍ତୁ ।

ମନୋରମା ମା'ଙ୍କ ଚିପାଖାତାରୁ ଏଥିରେ ଥିବା କଥାବସ୍ତୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇଥିବାରୁ ଏଥିରେ କୌଣସି ତଥ୍ୟଗତ ତ୍ରୁଟି ଥିଲେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ସେଥି ନିମିତ୍ତ କ୍ଷମା ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ ଜଣାଉଛି ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତା
ବନଲତା ମହାନ୍ତି
San Antonio, Texas
ଏକାମ୍ର ସାରସ୍ୱତ ମହିଳା ସଂଘ

ତୁମ ଆଶିଷ ଆଶା ରଖୁଛି

କେଉଁ ଜନମର ପୁଣ୍ୟ ବଳରୁ ଆଜି ମୁଁ ତୁମକୁ ପାଇଛି
ତଥାପି କାହିଁକି ହେ ଠାକୁର, ଏ ସଂସାର ମାୟାରେ ମୁଁ ପୁଣି ତୁମକୁ ଭୁଲୁଛି ।

ମୋ ବେଦନାରେ ସଦା ମୁଁ ତୁମର ଅମୃତ ପରଶ ପାଇଛି
ତଥାପି କାହିଁକି ହେ ଠାକୁର, ମୁଁ ତୁମକୁ ସର୍ବଦା ନିରାଶ କରୁଛି ।

କୋଧ, ମୋହ, ମାୟା ତ୍ୟାଗ କରିବାର ବାଟ ମୁଁ ତୁମଠୁ ପାଇଛି
ତଥାପି କାହିଁକି ହେ ଠାକୁର, ସେ ବାଟକୁ ଆପଣେଇବାକୁ ଭୟ କରୁଛି ।

ଆଉ କିଛି ଆଶା ନ ରହୁ ଜୀବନେ ମାରୁଣି ଏତିକି କରୁଣା ହେଉ
ସୁଖେ ଅବା ଦୁଃଖେ ହୃଦୟେ କେବଳ ‘ଜୟଗୁରୁ’ ନାମ ରହୁ ।

ମୁଁ ତୁମର ଅଯୋଗ୍ୟ ସନ୍ତାନ ପ୍ରାର୍ଥନା ଏତିକି କରୁଛି
ହେ ଠାକୁର, ଜୀବନ ଦୀପାଳି ଲିଭିବା ଯାଏ ତୁମ ଆଶିଷ ଆଶା ରଖୁଛି ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତା
ଶ୍ରୀମତୀ ରଶ୍ମୀ ନାୟକ
ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ

ପରମପୁଣ୍ୟ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀନିଗମାନନ୍ଦ ପରମହଂସ ଦେବଙ୍କ ଉପଦିଷ୍ଟ ସାଧନାରେ ନାରୀମାନଙ୍କର ଭୂମିକା - ଏକ ବିଶ୍ଳେଷଣ

ଆମେ ଯଦି ଆମର ସମସ୍ତ ବେଦ, ପୁରାଣ, ଶାସ୍ତ୍ର କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥର ଆଲୋଚନା କରିବା ତେବେ ଏହା ନିଃସନ୍ଦେହରେ କୁହାଯାଇପାରିବ ଯେ ଯୁଗେ ଯୁଗେ ନାରୀ ତାର ମର୍ଯ୍ୟାଦା, ମହତ୍ତ୍ୱ, ତ୍ୟାଗ, ସାହସ ଓ ସର୍ବୋପରି ତାର ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଓ ସହିଷ୍ଣୁତା ଗୁଣରେ ଏ ପୃଥିବୀରେ ମହନୀୟା ହୋଇପାରିଛି ଓ ବୋଧହୁଏ ସେଥିପାଇଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ସମଗ୍ର ନାରୀଜାତିକୁ ମା' ବୋଲି ସମ୍ବୋଧନ କରି ତାଙ୍କର ଅମୀୟବୋଳା ଭାଷାରେ ମା'ମାନଙ୍କର ଠାକୁର, ପରିବାର ଓ ସମାଜ ପ୍ରତି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବିଷୟରେ ସଚେତନ କରାଇଛନ୍ତି । ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଅଛି “ନ ଅରି = ନାରୀ” ଅର୍ଥାତ୍ ନାରୀର କୌଣସି ଶତ୍ରୁ ନ ଥାଏ । କାରଣ ସେ ଏକଧାରରେ କନ୍ୟା, ଜାୟା, ଜନନୀ ଓ ଭଗିନୀର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରେ ଓ ସର୍ବସହା । ଏ ପୃଥିବୀକୁ ଯଦି ସୃଷ୍ଟିର ଆଦିମ କାଳକୁ ନିଆଯାଏ ଏ ସୃଷ୍ଟିର ମୂଳାଧାର ବି ଜଣେ ନାରୀ । ନାରୀ ବିନା ସୃଷ୍ଟିର ସ୍ଥିତି କଳ୍ପନା କରାଯାଇପାରେନା । ନାରୀ ମା' ରୂପରେ ଜନ୍ମଦାତ୍ରୀ ଓ ପାଳନକର୍ତ୍ତ୍ରୀ ରୂପରେ ବିଦ୍ୟମାନ । ତେଣୁ ଠାକୁର ମା'ମାନଙ୍କୁ ସୁପଥରେ ପରିଗୃହିତ କରିବାପାଇଁ ତାଙ୍କ ପ୍ରଣୀତ ପୁସ୍ତକରେ ଓ ତାଙ୍କ ଲିଖିତ ଚିଠିଗୁଡ଼ିକରେ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଦିଗ୍‌ଦର୍ଶନ ଦେଇଯାଇଛନ୍ତି ଯାହାକୁ ପାଠ୍ୟେୟ କଲେ ଆଜିର ନାରୀସମାଜ ମହନୀୟା ଓ ପୁଜ୍ୟା ହୋଇପାରିବ । ଆମ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ ପ୍ରକାଶିତ ‘ସତୀଚରିତମାଳା’ ପୁସ୍ତକରେ ମା'ମାନଙ୍କର ସ୍ୱଧର୍ମାଚରଣ ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସଂପର୍କରେ ବିସ୍ତୃତ ଆଲୋଚନା ଥାଆନ୍ତି ।

ସାଧାରଣତଃ ହିନ୍ଦୁସମାଜରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିର ଗୃହିଣୀ ମା' ଦୁନିଆରେ ଆସନ୍ତି । ୧) ଦେଶମାତା, ୨) ଜନ୍ମଦାତ୍ରୀ ମାତା, ୩) ଗୋ ମାତା ୪) ଗଙ୍ଗା ମାତା । ଏହି ସମସ୍ତ ମା'ମାନଙ୍କର ଆମ ଜୀବନରେ ଅବଦାନର ତୁଳନା ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ଯଥାର୍ଥରେ କୁହାଯାଇଛି, “ଜନନୀ ଜନ୍ମଭୂମିଙ୍କ ସ୍ୱର୍ଗାଦିପୀ ଗରିୟସୀ” । ଯୁଗେ ଯୁଗେ ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଇଛି ଯେ ଯେଉଁଠି ମା' ବା ନାରୀ ଜାତିର ଅସମ୍ମାନ କରାଯାଇଛି ସେଠି ସମାଜ ଓ ପରିବାର ଧ୍ୱଂସ ହୋଇଯାଇଛି । ଏହା ଆମର ମହାନ ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥ ମହାଭାରତ ଓ ରାମାୟଣରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ପ୍ରତିପାଦିତ । ତେଣୁ ପରମପୁଣ୍ୟ ଠାକୁର ମହାରାଜ ସମଗ୍ର ନାରୀଜାତିକୁ “ମା” ବୋଲି ସମ୍ବୋଧନ କରି ତାଙ୍କର ମହାନୁଭବତାର ପରିଚୟ ଦେଇ ମା'ମାନଙ୍କୁ ମହାନ ଆସନରେ ବସାଇଛନ୍ତି ।

ଜଣେ ମା' ଏକଧାରରେ ସତୀ, ସାଧ୍ୱୀ, ପତିବ୍ରତା, ସୁଗୃହିଣୀ, ସହିଷ୍ଣୁ, ଧୈର୍ଯ୍ୟବତୀ ଓ ସନ୍ତାନବତ୍ସଳା ହେବା ନିହାତି ଜରୁରୀ । ତା ନ ହେଲେ ଆଜିର କଳୁଷିତ ସମାଜ ନିଷ୍ପନ୍ନ ଭୂଷ୍ମିତି ପତିବ । ଲଜ୍ଜା, ବିନୟ, ସରଳତା, ସ୍ନେହ ଓ କ୍ଷମା ମା'ମାନଙ୍କର ଭୂଷଣ । ମା'ମାନେ ବିବେକ, ଉଦାରତା ଓ ସେବା ଦ୍ୱାରା ପରିବାରର ସମସ୍ତ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କର ମନ ଜିଣିପାରିଲେ ପରିବାରଟି ଆଦର୍ଶ ହୋଇପାରିବ । ତେଣୁ ଯଥାର୍ଥରେ କୁହାଯାଇଛି “ସେବା କାର୍ଯ୍ୟ ଶୁଣ୍ୟ ବଳେ, କିବା ଅସାଧ୍ୟ ମହୀତଳେ” । “ସେବା”କୁ ଓଲଟାଇ ପଢ଼ିଲେ ଏହା ‘ବାସେ’ ହୁଏ । ସେବକ/ସେବିକାର ମହାନତା ସେବା ମାଧ୍ୟମରେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗକୁ ସୁରଭିତ କରିତୋଳେ । ସହିବାଶକ୍ତି ସବୁଠାରୁ ଭଲଗୁଣ । ଆମେ ଅନ୍ୟର ମନ୍ଦଗୁଣକୁ ନ ଦେଖି ତାର ଭଲଗୁଣ ଆହରଣ କରିବା ଉଚିତ । ସଂସାରରେ ସମସ୍ତେ ଏକ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟ ଏହି ମନୋଭାବ ରଖିଲେ ପର ଆପଣା ଭେଦଭାବ ରହିବ ନାହିଁ ଓ ନାରୀଜନ୍ମ ସାର୍ଥକ ହୋଇପାରିବ । ଏଥିପାଇଁ କୁହାଯାଇଛି -

ବୈକୁଣ୍ଠ ସମାନ ଆହା ଅଟେ ସେହି ଘର,

ପରସ୍ପର ସ୍ନେହ ଯହିଁ ଥାଏ ନିରନ୍ତର ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜ କହିଛନ୍ତି ମା'ମାନେ ଆଦର୍ଶ ଗୃହିଣୀ ଭାବରେ ସଂସାରରେ ରହି ଗୃହସ୍ଥାଶ୍ରମର ସମସ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିଷ୍ଠାର ସହ ପାଳନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସବୁ ମା'ମାନେ ମନେରଖିବା ଉଚିତ୍ ଯେ ଆମେ ଠାକୁରଙ୍କ ଲୋକ, ସେ ଆମକୁ ତାଙ୍କ କାମ କରିବାକୁ ସଂସାରକୁ ଆଣିଛନ୍ତି ଓ କାମ ସରିଲେ ପୁଣି ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ନେଇଯିବେ । ଏହି ମନୋଭାବ ରଖି ସମସ୍ତେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରିଗଲେ ଜୀବନରେ ଯେତେ ବାଧା ବିଘ୍ନ ଆସିଲେ ମଧ୍ୟ ଠାକୁରଙ୍କ ଅପାର କରୁଣାରୁ ସେସବୁ ଅପସରି ଯିବ । ଆମର ଗୁରୁଦେବ ଆମ ହାତ ଧରି ମୁକ୍ତିଧାମକୁ ନେଇଯିବାକୁ କଥା ଦେଇଛନ୍ତି । କେତେ ଜନ୍ମର ପୁଣ୍ୟ ବଳରେ ଆମେ ଆମର ଗୁରୁଦେବଙ୍କ ପରି ମହାନ ସଦ୍‌ଗୁରୁଙ୍କ ଆଶ୍ରିତ ହୋଇପାରିଛେ ଏବଂ ସେ ତାଙ୍କର ଅଦେଶାହାତର ଝର୍ଣ୍ଣରେ ଓ ଆଶୀର୍ବାଦରେ ଆମକୁ କେତେ ବଡ଼ ବଡ଼ ବିପଦ ଓ ସମସ୍ୟାରୁ ରକ୍ଷା କରୁଛନ୍ତି । ସେ କହିଛନ୍ତି- ‘ମୋତେ ଖାଲି ଚିକିଟ୍ ଭଲପାଅ ।’ ଏତିକି କରିପାରିଲେ ସେ ତାଙ୍କର ଅତୁଳନୀୟ ଭଲପାଇବାର ଦାନ ଆମକୁ ଅଜାତିଦେବେ । ମୁଁ ଯେତିକି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ କରୁଣାରୁ ତାଙ୍କରି ବିଷୟରେ ଜାଣିଛି ଏବଂ ତାଙ୍କରି ପୁସ୍ତକ ପଢ଼ି ଯାହା ଜ୍ଞାନ ଆହରଣ କରିଛି ସେହି ଜ୍ଞାନ ବଳରେ ଆଶା ବାନ୍ଧିଛି ଯେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ତାଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦର ହାତ ମୋ ମୁଣ୍ଡରେ ରଖିଲେ ମୁଁ ସଂସାରରେ ରହି ଜୀବନକୁ ତାଙ୍କରି

ସେବାରେ କଟାଇ ଜଣେ ଆଦର୍ଶ ଗୃହିଣୀ ହିସାବରେ ନିଜକୁ ଗଢି ପାରିବି । ତେଣୁ ଆସନ୍ତୁ ସବୁ ମା' ଓ ଭାଇମାନେ ମିଳିତ କଣ୍ଠରେ ଗାଇବା -

ଦୟାକର ଗୁରୁଦେବ
ଶୁଭେ ଯାଉ ଆଜିଦିନ
କରଯୋଡି ଶ୍ରୀଛାମୁରେ
କରୁଅଛୁ ନିବେଦନ ।

ଯାହାଫଳରେ ଆମର ପ୍ରତିଟି ଦିନ ଶୁଭରେ କଟିବ ଓ ଯେକୌଣସି ବିପଦ ଆସିଲେ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଅପାର କରୁଣାରୁ ଅଦିନ ବାଦଲ ପରି ମିଳେଇଯିବ । କେବଳ ଠାକୁରଙ୍କ ପ୍ରତି ଭକ୍ତି, ବିଶ୍ୱାସ ଓ ନିର୍ଭରତା ଥିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତା
ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରୀତି ବରାଳ
Stamford, United Kingdom
ଅସୁରେଶ୍ୱର ମହିଳା ସଂଘ

ସତୀ ଅନସୂୟା

ଭାରତର ଆର୍ଯ୍ୟନାରୀମାନେ ସତୀଧର୍ମରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତା ଥିଲେ । ଏହିପରି ଜଣେ ସତୀନାରୀ ଅନସୂୟାଙ୍କ ପ୍ରସଙ୍ଗ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘର ପୂର୍ବତନ ସଭାପତି ଶ୍ରୀ ଚୈତନ୍ୟ ଚରଣ ଦାସଙ୍କ କନ୍ୟା ମନୋରମା ମା'ଙ୍କ ଚିପାଖାତାରୁ ସଂଗୃହୀତ ହୋଇ ଏଥିରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା ।

ବ୍ରହ୍ମା ତାଙ୍କର ପୁତ୍ର ଅତିମୁନିଙ୍କୁ ସଂସାର କରିବାକୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ । କିନ୍ତୁ ଅତିମୁନି କହିଲେ ଯେ ସେ ଯଦି ବିବାହ କରିବେ, କେବଳ ଜଣେ ସତୀ ନାରୀଙ୍କୁ ହିଁ ବିବାହ କରିବେ । ଯଦି ସତୀ ନାରୀ ନ ମିଳିବେ ତେବେ ସେ ବିବାହ କରିବେ ନାହିଁ । ଅତିମୁନିଙ୍କ ପାଇଁ ସତୀ ନାରୀ ଖୋଜା ଚାଲିଲା । ନାରଦ ସାରା ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ବୁଲନ୍ତି । ସେ ଦିନେ ଅନସୂୟାଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ । ସେତେବେଳେ ଅନସୂୟା ଭଗବାନଙ୍କୁ ପତି ରୂପରେ ପାଇବା ପାଇଁ ଉପାସନା କରୁଥିଲେ । ନାରଦ ଅନସୂୟାଙ୍କୁ କହିଲେ, “ଯଦି ଭଗବାନଙ୍କୁ ପତି ରୂପରେ ପାଇବା ପାଇଁ ତାହୁଁଛ ତେବେ ନିୟମ କର ଯେ କାଲି ସକାଳେ ପ୍ରଥମେ ଯାହାଙ୍କୁ ଦେଖିବ, ତାଙ୍କରି ଗଳାରେ ବରଣମାଳା ଦେଇ ତାଙ୍କୁ ପତି ଭାବରେ ବରଣ କରିବ ଏବଂ ଭଗବାନ ରୂପରେ ତାଙ୍କର ସେବାପୂଜା କରିବ । ତେବେ ଯାଇ ଭଗବାନଙ୍କୁ ପାଇବ ।” ତା’ପରେ ନାରଦ ଯାଇ ଅତିମୁନିଙ୍କୁ କହିଲେ, “ମୁଁ ଜଣେ ସତୀ ନାରୀଙ୍କର ସନ୍ଧାନ ପାଇଛି ଏବଂ ତାଙ୍କୁ କହିଛି ଯେ ସେ କାଲି ସକାଳେ ପ୍ରଥମେ ଯାହାଙ୍କୁ ଦେଖିବେ ତାଙ୍କୁ ହିଁ ପତିରୂପରେ ବରଣ କରିବେ ।” ନାରଦଙ୍କ ଉପଦେଶ ଅନୁସାରେ ଅତିମୁନି ଜଣେ କୁଷ୍ଠ ରୋଗୀ ବେଶରେ ଅନସୂୟାଙ୍କ ଦ୍ୱାର ମୁହଁରେ ଶୋଇ ରହିଲେ । ପରଦିନ ସକାଳୁ ଅନସୂୟା ଏହି କୁଷ୍ଠରୋଗୀଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ । ନାରଦଙ୍କୁ କରିଥିବା ନିୟମ ଅନୁସାରେ ଅନସୂୟା ସେହି କୁଷ୍ଠରୋଗୀଙ୍କୁ ସ୍ୱାମୀ ରୂପରେ ବରଣ କରି ଭଗବତ୍ ଜ୍ଞାନରେ ତାଙ୍କର ସେବା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସ୍ୱାମୀ ଅନସୂୟାଙ୍କୁ କହିଲେ ଯେ ସେ ଭାରତର ସମସ୍ତ ତୀର୍ଥ ଦେଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଛନ୍ତି । ସତୀ ଅନସୂୟା ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ଏକ ଠେଲିରେ ବସାଇ ଭାରତବର୍ଷର ସମସ୍ତ ତୀର୍ଥ ଭ୍ରମଣରେ ବାହାରିଲେ । ଅନସୂୟାଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ, ଯେଉଁଠାରେ ଯେଉଁ ଦ୍ରବ୍ୟ ନ ମିଳେ, ସେହିଠାରେ ସେହି ଜିନିଷ ମାଗି ବସନ୍ତି । ଯେଉଁଠି ପାଣି ନ ମିଳିବ ସେଇଠି ପାଣି ମାଗନ୍ତି । ଅନସୂୟା ବହୁ କଷ୍ଟ ସ୍ୱୀକାର କରି ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ପୂରଣ କଲେ । ଏହିପରି ତୀର୍ଥ ଭ୍ରମଣ କରୁ କରୁ ଦିନେ ସେମାନେ ଏକ ସ୍ଥାନରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେଠାରେ ମାଣ୍ଡବ୍ୟ ମୁନି ଅବସ୍ଥାନ କରୁଥିଲେ ।

ମାଣ୍ଡବ୍ୟ ମୁନି ଅରଣ୍ୟରେ ବସି ତପସ୍ୟା କରୁଥିଲେ । ଥରେ ଚୋରମାନେ ସେହି ରାଜ୍ୟର ରାଜାଙ୍କ ନବରରେ ଚୋରି କରି ବହୁମୂଲ୍ୟ ଅଳଙ୍କାର ସବୁ ନିଜ ଭିତରେ ଭାଗ ବଣ୍ଟା କରୁ କରୁ ସକାଳ ହୋଇଆସିଲା । ଦିବାଲୋକରେ ଚୋରମାନେ ସେଠାରେ ତପସ୍ୟାରତ ମୁନିଙ୍କୁ ଦେଖିପାରିଲେ । ଚୋରମାନେ ନିଜ ନିଜ ଭିତରେ କଥାହେଲେ ଯେ, “ଆମେ ଯଦି ମୁନିଙ୍କୁ କିଛି ଭାଗ ନ ଦେବା, ତେବେ ସେ ନିଷ୍ଠୁର ରାଜାଙ୍କୁ ଯାଇ ଆମର ପରିଚୟ ଦେଇଦେବେ ।” ତେଣୁ ସେମାନେ ଭାଗ କରିଥିବା ଚୋରିଧନରୁ ଗୋଟିଏ ଭାଗ ମୁନିଙ୍କ ପାଖରେ ରଖିଦେଇ ଚାଲିଗଲେ । ରାଜାଙ୍କର ସିପାହୀ ଚୋରମାନଙ୍କୁ ଖୋଜି ଖୋଜି ଆସି ମୁନିଙ୍କ ପାଖରେ ଚୋରିଦ୍ରବ୍ୟ କିଛି ଦେଖି ତାଙ୍କୁ ଚୋର ବୋଲି ଭାବି ଧରି ନେଇଗଲେ । ଜଣେ ମୁନି ହୋଇ ମଧ୍ୟ ଏହିପରି ଚୋରି କରିଥିବାର ଶୁଣି ରାଜା ଅତ୍ୟନ୍ତ କ୍ରୋଧାନ୍ୱିତ ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଚାରିଛକ ସ୍ଥାନରେ ଶୁଳିରେ ବସାଇ ଦେବାକୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ । ଯୋଗ ଓ ପୁଣ୍ୟ ପ୍ରଭାବରୁ ଶୁଳିରେ ବସି ମଧ୍ୟ ରକ୍ଷିତ ଭାବେ ଜୀବନ ଗଲାନାହିଁ । ସେ ସେହି ସ୍ଥାନରେ ଧ୍ୟାନସ୍ଥ ହୋଇ ବସି ରହିଥିଲେ । ଏହି ସମୟରେ ମହାଦେବ ଆସି ତାଙ୍କୁ ଆଶୀର୍ବାଦ କରିଗଲେ

ଓ ଅନେକ ମୁନିରକ୍ଷି ଆସି ତାଙ୍କୁ ଜୁଗଳ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରି ଫେରି ଯାଉଥିଲେ । ରାଜା ଏହି ସବୁ ଖବର ପାଇ ମାଣ୍ଡବ୍ୟଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସି କ୍ଷମା ଗୃହିଲେ ଓ ତାଙ୍କର ଶୁଳି ଖୋଲି ଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ତାହା ସମ୍ଭବ ହୋଇ ନ ଥିଲା । ଶୁଳିର କିଛି ଅଂଶ ଦେହ ମଧ୍ୟରେ ରହି ଯାଇଥିଲା, ବାକି ଅଂଶ କାଟି ବାହାର କରି ଦିଆଗଲା । ଏହି ଅବସ୍ଥାରେ ମାଣ୍ଡବ୍ୟ ମୁନି ଗୋଟିଏ ଜାଗାରେ ବସି ଯୋଗାଦିରେ ମଗ୍ନ ରହୁଥିଲେ । ସତୀ ଅନସୂୟା ଅକ୍ଷର ରାତିରେ ସେହି ବାଟରେ ସ୍ବାମୀଙ୍କୁ ନେଇ ଯାଉଥିଲେ । ଅଜାଣତରେ ତାଙ୍କର ଗାତିଟି ମୁନିଙ୍କ ଦେହରେ ଧକ୍କା ହୋଇଗଲା ଓ ଧକ୍କା ଲାଗିବା ଫଳରେ ତାଙ୍କ ଦେହ ଦୋହଲି ଯିବାରୁ ବହୁତ କଷ୍ଟ ହେଲା । ଦାରୁଣ କଷ୍ଟ ଯୋଗୁଁ କ୍ରୋଧାନ୍ବିତ ହୋଇ ମୁନି ଅଭିଶାପ ଦେଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ଦେହରେ ଯେଉଁ ପ୍ରାଣୀ ଧକ୍କା ଲାଗିଲା, ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ ମାତ୍ରକେ ତାର ଜୀବନ ଚାଲିଯିବ । ଅନସୂୟା ଅତି ବିକଳ ଭାବରେ ମୁନିଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ଅଭିଶାପ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରି ସ୍ବାମୀଙ୍କ ଜୀବନ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ମିନତି କଲେ । ଅକ୍ଷର ରାତିରେ ଦେଖି ନ ପାରି ଭୁଲରେ ମୁନିଙ୍କର ଦେହରୁ ଧକ୍କା ଲଗାଇ ଦେଇଯିବାରୁ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା ମଧ୍ୟ କଲେ । ଅନସୂୟାଙ୍କର ବିକଳ କାନ୍ଦଣା, କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା ଓ କାତର ଅନୁରୋଧରେ ମଧ୍ୟ ମୁନିଙ୍କର କ୍ରୋଧ ଶାନ୍ତ ହେଲା ନାହିଁ । ସେ ତାଙ୍କ ଅଭିଶାପ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କଲେ ନାହିଁ । ଶେଷରେ ସତୀ ଅନସୂୟା ନିଜ ସତୀତ୍ବର ଦ୍ଵାଦ୍ଵି ଦେଇ କହିଲେ, “ମୁଁ ଯଦି ପ୍ରକୃତରେ ସତୀ ହୋଇଥିବି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟନୋବାକ୍ୟରେ ସ୍ବାମୀଙ୍କର ସେବା କରିଥିବି, ତେବେ ଏ ରାତି ପାହିବ ନାହିଁ । ନ ପାହୁ ରାତି, ନ ମରୁ ପତି, ଏକ ରାତି ହେଉ ସପତ ରାତି ।”

ଯେପରି ମୁନିବାକ୍ୟ ଖଣ୍ଡନ କରିବାର ଶକ୍ତି କାହାର ନାହିଁ, ସେହିପରି ସତୀବାକ୍ୟ ମଧ୍ୟ କେହି ଖଣ୍ଡନ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ରାତି ଆଉ ପାହିଲା ନାହିଁ । ସାରା ପୃଥିବୀ ଘୋର ଅନ୍ଧକାର ମଧ୍ୟରେ ବୁଡି ରହିଲା । ଜୀବଜଗତ ତାହି ତାହି ତାକଦେଲେ । ସ୍ଵର୍ଗରେ ଭାଲେଣି ପଡିଲା । ତେତିଶ କୋଟି ଦେବତା ମାଣ୍ଡବ୍ୟ ମୁନିଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ତାଙ୍କ ଅଭିଶାପ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ । ମୁନି କହିଲେ, “ସାରା ସଂସାରରେ ମାନବ ଶିଶୁମାନେ ୧୪ ବର୍ଷ ବୟସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେଉଁ ପାପ କରିବେ, ସେଥିପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଯଦି ଦଣ୍ଡ ଭୋଗ କରିବାକୁ ନ ପଡିବ ତେବେ ସେ ଶାନ୍ତ ହେବେ ।” ଦେବତାମାନେ ମୁନିଙ୍କୁ ସେହି ବର ପ୍ରଦାନ କଲେ । ତା’ପରେ ଦେବତାମାନେ ସତୀ ଅନସୂୟାଙ୍କୁ ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ ପାଇଁ ଆଦେଶ ଦେବାକୁ ବିନୀତ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ । ଦେବତାମାନେ ଅନସୂୟାଙ୍କୁ ବରଦେଲେ ଯେ ପ୍ରଥମେ ତାଙ୍କ ସ୍ବାମୀ ମରିଯିବେ ଏବଂ କୁଷ୍ଠ ରୋଗରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇ ଅଦ୍ଵିତୀୟ ମୁନି ଭାବରେ ନବଜୀବନ ଲାଭ କରିବେ । ଏଥିରେ ସତୀ ଅନସୂୟା ସମ୍ମତି ପ୍ରକାଶ କଲେ । ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ ହୋଇ ସୃଷ୍ଟି ରକ୍ଷା ହେଲା ଏବଂ ସତୀ ଅନସୂୟା ଦେବୋପମ ପତି ଅତିମୁନିଙ୍କୁ ପାଇ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦିତ ହେଲେ । ଅନସୂୟାଙ୍କ ପରି ସତୀ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ପାଇ ଅତିମୁନି ମଧ୍ୟ ନିଜକୁ ଧନ୍ୟ ମନେ କଲେ । ତା’ପରେ କୃତୀରର ଦାୟିତ୍ଵ ଅନସୂୟାଙ୍କୁ ଦେଇ ଅତିମୁନି ତପସ୍ୟା କରିବା ପାଇଁ ଚାଲିଗଲେ ।

ପ୍ରାତଃସ୍ମରଣୀୟ ଆର୍ଯ୍ୟନାରୀ ସତ୍ତ୍ଵସତୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅନସୂୟା ଅନ୍ୟତମା । ସତୀଧର୍ମରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତା ହୋଇ ଭାରତର ନାରୀମାନେ ଅସାଧ୍ୟ ସାଧନ କରିଆସିଛନ୍ତି । ମୃତସ୍ବାମୀଙ୍କୁ ଯମାକନ୍ଦରୁ ଫେରାଇ ଆଣିବା, କୁଷ୍ଠ ରୋଗଗ୍ରସ୍ତ ସ୍ବାମୀଙ୍କୁ ରୋଗମୁକ୍ତ କରିବା, ସୃଷ୍ଟି ପ୍ରବାହକୁ ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ ରଖିବା - ଏସବୁ ସମ୍ଭବ ହୋଇଛି ସେମାନଙ୍କର ସତୀତ୍ବର ସାଧନା ବଳରେ । ଗାରୋହିଲ୍‌ର ଭାବସମାଧିରୁ ମା’ଙ୍କ ଆଦେଶରେ ଲୋକାକାନ୍ଦକୁ ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସଂଶୟାତ୍ମକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତରରେ ମା’ ତାଙ୍କୁ କହିଥିଲେ,

ପାଇବ ମୋତେ, ପତିପ୍ରାଣୀ ସତୀ ଅନ୍ତରଗତେ
ପାଇବ ଏ ମହାଭାବ, ମୋ ରୂପ ପୁଟି ଉଠିବ
ପତିବ୍ରତା ସତୀ ସାଧୁ ଶିଷ୍ୟାଙ୍କ ଭିତରେ
ପାଇବ ଏ ପ୍ରେମ ଭାବ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଅନ୍ତରେ
ଶିଷ୍ୟାଗଣ ଅବିକଳ ମୋ ପରି ପାଇବେ ଭଲ ।

ଆଜି ମଧ୍ୟ ଆମ ପରି ଶିଷ୍ୟାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମା’ଙ୍କୁ ଖୋଜୁଛନ୍ତି । ସତୀଧର୍ମରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତା ହୋଇପାରିଲେ ହିଁ ଆମମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଜଗଜ୍ଜନନୀଙ୍କର ଆବିର୍ଭାବ ହେବ । ଜଗଜ୍ଜନନୀଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କେହି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ସେବା କରିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଶ୍ରୀପଦରେ ଏତିକି ପ୍ରାର୍ଥନା, ‘ଜୟଗୁରୁ’ ନାମକୁ ଜପ କରି ଆମେମାନେ ଯେପରି ସତ୍ତ୍ଵପଥରେ ଆଗେଇ ଚାଲୁ ଏବଂ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ସେବା କରିପାରୁ ।

ସତୀ ଅନସୂୟାଙ୍କ କଥାଟି ମନୋରମା ମା’ଙ୍କ ଚିପାଖାତାରୁ ସଂଗୃହୀତ ହୋଇ ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇଥିବାରୁ ଏଥିରେ ଥିବା ତଥ୍ୟଗତ ତ୍ରୁଟି ନିମିତ୍ତ କ୍ଷମା ଦେବାକୁ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରାଉଛି ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତା
ଶ୍ରୀମତୀ ଶିବାନୀ ମହାନ୍ତି
ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ

ସାଧୁସଙ୍ଗର ମାହାତ୍ମ୍ୟ

ସାଧୁ ଯେ ମଳୟ ପବନ
କାଠକୁ କରଇ ଚନ୍ଦନ ।
ସାଧୁ ସଙ୍ଗମେ ଜ୍ଞାନ ବଢେ
କର୍ମ ବାସନା ବନ୍ଧ ଛିଡେ ।
ସାଧୁ ସଙ୍ଗମ ନାବେ ବସି
ବିଷ୍ଣୁର ଘୋର ଜଳ ରାଶି ।

ଏହିଭଳି ଅନେକ ପଦ୍ୟ ଆମ ଓଡ଼ିଆ ଭାଗବତ ଗ୍ରନ୍ଥରେ ସାଧୁ ମହାତ୍ମାଙ୍କ ବିଷୟରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଅଛି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ତାଙ୍କ ‘ପ୍ରେମିକ ଗୁରୁ’ ଗ୍ରନ୍ଥରେ ସତ୍‌ସଙ୍ଗ ମାହାତ୍ମ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବାକୁ ଯାଇ କହିଛନ୍ତି, “ସାଧୁଙ୍କ ଦର୍ଶନ ଝରନରେ ସାତ୍ତ୍ୱିକ ପରମାତ୍ମା ସାଧାରଣ ତାମସ ପରମାତ୍ମାକୁ ଅଭିଭୂତ କରିଦିଏ ।” ପୁଣି ସେହି ଗ୍ରନ୍ଥରେ ଲେଖିଛନ୍ତି – “ସତ୍‌ସଙ୍ଗ ଭଗବତ୍ ଭକ୍ତିର ଜନକ, ପୋଷକ, ବିବର୍ଦ୍ଧକ ଓ ରକ୍ଷକ । ସତ୍‌ସଙ୍ଗ ସଦୃଶ ଭଗବତ୍ ଭକ୍ତି ଲାଭ କରିବାର ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ଉପାୟ ଆଉ ନାହିଁ ।” ଦେହକୁ ସୁସ୍ଥ ସବଳ ରଖିବା ପାଇଁ ଯେପରି ପୁଷ୍ଟିକର ଖାଦ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ, ଠିକ୍ ସେହିପରି ଏହି ଦେହ ଭିତରେ ଯେଉଁ ଦେହୀ ଅଛନ୍ତି, ତାଙ୍କର ମଧ୍ୟ ପୁଷ୍ଟିକର ରସ ପ୍ରୟୋଜନ । ଏହି ଦେହ ଭିତରେ ଯେଉଁ ଜୀବାତ୍ମା ଅଛନ୍ତି ତାଙ୍କର ଆହାର ହେଉଛି ସତ୍‌ସଙ୍ଗ ବା ସାଧୁସଙ୍ଗ । ଏଣୁ ମହାତ୍ମା ତୁଳସୀଦାସ ‘ରାମଚରିତ ମାନସ’ ଲେଖିବା ସମୟରେ ସାଧୁମାନଙ୍କୁ ବନ୍ଦନା କରି ଲେଖିଛନ୍ତି ଯାହାର ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ ଜଗବନ୍ଧୁ ମହପାତ୍ରଙ୍କର ପୁସ୍ତକରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଅଛି ।

ବାଲମିକ, ନାରଦ, ଅଗସ୍ତି ଆଦି ମୁନି
ସାଧୁସଙ୍ଗ ଯୋଗେ କେହ୍ନେ ହେଲେ ବହୁଜ୍ଞାନୀ
ନିଜ ନିଜ ମୁଖେ ସବୁ ଯାଇଛନ୍ତି କହି
ସାଧୁସଙ୍ଗ ସରି ହିତ ତିଜଗତେ ନାହିଁ ।
ଛଳଚର ଜଳଚର ନଭଚର ଯେତେ
ଜଡ଼ ଯେ ଚେତନ ଜୀବ ସକଳ ଜଗତେ ।
ବିଭୂତି ବୈଭବ ଆଦି ଯେ ବା ଯାହା ଲଭେ
ସାଧୁସଙ୍ଗ ବିନା କିଛି ନ ସମ୍ଭବ ତ ଭବେ ।
ଲୋକମତେ ବେଦମତେ ଏ ଜଗତେ ଭାଇ
ସାଧୁସଙ୍ଗଠାରୁ ଆଉ ବଡ଼ କିଛି ନାହିଁ ।
ସାଧୁସଙ୍ଗ ବିନା କେବେ ନ ମିଳେ ମୁକତି
ବିଭୁ କୃପାବିନା ନୋହେ ସାଧୁସଙ୍ଗେ ମତି ।
ସାଧୁସଙ୍ଗ ସିନା ସବୁ ମଙ୍ଗଳର ମୂଳ
ଏକା ସାଧୁସଙ୍ଗ ସବୁ କରମର ଫଳ ।
ଫୁଲ ପରି ସବୁ ସିନା ଫଳ ସାଧୁସଙ୍ଗ
ସାଧୁସଙ୍ଗ ଫଳ ଶଠ ହୁଏ ସାଧୁ ଜନ ।
ସାଧୁସଙ୍ଗର ମହିମା ଗହନ ଅପାର
ବିଧି ହରିହର କବି ଗଣେ ଅଗୋଚର ।

ସେ ସାଧୁମାନଙ୍କୁ ବିନୟ ପ୍ରଣତି କରି ଖଳ ଲୋକଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ କାବ୍ୟରେ ନିବେଦନ କରିବାକୁ ଛାଡ଼ି ନାହାନ୍ତି । ସେ ଲେଖିଛନ୍ତି –

ସାଧୁ ମିତ୍ର ଶତ୍ରୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ହିତ
ଶୁଣି ଦକେ ଖଳ ହିଆ

ଜାଣି କର ଯୋଡ଼ି ବିନତି କରୁଛି
ମୋଠାରେ ହେଉ ସୁଦୟା ।

ଏହି ଗଛର ଭୂଷଣ କାଳ ଉପାଖ୍ୟାନରେ ଗରୁଡ଼ଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଲା କେଉଁ ଶରୀର ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଅଟେ ? ସବୁଠାରୁ ଦୁଃଖ କଣ ? ସବୁଠାରୁ ସୁଖୀ କିଏ ? ଓ ସାଧୁ ଅସାଧୁ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଭେଦ କଣ ? ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ଭୂଷଣ କାଳ କହିଛନ୍ତି -

ନରତନୁ ସମ ଦେହ ତିଜଗତେ ନାହିଁ
ଏ ଦେହ ଧରି ଯେ ହରି ଭଜନ ନ କରେ
ବିଷୟ ଜଡ଼ିତ ହୋଇ ଭବେ ଘୁରି ମରେ ।
ଦରିଦ୍ରତା ସମ ଦୁଃଖ ଜଗତରେ ନାହିଁ
ସାଧୁସଙ୍ଗଠାରୁ ବଳି ସୁଖ ଆଉ ନାହିଁ ।
କାୟମନୋବାକ୍ୟେ ତାର ଉପକାର ବଡ଼
ସାଧୁର ସ୍ୱଭାବ ସିଦ୍ଧ ଅଟେ ଏ ଚରିତ ।
ପରହିତ ଲାଗି ସାଧୁ ନିଜେ ଦୁଃଖ ସହେ
ପରଦୁଃଖ ଦେଖି ସାଧୁ ହୃଦ ସଦା ଦହେ
ଭୁଞ୍ଜେବୁଷ ସମ ସାଧୁ ସଦା ଦୟାବନ୍ତ
ନିତି କଷ୍ଟ ସହେ ସାଧୁବାକୁ ପରହିତ ।

ନିୟମିତ ସାଧୁସଙ୍ଗ ପ୍ରଭାବରେ ସଦ୍‌ବୃତ୍ତିର ସୁରଣ ଘଟେ, ଚିତ୍ତ ଶୁଦ୍ଧ ହୁଏ, ସର୍ବପ୍ରକାର ସଂକୀର୍ଣ୍ଣତା ହୃଦୟରୁ ବିଦୂରିତ ହୁଏ । ଲୋଭ ମୋହ, କାମନା ବାସନା ଇତ୍ୟାଦି ଧୀରେ ଧୀରେ କମିଯାଏ । ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ମାନବ ଜୀବନ ସାର୍ଥକତା ଖୋଜେ । ଏ ବିଷୟରେ ଭଗବାନ ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟ କହିଛନ୍ତି -

ନଳିନୀ ଦଳଗତ ଜଳମତି ତରଳଂ
ଦେବଜୀବନମତିଶୟ ଚପଳଂ
କ୍ଷଣମିହ ସଜନ ସଙ୍ଗତିରେକା
ଭବତି ଭବାତ୍ସବେ ତରଣେ ନୌକା ।

ଅର୍ଥାତ୍ - ପଦ୍ମପତ୍ରରେ ଜଳ ଯେପରି ଜଳଜଳ କରେ, ଜୀବନର ମଧ୍ୟ ସେହିପରି କୌଣସି ସ୍ଥିରତା ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ସାମାନ୍ୟ ସମୟ ଯଦି ସାଧୁସଙ୍ଗ ବା ସତ୍‌ସଙ୍ଗରେ କଟାଯାଏ ତାହା ହିଁ ଏହି ଭବସାଗର ପାରି ହେବାକୁ ସମ୍ଭବ ହେବ ।

ଉଚ୍ଚକୋଟୀର ମହାତ୍ମାମାନେ ସେମାନଙ୍କ କରୁଣା ପ୍ରଭାବରେ ବହୁ ମହାପାପୀଙ୍କର ଜୀବନକୁ ଦିବ୍ୟ ଆଲୋକରେ ଉଦ୍‌ଭାସିତ କରିଛନ୍ତି । ମହାପୁରୁଷଙ୍କ କୃପାରୁ ଘୃମନ୍ତ ବିବେକ ଜାଗ୍ରତ ହୁଏ ଓ ଚିତ୍ତବୃତ୍ତିର ରୂପାନ୍ତର ଘଟେ । ଯେପରି ଦେବର୍ଷି ନାରଦଙ୍କ କୃପାରୁ ରତ୍ନାକରଙ୍କର ରୂପାନ୍ତର ହୋଇଛି ବାଲ୍ମିକୀ ମୁନିରେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀମହାପ୍ରଭୁ ଚୈତନ୍ୟଙ୍କ ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଆସି ପାଷାଣ ଅତ୍ୟାଗ୍ରୀ ଜଗାଇ-ମାଧାଇଙ୍କର ଚେତନାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଛି । କୁମିଲ୍ଲାର କୁଖ୍ୟାତ ଦାଗୀ ରତ୍ନମତ ଅଲ୍ଲୀ ଠାକୁର ଶ୍ରୀଶ୍ରୀନିଗମାନନ୍ଦଙ୍କ କୃପାରୁ ନବ ଜୀବନ ଲାଭ କରି ଭକ୍ତରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିଲେ ।

ସାଧୁସଙ୍ଗର ମାହାତ୍ମ୍ୟ ବିଷୟରେ ଏକ ସୁନ୍ଦର ଉପାଖ୍ୟାନ ଅଛି । ଦେବର୍ଷି ନାରଦ ମହର୍ଷି ବ୍ୟାସଦେବଙ୍କୁ ଭାଗବତରୁ ଉପଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିବା ସମୟରେ ତାଙ୍କର ପୂର୍ବଜନ୍ମର ବୃତ୍ତାନ୍ତ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଯାହା ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭାଗବତ ପ୍ରଥମ ସ୍କନ୍ଧ ପଞ୍ଚମ ଅଧ୍ୟାୟ ଶ୍ଳୋକ ୨୩ ରୁ ୩୦, ପୁଣି ଷଷ୍ଠ ଅଧ୍ୟାୟ ଶ୍ଳୋକ ୨ ରୁ ୩୩ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି । ପୂର୍ବଜନ୍ମରେ ଦେବର୍ଷି ନାରଦ ଜଣେ ଦାସୀଙ୍କ ଗର୍ଭରେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ମାତା ଜଣେ ବେଦାଧ୍ୟାୟୀ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଘରେ ଦାସୀପଣ କରୁଥାନ୍ତି, ବାଲୁତ ହେତୁ ସେ ମାତାଙ୍କ ନିକଟରେ ରହନ୍ତି । ସେହି ବେଦାଧ୍ୟାୟୀ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ଘରେ ଅନେକ ସମୟରେ ମୁନିମାନେ ଅବସ୍ଥାନ କରନ୍ତି । ସେହି ସମୟରେ ବାଳକ ନାରଦ ସେହି

ମୁନିମାନଙ୍କର ସେବା ଶୁଶ୍ରୁଷା କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଥିଲେ । ମୁନିମାନଙ୍କର ଆଜ୍ଞା ଅନୁସାରେ ସେମାନଙ୍କର ଭିକ୍ଷାପାତ୍ର ସଂଲଗ୍ନ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଅନ୍ନ ଭୋଜନ କରୁଥିଲେ । ସେଥିରେ ତାଙ୍କର ପାପ ଦୂର ହୋଇ ଚିତ୍ତ ଶୁଦ୍ଧ ହେଲା ଓ ଧର୍ମରେ ରୁଚି ଜନ୍ମିଲା । ସେହି ବିପ୍ରମାନଙ୍କର ମନୋରମ ହରିକଥା କୀର୍ତ୍ତନ ଓ ଶ୍ରବଣ କରିବାରୁ ଭଗବାନଙ୍କ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଆସକ୍ତି ଜନ୍ମିଲା । ଭଗବାନଙ୍କଠାରେ ଆସକ୍ତି ଜନ୍ମିବାରୁ ସେ ବୁଝି ପାରିଲେ ଯେ, ସ୍କୂଳ ଓ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଏହି ଦ୍ଵିବିଧ ଶରୀର ଅବିଦ୍ୟାବଶତଃ ତାଙ୍କଠାରେ କଳ୍ପିତ ହୋଇଛି ଓ ସେ ପ୍ରପଞ୍ଚର ଅତୀତ । ଚତୁର୍ମାସ୍ୟା ବ୍ରତ ଶେଷରେ ଯେତେବେଳେ ମୁନିମାନେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଘରୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ କଲେ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି କୃପା କରି ଭଗବାନଙ୍କର ଗୁହ୍ୟତମ ଜ୍ଞାନ ଉପଦେଶ ନାରଦଙ୍କୁ ଦେଇକରି ଗଲେ । ଏହାର କେତେଦିନ ପରେ ସର୍ପାଘାତରେ ତାଙ୍କ ମାତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହେଲା ଓ ସେ ସ୍ଥାନ ତ୍ୟାଗ କରି ଏକାକୀ ବିଭିନ୍ନ ବଣ ଜଙ୍ଗଲରେ ଘୁରି ବୁଲିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ବଣ ଜଙ୍ଗଲରେ ବୁଲୁବୁଲୁ ନିର୍ଜନ ଅରଣ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଅଶ୍ଵତ୍ଥ ବୃକ୍ଷ ମୂଳରେ ରକ୍ଷିମାନଙ୍କଠାରୁ ଶୁଣିଥିବା ଜ୍ଞାନଦ୍ଵାରା ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ଚିନ୍ତା କଲେ । ଅନେକ ଦିନ ଚେଷ୍ଟା ପଲରେ ସେହି ପରମାତ୍ମା ଯେ କି ମନ ଓ ବାକ୍ୟର ଅଗୋଚର ଦିନେ ତାଙ୍କ ଉପରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ସ୍ନିଗ୍ଧ ମଧୁର ବାଣୀରେ କହିଲେ ଏହି ଜନ୍ମରେ ସେ ତାଙ୍କୁ ସ୍କୂଳ ଦେହରେ ଦେଖା ପାଇବେ ନାହିଁ । ପ୍ରଳୟ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ସ୍ମୃତିଶକ୍ତି ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ ରହିବ । ଜୀବନର ଅବଶିଷ୍ଟ ସମୟତକ ତାଙ୍କୁ ସ୍ମରଣରେ ରଖି ଓ ସାଧୁସେବା କରି କଟାଇବାକୁ ହେବ । ଏହାପରେ ସେ ଭଗବାନଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ବାକ୍ୟ ଅନୁସାରେ ସ୍ମରଣ ମନନ ଓ ସାଧନା କଲେ । କେତେଦିନ ପରେ ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହେଲା ଓ ଭଗବାନ ଦେଇଥିବା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଅନୁସାରେ ଏକ ଯୋଗ୍ୟ ଦେହ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ତାଙ୍କର ପାର୍ଶ୍ଵଚର ହୋଇ ରହିଲେ । ସହସ୍ର ଯୁଗ ପରେ ଯେତେବେଳେ ବ୍ରହ୍ମା ସୃଷ୍ଟି ସର୍ଜନା କଲେ ସେତେବେଳେ ସପ୍ତର୍ଷି ରକ୍ଷିମାନଙ୍କ ସହ ନାରଦ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ମାନସପୁତ୍ର ହିସାବରେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କଲେ । ତାଙ୍କର ସ୍ମୃତି ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ ଥିବାରୁ ମହାବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ଅନୁଗ୍ରହରୁ ଏହି ତିଲୋକ ମଧ୍ୟରେ ସେ ହରିଙ୍କର ଗୁଣଗାନ କରି ବିଚରଣ କରୁଥାନ୍ତି । ଏହା ଥିଲା ନାରଦଙ୍କର ପୂର୍ବଜନ୍ମର ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଯାହାର ମୂଳରେ ଥିଲା ସାଧୁସଙ୍ଗ, ସାଧୁସେବା ଓ ଭଗବାନଙ୍କର ଆଶୀର୍ବାଦ ।

ସାଧୁସଙ୍ଗ ବା ସତ୍ସଙ୍ଗ ତିନି ପ୍ରକାରରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୁଏ । ପ୍ରଥମେ ଶ୍ରୀଭଗବାନଙ୍କୁ ଭକ୍ତର ଦର୍ଶନର ପିପାସା, ଦ୍ଵିତୀୟରେ ଉଚ୍ଚକୋଟୀର ସାଧୁ-ସନ୍ଥଙ୍କର ସଙ୍ଗଲାଭ, ତୃତୀୟରେ ସଦ୍ଗୁଣ ପାଠ, ଶାସ୍ତ୍ର ଆଲୋଚନା ଓ ଭଗବାନଙ୍କର ଲୀଳା କୀର୍ତ୍ତନ ଶ୍ରବଣ । ଭଗବତ୍ ପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ସାଧକର ପାଞ୍ଚଗୋଟି କର୍ମ ମଧ୍ୟରେ ସାଧୁସଂଗ, କୃଷ୍ଣସେବା, ଭଗବତ୍ ଗୁଣଗାନ, ନାମ ଓ ବଜ୍ରବାସ ପ୍ରଧାନ ଅଟେ । ଏଣୁ କୁହାଯାଇଛି ‘ସାଧୁ ସଙ୍ଗତେ ଜ୍ଞାନ ବଢେ, କର୍ମ ବାସନା ବନ୍ଧ ଛିଡେ’ । ‘ମୋର ଭକତ ବସେ ଯହିଁ, ସକଳ ତୀର୍ଥ ଥାନ୍ତି ତହିଁ’ । ‘ସାଧୁ ସଙ୍ଗମ ନାବେ ବସି, ବିଷ୍ଣୁର ଘୋର ଜଳରାଶି’ । ଏହିଭଳି ଅନେକ ଉପାଖ୍ୟାନ ଓ ପଦ୍ୟ ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭାଗବତରେ ଅଛି ।

ନିଗମ ସନ୍ତାନମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ସଂଘାନୁଷ୍ଠାନ, ସାଧୁସଙ୍ଗ ଲାଭର ଉପଯୁକ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର । ଭଗବାନ ଗୁରୁ ରୂପରେ ସଂଘରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଅନ୍ତି । ସଂଘ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁରୁଥିବା ସମୟରେ ଯେଉଁ ଭକ୍ତମାନେ ସଂଘରେ ଯୋଗ ଦିଅନ୍ତି ସେହି ଭକ୍ତମାନଙ୍କର ସାତ୍ତ୍ଵିକ ଭାବ ଥାଏ । ତାଙ୍କର ବିଜ୍ଞାନମୟ କୋଷରେ ମନ ଥାଏ ଓ ସର୍ବୋପରି ଠାକୁରଙ୍କ ପ୍ରତି ଭାବ ଥାଏ । ଏଣୁ ସଂଘରେ ଯୋଗଦେଲେ ଅଶୁଭ ବୃତ୍ତି ରୂପାନ୍ତରିତ ହୋଇ ଶୁଭ ବୃତ୍ତିର ଉନ୍ନେଷ ହୁଏ । ଏଣୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି, “ସଂଘ ହିଁ ମୋର ସ୍ଵରୂପ” । ନିୟମିତ ସଂଘରେ ଯୋଗଦେଲେ ଗୁରୁକୃପା ସହଜରେ ଲାଭ ହୋଇଥାଏ । ଗୁରୁସେବା, ସାଧୁସଙ୍ଗ ଓ ଶାସ୍ତ୍ରପାଠ ଏହି ତିନିଗୋଟି ମାନବ ପକ୍ଷରେ ଅମୂଲ୍ୟ ସଂପଦ ।

ଜୀବନରେ ସାଧୁସଙ୍ଗ ଲାଭ କରିବାକୁ ହେଲେ କିଛି ନିୟମ ପାଳନ ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ଏଥିପାଇଁ ‘ସାରସ୍ଵତ ସଂଘନୀତି’ ପୁସ୍ତକର ସଦାଗୁରୁ ପାଳନରେ ବ୍ୟକ୍ତ କରାଯାଇଛି, “ସାଧୁମାନଙ୍କୁ ବିରୋଧ କରିବ ନାହିଁ କି ନୀତ ଲୋକଙ୍କ ସେବା କରିବ ନାହିଁ ।” (ସଂଘନୀତି, କ୍ରମିକ ନମ୍ବର ୧୮) । କ୍ରମିକ ନମ୍ବର ୨୨ ରେ ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରକୃତ ସାଧୁ ସେମାନେ ପରନିନ୍ଦା, ଆତ୍ମପ୍ରଶଂସା ଓ ନିଜର ଐଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବେ ନାହିଁ କି କାହାର ଧର୍ମ ବିଶ୍ଵାସ ନଷ୍ଟ କରିବେ ନାହିଁ । ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ ପରିଚୟ ପତ୍ରରେ ତିନି ପ୍ରକାର ଅପରାଧ ବ୍ୟକ୍ତ କରାଯାଇ ଅଛି । ବୈଷ୍ଣବ ଅପରାଧ, ସେବା ଅପରାଧ ଓ ନାମ ଅପରାଧ । ସବୁ ଅପରାଧର କ୍ଷମା ଅଛି ମାତ୍ର ବୈଷ୍ଣବ ଅପରାଧର କ୍ଷମା ନାହିଁ । ଯେଉଁ ବୈଷ୍ଣବ ପାଖେ ଅପରାଧ କରାହୋଇଛି ସେହି ବୈଷ୍ଣବ କେବଳ ସେ ଅପରାଧର କ୍ଷମା ଦେବାକୁ ସମର୍ଥ । ପୁନଶ୍ଚ ଉକ୍ତ ପରିଚୟ ପତ୍ରରେ ସଂଘସେବୀଙ୍କ ସତର୍କ ଉପଦେଶରେ ଅଛି କୌଣସି ଅବସ୍ଥାରେ ହେଲେ ଗୁରୁଭାଇଙ୍କ ମନରେ ଆଘାତ ଦେବେନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କର ମର୍ଯ୍ୟାଦାହାନିକର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ନାହିଁ । ଗୁରୁଭାଇମାନଙ୍କୁ କେଉଁ ପ୍ରକାର ବ୍ୟବହାର କରିବ ସେ ସଂପର୍କରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଗୁରୁଗୀତା ପୁସ୍ତକର ଶ୍ଳୋକ ୬୦ ଓ ୬୧ ରେ ସଂଗୀତ ଆକାରରେ ବ୍ୟକ୍ତ କରାଯାଇଛି -

ଗୁରୁଜନ ବା ଗୁରୁଭାଇ
ତୁମ ଗହଣେ ଥିଲେ ରହି
ଗୁରୁଙ୍କ ସମ ତାଙ୍କୁ ମଣି

କହିବ ସୁକୋମଳ ବାଣୀ ।
 ପାରିଲେ ତାଙ୍କ ମନ ମୋହି
 ନୋହିବ କେବେ ଗୁରୁଦୋହୀ ।
 ତାହାଙ୍କୁ ଅବଜ୍ଞା କରିଲେ
 ନିନ୍ଦାର ନ ମିଳିବ ଭଲେ ।
 ଗୁରୁଭାଇଙ୍କ ମନେ କଷ୍ଟ
 ଦେଲେ ଦୁରୁହ ହେବେ ଲକ୍ଷ
 ମିଳିବ ନାହିଁ ଶାନ୍ତି ସୁଖ
 ସକଳେ ହୋଇବେ ବିମୁଖ ।

ଜଣେ ବୈଷ୍ଣବ ବା ସାଧୁର ଲକ୍ଷଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଚୈତନ୍ୟଚରିତାମୃତ ଗ୍ରନ୍ଥରେ ଅଛି -

ତରୁ ସମ ସହିଷ୍ଣୁତା ବୈଷ୍ଣବ କରିବେ
 ଭସନ ତାତନେ କାକେ କିଛି ନା ବଲିବେ ।
 ତୃଣ ହଲତେ ନୀଚ ହୟାଁ ସଦା ଲବେ ନାମ
 ଆପନି ନିରଭିମାନୀ ଅନ୍ୟଜୀବେ କାମ
 ତୃଣାଦପି ସୁନୀଚେନ ତରୋରିବ ସହିଷ୍ଣୁତା
 ଅମାନୀନ ମାନଦେନ କୀର୍ତ୍ତନୀୟ ସଦା ହରି ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତ
 ଶ୍ରୀ ବୈରାଗୀ ଚରଣ ସାହୁ
 ନୟାଗଡ଼ ଶାଖା ସଂଘ

ସେ ଚରଣ ତଳେ ମାଗେ ଶରଣ

ସଞ୍ଜ ସକାଳେ ମୁଁ ପ୍ରଣତି ଢାଳେ
 କୋମଳ କମଳ ଚରଣ ଯୁଗଳେ
 ପାଇବି ବୋଲି ମୁଁ ସେନେହ ଆଦର
 ଭାଳି ହେଉଛି ମୁଁ ସଦା ଆକୁଳେ । ୧।

କେତେ ମୋତେ ସୁଖ ପାଅ ଭାକୁଥିବି
 ପାଶେ ପାଶେ ତୁମେ ଅଛ ବାରୁଥିବି
 ଖସିଗଲେ ଗୋଡ଼ ସଂସାର ମରୁରେ
 ହାତ ଧରିଅଛ ବୋଲି ଜାଣୁଥିବି । ୩।

ଆହା କି ସ୍ବର ଶୁଭେ ଝଙ୍କାରେ
 ଶିହରଣ ଜାଗେ ସାରା ତନୁରେ
 ବାଉଳା ହେବି ମୁଁ ଗୁଣଗାଢ଼ ତୁମ
 ଅନ୍ତରେ ବାହାରେ ସକଳ ରୂପରେ । ୨।

ଛନ୍ଦାଚରଣରେ ବନ୍ଧା ମୋର ମନ
 କରୁଣା କର ହେ କୃପା ନିଧାନ
 କେତେ ଜନମର ସାଥୀ ତୁମେ ମୋର
 ସେ ଚରଣ ତଳେ ମାଗେ ଶରଣ । ୪।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତ
 ଶ୍ରୀମତୀ ସ୍ବିତାରାଣୀ ବାଇ
 ଆମେରିକା ସାରସ୍ବତ ସଂଘ

2008 Sammilani Venue – Burnsville

Introduction: With grace of Shree Shree Thakur Maharaj, the members of America Saraswata Sangha have been celebrating the annual sammilani from 2002. The first two sammilanis were held at Gyan Diwedi bhai's residence. As the member count started to grow, the sammilani venue was changed to Charlotte, NC in 2004, and was held at Hindu temple for three consecutive years. Due to logistics difficulties at the temple, it wasn't feasible to accommodate all Bhaktas at the temple. So, most of the bhaktas agreed to search for a place that would allow everyone to stay close by and enjoy the Sammilani. With lots of research on the internet and discussion with different organizations, we discovered "High Pastures Christian retreat center", located at Burnsville town.

Burnsville is a place to enjoy natural beauty and a taste of well preserved mountain life. High Pastures offers group/individual who wishes to take the time from the hectic pace of everyday life to grow closer to nature and God. High Pastures is truly a place of sanctuary for the soul.

2007 Sammilani was the first non-Christian event held at this center and with an approval of their board of directors.

Geographical Details:

High Pastures Christian Retreat & Conference Center
290 King's Highway
George's Fork Road
Burnsville, NC 28714
www.highpastures.org

- 1) It is located 136 miles (219km) from Charlotte and 38 miles (62km) from Ashville.
- 2) Charlotte and Ashville are the two nearest airports.
- 3) The Burnsville city comes under Yancey county
- 4) The community was named for Otway Burns, privateer.
- 5) The latitude of Burnsville is 35.917N. The longitude is -82.301W
- 6) The elevation is 2,822 feet.
- 7) The city population is 1,623

High Pastures' History: *"A Place to Meet God"* is all about High Pastures.

In 1958, Elizabeth Motsinger (Betty), seeking a hideaway in which to seek God found this place. She had been struggling for years to know if God actually exists, and, if so, whether He could be known. Betty attended spiritual retreat Camp farthest out at Kanuga Conference Center, outside of Hendersonville, NC where she received the Lord Jesus as the living Lord and Savior.

After making her 700 acre acquisition of the current High Pastures property, Betty moved into the small four-room shack at the lower end of the property. The snow blew in between the siding on cold, windy winter days and nights, but the time seemed like a "honeymoon" in her newly found relationship with Jesus. Having been touched so powerfully by the Spirit of God, she dedicated her all to Him, yielding herself to be His handmaiden. Her resources and her newly purchased property were joyfully surrendered to honor and glorify the Lord Jesus for His highest purposes. In her heart of hearts Betty committed her life to obedience to His direction and plan. And so High Pastures was born. As it emerged, God established it as a place where "His sheep" could be fed, find refuge and refreshing, be equipped and strengthened for service and anointed for ministry.

Soon after Betty moved into her house in 1960 she began receiving visitors sent by the Father. Small groups began to come for weekends and Betty was hard pressed to provide for their care. She says she didn't "found" High Pastures. The Lord sent the people and all she could do was try to cope with that He was doing.

As the number of guests outgrew the capacity of her house, Betty built more buildings. By 1968 her home was surrounded by a log cabin, a guest house, a two-bedroom cottage and a small hut. She could go no further without help, so High Pastures was incorporated and a Board of Directors was elected. As groups, families, couples, individuals and people from many Christian ministries were using the facilities and resources, the need for additional lodging and food services buildings became apparent. In 1970, the dormitory, upper residence and dining hall were built. The prayer tower was built in 1975 – a unique structure for prayer and meditation.

In 1992, construction was begun on Laurel Lodge conference building which was opened in the spring of 1993. The Dining Hall was expanded in 1995.

Betty retired from actively managing High Pastures in 1989 and passed into His presence October 19, 2002. As she had dedicated High Pastures to honor and glorify the Lord Jesus Christ for His highest purposes, she assured its continuance by basically leaving her entire estate (including the beautiful seven hundred thirty-two acres property) to the organization thereby endowing the work God had called her to do even after she was gone to be with Him.

The buildings, the landscaping and trails, the food and other support services, the staff and Board of Directors are all for the purpose of glorifying God, for providing a place for His Word to be proclaimed, for providing training and outreach into all the world to further the good news of Jesus Christ. Those were Betty's goals and purposes then and are the goals and purposes of High Pastures today and in the days to come.

"It is our prayer that everyone who comes to this mountain will have a meeting with God." This is the motto of High Pastures.

Special Attraction:

Burnsville is surrounded by beautiful vistas of Mt. Mitchell and 18 additional peaks within Yancey County that exceed 6300 feet. There are also over 100 miles of hiking trails and plenty of back roads to explore by bicycle, motorcycle or car.

Burnsville is fast becoming the destination of choice for that Blue Ridge Mountain vacation that is really is a vacation! Nearby attractions include Asheville's Biltmore House, Grandfather Mountain, and Wolf Laurel Ski Resort all of which are less than an hour's drive.

Note: The above information was collected from the following websites and edited as appropriate.

- 1) <http://www.highpastures.org>
- 2) <http://www.burnsville-nc.com/>
- 3) <http://www.yanceychamber.com/about.php>

Shri Shri Thakur Charanashrita
Ashwini Nayak
America Saraswata Sangha

ମୋ ଜୀବନର ଚଳାପଥରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର

ଏକାନ୍ତରେ ବସି ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏ ଜୀବନକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କଲେ ହୃଦୟଙ୍ଗମ ହୁଏ ଜୀବନ କିପରି ଭାବରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇ ରହିଛି ।

ମୁଁ ଛୋଟ ପିଲାଟିଏ ଥିବାବେଳେ ଠାକୁରଙ୍କ ପୂଜା ଭାରି ମଜା ଲାଗୁଥିଲା । ସବୁଦିନ ସକାଳେ ଓ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଆମ ଘରେ ଠାକୁରଙ୍କ ପୂଜା ହୁଏ । ସକାଳେ ଘରେ ସମସ୍ତେ ଭୋରୁ ଉଠିଯାଆନ୍ତି । ନିତ୍ୟକର୍ମ ଶେଷ କରି ସମସ୍ତେ ଠାକୁରଙ୍କ ପୂଜା ଆୟୋଜନରେ ଲାଗିଯାଆନ୍ତି । ମୁଁ ମୋ ନାନୀଙ୍କ ସହ ସବୁଦିନେ ଫୁଲ ତୋଳିଆଣିବାକୁ ଯାଏ । ବେଳେ ବେଳେ ଆଉ କିଛି ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଆମେ କିଛି ଦୂରକୁ ଯାଇ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଫୁଲ ତୋଳିଆଣୁ । ସମସ୍ତେ ମିଶି ଫୁଲ ତୋଳି ଆଣିବା ବହୁତ ମଜା ଲାଗେ ।

ଯେତେବେଳେ ସୁବିଧା ହୁଏ, ଆମେ ଜାରକା ଆସନ ମନ୍ଦିରରେ ସଂଘପୂଜାରେ ଯୋଗ ଦେବାପାଇଁ ଯାଉ । ସେଠାକୁ ଆହୁରି ବହୁତ ଛୋଟପିଲା ଆସନ୍ତି । ବଡ଼ ଭାଇମାନେ ଆମକୁ ପରିବେଷଣ ସେବାପାଇଁ ଡାକିନିଅନ୍ତି । ପୂଜାରେ ଠାକୁରଙ୍କ ବିଷୟରେ ବହୁତ ଆଲୋଚନା ହୁଏ । ବେଶ୍ ମନମତାଣିଆ ସଙ୍ଗତ ଗାନ କରାଯାଏ । ଏ ସବୁ ବହୁତ ଭଲ ଲାଗେ ।

ଧୀରେ ଧୀରେ ବଡ଼ ହେବା ପରେ ବୁଝିହେଉଛି ଯେ, ଏ ଜୀବନରେ ଠାକୁରଙ୍କର କେତେ ମହତ୍ତ୍ଵ ରହିଛି । ପାଠପଢ଼ା ଶେଷ ହେବା ପରେ ଚାକିରୀ କରିବାପାଇଁ ହାଇଦ୍ରାବାଦ ଗଲି । ମୁଁ ହାଇଦ୍ରାବାଦ ଯିବାର ୪ ମାସ ପୂର୍ବରୁ ସେଠାରେ ଏକ ପାଠକ୍ର ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ଆମେରିକା ଆସିବା ପରେ ମଧ୍ୟ ଏଠାରେ ସଂଘପୂଜାରେ ଯୋଗ ଦେବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହେବାକୁ ପଡ଼ିନି । ଯୁଆଡ଼େ ଗଲେ ମଧ୍ୟ ଠାକୁର ସଂଘରେ ଯୋଗଦାନର ସୁବିଧା କରିଦେଇଛନ୍ତି । ସେ ସର୍ବଦା ପାଶେ ପାଶେ ରହି ଠିକ୍ ଭାବେ ଜୀବନଯାପନ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରେରଣା ଦେଇଆସିଛନ୍ତି । ମନ ବହୁବାର ଭୁଲ୍ ଦିଗକୁ ଆକର୍ଷିତ ହୋଇଯାଇଛି । ମାତ୍ର ଠାକୁର କୌଣସି ନା କୌଣସି ଉପାୟରେ ଚେତାଇ ଦେଇଛନ୍ତି ଓ ଠିକ୍ ପଥ ଆଡ଼କୁ ଆକର୍ଷଣ କରି ଆଣିଛନ୍ତି ।

୨୦୦୫ ମସିହାରେ ହଠାତ୍ ବାପା କ୍ଷୀରୋଦ ଚନ୍ଦ୍ର ଖୁଣ୍ଟିଆ ଚାଲିଗଲେ । ଏଥିଲାଗି ପ୍ରଥମେ ଅଶେଷ ଦୁଃଖ ଲାଗିଥିଲା । ମାତ୍ର ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭକ୍ତ ପରିବାରରେ ଜନ୍ମ ହୋଇ ଯେଉଁ ଶିକ୍ଷା ମିଳିଥିଲା, ତାହା ସେ ଦୁଃଖକୁ ସହିଯିବା ପାଇଁ ପ୍ରେରଣା ଦେଇଥିଲା । ମୁଁ ବୁଝିପାରିଥିଲି ଯେ, ବାପା ହେଉଛନ୍ତି ଠାକୁରଙ୍କର । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ତାଙ୍କଦ୍ଵାରା ଏଠାରେ ଯାହା କରାଇବା କଥା, ତାହା ସଂପାଦନ କରାଇନେବା ପରେ ପୁଣି ନିଜ ପାଖକୁ ନେଇଯାଇଛନ୍ତି । ସେ ଥିଲେ ଆମ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘର ଜଣେ ନିଷ୍ଠାପର ସଂଘସେବୀ । ଉତ୍କଳ ପ୍ରାଦେଶିକ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀର ବିବିଧ ସେବାରେ ସେ ସଂପୃକ୍ତ ରହୁଥିଲେ ।

ଆମେ ସମସ୍ତେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଇଚ୍ଛାରେ ଜନ୍ମନେଇଛୁ । ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କ ଜୀବନର ମହତ୍ତ୍ଵ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରହିଅଛି । ସେହି ମହତ୍ତ୍ଵ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ବୁଝିବାକୁ ହେବ ଓ ଜୀବନକାଳ ମଧ୍ୟରେ ତାହା ପୂରଣ କରିବାକୁ ହେବ । ଆମେ ଯେପରି ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବେ ଗଠିତ ହୋଇପାରୁ ଓ ତାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂରଣ କରି ଏ ଜୀବନକୁ ସାର୍ଥକ କରିପାରୁ, ସେଥିନିମନ୍ତେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଚରଣ ତଳେ ଆଶୀର୍ବାଦ ଭିକ୍ଷା କରୁଅଛି ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତ
ସୁଦୀପ୍ତ ଖୁଣ୍ଟିଆ
Boston
ଜାରକା ଶାଖା ସଂଘ

କିଏ ତ ମୋତେ ଭୁଲିବ

ଯେବେ ମୁଁ ତୁମକୁ ଅନ୍ତରେ ଚାହେଁ
କାହିଁ କିଏ ଆସି ମୋତେ ତ ଭୁଲିବ ।୦।

ଅନିତ୍ୟ ସଂସାରେ ଘୁରିମରେ ମୁହିଁ
ତୁମ ଉପଦେଶ ସବୁ ଭୁଲିଯାଇ
ମାୟା ସପନରେ ଘୁରିଘୁରି ବୁଲେ ତୁମକୁ ମୁଁ ଭୁଲିଯାଏ
କିଏ ତ ମୋତେ ଭୁଲିବ ।୧।

ଏ ଆଖି ତ ଯେବେ ତୁମ ଆଡେ ଚାହେଁ
ତୁମରି ପଦରେ ମଥା ନଇଁଯାଏ
କେଜାଣି କାହିଁକି ସବୁ ଭୁଲିଯାଇ ତୁମକୁ ମୁହିଁ ନ ଚାହେଁ
କିଏ ତ ମୋତେ ଭୁଲିବ ।୨।

ଜୀବନ ପଥରେ ଯେବେ କାହିଁ ମୁହିଁ
ଥକିଯାଏ ପୁଣି ଆହେ ଭାବଗାହୀ
ତୁମରି କରୁଣା ଆଦର ପାଇ ମୁଁ ଉଠି ବସି ପୁଣି (ତୁମକୁ) ଚାହେଁ
କିଏ ତ ମୋତେ ଭୁଲିବ ।୩।

ପୁଣି କେବେ ଭାବେ ଏ ଜୀବନ ପାଇଁ
ତୁମ ଛତା ନାଥ ଆଉ କେହି ନାହିଁ
ଏ ଜୀବନ ଭାର ତୁମ ହାତେ ଦେଇ ବସିରହିଲି ମୁଁ ତୁମ ପଦତଳେ
କିଏ ତ ମୋତେ ଭୁଲିବ ।୪।

ଅମା ନିଶିଥରେ ଅନ୍ଧକାରେ ମୁହିଁ
ଖୋଜୁଥାଏ ନାଥ ବାଟ ଭୁଲିଯାଇ
ହାତ ବଢାଇ ତ କୋଳେ ଡୋଳିନିଅ ସେନେହ ପରଶ ଦେଇ ମୋ ଶିରେ
କିଏ ତ ମୋତେ ଭୁଲିବ ।୫।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତା
ଶ୍ରୀମତୀ ସୁଚିତ୍ରା ସ୍ୱାଇଁ (ଲୀନା ମା')
Bangalore
ଅସୁରେଶ୍ୱର ମହିଳା ସଂଘ

Sri Sri Thakur in my daily life

I live in England, United Kingdom with my family. I left India for the first time in 1999 and after several house moves; we are now staying in this house in Bolton (a small town in the Northwest of England) for the last four years. I know Thakur from my childhood from my parents. I am a member of the Cuttack Saraswata Sangha and also attend the America Saraswata Sangha sessions regularly.

As *sanghasebi*, we have duties towards establishing the *sanghasakti*, build up a good moral character, lead an ideal household life and also help others around us. I personally think the most important characteristic of a good Sebaka is building up a good character to make him or her a real human being. In order to achieve that, Sangha has given us the *dashabidha niyama* (Ten Commandments). I am always keen to follow them and would like to share my thoughts and experiences out of my daily life.

Gruhasana

When I first came to UK, I only had a 6” x 4” size photograph of Sri Sri Thakur, which I used to keep on a bookshelf in the study room. Then as time went by and we had more space, I got more organised. Now we have a separate room for Sri Sri Thakur. Thakur’s bigraha is centrally placed in that room. I have all the basic puja items, most of which are collected from Orissa. Besides I have got most of the commonly read books published by Nilachala Saraswata Sangha including the recent *Sangha Sebaka issues*.

Getting up in the morning

Ideally the ‘*bramhamuhurta*’ should be the time to leave the bed. Practically it has never been possible to reach that target, although I am keen to achieve it. However, I try and keep a fixed time (5:30 am) to get up from the bed. After finishing the morning routine, I do the nityapuja and swadhyaya. I read the parichaya patra and a page each from the *nirajana*, *nigama upadesha* and the *gurugita* books. These books give me a direction and good thought to start the new day. I leave for work between 7:30 – 7:45 am.

Evening

I start the evening puja around 7:00 pm with meditation followed by *arati*, *strotra bandana*, book reading (recent *Sangha Sebaka*) and two slokas of the *Srimadbhagbad gita*. My husband and daughter join me in the evening puja. On weekends, we spend more time in book reading and knowing more about Thakur. I try and translate interesting stories for my daughter as she is not very fluent in Oriya.

Food

From the beginning, I was vegetarian on Sundays, Mondays, Thursdays and *ekadashis*. Recently, I have added more days including *purnimas*, *amabasyas* and *sankrantis*. When we are outside the house, sometimes it gets difficult to find vegetarian food. I get round it by carrying food on those days. On special puja days, I cook and offer bhoga to Thakur.

Sangha puja

I was introduced to the America Saraswata Sangha (known as ‘America Pathachakra’ then) in 2002. From then, I have regularly attended the Sunday sessions of the America Saraswata Sangha. With the grace of Thakur, I try to perform the seba allotted to me properly. We are now so much used to the Sunday puja over telephone that it is impossible to imagine the geographical distance between us. I feel myself to be specially privileged as I am not in America, but still can take part. That shows how strong and widely spread Thakura’s powers are!

The Sangha sessions are very useful for exchanging our views and listen to other *bhaktas*. Now-a-days often we are able to listen to bhakta bhaish from Orissa. My daughter also joins in the Young Aspirants' sessions and actively takes part in all seva given to her. She is very enthusiastic to learn more about Thakur.

Adarsha Gruhastha Jibana

This is one of the main founding principles of Thakur while creating the Nilachala Saraswata Sangha. Thakur has very systematically laid out the ways to lead an ideal household life. As I have grown older and have become more familiar with Thakur's teachings, it seems that we ourselves cannot just become a perfect *adarsha gruhastha* without His wish and blessings. Therefore, the best way to get there is through surrendering our personal desire, ego and self-centred plans. I would like to pray Thakur everyday for his kindness and guidance to lead us through the right path in order to have 'benefit for all (*samasti hita*)' through 'individual (*byasti*) sadhana'.

Dinalipi

I keep a daily written record (*dinalipi*) of spiritual activities in the given format and submit it to the Cuttack Sakha Sangha while renewing my parichaya patra. I am still trying to improve my scores in the dinalipi as there are lapses sometimes.

Sammilani

In the past, I have joined *pradeshika bhakta sammilani* in Orissa. I have not attended any after leaving India. This is probably my greatest wish at the moment, but all depends on Thakura's wishes and grace.

Thakur's blessings are with us

Although it seems that leading a spiritually driven life on Hindu principles is not possible in the materialistic Western world, it is amazing to see how a divine help is always there if you have tried for it. At least in my life, I have felt this so many times. Whenever I have started something good, it has automatically grown bigger and better, due to Thakur's grace.

Three years ago, we went through a very difficult time while looking after our seriously ill baby son. He was born with a heart and lungs defect which was beyond surgical repair. Just by carrying on a daily life dedicated to Thakur, we got tremendous mental and physical strength to cross that 11 month long gruelling journey. Looking back, I cannot even realise what kept us together? What gave me power to be at the hospital bedside for long shifts? Who gave the enormous degree of understanding to our nine year old daughter to cope with all that? I don't have answers. Yet I know who was behind us. During that hard time I have always found help from Thakur whenever and wherever I needed it. And I think I have actually seen Thakur in the people around us. After that phase in my life I feel an even stronger connection between me and Thakur.

I remember, Thakur has said – 'you walk a foot towards me, and I will come a lot closer to you'. He is there, waiting to guide us in the right path leading up to Him. The first step comes with accepting Thakur as owner of our house and all of us in the family working as His sebakas/sebikas.

Sarbe bhabantu sukhinah Sarbe santu niramayah
Sabre bhadrani pashyantu Ma kaschitdukkhabhag bhabet
- Rukveda

Sri Sri Thakuracharanashritaa
Lipsita Patnaik
Bolton, UK
Cuttack Saraswata Sangha

ନିମାପତା ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀର ମଧୁର ସ୍ମୃତି

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କ ଅପାର କୃପାରୁ ୪ ବର୍ଷ ନିମାପତାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଭକ୍ତ ପ୍ରାଦେଶିକ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଯୋଗଦେବାର ସୁଯୋଗ ମିଳିଥିଲା । ବାହାଘର ପରେ ଆମେରିକା ଆସିବା ପରେ ୪ ବର୍ଷ ଆଉ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଯୋଗଦେବାର ସୁବିଧା ହୋଇ ନ ଥିଲା । ୨୦୦୬ ମସିହାରେ ଆମେ ସମ୍ମିଳନୀ ବେଳେ ଭାରତ ଯିବା ପାଇଁ ସ୍ଥିର କରିଥିଲୁ । ୨୦୦୬ ମସିହାରେ ବଡ଼ମ୍ବାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଯୋଗ ଦେଇ ଏତେ ଆନନ୍ଦ ମିଳିଥିଲା ଯେ ଆମେ ଭାବିଲୁ ଭବିଷ୍ୟତରେ ସମ୍ମିଳନୀ ବେଳେ ହିଁ ଭାରତ ଯିବୁ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ପୁଣି ୨୦୦୮ ମସିହା ନିମାପତା ସମ୍ମିଳନୀରେ ଯୋଗଦେବାର ସୁବିଧା କରିଦେଲେ ।

ଅଧିବାସ ଦିନ ଅପରାହ୍ନ ୪ଟା ବେଳେ ଆମେ ସମ୍ମିଳନୀ ସ୍ଥଳରେ ପହଞ୍ଚିଲୁ । ଠାକୁର ସେତେବେଳେ ନିମାପତା ଆସନ ମନ୍ଦିରରୁ ସମ୍ମିଳନୀ ସ୍ଥଳକୁ ଶୁଭାଗମନ କରୁଥାନ୍ତି । ଠାକୁରଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ରଥରେ ବସାଇ ଭକ୍ତମାନେ ରଥ ଟାଣି ଆଣୁଥିଲେ । ଶଙ୍ଖ, ଖୋଳ, କରତାଳ, ‘ଜୟଗୁରୁ’ ଧ୍ବନିରେ ସ୍ଥାନଟି ଉଛୁଳି ଉଠୁଥିଲା । ସମ୍ମିଳନୀ ଗେଟ୍ ପାଖରେ ଠାକୁର ରଥରୁ ଆସି ତାମ୍ରାନ୍ତରେ ବସି ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ଭ୍ରମଣ କଲେ । ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ସେବା ଦାୟିତ୍ବରେ ଥିବା ଭକ୍ତମାନେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କଲେ । ତାପରେ ଠାକୁର ଆସି ସମ୍ମିଳନୀ ମଣ୍ଡପରେ ବିରାଜମାନ କଲେ । ସନ୍ଧ୍ୟାରତି ଓ ଛୋଟ ବନ୍ଦନା ହେଲା । ଏହାପରେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ବିଶ୍ରାମ ଗୃହକୁ ନିଆଯାଇ ରାତିଭୋଗ ନିବେଦନ କରାଗଲା । ଭକ୍ତମାନେ ପ୍ରସାଦ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଗଲେ । ଦୁଇ ବର୍ଷ ପରେ ପୁଣି ଭାଇ ଓ ମା’ମାନଙ୍କ ସହିତ ଦେଖା ହୋଇ ବହୁତ ଖୁସି ଲାଗିଲା । ଆମେ ରାତିପ୍ରସାଦ ପାଇ ସାରି ବିଶ୍ରାମ କରିବାକୁ ଗଲୁ । ଆମେମାନେ ଚିତ୍ତ ଭାଇଙ୍କ PHD office ରେ ରହିଥିଲୁ । ସେଠାରେ ଗାଧୋଇବା, ରହିବା, ଶୋଇବା ଆଦିର ବହୁତ ଭଲ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ସେଠାରେ ଚିତ୍ତ ଭାଇ ଓ ମା’, ସରି ମା’, ବିପିନ ଭାଇ ଓ ତାଙ୍କ ଘର ମା’, ବାବା (ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଭାଇ), ବୋଉ (ଗେହ୍ଲା ମା’) ଏବଂ ଆମେ ରହିଥିଲୁ ।

ସମ୍ମିଳନୀ ପ୍ରଥମ ଦିନ ରାତି ୩:୩୦ରୁ ୭:୩୦ ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାରି ପ୍ରାୟ ୪:୩୦ରେ ସମ୍ମିଳନୀ ମଣ୍ଡପରେ ପହଞ୍ଚିଲୁ । ‘ସୁନ୍ଦର ପ୍ରଭାତ କୋଳେ’, ଷୋଡଶ ଉପଚାର ପୂଜା, ମଙ୍ଗଳ ଆରତି ଦେଖିଲୁ । ଭୋର ସମୟରେ ହଜାର ହଜାର ଭକ୍ତ ଏକ ସ୍ବରରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିଲା ବେଳେ ଏକ ଦିବ୍ୟ ବାତାବରଣ ଅନୁଭୂତ ହୋଇଥିଲା । ମଣ୍ଡପରେ ଏତେ ସୁନ୍ଦର ଫୁଲ ସାଜସଜ୍ଜା ଓ ତା ସଙ୍ଗେ ଠାକୁରଙ୍କର ଅତି ସୁନ୍ଦର life-size ବିଗ୍ରହ ଦେଖି ମନେ ହେଉଥିଲା ଠାକୁର ସ୍ଥଳରେ ବିରାଜମାନ କରିଛନ୍ତି । ଆରତି ପରେ ଛୋଟ ବନ୍ଦନା ଓ ପ୍ରାର୍ଥନା ସଭା ହେଲା । ଏହାପରେ ଭକ୍ତମାନେ ଯାଇ ଠାକୁରଙ୍କ ପାଦାସନରେ ପ୍ରଣାମ କଲେ । ଭକ୍ତଙ୍କ ଭିତରେ ଯାଇ ପାଦାସନରେ ଚିକେ ମୁଣ୍ଡ ଲଗାଇ ଠାକୁରଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କରିଦେଲେ ମନ ଖୁସି ହୋଇଯାଏ । ଏହାପରେ ନାମ ଘରେ ପ୍ରଣାମ କରି ବାଲ୍ୟପ୍ରସାଦ ପାଇବାକୁ ଗଲୁ । ୪ ବର୍ଷ ସମ୍ମିଳନୀରେ ପ୍ରସାଦ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବହୁତ ଭଲ ହୋଇଥିଲା । ବାଲ୍ୟପ୍ରସାଦ ବହୁତ ଭଲ ହୋଇଥିଲା । ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଓ ରାତି ପ୍ରସାଦରେ ଅନ୍ନ, ଡାଲି ଓ ତରକାରୀ ସହ କ୍ଷୀରି ଓ ଖଟା ମଧ୍ୟ ରହୁଥିଲା ।

ପୂର୍ବାହ୍ନ ଅଧିବେଶନରେ ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ଜୀବନ ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା ହୋଇଥିଲା । ମଧ୍ୟାହ୍ନ ପ୍ରସାଦ ଗ୍ରହଣ କରି ଆମେ ରହିବା ସ୍ଥାନକୁ ବିଶ୍ରାମ କରିବାକୁ ଗଲୁ । ସେଦିନ ସକାଳୁ ଚିକେ କୋହଲିଆ ପାଗ କରିଥିଲା । ଅପରାହ୍ନରେ ହଠାତ୍ କଳା ମେଘ ଘୋଟି ଆସିଲା । ସମସ୍ତେ ବର୍ଷା ହେବ ଭାବି ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଜଣାଇ ‘ଜୟଗୁରୁ’ ନାମ ନେବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସମ୍ମିଳନୀ ଆଖପାଖ ଅଞ୍ଚଳରେ ଝଟ ବର୍ଷା ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଠାକୁରଙ୍କ କୃପାରୁ ସମ୍ମିଳନୀ ସ୍ଥଳରେ ଆଉ ବର୍ଷା ହେଲା ନାହିଁ । ଅପରାହ୍ନ ଅଧିବେଶନରେ ମଧ୍ୟ ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ଜୀବନ ଗଠନ ଉପରେ ଆଲୋଚନା ହେଲା । ଏହାପରେ ସନ୍ଧ୍ୟାରତି ଓ ଛୋଟ ବନ୍ଦନା ହେଲା । ରାତିରେ ମଧ୍ୟ ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ଜୀବନ ଗଠନ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା ହେଲା । ଆମ ଘର ଭାଇ ଆଲୋଚନାରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରି କିଛି କହିଥିଲେ । ରାତି ପ୍ରସାଦ ଗ୍ରହଣ କରି ଆମେ ବିଶ୍ରାମ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଆସିଲୁ । ମା’ମାନଙ୍କ ରହିବା ଘରେ ମୁଁ, ମୋ ବୋଉ ଓ ଆଉ ଚାରି ଜଣ ମା’ ରହୁଥିଲୁ । ମା’ମାନେ ସମସ୍ତେ ଏତେ ସ୍ନେହ, ଆଦର କରୁଥିଲେ ଯେ ବହୁତ ଭଲ ଲାଗୁଥିଲା । ସବୁଦିନ ରାତିରେ ହସ, ମଜା, ଠାକୁରଙ୍କ କଥା ସବୁ ଗପି ଡେରିରେ ଶୋଉଥିଲୁ ।

ସମ୍ମିଳନୀର ଦ୍ବିତୀୟ ଦିନ ଭୋର ୪ଟାରୁ ୭ଟି ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାରି ମଣ୍ଡପରେ ପହଞ୍ଚିଲୁ । ପାତଃ ମଙ୍ଗଳ ଆରତି, ଛୋଟ ବନ୍ଦନା ଓ ପ୍ରାର୍ଥନା ସଭାରେ ଯୋଗଦେଲୁ । ଠାକୁରଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କରି ବାଲ୍ୟପ୍ରସାଦ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଗଲୁ । ପୂର୍ବାହ୍ନ ଅଧିବେଶନରେ ସଂଘଶକ୍ତିର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଉପରେ ଆଲୋଚନା ହେଲା । ଆମେ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ପ୍ରସାଦ ଗ୍ରହଣ କରି ବିଶ୍ରାମ ନେବାକୁ ଗଲୁ । ଅପରାହ୍ନ ଅଧିବେଶନରେ ଭାବ

ବିନିମୟ ହୋଇଥିଲା । ତାପରେ ସନ୍ଧ୍ୟାରତି ଓ ଛୋଟ ବନ୍ଦନା ହେଲା । ସେଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟା ୮ଟାରେ ଆନନ୍ଦ ସଭା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ ରାତିପ୍ରସାଦ ଶୀଘ୍ର ପରିବେଷଣ କରା ଯାଇଥିଲା । ଆନନ୍ଦ ସଭା ପାଇଁ ସଭା ମଣ୍ଡପରେ ବହୁତ ଭିଡ ହୋଇଥିଲା । ଆନନ୍ଦ ସଭା ପ୍ରାୟ ରାତି ୧୨ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାଲିଥିଲା ।

ସମ୍ମିଳନୀ ତୃତୀୟ ଦିନ ଆମେ ସକାଳ ୫-୩୦ରେ ସଭାମଣ୍ଡପରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲୁ । ପ୍ରଭାତୀ ଆରତି, ଛୋଟ ବନ୍ଦନା ଓ ପ୍ରାର୍ଥନା ସଭାରେ ଯୋଗଦେଲୁ । ବାଲ୍ୟପ୍ରସାଦ ଗ୍ରହଣ କରି ମା'ମାନେ ମହିଳା ସଭା ପାଇଁ ସଭାମଣ୍ଡପକୁ ଆସିଲେ । ମହିଳା ସଭାରେ ମା'ମାନଙ୍କର ଜାଣିବାର ବହୁ ଉପାଦେୟ ବିଷୟ ଆଲୋଚନା ହେଲା । ନିମାପତା ସଂଘର ଜଣେ ମା' ତାଙ୍କର ସ୍କୁଲ ଅନୁଭୂତିରେ ଠାକୁର କିପରି ତାଙ୍କୁ ମୃତ୍ୟୁମୁଖରୁ ରକ୍ଷା କରିଥିଲେ ସେ ବିଷୟରେ କହିଲେ । ମହିଳା ସଭା ପରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କରି ଆମେ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ପ୍ରସାଦ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଗଲୁ । ଅପରାହ୍ନରେ ସାଧାରଣ ସଭା ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ଗଜପତି ମହାରାଜା ଶ୍ରୀ ଦିବ୍ୟସିଂହ ଦେବ ସଭାପତି ଆସନ ଅଳଙ୍କୃତ କରି ସାଧାରଣ ସଭା ପରିଚାଳନା କରିଥିଲେ । ସାଧାରଣ ସଭା ସନ୍ଧ୍ୟା ୭-୩୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାଲିଥିଲା । ଏହାପରେ ସନ୍ଧ୍ୟାରତି ଓ ଛୋଟ ବନ୍ଦନା ଆଦି ହେଲା । ଭକ୍ତମାନେ ରାତିପ୍ରସାଦ ଗ୍ରହଣ କରିସାରିବା ପରେ ରାତି ୧୦ଟାରେ ବିଦାୟ ସଭା ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ବିଦାୟ ସଭା ପ୍ରାୟ ରାତି ୨ଟାରେ ଶେଷ ହୋଇଥିଲା ।

ଏହିପରି ସମ୍ମିଳନୀ ତିନି ଦିନ କିପରି କଟିଗଲା ଜଣା ପଡିଲା ନାହିଁ । ଆମେ ସକାଳୁ ଜିନିଷ ସଜାଡି ଫେରିବାକୁ ବାହାରିଲୁ । ମା' ଭାଇମାନଙ୍କଠାରୁ ବିଦାୟ ନେଇ ନିମାପତା ଆସନ ମନ୍ଦିର ଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ଯାଇଥିଲୁ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ କୃପାରୁ ଏ ବର୍ଷ ସମ୍ମିଳନୀ ଦେଖା ସହିତ ବାଙ୍ଗଲୋର୍ ସଂଘ ପୂଜା, ସ୍ମୃତି ମନ୍ଦିରରେ ପୁରୀ ଶାଖା ସଂଘର ସଂଘପୂଜାରେ ମଧ୍ୟ ଯୋଗ ଦେଇପାରିଥିଲୁ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ସମ୍ମିଳନୀ ସ୍ଥଳରୁ ନୀଳାଚଳ କୁଟୀର ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରିବା ସମୟରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ଗୃହର ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ପୂଜା, ଏକାମ୍ର ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ ଓ ସତ୍‌ଶିକ୍ଷା ମନ୍ଦିର ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ପୂଜାରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲୁ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ପୂଜାରେ ଯୋଗ ଦେଇ ଏଥର ଭାରତରେ ଛୁଟି ସମୟ କିପରି ସରିଗଲା ଜଣାପଡିଲା ନାହିଁ ।

ଛୋଟ ବେଳୁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ସମ୍ମିଳନୀ ଯାଇ ଅଭ୍ୟାସରେ ପରିଣତ ହୋଇଯାଇଥିବାରୁ, ସମ୍ମିଳନୀ ସମୟ ହେଲେ ଠାକୁରଙ୍କର ଶୁଭାଗମନ, ସମ୍ମିଳନୀ ପୂଜା, ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ ସବୁ ଆଖି ଆଗରେ ନାଚି ଉଠେ । ମନେ ହୁଏ ଯାଇ ସମ୍ମିଳନୀ ଦେଖି ଆସନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏତେ ଦୂରରେ ରହୁଥିବାରୁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଯିବା ସମ୍ଭବ ହେଉନାହିଁ । ତଥାପି ଠାକୁର ଆମକୁ ଆମେରିକାରୁ ଯାଇ ଦୁଇ ଥର ପାଦେଶିକ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ଦେଖିବାର ସୁଯୋଗ ଦେଇଛନ୍ତି । ଏହି କର୍ମ କୋଳାହଳ ଜୀବନରେ ସମ୍ମିଳନୀ ସମୟରେ ଯେଉଁ ନିର୍ମଳ ଆନନ୍ଦ ମିଳିଥାଏ, ତାହା ସବୁଦିନ ପାଇଁ ମନେ ରହିଯାଏ । ଆଉ ମନ ଝୁରି ହୁଏ ଯେ ପୁଣି ସମ୍ମିଳନୀ ଯାଇ ଏମିତି କେତେ ଆନନ୍ଦ କରି ଆସନ୍ତି । ତେଣୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ଶ୍ରୀଚରଣରେ ଏତିକି ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ ସେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଆମକୁ ଏହିପରି ସମ୍ମିଳନୀରେ ଯୋଗଦେବାର ସୁଯୋଗ, ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରୁଥାନ୍ତୁ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତା
ଶ୍ରୀମତୀ ପଦ୍ମଗନ୍ଧା ସାହୁ
ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ

Sons! Once I have accepted someone as my disciple, can I abandon him? You are not my disciple only for this life. Our relationship was established since your first birth. Birth after birth you have neglected your own salvation and accompanied me to serve and help me. You will learn everything when time comes.

--Sri Sri Thakur

ବିଜୟ ବୀଣା

ବିଶ୍ୱ ରାଜପଥେ ବିଜୟ ବୀଣାର ଝଙ୍କାର ଉଠେ ଆଜି
ସେହି ମଧୁ ବୀଣା ବିଶ୍ୱ-ମାନସେ କୁହୁକ ଜଗାଏ ବାଜି ।୧।

ପୁଲକ ଭରିଛି ମୁଲକ ଜାରିଛି ବିଜୟ ସଙ୍ଗୀତ ସୁରେ
ଅମୃତ ଲଙ୍କିତେ ଆଡ଼ୁହରା ଧରା ପ୍ରେମର ଫଲଗୁ ଭରେ ।୨।

ପାଇବାର ଆଶା ଶତ ପ୍ରତିଶତ ମରଣର ନାହିଁ ଭୟ
ସେବା ସମ୍ଭାବନା ହୃଦୟ ଅଙ୍ଗନେ ଶଙ୍କା ହୋଇଛି କ୍ଷୟ ।୩।

ଲକ୍ଷ ସମ୍ମୁଖେ ବକ୍ଷ ପାତିଛି ହତ ହୁଏ ଶତ ଅରି
ଦୁର୍ବଳ ମାନସ ପାଇଛି ପାୟୁଷ ବିଜୟ ପତାକା ଧରି ।୪।

ଦୁଃଖର ଯାତନା ହୃଦୟ ଯନ୍ତ୍ରଣା ସରମରେ ଦୂରେ ସରେ
ବ୍ୟଥା ବେଦନାର ବିଦୀର୍ଣ୍ଣ ବଳୟେ କୁହୁକ କାକଳି ଭରେ ।୫।

ଶାନ୍ତି ମୈତ୍ରୀର ବୈଜୟନ୍ତୀ ଶିଖା ଦିଗନ୍ତ ପ୍ରସାରି ଶୁଭ୍ର
ସତେ କି ଦିଶୁଛି ଦୀପ୍ତିମୟ ପ୍ରଭା ଆଶା ଅଳଙ୍କାର ଅଭ୍ର ।୬।

ଏଇ ତ ଦିଶୁଛି ତୁଙ୍ଗ ଶିଖରୀ ସବୁଜ ବିଶ୍ୱାସେ ଭରା
ଗିରିଝରଣାରୁ ଧୀରେ ଝରି ଆସି ପରଶୁଛି ସ-ସାଗରୀ ।୭।

ପ୍ରାଚୀ ଗଗନରେ ପ୍ରେମ ତରଙ୍ଗିଣୀ ବିତରୁଛି ପ୍ରୀତି ମୁଆଁ
ଜାତି, ଧର୍ମ, ବର୍ଣ୍ଣ ସୀମା ଲଘିଯାଏ ମମତାର ମଧୁ ଛୁଆଁ ।୮।

ସେବା ମମତାର ପୂର୍ଣ୍ଣ କୁମ୍ଭ ଧରି ଦୁଆରେ ଦୁଆରେ ଉଭା
ସ୍ନେହ ପାୟୁଷର ଦୀପ୍ତିମୟ ପ୍ରାଣ ପରଶୁଛି ପ୍ରୀତି ପ୍ରଭା ।୯।

ଭଲପାଇବାର ଅମର ସଙ୍ଗୀତ ପାଗଳ କରୁଛି ଧରା
ଭାରତମାତାର ଅମୃତ ସନ୍ତାନ ପରଶେ ଅମୃତ ଧାରା ।୧୦।

ବିଶ୍ୱ ଚାହିଁଛି ଜିଜ୍ଞାସା ମାନସେ କାହାର ଏ ମଧୁ ସୁର
ଯନ୍ତ୍ର ଚାଳିତେ ମନ୍ତ୍ର ଚକିତେ ଅନ୍ତରେ କରୁଛି ଘର ।୧୧।

ଯେଉଁ ସୁର ବାଜି ଏକାତ୍ମା ହେଉଛି ବିଶ୍ୱାତ୍ମା ମିଳନ ଛଂଦେ
କୋଟିଏ ହାତର ଗୋଟିଏ ମୁଦ୍ରାରେ ସେହି ସୁରେ ପଦ ବଂଦେ ।୧୨।

ଅମୃତ ଅମ୍ବନେ ଲେଖୁ ହୋଇଯାଏ ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଜୟ
ଜୟ ହେ ପ୍ରାଣେଶ ବିଶ୍ୱ ଜୀବ ଲକ୍ଷ ଶ୍ରୀନିରାମାନନ୍ଦ ଜୟ ।୧୩।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତ
ଶ୍ରୀ ସଂଗୀତ କେଶରୀ ମଲିକ
ସତ୍‌ଶିକ୍ଷା ମନ୍ଦିର, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଅଭିମତ ଓ ଅନୁଭୂତି

ଅଭିମତ (୧)

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଆଦେଶ ଉପଦେଶ ପାଳନ କରିବା ଆମର ସ୍ୱଧର୍ମ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଅଜସ୍ର ଅମୂଲ୍ୟ ଉପଦେଶ ମଧ୍ୟରୁ ଆମେ ଯଦି ଗୋଟିଏ କିମ୍ବା ଦୁଇଟି ଉପଦେଶ ପାଳନ କରିପାରିବା ତାହେଲେ ମଧ୍ୟ ଆମେ କେବଳ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଉନ୍ନତି ନୁହେଁ ସାମାଜିକ ଜୀବନରେ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଉନ୍ନତି କରିପାରିବା । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ଏହିପରି ଏକ ଅମୂଲ୍ୟ ଉପଦେଶ ହେଲା, “ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନ ତୁମେମାନେ ଅହଂତ୍ୱର ପ୍ରସାର କର ନଚେତ୍ ଅହଂତ୍ୱର ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂକୋଚନ କର” । ଅହଂତ୍ୱ ପ୍ରସାରର ଅର୍ଥ ହେଲା ସାରା ବିଶ୍ୱକୁ ନିଜର ବୋଲି ଭାବିବା । ତେଣୁ ଆଉ କେହି ପର ରହିବେନି । ସେହିଭଳି ଭାବରେ ଅହଂତ୍ୱର ସଂକୋଚନ କରିବା ଅର୍ଥ ହେଲା ସଂସାରରେ ଆମର ବୋଲି କିଛି ନାହିଁ । ଏହା ଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତ ଆସକ୍ତି ଦୂର ହୋଇଯିବ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଏହି ଉପଦେଶ ପ୍ରକୃତରେ ମା’ ମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ବିଶେଷ ଉପଯୋଗୀ ବୋଲି ମନେହୁଏ । ଜଣେ ମା’ ପକ୍ଷରେ ତା’ର ନିଜ ପିଲାଠାରୁ ଆଉ କେହି ଅଧିକ ନିଜର ହୋଇପାରେନା । କିନ୍ତୁ ସେ ଯଦି ଅହଂତ୍ୱର ପ୍ରସାର କରି, କେବଳ ନିଜର ପିଲା କାହିଁକି, ସାରା ଜଗତବାସୀଙ୍କୁ ନିଜର ଭାବି ସେମାନଙ୍କୁ ସମାନ ଭାବରେ ଭଲ ପାଇପାରେ ତେବେ ସେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାତୃତ୍ୱରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇପାରିବ । ତା’ ଜୀବନ ଧନ୍ୟ ହୋଇଯିବ । ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ, ଅହଂତ୍ୱର ସଂକୋଚନ କରିବାକୁ ଯାଇ ସେ ଭାବିବା ଉଚିତ୍ ମୋର କେହି ନୁହନ୍ତି, ଏପରିକି ନିଜ ପିଲା ମଧ୍ୟ ମୋର ନୁହନ୍ତି । ବରଂ ସମସ୍ତେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଏ ଜନ୍ମରେ ଆମମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଦାୟିତ୍ୱ ଦେଇଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ପିଲା ଭାବି ଆମେ ସେମାନଙ୍କର ଉପଯୁକ୍ତ ଯତ୍ନ ନେବା ନିମନ୍ତେ ଓ ଠିକ୍ ଭାବରେ ସେମାନଙ୍କର ଲାଳନପାଳନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଯଥାସାଧ୍ୟ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଜର୍ଜର ।

ଯଦିଓ ସମୟ ସମୟରେ ଆମେ ଭାବୁ ଯେ ସବୁ ପିଲା ଆମ ନିଜ ପିଲା ଭଳି, ଏହି ଭାବ ସବୁବେଳେ ରହିବା କଷ୍ଟକର । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ରାମାୟଣରେ କୈକେୟୀଙ୍କ କଥା ବିଚାର କରାଯାଉ । କୈକେୟୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ଖୁବ୍ ଭଲ ପାଉଥିଲେ, ନିଜ ପୁଅ ଭଳି ଦେଖୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ମହରାର କଥାରେ ପତି ନିଜ ପୁଅ ଭରତକୁ ରାଜା କରିବାକୁ ଯାଇ ସେ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ୧୪ ବର୍ଷ ପାଇଁ ବନବାସ ପଠାଇଥିଲେ । ଏଥିରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ପରୀକ୍ଷା ନ ଆସିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଣେ କେତେଦୂର ଗୋଟିଏ ଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଛି ତାହା ବୁଝିବା ସହଜ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ମୋର ମନେହୁଏ, ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନିଜର କରିବାର କଷ୍ଟକର ଚେଷ୍ଟା ଅପେକ୍ଷା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ନିଜର କରିପାରିଲେ ବାକି ସବୁ ଆପେ ଆପେ ହୋଇଯିବ । ଶେଷରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ପାଦପଦ୍ମରେ ମୋର ମିନତି, ମୁଁ ଯେମିତି ତାଙ୍କୁ ସର୍ବଦା ମୋର ବୋଲି ଭାବି ଭଲ ପାଇପାରେ, ସେ ସେହିଭଳି ଆଶୀର୍ବାଦ କରନ୍ତୁ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତା
ଶ୍ରୀମତୀ ରଶ୍ମିରେଖା ପଣ୍ଡା
ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ

ଅନୁଭୂତି (୧) – ମୋ ଜୀବନରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର

ମୁଁ ପିଲାଦିନରୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଜାଣି ନ ଥିଲି । କାରଣ ଆମ ପରିବାରର କେହି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରା ସହିତ ପରିଚିତ ନ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ମୋ ଜେଜେବାପା ପରମ ବୈଷ୍ଣବ ଥିଲେ । ଆମ ଘରେ ଜଗନ୍ନାଥ ଠାକୁରଙ୍କ ମନ୍ଦିର ଅଛି । ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତି ସେଠାରେ ପୂଜା ହୁଏ । ନିତ୍ୟ ସେବାପୂଜା ଜଣେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଆସି କରନ୍ତି । ଜେଜେବାପା ମୋର ଶାକାହାରୀ ଥିଲେ । ଅତି ନିଷ୍ଠାର ସହିତ ସେ ଦୁଇଓଳି ମନ୍ଦିରରେ ବସି ପୂଜା କରନ୍ତି । ଆରତି ସଂକୀର୍ତ୍ତନ କରନ୍ତି, ଭାଗବତ ଶୁଣନ୍ତି । ୧୯୫୪ ମସିହାରେ ମୋର ବଡ଼ଭାଇ ସୁଧାଂଶୁ ଶେଖର ଦାସଙ୍କର ବାହାଘର ହେଲା । ଭାଉଜ ଆମ ଘରକୁ ଆସିବା ପରେ ତାଙ୍କଠାରୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ବିଷୟରେ ଧାରଣା ହେଲା । ସେ ନିୟମିତ ତାଙ୍କ ଶୋଇବା ଘରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସେବାପୂଜା କରୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଆମ ପରିବାରର କେହି ତାହା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉ ନ ଥିଲେ । ମୋ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ସେପରି କିଛି ବିଶେଷ ପ୍ରଭାବ ପଡି ନ ଥିଲା । କଟକରେ ଭାଇ କଳିଙ୍ଗ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂରେ ଚାକିରୀ କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କ ପାଖରେ ମୋ ସାନ ଭାଇ ଭଉଣୀ ସବୁ ରହି ପାଠ ପଢୁଥିଲେ । ଭାଉଜଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ମୁଁ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ରହୁଥିଲି । ରବିବାର ସଂଘପୂଜାକୁ ଭାଉଜ ପ୍ରାୟ ଯାଉଥିଲେ । ମଝିରେ ମଝିରେ ଉତ୍ସବ ସମୟରେ ଆମେ ସବୁ ଯୋବା ଆସନ ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଉ । କଟକର ଯୋବାଠାରେ ସମ୍ମିଳନୀ ହୋଇଥିଲା । ସେଠାକୁ ମୁଁ ଯାଇଥିଲି । ସେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାରର ଆନନ୍ଦ । ସମସ୍ତଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମିଶି ପୂଜା ଦେଖି ପ୍ରସାଦ ପାଇ ଘରକୁ ଫେରୁ । କିନ୍ତୁ ଠାକୁରଙ୍କ ପ୍ରତି ସେପରି ଆକର୍ଷଣ ନ ଥିଲା । ୧୯୫୯ ମସିହା ଜୁନ ମାସରେ ମୋ ବାହାଘର ହେଲା । ସେତେବେଳେ ମୋ ସ୍ୱାମୀ ଓ ତାଙ୍କ ବଡ଼ଭାଇ ବରଗଡ଼ରେ ରହି କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟରୀ କରୁଥିଲେ । ମୋ ବାହାଘର ସମୟରେ ମୋ ଭାଉଜ ମୋତେ

‘ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବତ୍ ଗୀତା’ ଉପହାର ସ୍ୱରୂପ ଦେଇଥିଲେ । ମୁଁ ଆଗରୁ କୃଷ୍ଣଭକ୍ତ ଥିଲି ଓ କୃଷ୍ଣମୂର୍ତ୍ତି ଆଣି ପୂଜା କରୁଥିଲି । ମୋ ବାହାଘରକୁ ମୋ ଭାଇଜଙ୍କ ବାପା (ଚୈତନ୍ୟ ମଉସା, ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘର ପୂର୍ବତନ ସଭାପତି ଓ ପରିଚାଳକ) ଆମ ଘରକୁ ଆସିଥିଲେ । ସେହି ବାହାଘରରେ ମୋ ଦେଢ଼ଶୁରଙ୍କ ସହିତ ମଉସାଜୀର ସାକ୍ଷାତ ଓ ଆଳାପ ଆଲୋଚନା ହୋଇଥିଲା । ମୋ ଦେଢ଼ଶୁର ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ପ୍ରତି ଆକୃଷ୍ଟ ହେଲେ । ୧୯୬୦ ମସିହା ସମ୍ମିଳନୀକୁ ସେ ଯାଇଥିଲେ ଓ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ବିଗ୍ରହ, ଜୀବନୀ, ବାଣୀ ଏହିପରି କିଛି ବହି ନେଇ ଆସିଥିଲେ । ତା’ପରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ବିଗ୍ରହ ରଖି ପୂଜା କରିବା ବିଷୟ ନେଇ ମୋତେ ତା’କି କହିଲେ, “ତୁ ଯଦି ଠାକୁରଙ୍କ ସେବାପୂଜା ନିଷ୍କାର ସହିତ କରିପାରିବୁ ବୋଲି ମୋତେ ଜବାବ ଦେବୁ ତେବେ ମୁଁ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଏ ଘରକୁ ଆଣିବି । କାରଣ ବୁଲୁବୋଉ (ମୋ ବଡ଼ ଯା) ଉପରେ ମୋର ଭରସା ନାହିଁ ।” ସେତେବେଳେ ମୋ ଭିତରେ କି ପ୍ରେରଣା ଆସିଲା ମୁଁ କହିପାରିବି ନାହିଁ, ସଂଗେ ସଂଗେ କହିଲି, “ଆପଣ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଆଣନ୍ତୁ, ମୁଁ ସେବାପୂଜା କରିବି ।” ତା’ପରଠାରୁ ଘରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ବିଗ୍ରହ ରଖି ନିୟମିତ ସେବାପୂଜା କରାହେଲା । ସେହିଦିନଠାରୁ ମୁଁ ଆଉ ଆମିଷ ଖାଇଲି ନାହିଁ । ଦେଢ଼ଶୁର ମଧ୍ୟ ନୀତିନିୟମରେ ସେବା କଲେ । ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆମିଷଭୋଜୀ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ତା’ପରଠାରୁ ସାତ୍ତ୍ୱିକ ଆହାର କଲେ । ବରଗଡ଼ରେ ଆମ ବସାଘରେ ଦୁର୍ଗାଚରଣ ଭାଇଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ କ୍ରମେ ପ୍ରତି ରବିବାର ପାଠକ୍ର ଦୁଃ । ଅଦ୍ୱୈତ ଜେନା ଭାଇ, ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ମିଶ୍ର ଭାଇ ପ୍ରଭୃତି ବରଗଡ଼ ଆସି ସମୟ ସମୟରେ ପାଠକ୍ରରେ ଯୋଗ ଦିଅନ୍ତି । ଆମ ବରଗଡ଼ ରହଣି ଭିତରେ ୨/୩ ଥର ଦୁର୍ଗାଚରଣ ଭାଇ ଆସି ଆମ ଘରେ ରହିଛନ୍ତି । ବରଗଡ଼ରେ ଜାଗା କିଣାହୋଇ ସେହି ସମୟରେ ଆସନ ମନ୍ଦିର ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ୧୯୬୭ ମସିହାରେ ଆମେ ବରଗଡ଼ ଛାଡ଼ିଲୁ । ମୋ ଦେଢ଼ଶୁର ବାଲିମେଳାରେ କଞ୍ଚୁକୃଷ୍ଣ କରୁଥିଲେ । ମୋ ସ୍ୱାମୀ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଥିଲେ । ମୁଁ ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ରହିଛି । ସେତେବେଳେ ମୋ ଝିଅ ଶିବାନୀ ବର୍ଷକର ହୋଇଥିଲା । ସେଠାରେ ମଧ୍ୟ ଭାଇ ପାଠକ୍ର ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହା ଏକ ସଂଘ । ମୋ ଦେଢ଼ଶୁରଙ୍କ ନାମ ରାଧାଶ୍ୟାମ ମହାନ୍ତି । ସେ ଜଣେ ନିଷ୍କାମର ସଂଘସେବୀ ଭକ୍ତ ଥିଲେ । ଆଜୀବନ ସେ ଠାକୁରଙ୍କ ସେବାପୂଜା ନିଷ୍କାର ସହିତ କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରତି ସମ୍ମିଳନୀକୁ ଆମେ ପ୍ରାୟ ଯାଉ । ତା’ପରେ ଭାଗ୍ୟର ତାତନାରେ ମୁଁ ଯାଇ ବଲାଙ୍ଗୀର ମେଣ୍ଟରେ ରହିଲି । ମେଣ୍ଟରେ ଥାଇ ବଲାଙ୍ଗୀର ଶାଖାସଂଘର ସଂଘପୂଜାକୁ ଆସେ । ମେଣ୍ଟରେ ରହି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଆସନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କଲି । ଜୀବନର ଉତ୍ଥାନ ପତନ ଭିତରେ ତାଙ୍କୁ ଭରସା କରି ଏ ଜୀବନ ଗଢ଼ିଚାଲିଛି । ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଖୋଜି ନ ଥିଲି । ଅହେତୁକ କରୁଣାମୟ ସେ, କରୁଣା କରି ଏ ଦୀନାକୁ ତାଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣରେ ସ୍ଥାନ ଦେଇଛନ୍ତି । କରୁଣା କଣିକା ଦେଇ ଜୀବନର ଉଷର ମରୁକୁ ସରସ କରିଛନ୍ତି । ଜୀବନର ପ୍ରତି ପଦକ୍ଷେପରେ, ପ୍ରତିକ୍ଷଣରେ ତାଙ୍କ କରୁଣାର ପରଶ ପାଇଛି । ଜୀବନରେ ତାଙ୍କୁ ଯଦି ପାଇ ନ ଥାନ୍ତି, ତେବେ ଭାବି ପାରେନି ଏ ଜୀବନର ଗତି କ’ଣ ହୋଇଥାନ୍ତା ।

ଜୀବନ ପାତ୍ର ମୋ ଭରିଛ କେତେ ମତେ
ନ ଦେଲ କିଛି ବୋଲି କହିବି କି ହେ ଆଉ ?

ଯେଉଁ ମହୀୟସୀ ନାରୀଟି ଆମ ପରିବାରକୁ ବୋହୂ ହୋଇ ଆସିଥିଲେ, ଯାହାଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ମୁଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ପାଇଲି, ସେ ଆଜି ଆମ ଭିତରେ ନାହାନ୍ତି । ଅଳ୍ପ କିଛିଦିନ ପାଇଁ ସେହି ସାଧୁ ପତିବତୀଙ୍କ ସେବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଥିଲି କିନ୍ତୁ ସେବା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିପାରିଲି ନାହିଁ । ସାରା ଜୀବନ ପାଇଁ ସେ ଅବଶୋଷ ଏ ମନରୁ ଚାଲି ଯିବନି । କରୁଣାମୟ ଠାକୁର ତାଙ୍କୁ ନିଜ ପାଖକୁ ନେଇ ଯାଇଛନ୍ତି । ମୋ ଜୀବନର ଶେଷ ସଂଧ୍ୟା ଆସନ୍ତୁ ପ୍ରାୟ । ଅକ୍ଷକାରରେ ବାଟ ହୁଡ଼ି ଯିବନି ତ ? ସେତିକି ମନରେ ସବୁ ସମୟରେ ଭୟ ଆସୁଛି । ଏ ଜୀବନର ଗୋଧୂଳି ବେଳାରେ ସେହି ରାତୁଳ ଚରଣରେ ଏତିକି ମିନତି ଅକ୍ଷକାରରେ ଯେପରି ସେ ମୋତେ ହାତଛତା ନ କରିବେ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତା
ବନଲତା ମହାନ୍ତି
San Antonio, TX
ଏକାମ୍ର ସାରସ୍ୱତ ମହିଳା ସଂଘ

ଅନୁଭୂତି (୨) – ସମ୍ମିଳନୀ ଦର୍ଶନ ଅନୁଭୂତିରୁ ପଦେ

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ମୁଁ ମୋ ବାହାଘର ପରେ ଶୁଣୁରଙ୍କ ଘରକୁ ଆସି ଜାଣିଲି । ମୁଁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପରି ହିନ୍ଦୁ ଦେବଦେବୀଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିଲି, ତେଣୁ ଠାକୁରଙ୍କୁ ପୂଜା କରିବା ମୋ ମନରେ ସ୍ୱତଃ ଆସୁ ନ ଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ସାଂସାରିକ ଜୀବନର ଦୁଃଖ କଷ୍ଟରେ ମନ ଅଣ୍ଟିର ହୁଏ, ଆମ ଘର ଭାଇ ସର୍ବଦା ମୋତେ ଠାକୁରଙ୍କ ନାମ ନେବାକୁ ଉପଦେଶ ଦେଉଥିଲେ । ପ୍ରଥମେ ମୁଁ ତାଙ୍କ କଥାକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉ ନ ଥିଲି । କିନ୍ତୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ମୁଁ ଠାକୁରଙ୍କ ନାମ ସ୍ମରଣ କରିବା ଆରମ୍ଭ କଲି । ତା’ପରେ ମନ ଭିତରେ ଏକ ଅସୀମ ଶକ୍ତି ଅନୁଭବ କଲି ।

ଜୀବନରେ ଅନେକ ଅନୁଭୂତି ରହିଛି । ଯେବେ ମୁଁ କୌଣସି ଅସୁବିଧାରେ ପଡି ଠାକୁରଙ୍କୁ ଡାକିଛି, ଅଳ୍ପ ସମୟ ପରେ ମୁଁ ସେ ଅସୁବିଧାଜନକ ପରିସ୍ଥିତିରୁ ବାହାରି ଆସିଛି । ଏସବୁ ଅନୁଭୂତି ମୋର ଠାକୁରଙ୍କ ପ୍ରତି ବିଶ୍ୱାସକୁ ଦିନକୁ ଦିନ ବଳବତ୍ତର କରିଛି ।

୨୦୦୫ ମସିହାରେ ସାରଲୋଗରେ ହୋଇଥିବା ସମ୍ମିଳନୀରେ ଯୋଗଦେବାର ସୁଯୋଗ ଲାଭ କରିଥିଲି । ସେଠାରେ ଠାକୁରଙ୍କ ପୂଜାମଣ୍ଡପ ଓ ଆସନସଜ୍ଜା ଅତ୍ୟନ୍ତ ମନଲୋଭା ଥିଲା । ତା’ଛଡା ମା’ ଓ ଭାଇମାନଙ୍କ ଅଯାଚିତ ସ୍ନେହ ଓ ମନଛୁଆଁ କଥା ସବୁଠାରୁ ବେଶୀ ଭଲ ଲାଗିଥିଲା । ସେମାନେ ମୋତେ ନ ଜାଣି ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ମିଶି ଏତେ କିପରି ଭଲପାଇ ପାରିଲେ ଭାବିଲେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଗୁଥିଲା । ପରେ ଭାବିଲି ଯେହେତୁ ସେମାନେ ଠାକୁରଙ୍କର ସନ୍ତାନ ସେମାନେ ଅନାବିଳ ସ୍ନେହ କରିପାରିବେ । ୨୦୦୭ ମସିହାରେ ପୁଣି ଥରେ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଯୋଗ ଦେଇ ପାରିଥିଲି । କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିନିଧି ପ୍ରମୋଦ ଭାଇଙ୍କଠାରୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ବାଣୀ ଓ ଅମୂଲ୍ୟ ଉପଦେଶ ଶୁଣିବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ଲାଭ କରିଥିଲି । ସମ୍ମିଳନୀ ସ୍ଥାନ **High Pasture** ଏକ ଆଶ୍ରମ ପରିବେଶ ପରି ଅନୁଭୂତ ହେଉଥିଲା । କିପରି ୩/୪ ଦିନ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଅତିବାହିତ ହୋଇଗଲା ଜାଣିପାରିଲି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ବିଦାୟ ସଂଗୀତ ଗାନ ସମୟରେ ମନ ଦୁଃଖରେ ଭରି ଯାଇଥିଲା । ଲାଗିଲା ସତରେ କ’ଣ ଠାକୁରଙ୍କ ଏତେ ସୁନ୍ଦର ପରିବାରକୁ, ଏତେ ସୁନ୍ଦର ପରିବେଶକୁ ଛାଡି ଯିବାକୁ ପଡିବ ? ସେହି ସମ୍ମିଳନୀରୁ ଫେରିବା ପରଠାରୁ ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଯୋଗ ଦେବାପାଇଁ ଦିନ ଗଣି ବସିଛି । ଏହା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ଆମ ପ୍ରତି ଅଯାଚିତ କରୁଣା ଓ ଦୁର୍ଗା ଆକର୍ଷଣ ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ ।

ଗତ ତିସେମ୍ବର ମାସରେ ଆମେ ସପରିବାର ଭାରତ ଯାଇଥିଲୁ । ଏହି ଯାତାର ଅନ୍ୟ ଏକ ଆକର୍ଷଣ ଥିଲା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ସାର୍ବଭୌମ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଯୋଗ ଦେବାର ଇଚ୍ଛା । ଏଥର ଭୁବନେଶ୍ୱର ନିକଟସ୍ଥ ବାଳକାଟିରେ ସାର୍ବଭୌମ ସମ୍ମିଳନୀ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ସେଠାରେ ବିରାଟ ଜନସମାଗମ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ସମ୍ମିଳନୀକୁ ଆସାମ ଓ ବଙ୍ଗଳାରେ ହଜାର ହଜାର ଭକ୍ତ ଆସିଥିଲେ । ଓଡିଶା ବ୍ୟତୀତ ଠାକୁରଙ୍କ ଏତେ ଭକ୍ତ ବାହାରେ ଅଛନ୍ତି ଦେଖି ଲାଗିଲା ଠାକୁରଙ୍କ ମହିମା କେତେ ବ୍ୟାପକ । ଏତେ ଭକ୍ତଙ୍କ ଗହଣରେ ମଧ୍ୟ ଆମ ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘର ଜ୍ଞାନ ଭାଇ ଓ ଶିବାନୀ ମା’ ଏବଂ ଦେବ ଭାଇ ଓ ଲୀନା ମା’ଙ୍କ ସହ ମିଶି ଆମ ମନ ଆହୁରି ଖୁସିରେ ଅଧୀର ହୋଇଥିଲା । ସେଠାରେ ଆମେ ପ୍ରସାଦ ପାଇଥିଲୁ । ସେ ପ୍ରସାଦ ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ସୁସ୍ୱାଦୁ ଥିଲା । ବିରାଟ ଆସନ ମଣ୍ଡପରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ପୁଷ୍ପ ସୁଶୋଭିତ ବରାଭୟ ବିଗ୍ରହର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ କେବେ କେଉଁ ଚିତ୍ରକରର ତୁଳନା ରୂପ ଦେବାରେ ସମର୍ଥ ହେବନାହିଁ । ସେ ସୁନ୍ଦର ଛବି ହୃଦୟରେ ସଦା ଅପାସୋରା ରହିବ ।

ଏ ଭବଜଗତରେ ଆମେ ସର୍ବଦା ମୋହ ମାୟାରେ ଆବଦ୍ଧ ହୋଇ ଆମର ପ୍ରିୟାଦପିପ୍ରିୟ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଭୁଲି ଯାଉଛୁ । ତେଣୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଚରଣକମଳରେ ଏତିକି ପ୍ରାର୍ଥନା ହୃଦୟର ପ୍ରତିଟି ସ୍ପନ୍ଦନରେ ଯେପରି ତାଙ୍କ ନାମ ନେଇପାରୁ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଅଶେଷ କରୁଣାର ପାତ୍ରୀ ହେବା ପାଇଁ ଆମେ ଯେପରି ନିଜକୁ ଆଦର୍ଶ ନାରୀ ରୂପେ ଗଢି ତୋଳିପାରୁ । ଜୟଗୁରୁ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତା
ଶ୍ରୀମତୀ ରଶ୍ମୀ ନାୟକ
ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ

ଅନୁଭୂତି (୩) – My Experience with Sri Sri Thakur

Life is full of turns and twists and you never know when the next one is approaching which might leave you without a choice. Sometimes it influences positively and induces certain good qualities in the form of bonding, sincerity and patience in us. At times it also creates adverse conditions and challenges our existence.

Well, having said that mine is not a different one, neither would I like it to be. The only common thing that I have found during all turns and twists in my life is our Thakur. Every time it is felt as if there is somebody who is there and would be there for whatever I do or will do in future. It’s a matter of trusting the presence of almighty and realizing the very essence of it deep inside our own. I would like to take this opportunity to share one of my experiences.

In early part of my career, I got into a project which had some work to be done in Boston. As this was my first offshore trip, I had all those madness or happiness to land there in the Unites States of America. After settling down a bit, me and one of my colleagues started going around places nearby. One of the weekends we went to a place called Nantucket Iceland, which is around 120 miles from our hotel. It's more of a secluded area and doesn't have much of infrastructure. The actual place is around one hour or half an hour into the sea. We parked our car at some parking place near the port and took a speed boat to Nantucket. To cut the story short finally around 10 PM we came back to parking lot.

Suddenly we realized that our car engine doesn't start, looks like we left the headlight on and the battery is totally discharged. Now we can't do anything but need help from somebody to get it charged. All these happened and that too with an empty stomach. That time we didn't have cell phone or anything and started realizing that India was better in at least having basic facility at any place, imagining a yellow colored PCO booth nearby. Almost all the crowd is gone by then and only couple of cars left in the parking lot. Good that at least there was a gift shop which was open. Tried to ask everybody there as to what can be done now. Then somebody told us to go to a nearby place where we could get a jump starter kit to charge the battery. By then it was nearing 11 PM and finally around 11:15 PM, we were ready to come out of the parking lot. Next plan is to get something to make our stomach happy. Then we realized that we were almost running out of gas and the car needed to be filled immediately. Started hunting for a gas station, finally got something after driving 10-15 miles. Now we were bit ok. Guess what we could have done, the gas station was a remote one and had to be enabled by the storekeeper before you can start filling in. The pump has both diesel and petrol at the same place and based on the knob that's enabled would pump in diesel or petrol. We tried putting in petrol and it didn't work, so we thought we were doing something wrong. Then kept on trying for 3-4 times and got frustrated. Now what!!! So tried all the knobs present there and suddenly it started working. Great job, until we realized it's actually diesel which is going in, not petrol. Gush!!! It's already 12 PM midnight and we are hungry to the core. Initially we thought we will drive it anyway and see what happens. The storekeeper told it was risky and better we park the car there and find some alternative. There is no hotel or anything nearby so we started panicking, what to do now? With the help of the storekeeper we pushed the car to a nearby parking. I went inside to pay at least the amount we owe to him. On the way just iterated "Jayaguru, what should I do now". Suddenly, I heard an old man asking, "How do I go to Worcester". That sparked a sudden liveliness in me, because our hotel will come on the way to Worcester. I just asked him whether he could give us a ride to our place and explained him our problem. Though his wife was really reluctant he gave us a ride and we reached our hotel around 2 AM and had a meal finally. I still can't forget the entire evening and the moment when I thought of Thakur and within a span of 4-5 seconds I realized I was being helped.

Sri Sri Thakur Charanashrita
Iswar Chandra Biswal
America Saraswata Sangha

ଅନୁଭୂତି (୪) – In Quest of Virtue

Is it just sheer luck that we know our Thakur and have a guiding principle, which enlightens and corrects us in every step of our life? Or is there a definite reason for it? I have never seen Nilachala Saraswata Sangha placing big hoardings or posters on the walls or placing an advertisement of any kind in newspapers as this is very against the principle laid by Sri Sri Thakur. Although we know Sri Sri Thakur even before we were born, I often wonder how people are getting attracted to Thakur? Personally, I never elaborated about Sri Sri Thakur in front of a stranger. Is it

that some expectations pulling new Bhais and Maas towards Sri Sri Thakur or is there some invisible force, which I think as the will of Sri Sri Thakur, working behind this? In the very next moment, I think of many of our neighbors, co-workers and friends those who are never aware of any spiritual master. So I wonder, is it that they just don't need or have never thought in this direction? We do not know what they miss or what they have. But this is an illusion of this world, as we do not know how much we are unaware of. In the eye of spirituality this is a crystal that has many dimensions and surfaces.

Coming back to the thought raised earlier, we often enter into a discussion why someone or we are not happy. A kid may be happy with a chocolate, a boy can be with a new cricket bat, a student with a very good score, and a young man with a good job and caring wife, a middle aged man by seeing the same with their kids getting. Since all material achievements are relative, most people become unhappy by seeing some one having better material success. It is just the old age, which makes people realize that by running after material success they missed something real valuable in life and then they go on visiting all dhams to catch up real happiness in spirituality. Visiting religious places with the sole intention of obtaining Punya or Mukti, without practicing the deeds as instructed by a person who has achieved that level, is absolute waste of time and money in life. Without internal purification, no one has got a way to Mukti Dhama. I found this is where we, the followers of Sri Sri Thakur, are in a definite plus. We know the objective of life, and hence, whether we are in happiness or sorrow, we have a definite spiritual goal and mission. We often try to associate an emotion of joy with an event like travelling abroad for the first time or an emotion of discomfort when a bad weather leaves us stranded in the airport. In the very next step we associate our success to our hard work, and failure to our own inability to take prudent actions while performing an activity. The truth about happiness is something we all have to search within the deepest place of our mind not by associating with an event or an effort towards our material achievement.

As an example, I will cite an experience of my college days. When I was a student of REC Rourkela in 1999-2000, we once went to a nearby waterfall in Sundergarh district for picnic. The place was away from any nearby market; so we took everything we needed to cook, including firewood. After we set up our camp, one middle-aged tribal man approached us and asked if he could help us in cleaning the utensils, bringing water from the fall, etc. and in return expected only 5 rupees for the entire day's work. It brought a thought to my mind - in which world was he living! He was not begging, he just wanted to meet his necessities. But, what about the next day? Where was he going to get his 5 rupees? Being aware of the tribal belt where he lived, I was thinking, does he have faith in God at all? Of course, he was not a Sadhu or a Santh who has left everything behind. But, at the same time, he has left all his necessities to someone he does not even know, to fulfill. Those few moments reminded me over and over again the advice of Sri Sri Thakura to lead a simple life. Often the education we are getting, leads us to think about accumulating much more than what we actually need. The incident reminded me to never let the materialistic success overshadow the path shown by Sri Sri Thakur.

The daily puja at our gruhasana, weekly sangha puja and sammilani help us tremendously in keeping our mind free of turbulences. The daily puja at our gruhasana, for example, gives our mind the due relaxation it needs so we become more effective in our day-to-day life. There exist no units to measure the absolute pleasure we get from it and there is nothing comparable to it. Our everyday life is just a ripple being carried over an ocean. So focusing on the ripple gets us out of focus from the bigger objectives for which we are born. And this is where our beloved Sri Sri Thakur revitalizes our remembrance of our existence for the bigger cause. Ignoring these ripples and keeping our mind aligned with Sri Sri Thakur will give us the due happiness we are always searching for. The message

is clear: it is all about leading a healthy spiritual life and staying away of the materialistic world. We must believe in him and lay our life at his lotus foot.

Most of us are leading a busy life with a hectic work schedule and are not able to follow the practices laid by Sri Sri Thakur. But we are trying our best to get aligned with him. I do often compare it with the project plan developed by corporate executives, which seldom gets followed in perfection. The best we can do is to minimize errors.

The daunting questions that come to my mind are: why I saw a dollar dream? Why Thakur did not try his best to keep me closer to all the bhai/maa whom I used to meet on Sundays. The answer I find is: probably I am put under a test to see whether I am qualified to be close to our divine lord without visiting the sangha regularly. As the saying goes: “Nearer the temple you are, farther from God you are.” Sometimes when you are made to distance yourself from something what you have got easily, you realize the importance of it more closely. Materialistic success gives each of us more freedom to think about Sri Sri Thakur even more closely. After attending the America Saraswata Sangha’s weekly puja from November 2007, most of my dilemma have been answered. Finally, I pray to Sri Sri Thakur to guide us in every step of our quest of virtue and an ideal life.

Sri Sri Thakura Charanashrita
Biswaranjan Das
Stamford, Connecticut
Cuttack Saraswat Sangha

ମୁଁ ତୁମମାନଙ୍କର ଗୁରୁ, ତୁମେମାନେ ମୋତେ ଗୁରୁ ପଦରେ ବରଣ କରିଅଛ । ସୁତରାଂ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜଗତରେ ଉନ୍ନତ ହେବା ନିମିତ୍ତ କଅଣ ପ୍ରୟୋଜନ ତାହା ମୁଁ ଜଣାଇ ଦେବି, ସେ ଦାୟିତ୍ୱ ମୋର । ଲୋକ ଦେଖାଣିଆ ଗୋଟାଏ କିଛି କରିବ ବୋଲି ମାତି ଉଠିବା ବୁଦ୍ଧିମାନର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନୁହେଁ । ମାଆଙ୍କ କୃପା ହିଁ ତାଙ୍କ ଚରଣପାତ୍ରର ମୂଳ । ଆନୁଷ୍ଠାନିକ କର୍ମାଦି ଉପଲକ୍ଷ୍ୟ ମାତ । ବସ୍ତୁ ! ମୂଳ ଛାଡ଼ି ସ୍ଥଳରେ ଦୃଷ୍ଟି ରଖନାହିଁ । ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଦେଇଛି ତାହାହିଁ ଯଥେଷ୍ଟ । ପ୍ରାଣଭରି ନାମ ନିଅ, ଆଉ କିଛି କରିବାକୁ ହେବ ନାହିଁ ।

-- ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର

ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘର ଚତୁର୍ଥ ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀ

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କ ଅପାର କରୁଣାରୁ ଇତିମଧ୍ୟରେ ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘର ଚତୁର୍ଥ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ୨୦୦୮ ମସିହା ଜାନୁୟାରୀ ୧୯ ତାରିଖ ଦିନ ପାଳିତ ହୋଇଯାଇଛି । ୨୦୦୧ ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ୪ ତାରିଖ ଦିନ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଶୁଭ ଜନ୍ମଦିନରେ ମାତ୍ର ସାତଗୋଟି ଭକ୍ତ ପରିବାରକୁ ନେଇ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ପାଠକ୍ରମ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘର ସଭାପତି ଓ ପରିଚାଳକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶ୍ୟାମ ସୁନ୍ଦର ଦାଶ ଭାଇଙ୍କ ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ୨୦୦୩ ମସିହାରେ ସଂଘରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିଲା । ୨୦୦୧ ମସିହାଠାରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସର ପ୍ରଥମ ରବିବାର ଦିନ ଟେଲିଫୋନ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ପାଠକ୍ରମ ଅଧିବେଶନଗୁଡ଼ିକ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଆସୁଥିଲା । ୨୦୦୪ ମସିହା ଜାନୁୟାରୀ ୭ ତାରିଖ ପୌଷ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘର ପ୍ରଥମ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦିବସ ପାଳନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଉତ୍ସବରେ ସର୍ବମୋଟ ୨୭ ଜଣ ଭକ୍ତ ଯୋଗଦାନ କରିଥିଲେ । ୨୦୦୫ ମସିହା ଜାନୁୟାରୀ ୨୩ ତାରିଖ ଦିନ ସଭାପତି ଓ ପରିଚାଳକ ଶ୍ୟାମ ଭାଇଙ୍କ ଟେଲିଫୋନ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଉପସ୍ଥିତିରେ ପ୍ରଥମ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ପାଳିତ ହୋଇଥିଲା, ୨୦୦୬ ମସିହା ଜାନୁୟାରୀ ୭ ତାରିଖ ଦିନ କେନ୍ଦ୍ର ପରିଚାଳନା ମଣ୍ଡଳୀ ସଦସ୍ୟ ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟାନନ୍ଦ ତ୍ରିପାଠୀ ଭାଇଙ୍କ ଟେଲିଫୋନ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଉପସ୍ଥିତିରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ପାଳିତ ହୋଇଥିଲା ଓ ୨୦୦୭ ମସିହା ଜାନୁୟାରୀ ୬ ତାରିଖ ଦିନ କେନ୍ଦ୍ର ପରିଚାଳନା ମଣ୍ଡଳୀ ସଦସ୍ୟ ଶ୍ରୀ ପ୍ରମୋଦ ମହାନ୍ତି ଭାଇଙ୍କ ଟେଲିଫୋନ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଉପସ୍ଥିତିରେ ତୃତୀୟ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ପାଳିତ ହୋଇଥିଲା ।

ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପରଠାରୁ ସଂଘସେବୀ ଭାଇ ଓ ମା'ମାନେ ନିୟମିତ ଭାବରେ ସଂଘପୂଜା ଅଧିବେଶନରେ ଯୋଗଦାନ କରି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରାରେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହେବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛନ୍ତି । ଗତ ଚାରି ବର୍ଷ ଧରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସର ପ୍ରଥମ ଓ ତୃତୀୟ ରବିବାର ଦିନ ସଂଘପୂଜା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇ ଆସୁଅଛି । ଏହି ସଂଘପୂଜାର ପ୍ରଥମ ଅଧିବେଶନରେ ପାଳିଆ ଆରତି କରନ୍ତି । ଆରତି ପରେ ଗୁରୁବନ୍ଦନା ଓ ଷ୍ଟୋତ୍ରବନ୍ଦନା କରି ପରିଚୟ ପତ୍ର ପାଠ ଏବଂ ସମ୍ମିଳନୀ ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯାଏ । ପରିଚୟ ପତ୍ର ପାଠ ପରେ 'ସଂଘ-ସେବକ'ରୁ 'ବନ୍ଦନା, ପ୍ରାର୍ଥନା ଓ ପ୍ରାର୍ଥନାକାରୀଙ୍କ ପ୍ରତି' ଓ 'ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଗୁରୁଗୀତା' ପୁସ୍ତକ ପାଠ କରାଯାଏ । ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧିବେଶନରେ 'ନିଗମ ଉପଦେଶ' (ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣ), 'ସଂଘ-ସେବକ', 'ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଚିଠି' ଓ 'ସାରସ୍ୱତ ସଂଘନୀତି' ପୁସ୍ତକ ପାଠ କରାଯାଏ । ନିୟମିତ ସଂଘ ଅଧିବେଶନ ବ୍ୟତୀତ ତିନିମାସରେ ଥରେ ମହିଳା ପାଠକ୍ରମ ଅଧିବେଶନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇ ଆସୁଅଛି । ସଂଘ ଅଧିବେଶନ ଓ ମହିଳା ପାଠକ୍ରମ ଅଧିବେଶନ ନ ହେଉଥିବା ରବିବାର ଦିନ ଶାସ୍ତ୍ରପାଠ ଅଧିବେଶନ ହୋଇ 'ସଂସାର ପଥେ' ପୁସ୍ତକ ପାଠ କରାଯାଉଛି । ୨୦୦୪ ମସିହା ଜାନୁୟାରୀ ମାସରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସର ଶେଷ ରବିବାର ଦିନ ପିଲାମାନଙ୍କ ଅଧିବେଶନ ହୋଇ ଆସୁଥିଲା । ଗତ ୨୦୦୫ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ମାସରୁ ଏହି ମାସିକ ଅଧିବେଶନ ପିଲାମାନଙ୍କର ଆଗ୍ରହ କ୍ରମେ ମାସର ଦ୍ୱିତୀୟ ଓ ଶେଷ ରବିବାର ଦିନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଉଅଛି । ଏହି ଅଧିବେଶନରେ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ଗ୍ରନ୍ଥାବଳୀରୁ ଉଦ୍ଧୃତ ଗଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ବା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କଥିତ ଏବଂ ସ୍ୱାମୀ ସିଦ୍ଧାନନ୍ଦ ସରସ୍ୱତୀ ମହାରାଜଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଂପାଦିତ 'ଗଳ୍ପ ସମ୍ପନ୍ନ' ପୁସ୍ତକର ଇଂରାଜୀ ଅନୁବାଦ କରାଯାଇ ପିଲାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାଠ କରାଯାଉଅଛି । ବିଗତ ବର୍ଷର ସଂଘ ଅଧିବେଶନଗୁଡ଼ିକରେ ୪୨ ଜଣ ସଂଘସେବୀ ଓ ୧୧ ଜଣ ଦର୍ଶକ ଭକ୍ତ ଯୋଗଦାନ କରିଛନ୍ତି ।

ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘର ଷଷ୍ଠ ବାର୍ଷିକ ସମ୍ମିଳନୀ, ୨୦୦୭ ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ୫, ୬ ଓ ୭ ତାରିଖ ଦିନ କେନ୍ଦ୍ର ପରିଚାଳନା ମଣ୍ଡଳୀ ସଦସ୍ୟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପ୍ରମୋଦ କୁମାର ମହାନ୍ତି ଭାଇଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱରେ ନର୍ଥ କାରୋଲିନା ରାଜ୍ୟର ବର୍ଣ୍ଣସ୍ୱଭିଳି ସହରରେ ଥିବା ହାଇ ପାଙ୍କର୍ସରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଏଥିରେ ପିଲାମାନଙ୍କ ସହିତ ସମୁଦାୟ ୫୧ ଜଣ ଭକ୍ତ ଯୋଗଦାନ କରିଥିଲେ । ବିଗତ ବର୍ଷମାନଙ୍କ ପରି ଏ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ସମୟରେ 'ସାରସ୍ୱତ ମାଧୁରୀ' ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା ।

୨୦୦୭ ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ୨୮ ତାରିଖ ଦିନ ଆମ ସଂଘ ଦ୍ୱାରା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ଶୁଭ ଜନ୍ମୋତ୍ସବ ପାଳନ କରାଯାଇଥିଲା । ଜନ୍ମୋତ୍ସବ ଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଆରତି ଓ ଷ୍ଟୋତ୍ରବନ୍ଦନା କରାଯାଇ ଉପଦେଶ ବାଣୀ ଆଦି ପାଠ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏତଦ୍ବ୍ୟତୀତ ନର୍ଥ କାରୋଲିନା ରାଜ୍ୟରେ ଓ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ରାଜ୍ୟରେ ରହୁଥିବା ଭକ୍ତ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟମାନେ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ହେଲା ଅନୁମତି ନେଇ ପ୍ରତିମାସରେ ଗୋଟିଏ ଶନିବାର ଦିନ ଏକତ୍ର ହୋଇ ପାଠକ୍ରମ କରି ଆସୁଅଛନ୍ତି । ଏହି ନର୍ଥ କାରୋଲିନା ସାରସ୍ୱତ ପାଠକ୍ରମରେ ପ୍ରାୟ ୧୦ ଜଣ ପରିଚୟ ପତ୍ରଧାରୀ ଭକ୍ତ ଯୋଗ ଦିଅନ୍ତି । ପାଠକ୍ରମ ପାଇଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଓ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ପୂର୍ବରୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇଥାଏ । ଶନିବାର ଅପରାହ୍ନରେ ପାଳିଆ ଗୃହାସନରେ ଷ୍ଟୋତ୍ରବନ୍ଦନା, ପରିଚୟ ପତ୍ର ପାଠ, ସମ୍ମିଳନୀ ପ୍ରାର୍ଥନା ପରେ ନୂତନ ସଂଘ-ସେବକ, ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଗୁରୁଗୀତା, ନିଗମ ଉପଦେଶ, ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ନିଗମାନନ୍ଦ ଲୀଳାପ୍ରସଙ୍ଗ, ନିଗମ ତତ୍ତ୍ୱ, ନିଗମ ଚେତନା ବିକାଶ ସାଧନ ପଥେ, ସଂଘନୀତି ପୁସ୍ତକ ଆଦି ପାଠ କରାଯାଏ । ଉପସ୍ଥିତ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଭକ୍ତ ଭାବ ବିନିମୟ କରନ୍ତି । ୨୦୦୮ ମସିହା ଜାନୁୟାରୀ ୧୨ ତାରିଖ ଦିନ ଏହି ପାଠକ୍ରମ ୫୦ତମ ଅଧିବେଶନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଯାଇଛି ।

ଗତ ୨୦୦୫ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ମାସରୁ ଆମେରିକାର **Midwest** ଅଞ୍ଚଳରେ ରହୁଥିବା ଭକ୍ତମାନେ ତିନି ମାସକୁ ଥରେ ସମ୍ମିଳିତ ହୋଇ ପାଠକଙ୍କ ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି । ଏହି **Midwest** ପାଠକଙ୍କରେ ୪ ଜଣ ପରିଚୟ ପତ୍ରଧାରୀ ସଂଘସେବୀ ଯୋଗଦାନ କରନ୍ତି । ପାଠକଙ୍କ ପାଇଁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରି ନିଗମ ଉପଦେଶ, ସଂଘସେବକ, ଶ୍ରୀଶ୍ରୀନିଗମାନନ୍ଦ କଥାମୃତ, ନିଗମ ତତ୍ତ୍ୱ ଓ ସଂଘନୀତି ପୁସ୍ତକ ପାଠ କରାଯାଏ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ପାଠକଙ୍କ ଦିନ ସକାଳେ ଓ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ବାଣୀ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ର ପାଠ କରାଯାଇଥାଏ ।

୨୦୦୬ ମସିହାରେ କେନ୍ଦ୍ର ଅନୁମତି କ୍ରମେ ଶ୍ରୀଜୟଦେବ ସେବାଶିଷ୍ୟାର୍ଥୀ ମଣ୍ଡଳ ନାମରେ ଏକ ସେବାଶିଷ୍ୟାର୍ଥୀ ମଣ୍ଡଳ ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା । ଶ୍ରୀଜୟଦେବ ସେବାଶିଷ୍ୟାର୍ଥୀ ମଣ୍ଡଳର ସେବକମାନେ ହେଲେ - ସର୍ବଶ୍ରୀ ବିଜୟ କୁମାର ସାହୁ, ଜ୍ଞାନରଞ୍ଜନ ଦ୍ୱିବେଦୀ, ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ପଣ୍ଡା, ବିଶ୍ୱଜିତ୍ ସୁନ୍ଦରରାୟ, ପ୍ରଭାକର ବାଲ, ବୃନ୍ଦାବନ ସାହୁ, ପୃଥ୍ୱୀରାଜ ସାହୁ, ବରଦାକାନ୍ତ ନାୟକ, ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାର ନାୟକ ଓ ସୁବ୍ରତ କୁମାର ନାୟକ । ଗତବର୍ଷ ଅଗଷ୍ଟ ମାସରେ ବିଶ୍ୱଜିତ୍ ସୁନ୍ଦରରାୟ ଭାଇଙ୍କ ସାରଲୋଗ୍ ସ୍ଥିତ ଗୃହାସନରେ ୩ ଦିନ ଧରି ସେବାଶିଷ୍ୟାର୍ଥୀ ମଣ୍ଡଳର ଅଧିବେଶନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ।

ଗତବର୍ଷ ପାଷ୍ଟି ଗୃହାସନର ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ମଧ୍ୟ ପାଳିତ ହୋଇଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସରେ ଜ୍ଞାନ ଦ୍ୱିବେଦୀ ଭାଇ ଓ ଶିବାନୀ ମା'ଙ୍କର ଗୃହାସନର, ଜୁଲାଇ ମାସରେ ବରଦା ଭାଇ ଓ ସୋନିଆ ମା'ଙ୍କର ଗୃହାସନର, ଅଗଷ୍ଟ ମାସରେ ବିଶ୍ୱଜିତ୍ ସୁନ୍ଦରରାୟ ଭାଇ ଓ ସ୍ମିତା ମା'ଙ୍କର ଗୃହାସନର ଓ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସରେ ଯଥାକ୍ରମେ ବୃନ୍ଦାବନ ସାହୁ ଭାଇ ଓ ପଦ୍ମା ମା'ଙ୍କର ଗୃହାସନର, ଅଶ୍ୱିନୀ ଭାଇ ଓ ସଂଘନୀତି ମା'ଙ୍କର ଗୃହାସନର, ପ୍ରଭାକର ବାଲ ଭାଇ ଓ ସ୍ମିତା ମା'ଙ୍କର ଗୃହାସନର ଏବଂ ଦେବ ଭାଇ ଓ ଲୀନା ମା'ଙ୍କର ଗୃହାସନର ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ।

ଚଳିତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘର ସଭ୍ୟମାନେ ବିଗତ ବର୍ଷର ଲକ୍ଷ୍ୟ ସହିତ ଅନ୍ୟ କେତୋଟି ଅତିରିକ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ହେଲା -

୧. ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ସେବା ଠିକ୍ ଭାବରେ କରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିବୁ ।
୨. ସଂଘପୁରୀରେ ନିୟମିତ ଭାବରେ ଯୋଗ ଦେବୁ ।
୩. ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘର ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ପରିଚାଳିତ ହେବୁ ।
୪. ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘଦ୍ୱାରା ଭୁବନେଶ୍ୱରଠାରେ **Health Center** ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଆର୍ଥିକ ସାହାଯ୍ୟ କରାଯିବ ।
୫. ଆମେରିକାରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ସ୍ମୃତିମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଯେଉଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଛି, ତାହା ସଂଘ ଦ୍ୱାରା ମଞ୍ଜୁର କରାଯିବ ।
୬. ପିଲାମାନଙ୍କର ଅଧିବେଶନରେ ପାଠ କରାଯାଉଥିବା ଲଂରାଜୀ ଗନ୍ଧ ସମୂହ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ ଅନୁମତି କ୍ରମେ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ କରିବୁ ।
୭. ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରାରେ ପ୍ରକାଶିତ ଲଂରାଜୀ ପୁସ୍ତକମାନଙ୍କୁ ଆମେରିକାର **Library of Congress** ଓ ସ୍ଥାନୀୟ ଲାଇବ୍ରେରୀଗୁଡ଼ିକୁ ଦାନ କରିବୁ ।
୮. ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ପୁସ୍ତକଗୁଡ଼ିକରୁ କୌଣସି ଏକ ପୁସ୍ତକର ଲଂରାଜୀ ଅନୁବାଦ କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିବୁ ।
୯. 'ସାରସ୍ୱତ ମାଧୁରୀ' ପ୍ରକାଶନ କରାଯିବ ।

୧୦. **NSS website** ର ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବୁ ।

ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବାର ଚାରି ବର୍ଷ ଅତୀତ ହେଲାଣି । ଏହି ଚାରି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଆମର ସଂଘସେବୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୨୦ରୁ ବୃଦ୍ଧିପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଏବେ ୫୩ରେ ପହଞ୍ଚିଛି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ନିକଟରେ ଏତିକି ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ “ଏହି ଶିଶୁ ପ୍ରବାସୀ ସଂଘଟି ତୁମରି ଭାବଧାରାରେ ଗଢିଉଠୁ ଏବଂ ତୁମରି ମହାନ ଆଦର୍ଶର ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପୀ ପ୍ରଚାରରେ ସହାୟକ ହେଉ । ସମସ୍ତ ସଂଘସେବୀ ତୁମରି ଭାବରେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହୋଇ ସଂଘବନ୍ଧ ହୋଇ ଏକମନ ଏକପ୍ରାଣରେ ତୁମରି ସେବା କରନ୍ତୁ ଓ ତୁମରି ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଜୀବନ ଉତ୍ସର୍ଗ କରନ୍ତୁ ।”

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତ
ଶ୍ରୀ ଜ୍ଞାନରଞ୍ଜନ ଦ୍ୱିବେଦୀ
ସଂପାଦକ
ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ

ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ - ଷଷ୍ଠ ବାର୍ଷିକ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀର ବିବରଣୀ

ସ୍ଥାନ - ବର୍ଣ୍ଣସ୍‌ଭିଲି (Burnsville), ନର୍ଥ କାରୋଲିନା (North Carolina)

ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକାରେ ‘ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ’ର ଷଷ୍ଠ ବାର୍ଷିକ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ବିଗତ ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ୫, ୬ ଓ ୭ ତାରିଖ ରବିବାରଠାରୁ ମଙ୍ଗଳବାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନର୍ଥ କାରୋଲିନା ରାଜ୍ୟର ବର୍ଣ୍ଣସ୍‌ଭିଲିଠାରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦ ଭରାପନା ସହକାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ ପରିଚାଳନା ମଣ୍ଡଳୀର ଅନ୍ୟତମ ସଦସ୍ୟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପ୍ରମୋଦ କୁମାର ମହାନ୍ତି ଭାଇ ଭକ୍ତ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀରେ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିନିଧି ଭାବେ ଯୋଗଦାନ କରିଥିଲେ ।

ଏହି ସମ୍ମିଳନୀରେ ଯୋଗଦାନ କରିବା ପାଇଁ ସଂଘର ସଭ୍ୟସଭ୍ୟାମାନେ ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ୩ ତାରିଖ ଶୁକ୍ରବାରଠାରୁ ସାରଲୋଗ୍ ସହରରେ ପହଞ୍ଚିବା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ତା.୪-୮-୨୦୦୭ ଶନିବାର ଅଧିବାସ ଦିବସ ସକାଳ ୯.୦୦ ସମୟରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜ୍ ବିଶ୍ୱଜିତ୍ ସୁନ୍ଦରରାୟ ଭାଇଙ୍କ ସାରଲୋଗ୍ ବାସଭବନରୁ ସମ୍ମିଳନୀ କ୍ଷେତ୍ର ବର୍ଣ୍ଣସ୍‌ଭିଲିର ହାଇ ପାଙ୍କର୍ସ ଅଭିମୁଖେ ଶୁଭଯାତ୍ରା କରିଥିଲେ । ଯାତ୍ରାପଥରେ ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାର ନାୟକ ଭାଇଙ୍କ ବାସଭବନରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କରାଯାଇଥିଲା । ସେଠାରେ କିଛି ସମୟ ବିଶ୍ରାମ କରି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ପୁନରାୟ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କରି ଅପରାହ୍ନ ପ୍ରାୟ ୯.୦୦ ସମୟରେ ସମ୍ମିଳନୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ । ସେଠାରେ ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘର ସଭାପତି ବିଜୟ ସାହୁ ଭାଇ ସଂଘ ତରଫରୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କରିଥିଲେ । ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଗ ନିବେଦନ ପରେ ଭାଇ ଓ ମା’ମାନେ ପ୍ରସାଦ ସେବନ କରି ସମ୍ମିଳନୀର ଆୟୋଜନରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହିଥିଲେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ସନ୍ଧ୍ୟା ପ୍ରାୟ ୫.୫୫ମି. ସମୟରେ ସମ୍ମିଳନୀ କ୍ଷେତ୍ରର ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ପରିଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ । ଏହାପରେ ସନ୍ଧ୍ୟା ଉପାସନା କରାଯାଇ ଅଧିବାସ ସଭା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଅଧିବାସ ସଭାରେ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିନିଧି ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ସମ୍ମିଳନୀର ଆଦର୍ଶ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଅଭୟ ବାଣୀରେ କହିଛନ୍ତି, “ଯେଉଁମାନେ କେବଳ ବିଧି, ନିୟମ, ନିଷ୍ଠା ମାନି ଚଳନ୍ତି, ସେମାନେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ରାଜ୍ୟରେ ବେଶୀ ଭକ୍ତି କରିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଯେଉଁମାନେ ମୋତେ ଭଲପାଇ ପ୍ରେମପୀତି ନେଇ ଚଳନ୍ତି, ସେମାନେ ଅଧିକ ଭକ୍ତି କରିଥାନ୍ତି ।” ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କେବଳ ନୀତିରେ ମିଳନ୍ତି ନାହିଁ । ସାମୁହିକ ଗୁଳିଚଳନ ପାଇଁ ନୀତିର ଆବଶ୍ୟକ, କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଆମ ଭଲପାଇବାକୁ ଗୃହୀନ୍ତି । ସେ ଆମ ଟଙ୍କା, ପଇସା ଗୃହୀନ୍ତି ନାହିଁ । ଆମେ ତାଙ୍କପାଇଁ ସମୟ ବାହାର କରି ତାଙ୍କ ଅମୃତ ଦୃଷ୍ଟି ସମ୍ମୁଖକୁ ଆସି ତାଙ୍କ ଦର୍ଶନ, ଶ୍ରବଣ ଓ ଚିନ୍ତନ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଆମ ଭିତରେ ଶକ୍ତି ସଂଗୃହୀତ ହୁଏ । ଏହାପରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ସମ୍ମିଳନୀର କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ଅଧିବାସ ସଭା ସମାପ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।

୫ ଅଗଷ୍ଟ ୨୦୦୭, ରବିବାର, ପ୍ରଥମ ଦିବସ

ଅଦ୍ୟ ପ୍ରଭାତରେ ଭାଇ ଓ ମା’ ମାନେ ସମ୍ମିଳନୀ ଆସନ ନିକଟରେ ସମବେତ ହୋଇ ଜାଗରଣ, ପ୍ରତୀକ୍ଷା ଓ ଆବାହନ ସଙ୍ଗୀତ ଗାନ କରିଥିଲେ । ଜ୍ଞାନରଞ୍ଜନ ଦ୍ୱିବେଦୀ ଭାଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ କ୍ଷୋଦଗୋପବାର ପୂଜା ଓ ଆରତି କରିଥିଲେ । ତପ୍ତରେ ସମ୍ମିଳିତ ଭାବରେ ଗୁରୁ ବନ୍ଦନା ‘ବନ୍ଦେ ଶ୍ରୀଗୁରୁ ପ୍ରେମ କଳ୍ପତରୁ’ ଗାନ ପୂର୍ବକ କ୍ଷୋଦବନ୍ଦନା କରାଯିବା ପରେ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିନିଧି ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ଓ ଆମେରିକା ସାରସ୍ୱତ ସଂଘର ସଭାପତି ବିଜୟ ସାହୁ ଭାଇ ଆସନ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ଉପସ୍ଥିତ ଭାଇ ଓ ମା’ ମାନଙ୍କୁ ପରିଚୟ ପତ୍ର ପାଠ କରାଇ ‘ସଂଘସେବକ’ ଚିତ୍ରଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ ଚତୁର୍ଥ ସଂଖ୍ୟାରୁ ବନ୍ଦନା ଓ ପ୍ରାର୍ଥନା ଆବୃତ୍ତି କରାଇଥିଲେ ଓ ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଭଗବାନଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନାର ବିଶେଷତ୍ୱ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ପ୍ରାର୍ଥନାର ଗୁରୁତ୍ୱ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରି କହିଲେ- ପ୍ରାର୍ଥନା ଏକ ସ୍ୱୟଂସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସାଧନପଦ୍ଧତି । ‘ଯୋଗ’ ଅର୍ଥ ଅପ୍ରାପ୍ତ ବସ୍ତୁର ପ୍ରାପ୍ତି ଓ ‘କ୍ଷେମ’ ଅର୍ଥ ପ୍ରାପ୍ତ ବସ୍ତୁର ସଂରକ୍ଷଣ । ପ୍ରାର୍ଥନାଦ୍ୱାରା ଯୋଗ ଓ କ୍ଷେମ ଉଭୟ ଲାଭ ହୁଏ । ପ୍ରାର୍ଥନା ଦ୍ୱାରା ସର୍ବାର୍ଥ ସିଦ୍ଧ ହେବ । ବ୍ରହ୍ମ, ଆତ୍ମା, ଭଗବାନ ଏହି ତରମତରୁ ମିଳିଯାଉ । ସ୍ଥିର ମନରେ, ପ୍ରଶାନ୍ତ ବଦନରେ, ବିଷୟ କାମନା ରହିତ ହୋଇ ପ୍ରାର୍ଥନାନିରତ ହେବାକୁ ପଡିବ । କଳିଯୁଗରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଆମର ଅମୋଘ ଅସ୍ତ୍ର । ଭଗବାନ ଅନାମ, ଅରୂପ, ସର୍ବବ୍ୟାପୀ, ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ । ତାଙ୍କୁ ଯିଏ ଯେମିତି ଗୃହୀନ୍ତି ସେ ସେପରି ଅନୁଗ୍ରହ କରି ବିଗ୍ରହ ଧାରଣ କରି ଭକ୍ତଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ ଦିଅନ୍ତି । ଧ୍ରୁବ ତୀବ୍ର ତପସ୍ୟା କରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଭଗବାନଙ୍କ ଦର୍ଶନ ପାଇ ନ ଥିଲେ । ନାରଦ ଗୁରୁ ରୂପେ ଆସି ଧ୍ରୁବଙ୍କୁ କେଉଁ ରୂପରେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ହେବ ବତାଇ ଦେବାରୁ ଧ୍ରୁବ ସେପରି କରନ୍ତେ ଭଗବାନଙ୍କ ଦର୍ଶନ ଲାଭ କଲେ । ଧ୍ରୁବ ନାରଦଙ୍କୁ ଗୁରୁ ରୂପେ ବରଣ କରିବାରୁ ଭଗବାନଙ୍କ ଦର୍ଶନ ପାଇଲେ । ତେଣୁ ଆମମାନଙ୍କ ଜୀବନରେ ଗୁରୁକରଣର ଆବଶ୍ୟକତା ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ । ଆର୍ତ୍ତ, ଜିଜ୍ଞାସୁ, ଅର୍ଥାର୍ଥୀ, ଜ୍ଞାନୀ ସମସ୍ତେ ସୁକୃତିଶାଳୀ ସାଧକ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଜ୍ଞାନୀ ଭକ୍ତ ଭଗବାନଙ୍କର ବେଶୀ ପ୍ରିୟ ।

ପ୍ରାର୍ଥନାସଭା ଶେଷ ହେବା ପରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ବାଲ୍ୟଭୋଗ ନିବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା ଓ ତତ୍ପରେ ଭକ୍ତମାନେ ପ୍ରସାଦ ସେବନ କରିଥିଲେ ।

ଏହି ପ୍ରଥମ ଦିବସର ପୂର୍ବାର୍ଦ୍ଧ ଅଧିବେଶନ ସକାଳ ୯.୩୦ମି. ସମୟରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ସଭାପତି ଓ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିନିଧି ଆସନ ଗୃହଣ କରିବା ପରେ ଅଶ୍ୱିନୀ ନାୟକ ଭାଇ ସ୍ୱାଗତ ଭାଷଣ ପ୍ରଦାନ କରି ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ୱତ ସଂଘର ସଭାପତି ଓ ପରିଚାଳକ ଶ୍ୟାମ ସୁନ୍ଦର ଦାଶ ଭାଇଙ୍କର ଏବଂ ଉପସଭାପତି ସଂଗ୍ରାମ କେଶରୀ ସିଂହ ଭାଇଙ୍କର ବାଉଁ ପାଠ କରିଥିଲେ । ଅନନ୍ତର ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ‘ସାରସ୍ୱତ ମାଧୁରୀ’ର ୨୦୦୭ ସଂସ୍କରଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ତା’ପରେ ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ‘ଜୀବକୁ ଆନନ୍ଦମୟରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା’ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଏ ଜଗତରେ ରକ୍ଷିଧାରାର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ ଏହି ରକ୍ଷିଧାରାର ଭିତ୍ତି ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥାଶ୍ରମ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଲୋକ ନ ହେଲେ କେହି ଠାକୁରଙ୍କ ସାମ୍ନାରେ ବା ତାଙ୍କ ଅମୃତ ଦୃଷ୍ଟି ସମ୍ମୁଖରେ ବସି ପାରନ୍ତିନାହିଁ । ଆମେମାନେ ଜୀବାତ୍ମାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅତି ଉନ୍ନତ ସ୍ତରର । ବହୁ ସୁକୃତି ବଳରେ ଆମେ ଠାକୁରଙ୍କ ସାମ୍ନାରେ ବସିପାରୁଛେ । ଏହା ଦ୍ୱାରା ଆମ୍ଭାର ପ୍ରଭୃତ ମଙ୍ଗଳ ହୁଏ । ସମ୍ମିଳନୀ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ପ୍ରିୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ । ସମ୍ମିଳନୀକୁ ଆସିଲେ ତୀର୍ଥଦର୍ଶନର ଫଳ ମିଳେ । ଏଠାରେ ରହିଲେ ତୀର୍ଥବାସର ଫଳ ଲାଭ ହୁଏ । ସବୁ, ମହାପୁରୁଷମାନଙ୍କ *aura* ବା *bi-magnetic field* ର ପରିଧିକୁ ଆସିଲେ ତାହାର ପ୍ରଭାବ ସାଧାରଣ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କ ଉପରେ ପଡେ । ଗୃହାସନ ସତ୍ ଭାବର ଆସନ, ସଂଘ ଚିତ୍ ଭାବର ଆସନ ଓ ସମ୍ମିଳନୀ ଆନନ୍ଦ ଭାବର ଆସନ । ସମ୍ମିଳନୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ପୂର୍ଣ୍ଣତମ ଭାବରେ ଅବସ୍ଥାନ କରୁଛନ୍ତି, ତେଣୁ ସମ୍ମିଳନୀକୁ ଆସିଲେ ସବୁଠୁ ଅଧିକ ଫଳ ମିଳେ ।

ଏହାପରେ ରଶ୍ମିରଞ୍ଜନ ପତି ଭାଇ ‘ଯୁଗ ସମସ୍ୟାରେ ଗୃହସ୍ଥମାନଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ’ ଶୀର୍ଷକ ଏକ ପ୍ରବନ୍ଧ ପାଠ କରିଥିଲେ । ତତ୍ପରେ ବିଶ୍ୱଜିତ୍ ସୁନ୍ଦରରାୟ ଭାଇ ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥାଶ୍ରମ ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ଗୃହାସନର ଭୂମିକା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋଲି କହିଥିଲେ । ସେ କହିଲେ, “ଗୃହାସନ ହେଉଛି ଆମର ସାଧନ କ୍ଷେତ୍ର । ଏଥିରେ ଉପଯୁକ୍ତ ହୋଇପାରିଲେ, ଆମେ ସଂଘାସନ ଓ ସମ୍ମିଳନୀ ଆସନରେ ସେବା କରିପାରିବା । ଗୃହାସନରେ ଘରର ମା’ ଓ ପିଲାମାନେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସେବାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବା ଦରକାର । ଗୃହାସନ ନିତ୍ୟଲୋକର ଏକ ଅଂଶ ବିଶେଷ । ତେଣୁ ଏଠାରେ ସବୁ ସେବା ଠିକ୍ ଭାବରେ ଅନୁଶୀଳନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥକୁ ନିଜ ଗୃହରେ ତଥା କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଜକୁ ଆଦର୍ଶ କରି ଗଢିବାକୁ ହେବ ।”

ପ୍ରଭାକର ଭାଇ ‘ଗୃହସ୍ଥାଶ୍ରମରେ ପଞ୍ଚୟଜ୍ଞ’ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ସେ କହିଲେ, “ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥର କର୍ତ୍ତବ୍ୟଗୁଡିକ ‘ପଞ୍ଚୟଜ୍ଞ’ ଭାବରେ ପରିଚିତ । ମନୁଷ୍ୟ ଜନ୍ମ ହେଲା ମାତ୍ରେ ପଞ୍ଚ ରାଶରେ ରଣୀ ହୁଏ । ପଞ୍ଚୟଜ୍ଞ ଦ୍ୱାରା ଏହି ରଣ ପରିଶୋଧ ହୁଏ । ଆମର ପଞ୍ଚରଣ ହେଲା ଦେବ ରଣ, ରକ୍ଷି ରଣ, ପିତୃ ରଣ, ନର ରଣ ଓ ନୃ ରଣ । ମନୁଷ୍ୟ ଜନ୍ମରୁ ମୃତ୍ୟୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରଣ କରି ଚାଲିଛି । ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ପଞ୍ଚୟଜ୍ଞ ପାଳନ କରି ଏହି ସବୁ ରଣରୁ ମୁକ୍ତ ହୁଏ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଗୃହସ୍ଥର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଉନ୍ନତି ହୁଏ ।” ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ମଧ୍ୟାହ୍ନଭୋଗ ନିବେଦନ ପରେ ଉପସ୍ଥିତ ଭକ୍ତବୃନ୍ଦ ପ୍ରସାଦ ସେବନ କରିଥିଲେ ।

ଅପରାହ୍ନରେ ମହିଳା ଅଧିବେଶନ ୯.୩୦ମି. ସମୟରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରଣାମ ଗାନ କରାଯାଇ ପରଦା ଉନ୍ମୋଚନ ହେବାପରେ ଏକାମ୍ର ସାରସ୍ୱତ ସଂଘର ସଭ୍ୟା ବନଲତା ମହାନ୍ତି ମା’ ଉପସ୍ଥିତ ମା’ମାନଙ୍କୁ ପରିଚୟ ପତ୍ର ପାଠକରାଇଥିଲେ । ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ଆଲୋଚନା ଆରମ୍ଭ କରି ମା’ମାନଙ୍କୁ ଅବଳା ଅର୍ଥାତ୍ ଅଶେଷ ବଳର ଅଧିକାରୀ ବୋଲି ସୂଚନା ଦେଇ ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତି ମା’ମାନଙ୍କୁ କିପରି ଉଚ୍ଛ୍ଛାନ ପ୍ରଦାନ କରିଛି, ସେ ବିଷୟରେ ବିସ୍ତୃତଭାବରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ତା’ପରେ ଶିବାନୀ ଦ୍ୱିବେଦୀ ମା’ ସୀତାଙ୍କ ଉଦାହରଣ ଦେଇ ମା’ମାନେ କିପରି ଆଦର୍ଶ ଗୃହିଣୀ, ପତ୍ନୀ ଓ ଜନନୀ ହୋଇପାରିବେ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଓ ସ୍ଥିତା ସୁନ୍ଦରରାୟ ମା’ ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ଜୀବନରେ ମା’ମାନଙ୍କ ଭୂମିକା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ପଦ୍ମଗନ୍ଧା ସାହୁ ମା’ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସାଧନ ଜୀବନରେ ମା’ମାନଙ୍କର ଭୂମିକା ସଂପର୍କରେ ସୂଚନା ଦେବା ପରେ ବନଲତା ମା’ ତାଙ୍କର କେତେଗୋଟି ଅନୁଭୂତି ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।

ସନ୍ଧ୍ୟା ଅଧିବେଶନ ୯.୦୦ ସମୟରେ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇ ଆରତି ଓ ଷ୍ଟୋତବନ୍ଦନା କରାଯିବା ପରେ ‘ପିଲାମାନଙ୍କର ଅଧିବେଶନ’ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଜୟ ଭାଇ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ବିଶେଷତ୍ୱ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବୁଝାଇବା ପରେ ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଜୀବନର କେତୋଟି ଘଟଣା ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଥିଲେ । ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ବିଭିନ୍ନ ଗନ୍ଧ ମାଧ୍ୟମରେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଭଗବାନ ଓ

ଗୁରୁଙ୍କ ବିଷୟରେ ଧାରଣା ଦେଇଥିଲେ । ଭଗବାନଙ୍କର କିଛି ନାମ ରୂପ ନାହିଁ । ସେ ଅଛନ୍ତି । ଯିଏ ଯେଉଁ ରୂପରେ ଗୃହେଁ ସେ ସେହି ରୂପରେ ଦର୍ଶନ ଦିଅନ୍ତି । ତାରରେ electric current ଅଛି, ଯାହା ଆମ ଆଖିକୁ ଦେଖାଯାଉନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ତାରକୁ ଛୁଇଁଲେ ବା bulb ଟିଏ ଲଗାଇଲେ ତାହା ଜଳୁଛି । ସେଥିରୁ ଜଣା ପଡୁଛି ଯେ electric current ଅଛି । ସେମିତି ଭଗବାନ ଅଛନ୍ତି, ଆମେ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ସେ ଆମ ପ୍ରାର୍ଥନା ଶୁଣନ୍ତି । ଯେଉଁ ପ୍ରାର୍ଥନା ଦ୍ଵାରା ଆମର ଅମଙ୍ଗଳ ହେବ ତାହା ସେ ପୁରଣ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ସେମିତି ଭଗବାନ ଆମ ପାଇଁ ଠାକୁରଙ୍କ ରୂପରେ ଆସିଛନ୍ତି । ସେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ବହୁତ ଭଲପାଆନ୍ତି । ପିଲାମାନେ ପ୍ରାର୍ଥନା ସଙ୍ଗତ ଗାନ କରିବା ପରେ ଯଥାକ୍ରମେ ବିଜ ଗୋପାଲ୍, ସ୍ଵାତୀ, ସୌମ୍ୟାଶ୍ରୀ, ଶ୍ରେୟା ଓ ବେଦପ୍ରକାଶ ଭାବ ବିନିମୟ କରିଥିଲେ । ସନ୍ଧ୍ୟା ଅଧିବେଶନ ପରେ ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘର General Body ବୈଠକ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇ ଆମେରିକାରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରାର ପ୍ରଚାର ପାଇଁ କି କି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ ସେ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା ।

୭ ଅଗଷ୍ଟ ୨୦୦୭, ସୋମବାର, ଦ୍ଵିତୀୟ ଦିବସ

ପ୍ରତୀକ୍ଷା, ଆରତି, ଛୋଟ ବନ୍ଦନା ଗାନ ପରେ ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ଉପସ୍ଥିତ ଭକ୍ତ ଭାଇ ଓ ମା'ମାନଙ୍କୁ ପରିଚୟ ପତ୍ର ପାଠ କରାଇ 'ସଂଘସେବକ' ଦ୍ଵାଦଶ ବର୍ଷ ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟାରୁ ପ୍ରାର୍ଥନା ଆବୃତ୍ତି କରାଇଥିଲେ ଓ 'ପ୍ରାର୍ଥନାକାରୀଙ୍କ ପ୍ରତି' ପାଠକରି ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ସେ କହିଥିଲେ “ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ସମୂହ ଭାବରେ ବନ୍ଦନା, ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯାଏ, ସେଠାରେ ଶାନ୍ତି, ସଦ୍‌ଭାବ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୁଏ । ସେଠାରେ ଅଶାନ୍ତି, ଅପରାଧ କମ୍ ହୁଏ । ଯେଉଁଠାରେ ଅର୍ଥ ବୃଦ୍ଧି ବେଦ ପାଠ କରାଯାଏ, ସେଠାରେ ମଧ୍ୟ ଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୁଏ । ଆମର ଛୋଟ ବନ୍ଦନା ମାଧ୍ୟମରେ ଅଜାଣତରେ ଆମେ ବୈଦିକ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଛୁ । ସମସ୍ତେ ପ୍ରତିଦିନ 'ନିରାଜନା'ରୁ ବୈଦିକ ପ୍ରାର୍ଥନା ପାଠ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଉଚିତ ।”

ବାଲ୍ୟଭୋଗ ନିବେଦନ ଓ ପ୍ରସାଦ ସେବନ ପରେ ପୂର୍ବାହ୍ନ ଅଧିବେଶନ ଘଟ.୦୦ମି. ସମୟରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ଭକ୍ତ ଅଧିବେଶନରେ ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ 'ସଂଘଶକ୍ତିର ପ୍ରତିଷ୍ଠା' ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରି ସଂଘ କିପରି ଏକ ସ୍ଵୟଂସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସାଧନପଣ୍ଡିତ ସେ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ଗୋଟିଏ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବା ଗୋଟିଏ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ କେତେଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଏକାଠି ହେଲେ ତାକୁ ସଂଘ କୁହାଯାଏ । ଏଠାରେ ନିଜର ଆତ୍ମପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦିଗରେ ଅଭିଳାଷ ନ ରଖି ଜଣଙ୍କୁ ମାନିବାକୁ ପଡିବ । କଳିଯୁଗରେ ସଂଘଶକ୍ତି ଦ୍ଵାରା ଅସାଧ୍ୟ ସାଧନ ହୁଏ । ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଦିଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ, ସାଧାରଣ ସଂସାରର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂଘବନ୍ଧ ହୋଇ କଲେ ସଫଳ ହୁଏ । ବୁଦ୍ଧଦେବ ଭିକ୍ଷୁସଂଘ ଗଠନ କରିଥିଲେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ ଗଠନ କରିଥିଲେ । ସଂଘକୁ ଯେଉଁମାନେ ଆସନ୍ତି, ସମସ୍ତଙ୍କର ଦୋଷ ଦୁର୍ବଳତା ଥାଏ । ସଂଘର ପୁରସ୍କା ବଳୟ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲେ ସଂଘଶକ୍ତି ରକ୍ଷା କରେ । ଏଥିରୁ ବାହାରିଗଲେ ମା' ଭୀଷଣ ଦଣ୍ଡ ଦିଅନ୍ତି । ତେଣୁ ସଂଘ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ପରିଗୁଳିତ ହେବା ଆମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ସଂଘରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତି ଇଚ୍ଛା ସହ ନିଜର ଇଚ୍ଛାକୁ ମିଶାଇବାକୁ ପଡିବ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି, “ମୁଁ ସଂଘରେ ଅନୁପ୍ରବେଶ କରି ରହିଛି ।” ବହୁ ମିଳି ଏକ ହେବା ହିଁ ସଂଘ । ବିରୋଧର ଏକାନ୍ତ ପରିହାର ଓ ପ୍ରାଣର ଐକାନ୍ତିକ ମିଳନ ହିଁ ସଂଘ । ଆମେ ଗୁରୁଆଜ୍ଞା ପ୍ରତିପାଳନ ନିମିତ୍ତ ବା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି ବୋଲି ସଂଘରେ ଯୋଗଦେବା । ସଂଘରେ ଆମ ଗୃହାସନ ଅପେକ୍ଷା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଅଧିକ ବିକଶିତ ଥିବାରୁ ସଂଘରେ ଯୋଗ ଦେଲେ ଆମ ଭିତରେ ଶକ୍ତି ସଂଗୃହୀତ ହେବ । ସଂଘ ସାଧନା ସ୍ଵୟଂସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସାଧନପଣ୍ଡିତ । ଏହି ପଥରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ତନ୍ତ୍ର, ଜ୍ଞାନ, ଯୋଗ, ପ୍ରେମ, ଭକ୍ତି ଆମକୁ ଶିଖାଇଛନ୍ତି ।

ରବିନାରାୟଣ ତ୍ରିପାଠୀ ଭାଇ 'ସଂଘସେବକ' ର ଦ୍ଵିତୀୟ ସଂଖ୍ୟାରୁ 'ସଂଘର ଭାବଧାରା' ପ୍ରବନ୍ଧଟି ପାଠ କରିଥିଲେ । ଏହାପରେ ବ୍ରଜଭାଇ ସଂଘସେବୀମାନେ ସଂଘବନ୍ଧ ହେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ସେ କହିଥିଲେ, ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି “ତୁମେମାନେ ସଂଘବନ୍ଧ ହୁଅ, ତେବେ ଯାଇ ମୋତେ ପାଇବ ।” ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ବାକ୍ୟ ବେଦବାକ୍ୟ । ଏହା କାଳଜୟୀ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଆଦେଶ ମାନି ଆମମାନଙ୍କୁ ସଂଘବନ୍ଧ ହେବାକୁ ପଡିବ ।

ବରଦାକାନ୍ତ ନାୟକ ଭାଇ ସଂଘଶକ୍ତି କିପରି ବିରୋଧର ଏକାନ୍ତ ପରିହାର ଓ ପ୍ରାଣର ଐକାନ୍ତିକ ମିଳନରେ ସହାୟକ ହୁଏ ସେ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ପାଇଲେ ଆମର ସବୁ ଅଭାବ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ । ଆମର ପୂର୍ଣ୍ଣତ୍ଵ ଲାଭ ହେବ । ଏହାର ଉପାୟ ବଡ଼ାଇ ଠାକୁର କହିଛନ୍ତି, “ତୁମେମାନେ ସଂଘବନ୍ଧ ହେଲେ ମୋତେ ପାଇବ ।” ଏହି ଠାକୁରଙ୍କୁ ପାଇବା ପଥରେ ବା ସଂଘବନ୍ଧ ହେବା ପଥରେ କେତେକ ବାଧା ଅଛି । ସଂଘରେ ଯୋଗଦେଲେ ଆମର ପୂର୍ବର କୁସଂସ୍କାର ବର୍ଜନ ହୋଇ ନୂତନ ସଂସ୍କାର ଅର୍ଜନ ହୁଏ । ତା'ପରେ ସଂରକ୍ଷଣ ଓ ସମୁନ୍ନୟନ ହୁଏ । ଆମ ମଣିଷ ଶରୀର ଏକ ସଂଘର ଉଦାହରଣ । ପ୍ରାଣର ଐକାନ୍ତିକ ମିଳନ ଓ ବିରୋଧର ଏକାନ୍ତ

ପରିହାର ଆମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ପରସ୍ପରକୁ ଭଲପାଇବା ଦ୍ଵାରା ଏହା ସମ୍ଭବ । ସତ୍ତ୍ଵଗୁଣ, ସାଧୁସଙ୍ଗ ଓ ସାତ୍ତ୍ଵିକ ଆହାର ଦ୍ଵାରା ଭଲପାଇବା ବଢ଼େ ।

ଜ୍ଞାନ ଭାଇ ସଂଘମାଧ୍ୟମରେ କିପରି ପଞ୍ଚଭାବର ସାଧନା ହୁଏ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା କରି କହିଥିଲେ, ‘ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଆମପାଇଁ ଗୌରାଙ୍ଗଙ୍କ ପଥ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ସେ ଗୌରାଙ୍ଗ ମହାପ୍ରଭୁ ଓ ରାୟ ରାମାନନ୍ଦଙ୍କର କଥୋପକଥନ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଥିଲେ । ଆମେ ଯାହା କରିବା ତାହା ଠାକୁରଙ୍କୁ ସମର୍ପଣ କରିବା । ଆମେ ସଂଘ ମାଧ୍ୟମରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସ୍ଵରୂପ ଜାଣିବା ଦ୍ଵାରା ଠାକୁରଙ୍କ ପ୍ରତି ଆମର ଭକ୍ତି ବଢ଼ୁଛି । ସଂଘ ମାଧ୍ୟମରେ ଆମେ ପଞ୍ଚ ଭାବର ସାଧନା ଯଥା ଶାନ୍ତ, ଦାସ୍ୟ, ସଖ୍ୟ, ବାସୁଲ୍ୟ ଓ ମଧୁର ଭାବର ସାଧନା ଅଭ୍ୟାସ କରୁଛୁ । ଏହାପରେ ପୂର୍ବୀକ୍ ଅଧିବେଶନ ଶେଷ ହୋଇଥିଲା । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ମଧ୍ୟାହ୍ନଭୋଗ ନିବେଦନ ପରେ ଉପସ୍ଥିତ ଭକ୍ତବୃନ୍ଦ ପ୍ରସାଦସେବନ କରିଥିଲେ ।

ଅପରାହ୍ନ ଅଧିବେଶନ ୧୨-୩୦ମି. ସମୟରେ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । ଆବାହନ, ପ୍ରଣାମ ଗାନ ସହ ଆସନ ଉନ୍ମୋଚିତ ହେବା ପରେ ସାଧାରଣ ସଭା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ବର୍ଣ୍ଣସ୍ତୂଳି High Pasturesର President, Mr. Claude ସଭାପତି ଭାବେ ଏହି ସାଧାରଣ ସଭାରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ବିଜୟ ଭାଇ ସଭାପତିଙ୍କର ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପରେ ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ସାଧାରଣ ସଭାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବୁଝାଇଥିଲେ । ଜ୍ଞାନ ଭାଇ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମର ବିଶେଷତ୍ଵ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ପରେ ଉଷା ଅଗ୍ରୱାଲ ମା’ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ଜୀବନୀ ସଂକ୍ଷେପରେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ବିଶେଷତ୍ଵ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିବାପରେ Mr. Claude, High Pasturesର ଆରମ୍ଭ ଓ ଖ୍ରୀଷ୍ଟଧର୍ମ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ହିନ୍ଦୁଧର୍ମ ସଂପର୍କୀୟ ତାଙ୍କର କେତେଗୋଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେଇଥିଲେ ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ । ଏହା ପରେ ସାଧାରଣ ସଭା ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

ସନ୍ଧ୍ୟା ଅଧିବେଶନ ୧୬-୦୦ ସମୟରେ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇ ଆରତି ଓ ଷ୍ଟୋତବନ୍ଦନା କରାଯାଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ଅଧିବେଶନ ଶେଷହେବା ପରେ ଆନନ୍ଦ ସଭା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ସେଥିରେ ସଂଘର ସମସ୍ତ ଭାଇ ଏବଂ ପିଲାମାନେ ହାସ୍ୟରସାତ୍ମକ ଅଭିନୟ କରି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଓ ଉପସ୍ଥିତ ଭକ୍ତବୃନ୍ଦଙ୍କୁ ଆନନ୍ଦ ପରିବେଷଣ କରିଥିଲେ ।

୭ ଅଗଷ୍ଟ ୨୦୦୭, ମଙ୍ଗଳବାର, ଶେଷ ଦିବସ

ପ୍ରତୀକ୍ଷା, ଆରତି, ଷ୍ଟୋତ ବନ୍ଦନା ପରେ ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ଉପସ୍ଥିତ ଭକ୍ତ ଭାଇ ଓ ମା’ମାନଙ୍କୁ ପରିଚୟ ପତ୍ର ପାଠ କରାଇ ‘ସଂଘସେବକ’ ଦ୍ଵାଦଶ ବର୍ଷ ଦ୍ଵିତୀୟ ସଂଖ୍ୟାରୁ ପ୍ରାର୍ଥନା ଆବୃତ୍ତି କରାଇଥିଲେ ଓ ‘ପ୍ରାର୍ଥନାକାରୀଙ୍କ ପ୍ରତି’ ପାଠ କରି ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ଗୃହରେ ବେଦ ପାଠକରିବା ଦ୍ଵାରା ତା’ର ପ୍ରଭାବରେ ପରିବାର ଓ ପ୍ରତିବେଶୀମାନଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ ହୁଏ । ଉପନିଷଦର ସାରକଥା ଗୀତାରେ ଅଛି । ବେଦର ସାରକଥା ବେଦାନ୍ତରେ ଅଛି । ବେଦାନ୍ତର ସାରକଥା ଭଗବତ୍ ଗୀତାରେ ଲେଖାଯାଇଛି, ତେଣୁ ଗୀତାକୁ ବୁଝିଲେ ଭାଗବତକୁ ବୁଝିହେବ ।

ବାଲ୍ୟଭୋଗ ନିବେଦନ ଓ ପ୍ରସାଦ ସେବନ ପରେ ପୂର୍ବୀକ୍ ଅଧିବେଶନ ବିଦାୟ ସଭା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ସଭାରେ ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ଏ ସମ୍ମିଳନୀର ବିଦାୟ ସଭା ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ସମ୍ମିଳନୀ ପରିଯୋଜନାର ଅୟମାରମ୍ଭ ବୋଲି ଅଭିମତ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ତତ୍ପରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମସ୍ତ ଭାଇ ଓ ମା’ମାନେ ଭାବବିନିମୟ କରିଥିଲେ । ଭାବବିନିମୟ ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ସେବା ସମର୍ପଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଅନନ୍ତର ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ସତ୍ୟ ବାର୍ଷିକ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ପାଇଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କ ସହ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ତୃଟିବିରୂପି ପାଇଁ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନାନ୍ତେ ଭାବବିହ୍ଵଳ ଭକ୍ତବୃନ୍ଦଙ୍କର ଅଶ୍ରୁପୂର୍ଣ୍ଣ ନେତ୍ର ଓ କୋହୁଭରା କଣ୍ଠରେ ‘ବିଦାୟ ବେଳାରେ ଆଜି ପ୍ରିୟ ପାଦତଳେ’ ଶୀର୍ଷକ ବିଦାୟ ପ୍ରାର୍ଥନା ଓ ‘ଜୟଗୁରୁ ମହାନାମ’ କୀର୍ତ୍ତନ ସହିତ ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘର ୨୦୦୭ ମସିହା ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ଉଦ୍ଘାଟିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀରେ ସର୍ବମୋଟ ୫୧ ଜଣ ଭାଇ, ମା’ ଓ ପିଲାମାନେ ଯୋଗଦାନ କରିଥିଲେ ।

ଯୋଗଦାନ କରିଥିବା ଭକ୍ତମାନଙ୍କର ତାଲିକା -

- (୧) ପ୍ରମୋଦ କୁମାର ମହାନ୍ତି, କେନ୍ଦ୍ର ପରିଚାଳନା ମଣ୍ଡଳୀ ସଦସ୍ୟ
- (୨) ବିଜୟ କୁମାର ସାହୁ
- (୩) ଜ୍ଞାନରଞ୍ଜନ ଦ୍ଵିବେଦୀ, ଶିବାନୀ ଦ୍ଵିବେଦୀ, ସ୍ଵାତୀ ଓ ଶ୍ଵେତା

- (୪) ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା, ରଘୁନାଥ ପଣ୍ଡା ଓ ବିଜୁ ଗୋପାଳ
- (୫) ବନଲତା ମହାନ୍ତି, ଏକାମ୍ର ସାରସ୍ୱତ ସଂଘ
- (୬) ବରଦାଜାନ୍ତ ନାୟକ ଓ ସୋନିଆ ମହାନ୍ତି
- (୭) ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାର ନାୟକ, ସଂଘମିତ୍ରା ନାୟକ ଓ ଅସ୍ମିତା
- (୮) ବିଶ୍ୱଜିତ୍ ସୁନ୍ଦରରାୟ, ସ୍ମିତାରାଣୀ ସୁନ୍ଦରରାୟ, ସୌମ୍ୟାଶ୍ରମ ଓ ବେଦପ୍ରକାଶ
- (୯) ରବିନାରାୟଣ ତ୍ରିପାଠୀ, ଗୀତା ତ୍ରିପାଠୀ, ଆଲୋକ ଓ ଅଂଶୁଲ୍
- (୧୦) ଆଦିତ୍ୟ ନାରାୟଣ ତ୍ରିପାଠୀ, ସସ୍ମିତା ମିଶ୍ର ଓ ଆରୁଣୀ
- (୧୧) ପ୍ରଭାକର ବାଈ, ସ୍ମିତାରାଣୀ ବାଈ, ଶ୍ରେୟା ଓ ଶାଶ୍ୱତ୍
- (୧୨) ରଘୁନାଥ ପତି, ସସ୍ମିତା ଚୌଧୁରୀ, ସ୍ୱାହା ଓ ସ୍ୱାଗତ
- (୧୩) ସୁଧାଂଶୁବାଳା ଜେନା, ଶିବପ୍ରସାଦ ଜେନା ଓ ଆର୍ୟନ୍
- (୧୪) ମହେଶ ପ୍ରସାଦ ଚୌଧୁରୀ, ରଶ୍ମି ନାୟକ ଓ ଅଭିଜ୍ଞା
- (୧୫) ଲକ୍ଷ୍ମରତନ ବିଶ୍ୱାଳ ଓ ପ୍ରଜ୍ଞା ପ୍ରତିମା ନାୟକ
- (୧୬) ବୃନ୍ଦାବନ ସାହୁ ଓ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ସାହୁ
- (୧୭) ଶିବାନୀ ମହାନ୍ତି ଓ ସାର୍ଥକ୍
- (୧୮) ଉଷା ଅଗ୍ରୱାଲ
- (୧୯) ସାନ୍ତୁଜିତ୍ ସେନାପତି
- (୨୦) ସୁବ୍ରତ କୁମାର ନାୟକ
- (୨୧) ଦେବାଶିଷ ଦାଶ
- (୨୨) ସମିତା ମହାନ୍ତି

Non-Profit Organization status for AMSAS

With Divine grace and inspiration from Shri Shri Thakur, a few Nigam Families leaving in USA started an informal monthly Pathachakra session in August, 2001 on the auspicious day of Janmotsaba. Later that year Nilachala Saraswata Sangha approved the formation of America Saraswata Pathachakra. Two years later, when NSS President and Parichalak Shyam Sunder Dash bhai agreed to visit USA and attend the second annual congregation of America Saraswata Pathachakra, it was formally registered in the state of Minnesota with Registration No: 548107-2, Date 26th June 2003, as a non-profit religious organization. That year, while attending the annual congregation, Shyam bhai enthusiastically permitted the formation of America Saraswata Sangha. America Saraswata Sangha (AMSAS) was born in 2004 with Shri Shri Thakur's blessings and permission of Nilachala Saraswata Sangha.

Since the formation of AMSAS, the members of the Sangha desired recognition by USA's Internal Revenue Service that AMSAS is a non-profit religious organization and equivalent of a traditional Church in United States of America. This recognition would allow favorable tax benefit to AMSAS' members. Recognition of a Church status also helps AMSAS in eliminating its tax filling requirements of other religious organizations. AMSAS submitted the paperwork with IRS in October of 2007 and after eight months IRS has approved the Church status to AMSAS back dating to its formation in June of 2003. This is an important milestone in AMSAS' short history as it prepares the Sangha to establish a permanent place of worship for Shri Shri Thakur.

Young Aspirants' Section

A Prelude to YA Session

By the grace of Sri Sri Thakura Maharaj and permission from the President and Parichalaka of Nilachala Saraswata Sangha, Shyam Sundar Dash, Kids' Session in America Saraswata Sangha was started in January 2004. As time passed, Kid's are growing and some of them are teenager so it was suggested to change the Puja session name. During the 6th Annual Convention of AMSAS at Burnsville, NC, on August 4th 2007, in presence of Pramod Kumar Mohanty bhai, the name Kids' Session was changed to Young Aspirants' Session. Young Aspirant session is being held on the first and third Sundays of the month. Puja session starts at 11:15AM eastern time and lasts for about 30 minutes. In each session there is one assigned person with pali seva, known as palia. The session starts with the beginning Prathana and Short Stotra Bandana. Introduction to the session is given by Bijoy Bhai. After that, one person reads a pre-selected story focusing on Sri Sri Thakur's teachings and/or experiences, followed by discussion and questions and answers about the story. Next, one assigned person sings a Prathana song. Subsequently, there is Bhaba Binimaya of the palia, invitation by next palia, and truti bichyuti by the palia. At last, one assigned person sings bidaya prathana Dayamaya Shricharane. Each session is conducted by Gyan Bhai and Bijoy Bhai. The participants are Adyasa, Alok, Abhishek, Ankit, Amrita, Gyan, Brij, Jeni, Sanat, Sarthak, Bhakti, Bobby, Shreya, Rini, Swati, Jemu and Swaha. During every year annual convention, Young Aspirants' have one special session which is conducted by guests from India.

Shree Shree Thakura Charanashrita
Saumyashree Ray

My Life with Shree Shree Thakura

I am fortunate to be born in Thakur's family. My parents, grandparents, and great grandparents worship Shree Shree Thakur. I first touched Thakur's feet when I was just twenty one days old.

When I was seven I joined Kids' Session which was occurring once in a month initially and then twice a month. One kid reads a story and everyone do questions and answers. Then, we do bhaba binimaya, invitation for the next session, and and beg forgiveness for truti bichyuti. In Sammilani, sometimes there was Kids' Session. In last year's Sammilani, Kids' Session was changed to Young Aspirants' Session. I sing songs in Young Aspirants' Sessions. I enjoy attending Young Aspirants' Session and learn lot of things there.

I have been to North Carolina Pathachakra since I was five. Now I sing songs in every Pathachakra. I also listen to *What I Expect*. That is about what Thakur wants us to do and act.

I have seen America Sammilani since I was five in 2002. In most Sammilanis, there was Kids' Session. In the last two Sammilanis, I sang two songs which were "Tumari Pujara" and "Shreeguru Deva". Now I am looking forward to this year's Young Aspirants' Session in Sammilani.

I also have been to two Sammilanis in India. One was 2002 Jaraka Sammilani and 2005 Begunia Sammilani.

Last summer, I visited India with my family. I saw many places. First, we flew to Jorhat from Kolkata. From the airport we went by taxi to Kokilamukh Ashram which is in Jorhat district of Assam. There was a river flowing by, many flowers, and there was natural scenery. There were two places for puja. One was in a huge temple-like place. The other one was "Gurubrahma Aasana" where one had to go downstairs to be at the worship place. We stayed there for one and a half days. I liked the prasad there. While returning to airport, we went to Jorhat Ashram. There we had lunch Prasad, and met Mahanta Maharaj Swami Jyotirmayananda Saraswati.

After returning to Kolkata, the next day we visited Tarapitha. That was the place where Thakur did Tantric Sadhana with the help of His guru Bamakhepa. There was a huge temple for Goddess Tara. To see Her, there was a long line. The place where we saw Her was very crowded. There was another river nearby. We saw Bamakhepa being worshipped over there. Bamakhepa was favorite to Goddess Tara. We bought a picture showing Bamakhepa offering bhoga to Goddess Tara. We returned to Kolkata on the same day by train.

The next day morning, we started our journey to Halisahar by Taxi. On the way to Halishar, which was in Kolkata near River Ganges it was a long, hot trip. When we reached there, it started to rain heavily. At Halishar, to see Shree Shree Thakura's samadhi, you can not wear pants and shirt, so I wore something which looks to be a saree. Then I could see Thakur and where his Samadhi was. We had lunch Prasad there. That was a very nice place. We took several pictures for our memory. On the way back, we went to Kali Temple and touched river Ganga's holy water.

After reaching Bhubaneswar, the next day we went to Puri. There I saw Nilachala Kutira. In Thakur's room there were lots and lots of flowers that had a nice aroma. The window there had a good view. We went to Lord Jagannath Temple for darshan. Before coming back to USA in July last week, I went one more time to Puri. That time was Bahuda yatra of Lord Jagannath. For the first time I saw the three chariots of Lord Jagannath, Lord Balabhadra and Devi Subhadra. We touched the thick rope.

On Rathayatra day, my grandparents, cousins, my mother, brother, and I went to Ekamra Saraswata Sangha. Thakur was in a chariot like pedestal. The chariot was bright and decorated with flowers and cloths. My mom took that picture for us. My last year trip to India was very memorable by the grace of Shree Shree Thakur.

Now my exam is over and sammilani is coming nearby. I am excited to go to middle school this August in 6th grade. Every summer I pray Thakur for a great school year with good teachers and good friends. During this year sammilani we will spend almost one week in Burnsville, NC for sammilani and class puja. I am thinking to do some seva during sammilani. I always get Shree Shree Thakura's blessings and feel He is always with me. Jayaguru.

Shree Shree Thakura Charanashrita
Saumyashree Ray

Prayer

“Worship and prayer are no superstition; they are acts more real than the acts of eating, drinking, sitting or walking. It is no exaggeration to say that they alone are real, all else is unreal.”

--- *Mahatma Gandhi*

What precisely is prayer? What does this word mean? Well, for starters the dictionary defines prayer as “spiritual communication with God or an object of worship, as in supplication, thanksgiving, adoration, or confession.” The concept of prayer was mainly established to provide a pathway for the ordinary, common man to come in contact with God. Almost every single prominent religion in the world puts emphasis on prayer- be it Christianity, Islam, Hinduism, Shintoism, Buddhism etc. Why? To put it simply, prayer is the only way the devotees can “talk” to their teacher. Prayer is the medium by which the “students” can turn to their “teacher” for help during times of anguish and doubt. Prayer allows us to “converse” with God in order to thank him and tell him about our daily problems. In other words, prayer is extremely essential for the sole reason that it allows the common man to talk to the omnipotent and thus, allows him to come in contact with the divine deity.

We have seen the enormous significance prayer has in our lives. When we pray, we feel as if we are intimately close with Thakur. This helps us to cheer us up or lift us up when we are feeling down. When we are in distress, prayer is the sole thing we can turn to for some warm comfort. Even if we lose everything fathomable, our devotion to Thakur and our ability to pray him will never be lost.

Well, for me I cannot fully understand something unless I am presented with a realistic example. I mainly understood prayer only after I had read a well-known legend, “The Legend of Dhruv”. It is not only an enthralling legend but also unfolds deep insights. This story clearly illustrates the overwhelming power of prayer. The legend of Dhruv appears in the Bhagavata Purana and the Vishnu Purana. Many of you have probably already read it comprehensively. It is written that he who reads or/and listens to the story of Dhruv, achieves devotion and his sorrows are destroyed. Unmindful of all the terrible obstacles and with his mind focused only on his goal, Dhruva prayed exceptionally hard. He often meditated for 12 days at a stretch without food or water. He continually chanted the mantras Saint Narada taught him. Finally, so great and powerful was his prayer that the Almighty appeared before him. The Almighty was deeply impressed with Dhruva’s determination and finally fulfilled his wishes

Now Thakur tells us that the purpose of prayer is to achieve a stage where one’s emancipated soul is identified with God. Thakur tells us that praying to God means becoming like God. One is transformed into what he prays. When one prays to Gods and Goddesses, one lives like Gods and Goddesses. We should not pray half-heartedly. Some of us pray only when we have a big test or a problem, otherwise we pray rather lackadaisically. We should always pray with the enthusiasm of a small child. When we pray with eagerness and gusto, no matter what, then Thakur will always be with us. We should always share everything, good and bad, with Thakur. If we use the medium of prayer to its maximum potential extremely fervently then Thakur will always be with us and will help us for ever.

“In spite of despair staring me in the face on the political horizon, I have never lost my peace. In fact, I have found people who envy my peace. That peace, I tell you, comes from prayer; I am not a man of learning, but I humbly claim to be a man of prayer. I am indifferent as to the form. Every

one is a law unto himself in that respect. But there are some well-marked roads, and it is safe to walk along the beaten tracks, trod by the ancient teachers.”

--- Mahatma Gandhi

“Prayer cannot bring water to parched fields, or mend a broken bridge, or rebuild a ruined city; but prayer can water an arid soul, mend a broken heart and rebuild a weakened will.”

----The Siddur

Shree Shree Thakura Charanashrita
Abhishek Swain

Nilachala Kutira

On the 23rd March 2008, my family and I visited the Nilachala Kutira in Puri. I was really excited to see it.

We entered through the arched main door, and washed our hands and feet. Then we were led through the veranda to a narrow, spiralled staircase. At the top of the staircase there was Thakur's room overlooking the terrace. The room was mainly occupied by a large bed decorated by lots of flowers. Alongside the bed, there was a chair with Thakur's beautiful bigraha on it. The padasana at the side of the bed was covered by colourful flowers. There was a nice scent coming from the burning incense sticks. I put some flowers at his feet and offered my prayers.

The small space just outside the room was railed off so I couldn't go onto the terrace. Then we came downstairs and saw the other rooms. There was a big portrait of Thakur hanging from the living room wall. We bowed there and then had prasad. After a few minutes we came out of the Kutira and left for the Jagannath Temple.

Here is some history on Nilachal Kutira as I gathered from various sources including the book written by Narayani Maa, *Nilachale Thakur Nigamananda* *. She has written that Nilachal Kutira was bought from a Bengali gentleman, Hemachandra Ray in 1923 for approximately Rs.6000/- in the name of Thakur Maharaj.

From outside, it did not look very attractive. Most of the rooms were dark even in daytime except for the room on the east. A lot of space was wasted in courtyards and verandas leaving only three useful rooms. The veranda on the north side was open and exposed to rain. The kitchen was not well ventilated. The only thing good about the house was the south side veranda. However Thakura very much liked the house because of the room upstairs. It was a single room with open terrace. Through the window on the east we could see the endless blue sea up to the horizon while Jagannath Temple could be seen through the west side window. So the room was ideal for Thakur to have a quiet time. Sri Sri Thakur spent the last twelve years of his life in this house making it a site of pilgrimage for us.

After buying the house, massive changes were done. The characteristic arch on the main door, as we see today, was built. Boundary walls were made around the house. A nice garden came up after hard work by the sevakas. The floor was re-done and overall the house was made more habitable. Around the Kutira there were only a few neighbourhood houses and the rest of it was occupied by a

jungle full of casuarinas, cacti and other arid bushes. Wind passing through those used to make a fearful howling noise. That environment is not there now.

I would like to go there again and spend more time.

Sri Sri Thakura Charanashritaa
Ragini Mohanty
D/O Lipsita Patnaik
Bolton, England, UK

* - Please see the Oriya translation of the *Nilachale Thakur Nigamananda, Part -I* written by Narayani Devi (pages 57, 60-62 and the photograph opposite page 64).

My Summer Experiences

I would like to share my experience during my summer visit to India in 2007. I would like to talk about 4 places on my trip to India.

The 1st place is Shri Shri Thakura's ashram near my grand parent's house at old-town. When I and my grand-mother reached, there were many Bhais. We went to a hose to wash our hands and feet. From then we went bare foot. We went to Thakur's bedroom and saw a bigraha (picture) of Him. We put pranami and flowers and sang short prayers. Soon after we left and joined a puja. There we sang many prayers and played some instruments. Then we went to take Prasad. It was very delicious.

The 2nd place is Nilachala Kutira. I went with many of my relatives. When we got there, we had to go through a long line because; it was Rakhi Purnima, which is Shri Shri Thakura's birthday. After about one hour, we went inside, taking our shoes off. There were three Bigraha's (pictures) of Shri Shri Thakura. One was on swing outside. We put pranami and flower next to it. The 2nd picture was in the living room with lots of flower. The third picture was upstairs in Thakura's bedroom, when he was living in Kutira. It has hundred of flowers around it. After we prayed, we went to take Prasad. We had to wait for 2 to 3 hours before the gate could open. There were two lines, one had more boys than girls and other had more girls than boys. It was extremely hot, so I put a handkerchief on my head. It helped me from the sun's scorching rays little bit. I also stood next to the building, it was giving me some shade. After all of that, we went inside. There was so much shade. We ate our Prasad for 30 min in our hands, sitting on the floor. There were no spoons or other utensils. After that we washed our hand and left. It was a beautiful and most memorable experience I ever had. It would be in my mind for ever.

The 3rd place is Lingaraj Temple. When I and my grandmother went, there were so many little temples inside the compound. First we washed our hands and feet. Then we went to many small temples and lit dhupakathi and deepa. Then we went to Ganesh Temple that was so high. We climbed about 30-35 steps to reach at the top to see the statue of Lord Ganesh. It was an enormous statue. Then we went down to visit more temples. We saw many monkeys. They were cool, but we kept our distance from them as they could harm us. After that we went inside the main temple of Lord Lingaraj. There were so many people. I almost tripped and fell on floor. We prayed and offered flowers and bilwa leaves and did puja and left.

The 4th place is Jagannath temple at Puri. I went with many relatives. There was a wishing tree and I made some wishes. Then we went to small temples around the temple. After that we went to the big temple with large statue of Lord Jagannath, Lord Balabhadra and Maa Subhadra. It was a huge rush but we managed to do some prayer. Then we saw monkeys. We ate our Prasad fast because, they might steal it. Then we went again to other small temples along the boundary wall. I went back to the wishing tree to make more wishes. At night an enormous, humongous group of people, including us saw two Pandas (guys) climb to the top of the temple to change the flag!! The temple is the size of the empire state building! It was shocking and stunning!

These are some of my experience during my summer visit of India in 2007.

Shree Shree Thakura Charanasrita
Alok Tripathy

Thakura is my friend

Thakura is my friend,
And in all my fears,
Thakura is there,
To wipe out my tears.

Thakura makes me smile,
Smiling is my power,
And I love to offer Thakura,
A very pretty flower.

Thakura blessed me,
Now I'm who I want to be,
There is no person,
Just like me.

Shree Shree Thakura Charanashreetaa,
Shreya Prabhakar

A Brief Introduction to Max Müller

A few times Sri Sri Thakura has referred to Max Müller's work. In order to learn a bit about Max Müller, I checked on Internet. The following is a short introduction that I have collected and sharing with the readers.

Max Müller was born in December 6, 1823 in Dessau, Germany to Wilhelm and Adelheide Müller. In college, he changed his interest from music to philosophy and started to learn Sanskrit. To help his professor, he translated the Upanishads, Hindu scriptures. Müller therefore devoted himself to the study of Sanskrit, becoming one of the major Sanskrit scholars of his day. He then translated the *Rig Vedas* so westerners could understand them. Müller was greatly impressed by Ramakrishna Paramhansa, his contemporary and proponent of Vedantic philosophy, and authored several essays and books on him. He helped the Indian population further by publishing many works explaining

their culture and religion to others, including: A History of Ancient Sanskrit Literature So Far As It Illustrates the Primitive Religion of the Brahmans (1859), India, What can it Teach Us? (1883), and Six Systems of Hindu Philosophy (1899). To honor him, the Goethe Institutes in India are named Max Müller Bhavan. He was thought of as against Jesus Christ and Christianity by many churches, but he did not care. Müller distanced himself from these developments, and remained within the Lutheran faith (a sect of Christianity) which he had been brought up in. He said several times the view that a "reformation" within Hinduism needed to occur comparable to the Christian Reformation. In his opinion, "if there is one thing which a comparative study of religions places in the clearest light, it is the inevitable decay to which every religion is exposed.... Whenever we can trace back a religion to its first beginnings, we find it free from many blemishes that affected it in its later states". He used his links with the Brahmo Samaj in order to encourage such a reformation on the lines pioneered by Ram Mohan Roy. He died in October 28, 1900.

Shree Shree Thakura Charanasrita
Brij Gopal Panda

SAMMILANI

Songs are sung for Thakura
Attend young aspirants' sessions
Meet my friends
My favorite part is Ananda Sabha
I learn about Thakura
Listening to stories about Thakura is fun
Also, Thakura is my guru
Now I know that Thakura is watching over me
I know that Thakura will always be with me.

THAKURA

Thakura is my guru
He blessed me
Always been there for me
Kind
Unlimited love and inspiration
Resting in his arms
Always guiding me.

Shree Shree Thakura Charanashreetaa,
Shreya Prabhakar

2007 Sammilani Photos

Jayaguru
America Saraswata Sangha

2007 Fiscal Report

Income		2007 Sammilani Expense	
Pali Pranami	\$115.00	High Pastures Retreat Center	\$3,255.00
Mahila Puja Pranami	\$65.00	Magazine Production	\$317.74
Special Puja Pranami	\$10.00	NSS Representative's Visit	\$1,363.49
Shastrapatha Pranami	\$120.00	Food	\$716.97
Sammilani Delegate Fee	\$1,320.00	Decoration	\$110.02
Sammilani Lodging Fee	\$3,780.00	Miscellaneous (Puja Items etc.)	\$97.86
Sammilani Padasan Pranami	\$271.50	Magazine Mailing cost	\$10.50
Magazine Sale	\$540.00	Total	\$5,871.58
Books/Posters Sale	\$181.00		
2008 Sammilani Aabahak Pranami	\$1,377.00		
Pranami for NSS with Parichaya Patra	\$3,594.00		
NSS Pranami Shortfall collection	\$253.00		
Extra Pranami	\$30.00		
SJSSM Annual Pranami for NSS	\$600.00		
SJSSM Class Puja Delegate Fee	\$200.00		
SJSSM Class Puja Padasan Pranami	\$46.00		
Midwest Pathachakra Padasan Pranami	\$106.00		
NC Pathachakra Padasan Pranami	\$159.77		
Total	\$12,768.27		

Expense	
URL Renewal for AMSAS	\$90.00
501c3 Application Filing	\$750.00
Sangha Renewal Pranami to NSS	\$21.00
Sangha Barshikotsava Pranami to NSS	\$21.00
Pranami to NSS with Parichaya Patra	\$3,594.00
Sammilani Padasan Pranami to NSS	\$271.50
MW Pathachakra Pada Pranami to NSS	\$106.00
NC Pathachakra Pada Pranami to NSS	\$159.77
SJSSM Class Padasan Pranami to NSS	\$46.00
2007 Sammilani Expense	\$5,871.58
Books Purchase Cost	\$29.00
Magazine Printing Aid to NSS for 2006	\$301.00
Magazine Printing Aid to NSS for 2007	\$400.00
NSS Pranami Shortfall Payment	\$261.00
SJSSM Annual Pranami to NSS	\$600.00
SJSSM Class Puja Expenses	\$90.00
Total	\$12,611.85

SI No	Name	Introduction
1	Aditya Kumar Baral Preeti Baral	I came to know Sri Sri Thakur from my grandmother late Srimati Sachhi Devi of Asureswara Sakha Sangha. – Preeti Maa
2	Aditya Narayan Tripathy Sasmita Mishra Child: Arushi (2)	I came to know Sri Sri Thakur through my parents Late Sri Gobinda Ch. Tripathy and Mrs. Urmila Tripathy of Sunabeda Sangha.
3	Ashwini Kumar Nayak Sanghmitra Nayak Child: Ashmita (3)	I came to know Sri Sri Thakur from my parents. They are the members of Balasore Saraswata Sangha.
4	Bani Prasanna Mohanty Debashree Mohanty Children: Minakshee (21) Amrita (11)	I knew Sri Sri Thakur through my parents: Braja Kishore Mohanty and Kalyani Mohanty, who are from Cuttack Sangha.
5	Barada Kanta Nayak Sonia Mohanty	I started accompanying my parents, Rasa Bihari Nayak and Meena Kumari Nayak to Puri Smruti Mandir from my early childhood. I am a member of America Saraswata Sangha.
6	Bibhuti Kumar Sahoo Sangeeta Sahu	I came to know Sri Sri Thakur from my parents Bairagi charan Sahoo and Shantilata Sahoo of Nayagarh Sangha.
7	Bijoy Kumar Sahoo Ratna Jena Children: Mohit (17) Lara (12)	Through my mother Ketaki Maa. I started accompanying my mother as a child to the Cuttack Jobra Sangha.
8	Binaya Kumar Sahoo Shibani Sahu (Aru) Child: Arush (3) Aron (6 months)	I came to know Sri Sri Thakur from my parents Bairagi charan Sahoo and Shantilata Sahoo of Nayagarh Sangha.
9	Biswajit Sundar Ray Smitarani Sundar Ray Children: Saumyashree (11) Bedapraakash (7)	I knew Sri Sri Thakur from my grand father Late Balabhadra Sundar Ray and father Basanta Kumar Sundar Ray of Begunia Saraswata Sangha, Bhubaneswar.
10	Biswaranjan Das Lipika Das	I came to know Shri Shri thakura from my parents, specifically from my father as he is the first to explore Thakura. I used to go to Cuttack Jobra Ashram and holds the parichaya patra from there.
11	Brajendra Panda Rashmi Rekha Panda Child: Brij Gopal (15)	I work at the Univ. of Arkansas, Fayetteville. I know Sri Sri Thakur Maharaj since childhood; my grand father, late Biswanath Panda was a member of Kendupatna Shakha Sangh.

12	Brundaban Sahoo Padmagandha Sahoo	I came to know Sri Sri Thakur from my mother Sobharani Sahoo (Gelha maa) of Cuttack Saraswata Sangha. – Padma maa
13	Devi Prasad Samal Snigdha Sahu Children: Devangi (9) Siddharth (7)	I came to know more about and got influenced with Sri Sri Thakur through my mother Mrs. Abanti Samal's involvement with Saraswata Sangha, though my Father Mr. Krishna Chandra Samal followed her later.
14	Debashis Dash	My grandparents (both maternal, Mrs. Sashikala Rath and Mr. Satyabadi Rath and paternal, Mrs. Kamala Dash and Mr. Manamohan Dash) are Sri Sri Thakur Maharaj's bhaktas. I came to know about Sri Sri Thakur Maharaj through my parents Mrs. Sudhanjali Dash and Dr. Jagannath Dash who are from Bhubaneswar Sangha. I am also a member of Kendra Sevak Sangha.
15	Debaranjan Swain Suchitra Swain (Leena) Children: Abhishek (14) Ankit (8)	I knew Sri Sri Thakur from my father Late Basanta Kumar Nayak of Asureswar Sangh, Asureswar, Cuttack. – Leena maa
16	Diptish Kumar Aruk Anjana Aruk Child: Adyasha Priyadarshini (6) Dibyam Darsheet (4 months)	My parents are devotees of Sri Sri Thakur and they are from Balasore Sakha Sangha. I worship Gurudev since my childhood. – Anjana Maa
17	Gyan Ranjan Dwibedy Sibani Dwibedy Children: Swati (13) Shreya (8)	We know Sri Sri Thakur from our parents, Dola Govinda and Malati Dwibedy, and Nrushinha and Bidyabati Panda from Rourkela Saraswata Sangha.
18	Iswar Chandra Biswal Pranjya Paramita Nayak	We came to know Sri Sri Thakur through my parents Mr Sridhar Biswal and Mrs Manasi Biswal who are member of Sambalpur and Pattamundia Sangha respectively.
19	Mahesh Prasad Choudhury Rasmi Nayak Child: Avipsa (4)	I came to know Sri Sri Thakur from my father Sisir Kumar Choudhury of Berhampur Sangha.
20	Mahesh Vallamsetty Chinmayee Patnaik (Dauli)	I know Thakur from my parents, Dr. Samiran Patnaik and Dr. Surekha Devi, who are members of Cuttack Saraswata Sangha at Cuttack.
21	Nibedita Nayak (Bulu)	I came to know Thakura from my parents and grandparents. My parents are member of Jharsuguda sangha and I used to go with them to the sangha. I read books on Thakura, his upadeshas and Nilachala Saraswata Sangha and tried to know him better. Also I got influenced by bhai and maas. I am a member of Ekamra Kumari Sangha.

22	Prabhakar Bai Smitarani Bai Children: Shreya (10) Shashwat (3)	I'm grateful to know about Sri Sri Thakur from my parents Sri Shyamabandhu Pagada and Smt. Bijaylaxmi Pagada of Nayagarh Sangha. – Smita maa
23	Pruthwiraj Sahoo Ipseeta Sahoo Child: Rishabh (2)	I came to know Sri Sri Thakur from my mother Sobharani Sahoo (Gelha maa) of Cuttack Saraswata Sangha.
24	Rabi Narayan Tripathy Geeta Dash Children: Alok (11) Anshul (4)	I came to know Sri Sri Thakur through my parents Late Sri Gobinda Ch. Tripathy and Mrs. Urmila Tripathy of Sunabeda Sangh
25	Rabin Mohanty Lipsita Patnaik Child: Ragini (12)	I know Thakur from my parents, Dr. Samiran Patnaik and Dr. Surekha Devi, who are members of Cuttack Saraswata Sangha at Cuttack. – Lipsita maa
26	Rambollabha Mohapatra Kalpana Dash Children: Ashutosh Sweta	I came to know Sri Sri Thakur Maharaj from my parents-in-law. My mother-in-law and late father-in-law belong to the Bhubaneswar Sangha.
27	Rashmi Ranjan Pati Sasmita Choudhury Children: Swaha (5) Swagat (3)	I know Sri Sri Thakur from my parents, Sri Raghunath Pati and Smt. Bhagabati Devi of Bhubaneswar Sangha.
29	Sandip Mohapatra Dipti Mohapatra Children: Sarthak (13) Sanat (10)	I came to know Sri Sri Thakur from my mother Ketaki maa. – Dipti maa
30	Sanujit Senapati Annalisa Senapati Child: Udayan (8) Ariana (7) Maya (3) Sumitra (1 mo)	I came to know Sri Sri Thakur briefly in my childhood and youth years from Nrupal Ji Bhai, who was like a grandfather to me. In my adult life, I came in close touch with Sri Sri Thakur through Pallabita Maa. However, my true introduction to Sri Sri Thakur was through my participation and membership of America Saraswata Sangha.
31	Shiba Prasad Jena Sudhansubala Jena Child: Aryaan (2)	I came to know Sri Sri Thakur from my grandmother late Srimati Sachhi Devi of Asureswara Sakha Sangha. – Sudhansubala maa

32	Sitakanta Mohanty Sibani Mohanty Child: Sarhak (3)	I knew Sri Sri Thakur from my uncle Sudhanshu Sekhar Das and aunt Manorama Das of Ekamra Saraswata Sangha, Bhubaneswar. – Sibani maa
33	Subrat Kumar Nayak Sushri Sangita Subudhiray Child: Shriyans (7 months)	I came to know about Sri Sri Thakur, while I was roaming in book stalls at Cuttack Book Fair during year 1992. Then I joined Cuttack Sarswata Sangha as a visitor for 1 Year, after that I am continuing as a Member of Cuttack Sangha. – Subrat Bhai
34	Sudeepta khuntia (Pinku)	I came to know Sri Sri Thakura from my parents Late Mr. Kshirod ch Khuntia and Mrs. Santilata Khuntia of Jaraka Sakha Sangha.
35	Usha Agarwal	I came to Sri Thakur through my mausi Shakuntala Maa and her family. Her house was a second home to me as I was very close to her children, my cousins. During my vacations I literally lived there. I attended the Sangha Puja at Ekamra Sangha and the Morning and Evening Puja sessions at Asan Mandir at her home. Later, I requested Pati Bhai to accept me as a Sangha member.
36	Vedamati Upadhyay Subhasish Nanda	I came to know about Shri Shri Thakura from my parents Santanu Kumar Upadhyay and Tapasi Upadhyay. They are the members of Baripada Sakha Sangha, Orissa. I am also the member of the same.